நமோ தஸ்ஸ ப⁴க³வதோ அரஹதோ ஸம்மாஸம்பு³த்³த⁴ஸ்ஸ

கு²த்³த³கனிகாயே

பேடகோபதே³ஸபாளி

1. அரியஸச்சப்பகாஸனபட²மபூ⁴மி

நமோ ஸம்மாஸம்பு³த்³தா⁴னங் பரமத்த²த³ஸ்ஸீனங்

ஸீலாதி³கு³ணபாரமிப்பத்தானங்.

1. து³வே ஹேதூ து³வே பச்சயா ஸாவகஸ்ஸ ஸம்மாதி³ட்டி²யா உப்பாதா³ய - பரதோ ச கோ⁴ஸோ ஸச்சானுஸந்தி⁴, அஜ்ஜ²த்தஞ்ச யோனிஸோ மனஸிகாரோ. தத்த² கதமோ பரதோ கோ⁴ஸோ? யா பரதோ தே³ஸனா ஓவாதோ³ அனுஸாஸனீ ஸச்சகதா² ஸச்சானுலோமோ. சத்தாரி ஸச்சானி - து³க்க²ங் ஸமுத³யோ நிரோதோ⁴ மக்³கோ³. இமேஸங் சதுன்னங் ஸச்சானங் யா தே³ஸனா ஸந்த³ஸ்ஸனா விவரணா விப⁴ஜனா உத்தானீகிரியா [உத்தானிகிரியா (க॰)] பகாஸனா - அயங் வுச்சதி ஸச்சானுலோமோ கோ⁴ஸோதி.

2. தத்த² கதமோ அஜ்ஜ²த்தங் யோனிஸோ மனஸிகாரோ?

அஜ்ஜ²த்தங் யோனிஸோ மனஸிகாரோ நாம யோ யதா²தே³ஸிதே த⁴ம்மே ப³ஹித்³தா⁴ ஆரம்மணங் அனபி⁴னீஹரித்வா யோனிஸோ மனஸிகாரோ - அயங் வுச்சதி யோனிஸோ மனஸிகாரோ.

தங்ஆகாரோ யோனிஸோ த்³வாரோ விதி⁴ உபாயோ. யதா² புரிஸோ ஸுக்கே² கட்டே² விக³தஸ்னேஹே ஸுக்கா²ய உத்தராரணியா த²லே அபி⁴மந்த²மானங் ப⁴ப்³போ³ ஜோதிஸ்ஸ அதி⁴க³மாய . தங் கிஸ்ஸ ஹேது. யோனிஸோ அக்³கி³ஸ்ஸ அதி⁴க³மாய. ஏவமேவஸ்ஸ யமித³ங் து³க்க²ஸமுத³யனிரோத⁴மக்³கா³னங் அவிபரீதத⁴ம்மதே³ஸனங் மனஸிகரோதி - அயங் வுச்சதி யோனிஸோ மனஸிகாரோ.

யதா² திஸ்ஸோ உபமா புப்³பே³ அஸ்ஸுதா ச அஸ்ஸுதபுப்³பா³ ச படிப⁴ந்தி. யோ ஹி கோசி காமேஸு அவீதராகோ³தி…பே॰… து³வே உபமா அயோனிஸோ காதப்³பா³ பச்சி²மேஸு வுத்தங். தத்த² யோ ச பரதோ கோ⁴ஸோ யோ ச அஜ்ஜ²த்தங் யோனிஸோ மனஸிகாரோ - இமே த்³வே பச்சயா. பரதோ கோ⁴ஸேன யா உப்பஜ்ஜதி பஞ்ஞா - அயங் வுச்சதி ஸுதமயீ

பஞ்ஞா. யா அஜ்ஜ²த்தங் யோனிஸோ மனஸிகாரேன உப்பஜ்ஜதி பஞ்ஞா - அயங் வுச்சதி சிந்தாமயீ பஞ்ஞாதி. இமா த்³வே பஞ்ஞா வேதி³தப்³பா³. புரிமகா ச த்³வே பச்சயா. இமே த்³வே ஹேதூ த்³வே பச்சயா ஸாவகஸ்ஸ ஸம்மாதி³ட்டி²யா உப்பாதா³ய.

3. தத்த² பரதோ கோ◌⁴ஸஸ்ஸ ஸச்சானுஸந்தி◌⁴ஸ்ஸ தே³ஸிதஸ்ஸ அத்த²ங் அவிஜானந்தோ அத்த²ப்படிஸங்வேதீ³ ப◌⁴விஸ்ஸதீதி நேதங் டா²னங் விஜ்ஜதி. ந ச அத்த²ப்படிஸங்வேதீ³ யோனிஸோ மனஸிகரிஸ்ஸதீதி நேதங் டா²னங் விஜ்ஜதி. பரதோ கோ◌⁴ஸஸ்ஸ ஸச்சானுஸந்தி◌⁴ஸ்ஸ தே³ஸிதஸ்ஸ அத்த²ங் விஜானந்தோ அத்த²ப்படிஸங்வேதீ³ ப◌⁴விஸ்ஸதீதி டா²னமேதங் விஜ்ஜதி. அத்த²ப்படிஸங்வேதீ³ ச யோனிஸோ மனஸிகரிஸ்ஸதீதி டா²னமேதங் விஜ்ஜதி. ஏஸ ஹேது ஏதங் ஆரம்மணங் ஏஸோ உபாயோ ஸாவகஸ்ஸ நிய்யானஸ்ஸ, நத்த²ஞ்ஞோ. ஸோயங் ந ச ஸுத்தஸ்ஸ அத்த²விஜானநாய ஸஹ யுத்தோ நாபி கோ◌⁴ஸானுயோகே³ன பரதோ கோ◌⁴ஸஸ்ஸ அத்த²ங் அவிஜானந்தேன ஸக்கா உத்தரிமனுஸ்ஸத◌⁴ம்மங் அலமரியஞாணத³ஸ்ஸனங் அதி◌⁴க³ந்துங், தஸ்மா நிப்³பா³யிதுகாமேன ஸுதமயேன அத்தா² பரியேஸிதப்³பா³. தத்த² பரியேஸனாய அயங் அனுபுப்³பீ³ ப◌⁴வதி ஸோளஸ ஹாரா, பஞ்ச நயா, அட்டா²ரஸ மூலபதா³னி.

தத்தா²யங் உத்³தா³னகா³தா²

ஸோளஸஹாரா நெத்தீ, பஞ்சனயா ஸாஸனஸ்ஸ பரியெட்டி²;
அட்டா²ரஸமூலபதா³, கச்சாயனகொ³த்தனித்³தி³ட்டா².

4. தத்த² கதமே ஸோளஸஹாரா?

தே³ஸனா விசயோ யுத்தி பத³ட்டா²னங் லக்க²ணங் சதுப்³யூஹோ ஆவட்டோ விப◌⁴த்தி பரிவத்தனோ வேவசனோ பஞ்ஞத்தி ஓதரணோ ஸோத◌⁴னோ அதி◌⁴ட்டா²னோ பரிக்கா²ரோ ஸமாரோபனோ - இமே ஸோளஸ ஹாரா.

தத்த² உத்³தா³னகா³தா²

தே³ஸனா விசயோ யுத்தி, பத³ட்டா²னோ ச லக்க²ணோ [பத³ட்டா²னஞ்ச லக்க²ணங் (பீ॰)];
சதுப்³யூஹோ ச ஆவட்டோ, விப◌⁴த்தி பரிவத்தனோ.

வேவசனோ ச பஞ்ஞத்தி, ஓதரணோ ச ஸோத◌⁴னோ;
அதி◌⁴ட்டா²னோ பரிக்கா²ரோ, ஸமாரோபனோ ஸோளஸோ - [ஸோளஸ ஹாரா (பீ॰ க॰)];

5. தத்த² கதமே பஞ்ச நயா?

நந்தி³யாவட்டோ திபுக்க²லோ ஸீஹவிக்கீளிதோ தி³ஸாலோசனோ அங்குஸோதி.

தத்த² உத்³தா³னகா³தா²

பட²மோ நந்தி³யாவட்டோ, து³தியோ ச திபுக்க²லோ;
ஸீஹவிக்கீளிதோ நாம, ததியோ ஹோதி ஸோ நயோ.

தி³ஸாலோசனமாஹங்ஸு, சதுத்தோ² நயலஞ்ஜகோ;
பஞ்சமோ அங்குஸோ நாம [பஞ்சமங் அங்குஸங் ஆஹு (பீ॰ க॰)],
ஸப்³பே³ பஞ்ச நயா க³தா.

6. தத்த² கதமானி அட்டா²ரஸ மூலபதா³னி?

அவிஜ்ஜா தண்ஹா லோபோ⁴ தோ³ஸோ மோஹோ ஸுப⁴ஸஞ்ஞா ஸுக²ஸஞ்ஞா நிச்சஸஞ்ஞா அத்தஸஞ்ஞா ஸமதோ² விபஸ்ஸனா அலோபோ⁴ அதோ³ஸோ அமோஹோ அஸுப⁴ஸஞ்ஞா து³க்க²ஸஞ்ஞா அனிச்சஸஞ்ஞா அனத்தஸஞ்ஞா, இமானி அட்டா²ரஸ மூலபதா³னி. தத்த² நவ பதா³னி அகுஸலானி யத்த² ஸப்³ப³ங் அகுஸலங் ஸமோஸரதி. நவ பதா³னி குஸலானி யத்த² ஸப்³ப³ங் குஸலங் ஸமோஸரதி.

கதமானி நவ பதா³னி அகுஸலானி யத்த² ஸப்³ப³ங் அகுஸலங் ஸமோஸரதி?

அவிஜ்ஜா யாவ அத்தஸஞ்ஞா, இமானி நவ பதா³னி அகுஸலானி, யத்த² ஸப்³ப³ங் அகுஸலங் ஸமோஸரதி.

கதமானி நவ பதா³னி குஸலானி யத்த² ஸப்³ப³ங் குஸலங் ஸமோஸரதி?

ஸமதோ² யாவ அனத்தஸஞ்ஞா, இமானி நவ பதா³னி குஸலானி யத்த² ஸப்³ப³ங் குஸலங் ஸமோஸரதி. இமானி அட்டா²ரஸ மூலபதா³னி.

தத்த² இமா உத்³தா³னகா³தா²

தண்ஹா ச அவிஜ்ஜா லோபோ⁴, தோ³ஸோ ததே²வ மோஹோ ச;
சத்தாரோ ச விபல்லாஸா, கிலேஸபூ⁴மி நவ பதா³னி.

யே ச ஸதிபட்டா²னா ஸமதோ², விபஸ்ஸனா குஸலமூலங்;
ஏதங் ஸப்³ப³ங் குஸலங், இந்த்³ரியபூ⁴மி நவபதா³னி.

ஸப்³ப³ங் குஸலங் நவஹி பதே³ஹி யுஜ்ஜதி, நவஹி சேவ அகுஸலங்;
ஏககே நவ மூலபதா³னி, உப⁴யதோ அட்டா²ரஸ மூலபதா³னி.

இமேஸங் அட்டா²ரஸன்னங் மூலபதா³னங் யானி நவ பதா³னி அகுஸலானி, அயங் து³க்க²ஸமுத³யோ; யானி நவ பதா³னி குஸலானி, அயங் து³க்க²னிரோத◌⁴கா³மினீ படிபதா³. இதி ஸமுத³யஸ்ஸ து³க்க²ங் ப²லங், து³க்க²னிரோத◌⁴கா³மினியா படிபதா³ய நிரோத◌⁴ங் ப²லங். இமானி சத்தாரி அரியஸச்சானி ப◌⁴க³வதா பா³ராணஸியங் தே³ஸிதானி.

7. தத்த² து³க்க²ஸ்ஸ அரியஸச்சஸ்ஸ அபரிமாணானி அக்க²ரானி பதா³னி ப்³யஞ்ஜனானி ஆகாரானி நிருத்தியோ நித்³தே³ஸா தே³ஸிதா ஏதஸ்ஸேவத்த²ஸ்ஸ ஸங்காஸனாய பகாஸனாய விவரணாய விப◌⁴ஜனாய உத்தானீகம்மதாய பஞ்ஞாபனாயாதி யா ஏவங் ஸப்³பே³ஸங் ஸச்சானங். இதி ஏகமேகங் ஸச்சங் அபரிமாணேஹி அக்க²ரபத³ப்³யஞ்ஜனஆகாரனிருத்தினித்³தே³ஸேஹி பரியேஸிதப்³ப³ங், தஞ்ச ப்³யஞ்ஜனங் அத்த²புது²த்தேன பன அத்தே²வ ப்³யஞ்ஜனபுது²த்தேன.

யோ ஹி கோசி ஸமணோ வா ப்³ராஹ்மணோ வா ஏவங் வதெ³ய்ய "அஹங் இத³ங் து³க்க²ங் பச்சக்கா²ய அஞ்ஞங் து³க்க²ங் பஞ்ஞபெஸ்ஸாமீ"தி தஸ்ஸ தங் வாசாவத்து²கமேவஸ்ஸ புச்சி²தோ ச ந ஸம்பாயிஸ்ஸதி. ஏவங் ஸச்சானி. யஞ்ச ரத்திங் ப◌⁴க³வா அபி◌⁴ஸம்பு³த்³தோ◌⁴, யஞ்ச ரத்திங் அனுபாதா³ய பரினிப்³பு³தோ, எத்த²ந்தரே யங் கிஞ்சி ப◌⁴க³வதா பா◌⁴ஸிதங் ஸுத்தங் கெ³ய்யங் வெய்யாகரணங் கா³தா² உதா³னங் இதிவுத்தகங் ஜாதகங் அப்³பு◌⁴தத◌⁴ம்மங் வேத³ல்லங், ஸப்³ப³ங் தங் த◌⁴ம்மசக்கங் பவத்திதங். ந கிஞ்சி பு³த்³தா◌⁴னங் ப◌⁴க³வந்தானங் த◌⁴ம்மதே³ஸனாய த◌⁴ம்மசக்கதோ ப³ஹித்³தா◌⁴, தஸ்ஸ ஸப்³ப³ங் ஸுத்தங் அரியத◌⁴ம்மேஸு பரியேஸிதப்³ப³ங். தத்த² பரிக்³க³ண்ஹனாய ஆலோகஸபா◌⁴னி சத்தாரி அரியஸச்சானி தா²வரானி இமானி.

தத்த² கதமங் து³க்க²ங்? ஜாதி ஜரா ப்³யாதி◌⁴ மரணங் ஸங்கி²த்தேன பஞ்சுபாதா³னக்க²ந்தா◌⁴ து³க்கா². தத்தா²யங் லக்க²ணனித்³தே³ஸோ, பாதுபா◌⁴வலக்க²ணா ஜாதி, பரிபாகலக்க²ணா ஜரா, து³க்க²து³க்க²தாலக்க²ணோ ப்³யாதி◌⁴, சுதிலக்க²ணங் மரணங், பியவிப்பயோக³விபரிணாமபரிதாபனலக்க²ணோ ஸோகோ, லாலப்பனலக்க²ணோ பரிதே³வோ, காயஸம்பீளனலக்க²ணங் து³க்க²ங், சித்தஸம்பீளனலக்க²ணங் தோ³மனஸ்ஸங், கிலேஸபரித³ஹனலக்க²ணோ உபாயாஸோ, அமனாபஸமோதா◌⁴னலக்க²ணோ அப்பியஸம்பயோகோ³, மனாபவினாபா◌⁴வலக்க²ணோ பியவிப்பயோகோ³, அதி◌⁴ப்பாயவிவத்தனலக்க²ணோ அலாபோ◌⁴, அபரிஞ்ஞாலக்க²ணா பஞ்சுபாதா³னக்க²ந்தா◌⁴, பரிபாகசுதிலக்க²ணங் ஜராமரணங், பாதுபா◌⁴வசுதிலக்க²ணங் சுதோபபத்தி, படிஸந்தி◌⁴னிப்³ப³த்தனலக்க²ணோ ஸமுத³யோ, ஸமுத³யபரிஜஹனலக்க²ணோ நிரோதோ◌⁴,

அனுஸயஸமுச்சே²த³லக்க²ணோ மக்³கோ³. ப்³யாதி⁴லக்க²ணங் து³க்க²ங், ஸஞ்ஜானநலக்க²ணோ ஸமுத³யோ, நிய்யானிகலக்க²ணோ மக்³கோ³, ஸந்திலக்க²ணோ நிரோதோ⁴. அப்படிஸந்தி⁴பா⁴வனிரோத⁴லக்க²ணா அனுபாதி³ஸேஸா நிப்³பா³னதா⁴து, து³க்க²ஞ்ச ஸமுத³யோ ச, து³க்க²ஞ்ச நிரோதோ⁴ ச, து³க்க²ஞ்ச மக்³கோ³ ச, ஸமுத³யோ ச து³க்க²ஞ்ச, ஸமுத³யோ ச நிரோதோ⁴ ச, ஸமுத³யோ ச மக்³கோ³ ச, நிரோதோ⁴ ச ஸமுத³யோ ச, நிரோதோ⁴ ச து³க்க²ஞ்ச, நிரோதோ⁴ ச மக்³கோ³ ச, மக்³கோ³ ச நிரோதோ⁴ ச, மக்³கோ³ ச ஸமுத³யோ ச, மக்³கோ³ ச து³க்க²ஞ்ச.

8. தத்தி²மானி ஸுத்தானி.

“யமேகரத்திங் [ஜாதக 1 வீஸதினிபாதே அயோக⁴ரஜாதகே] பட²மங், க³ப்³பே⁴ வஸதி மாணவோ;
அப்³பு⁴ட்டி²தோவ ஸோ யாதி, ஸ க³ச்ச²ங் ந நிவத்ததீ”தி.

அட்டி²மா, ஆனந்த³, தா³னுபபத்தியோ ஏகுத்தரிகே ஸுத்தங் - அயங் ஜாதி.

தத்த² கதமா ஜரா?

அசரித்வா [த⁴॰ ப॰ 155] ப்³ரஹ்மசரியங், அலத்³தா⁴ யொப்³ப³னே த⁴னங்;
ஜிண்ணகோஞ்சாவ ஜா²யந்தி, கீ²ணமச்சே²வ பல்லலே.

பஞ்ச புப்³ப³னிமித்தானி தே³வேஸு - அயங் ஜரா.

தத்த² கதமோ ப்³யாதி⁴?

ஸாமங் தேன குதோ ராஜ, துவம்பி ஜராயந்தி வேதே³ஸி;
க²த்திய கம்மஸ்ஸ ப²லோ, லோகோ ந ஹி கம்மங் பனயதி.

தயோ கி³லானா - அயங் ப்³யாதி⁴.

தத்த² கதமங் மரணங்?

யதா²பி [தீ³க⁴னிகாயே அதோ⁴லிகி²தகா³தா²] கும்ப⁴காரஸ்ஸ, கதங் மத்திகபா⁴ஜனங்;
கு²த்³த³கஞ்ச மஹந்தஞ்ச, யங் பக்கங் யஞ்ச ஆமகங்;
ஸப்³ப³ங் பே⁴த³னபரியந்தங், ஏவங் மச்சான ஜீவிதங்.

மமாயிதே பஸ்ஸத² ப²ந்த³மானே [ஹஞ்ஞமானே (பீ) பஸ்ஸ ஸு॰ நி॰ 783], மச்சே²வ அப்போத³கே கீ²ணஸோதே;
ஏதம்பி தி³ஸ்வா அமமோ சரெய்ய, ப⁴வேஸு ஆஸத்திமகுப்³ப³மானோ.

உத³கப்பனஸுத்தங் - இத³ங் மரணங்.

தத்த² கதமோ ஸோகோ?

இத⁴ ஸோசதி பேச்ச ஸோசதி, பாபகாரீ உப⁴யத்த² ஸோசதி;
ஸோ ஸோசதி ஸோ விஹஞ்ஞதி, தி³ஸ்வா கம்மகிலிட்ட²மத்தனோ [கம்மகிலிட்ட²ங் அத்த²னோ (பீ॰) பஸ்ஸ த⁴॰ ப॰ 15].

தீணி து³ச்சரிதானி - அயங் ஸோகோ.

தத்த² கதமோ பரிதே³வோ?

காமேஸு [ஸு॰ நி॰ 780] கி³த்³தா⁴ பஸுதா பமுள்ஹா, அவதா³னியா தே விஸமே நிவிட்டா²;
து³க்கூ²பனீதா பரிதே³வயந்தி, கிங்ஸு ப⁴விஸ்ஸாம இதோ சுதாஸே.

திஸ்ஸோ விபத்தியோ - அயங் பரிதே³வோ.

தத்த² கதமங் து³க்க²ங்?

ஸதங் ஆஸி அயோஸங்கூ [அயோஸங்கு (பீ॰ க॰) பஸ்ஸ தே²ரகா³॰ 1197], ஸப்³பே³ பச்சத்தவேத³னா;
ஜலிதா ஜாதவேதா³வ, அச்சிஸங்க⁴ஸமாகுலா.

மஹா வத ஸோ பரிளாஹோ [பரிதா³கோ⁴ (பீ॰ க॰) பஸ்ஸ ஸங்॰ நி॰ 5.1113] ஸங்யுத்தகே ஸுத்தங் ஸச்சஸங்யுத்தேஸு - இத³ங் து³க்க²ங்.

தத்த² கதமங் தோ³மனஸ்ஸங்?

ஸங்கப்பேஹி பரேதோ [பரதோ (க॰) பஸ்ஸ ஸு॰ நி॰ 824] ஸோ, கபணோ விய ஜா²யதி;
ஸுத்வா பரேஸங் நிக்³கோ⁴ஸங், மங்கு ஹோதி ததா²விதோ⁴.

த்³வேமே தபனீயா த⁴ம்மா - இத³ங் தோ³மனஸ்ஸங்.

தத்த² கதமோ உபாயாஸோ?

கம்மாரானங் யதா² உக்கா, அந்தோ ட³ய்ஹதி நோ ப³ஹி;
ஏவங் ட³ய்ஹதி மே ஹத³யங், ஸுத்வா நிப்³ப³த்தமம்பு³ஜங்.

தயோ அக்³கீ³ - அயங் உபாயாஸோ.

தத்த² கதமோ அப்பியஸம்பயோகோ³?

அயஸாவ [த◌⁴॰ ப॰ 240] மலங் ஸமுட்டி²தங், ததுட்டா²ய தமேவ கா²த³தி;
ஏவங் அதிதோ◌⁴னசாரினங், ஸானி கம்மானி நயந்தி து³க்³க³திங்.

த்³வேமே ததா²க³தங் அப்³பா◌⁴சிக்க²ந்தி, ஏகுத்தரிகே ஸுத்தங் து³கேஸு - அயங் அப்பியஸம்பயோகோ³.

தத்த² கதமோ பியவிப்பயோகோ³?

ஸுபினேன யதா²பி ஸங்க³தங், படிபு³த்³தோ◌⁴ புரிஸோ ந பஸ்ஸதி;
ஏவம்பி பியாயிதங் [மமாயிதங் (பீ॰ க॰) பஸ்ஸ ஸு॰ நி॰ 813] ஜனங்,
பேதங் காலங்கதங் [காலகதங் (பீ॰)] ந பஸ்ஸதி.

தே தே³வா சவனத◌⁴ம்மங் விதி³த்வா தீஹி வாசாஹி அனுஸாஸந்தி. அயங் பியவிப்பயோகோ³.

யம்பிச்ச²ங் ந லப◌⁴தி, திஸ்ஸோ மாரதீ◌⁴தரோ;
தஸ்ஸ சே காமயானஸ்ஸ [காமயமானஸ்ஸ (க॰) பஸ்ஸ ஸு॰ நி॰ 773],
ச²ந்த³ஜாதஸ்ஸ ஜந்துனோ;
தே காமா பரிஹாயந்தி, ஸல்லவித்³தோ◌⁴வ ருப்பதி.

ஸங்கி²த்தேன பஞ்சுபாதா³னக்க²ந்தா◌⁴ து³க்கா².

சக்கு² ஸோதஞ்ச கா◌⁴னஞ்ச, ஜிவ்ஹா காயோ ததோ மனங்;
ஏதே லோகாமிஸா கோ◌⁴ரா, யத்த² ஸத்தா புது²ஜ்ஜனா.

பஞ்சிமே பி◌⁴க்க²வே க²ந்தா◌⁴ - இத³ங் து³க்க²ங்.

தத்த² கதமா ஜரா ச மரணஞ்ச?

அப்பங் வத ஜீவிதங் இத³ங், ஓரங் வஸ்ஸஸதாபி மீயதே [மீயதி (ஸு॰ நி॰ 810)];
அத² வாபி அகிச்ச²ங் ஜீவிதங், அத² கோ² ஸோ ஜரஸாபி மீயதே.

ஸங்யுத்தகே பஸேனதி³ஸங்யுத்தகே ஸுத்தங் அய்யிகா மே காலங்கதா - அயங் ஜரா ச மரணஞ்ச.

தத்த² கதமா சுதி ச உபபத்தி ச?

"ஸப்³பே³ ஸத்தா மரிஸ்ஸந்தி, மரணந்தங் ஹி ஜீவிதங்;
யதா²கம்மங் க³மிஸ்ஸந்தி, அத்தகம்மப²லூபகா³"தி [புஞ்ஞபாபப²லூபகா³தி (ஸங்॰ நி॰ 1.133)]. -

அயங் சுதி ச உபபத்தி ச.

இமேஹி ஸுத்தேஹி ஏகஸதி³ஸேஹி ச அஞ்ஞேஹி நவவித⁴ங் ஸுத்தங் தங் அனுபவிட்டே²ஹி லக்க²ணதோ து³க்க²ங் ஞத்வா ஸாதா⁴ரணஞ்ச அஸாதா⁴ரணஞ்ச து³க்க²ங் அரியஸச்சங் நித்³தி³ஸிதப்³ப³ங். கா³தா²ஹி கா³தா² அனுமினிதப்³பா³, ப்³யாகரணேஹி வா ப்³யாகரணங் - இத³ங் து³க்க²ங்.

9. தத்த² கதமோ து³க்க²ஸமுத³யோ?

> காமேஸு ஸத்தா காமஸங்க³ஸத்தா [காமபஸங்க³ஸத்தா (பீ॰) பஸ்ஸ உதா³॰ 63], ஸங்யோஜனே வஜ்ஜமபஸ்ஸமானா;
> ந ஹி ஜாது ஸங்யோஜனஸங்க³ஸத்தா, ஓக⁴ங் தரெய்யுங் விபுலங் மஹந்தங்.

சத்தாரோ ஆஸவா ஸுத்தங் - அயங் து³க்க²ஸமுத³யோ.

தத்த² கதமோ து³க்க²னிரோதோ⁴?

> யம்ஹி ந மாயா வஸதீ ந மானோ,
> யோ வீதலோபோ⁴ அமமோ நிராஸோ,
> பனுண்ணகோதோ⁴ [பனுன்னகோதோ⁴ (பீ॰) பஸ்ஸ உதா³॰ 26]
> அபி⁴னிப்³பு³தத்தோ;
> ஸோ ப்³ராஹ்மணோ ஸோ ஸமணோ ஸ பி⁴க்கு².

த்³வேமா விமுத்தியோ, ராக³விராகா³ ச சேதோவிமுத்தி; அவிஜ்ஜாவிராகா³ ச பஞ்ஞாவிமுத்தி - அயங் நிரோதோ⁴.

தத்த² கதமோ மக்³கோ³?

> ஏஸேவ மக்³கோ³ நத்த²ஞ்ஞோ, த³ஸ்ஸனஸ்ஸ விஸுத்³தி⁴யா;
> அரியோ அட்ட²ங்கி³கோ மக்³கோ³, மாரஸ்ஸேதங் பமோஹனங்.

ஸத்திமே, பி⁴க்க²வே, பொ³ஜ்ஜ²ங்கா³ - அயங் மக்³கோ³.

தத்த² கதமானி சத்தாரி அரியஸச்சானி?

> "யே த⁴ம்மா [மஹாவ॰ 60] ஹேதுப்பப⁴வா, தேஸங் ஹேதுங் ததா²க³தோ ஆஹ;
> தேஸஞ்ச யோ நிரோதோ⁴, ஏவங்வாதீ³ மஹாஸமணோ"தி.

ஹேதுப்பப⁴வா த⁴ம்மா து³க்க²ங், ஹேதுஸமுத³யோ, யங் ப⁴க³வதோ வசனங். அயங் த⁴ம்மோ யோ நிரோதோ⁴, யே ஹி கேசி

ஸங்யோஜனியேஸு த⁴ம்மேஸு அஸ்ஸதா³னுபஸ்ஸினோ விஹரந்தி. கிலேஸா தண்ஹா பவட்³ட⁴தி, தண்ஹாபச்சயா உபாதா³னங்…பே.… ஏவமேதஸ்ஸ கேவலஸ்ஸ து³க்க²க்க²ந்த⁴ஸ்ஸ ஸமுத³யோ ஹோதி. தத்த² யங் ஸங்யோஜனங் - அயங் ஸமுத³யோ. யே ஸங்யோஜனியா த⁴ம்மா யே ச ஸோகபரிதே³வது³க்க²தோ³மனஸ்ஸுபாயாஸா ஸம்ப⁴வந்தி - இத³ங் து³க்க²ங். யா ஸங்யோஜனியேஸு த⁴ம்மேஸு ஆதீ³னவானுபஸ்ஸனா - அயங் மக்³கோ³. பரிமுச்சதி ஜாதியா ஜராய ப்³யாதீ⁴ஹி மரணேஹி ஸோகேஹி பரிதே³வேஹி யாவ உபாயாஸேஹி - இத³ங் நிப்³பா³னங். இமானி சத்தாரி ஸச்சானி.

தத்த² கதமா அனுபாதி³ஸேஸா நிப்³பா³னதா⁴து?

அத்த²ங்க³தஸ்ஸ ந பமாணமத்தி², தங் ஹி வா நத்தி² யேன நங் பஞ்ஞபெய்ய;
ஸப்³ப³ஸங்கா³னங் ஸமூஹதத்தா விதூ³, ஸிதா வாத³ஸதஸ்ஸு [வாத³ஸதஸ்ஸ (பீ॰ க॰)] ஸப்³பே³.

ஸங்யுத்தகே கோ³தி⁴கஸங்யுத்தங்.

இமானி அஸாதா⁴ரணானி ஸுத்தானி. யஹிங் யஹிங் ஸச்சானி நித்³தி³ட்டா²னி, தஹிங் தஹிங் ஸச்சலக்க²ணதோ ஓதாரெத்வா [ஓஹாரெத்வா (பீ॰ க॰)] அபரிமாணேஹி ப்³யஞ்ஜனேஹி ஸோ அத்தோ² பரியேஸிதப்³போ³. தத்த² அத்தா²னுபரிவத்தி ப்³யஞ்ஜனேன புன ப்³யஞ்ஜனானுபரிவத்தி அத்தே²ன தஸ்ஸ ஏகமேகஸ்ஸ அபரிமாணானி ப்³யஞ்ஜனானி இமேஹி ஸுத்தேஹி யதா²னிக்கி²த்தேஹி சத்தாரி அரியஸச்சானி நித்³தி³ஸிதப்³பா³னி. பஞ்சனிகாயே அனுபவிட்டா²ஹி கா³தா²ஹி கா³தா² அனுமினிதப்³பா³, ப்³யாகரணேன ப்³யாகரணங். இமானி அஸாதா⁴ரணானி ஸுத்தானி.

தேஸங் இமா உத்³தா³னகா³தா²

யமேகரத்திங் பட²மங், அட்ட² தா³னூபபத்தியோ;
பஞ்ச புப்³ப³னிமித்தானி, கீ²ணமச்ச²ங்வ பல்லலங்.

ஸாமங் தேன குதோ ராஜ, தயோ தே³வா கி³லானகா;
யதா²பி கும்ப⁴காரஸ்ஸ, யதா² நதி³த³கப்பனங்.

இத⁴ ஸோசதி பேச்ச ஸோசதி, தீணி து³ச்சரிதானி ச;
காமேஸு கி³த்³தா⁴ பஸுதா, யாவ திஸ்ஸோ விபத்தியோ.

ஸதங் ஆஸி [ஸதமாயு (ஸீ॰), ஸததா⁴து (பீ॰)] அயோஸங்கூ, பரிளாஹோ மஹத்தரோ;

ஸங்கப்பேஹி பரேதோ ஸோ, தத்த² தபனியேஹி ச.

கம்மாரானங் யதா² உக்கா, தயோ அக்³கீ³ பகாஸிதா;
அயதோ மலமுப்பன்னங், அப்³ப⁴க்கா²னங் ததா²க³தே.

திவித⁴ங் தே³வானுஸாஸந்தி, ஸுபினேன ஸங்க³மோ யதா²;
திஸ்ஸோ சேவ மாரதீ⁴தா, ஸல்லவித்³தோ⁴வ ருப்பதி.

சக்கு² ஸோதஞ்ச கா⁴னஞ்ச, பஞ்சக்க²ந்தா⁴ பகாஸிதா;
அப்பங் வத ஜீவிதங் இத³ங், அய்யிகா மே மஹல்லிகா.

ஸப்³பே³ ஸத்தா மரிஸ்ஸந்தி, உபபத்தி சுதிசயங்;
காமேஸு ஸத்தா பஸுதா, ஆஸவேஹி சதூஹி ச.

யம்ஹி ந மாயா வஸதி, த்³வேமா சேதோவிமுத்தியோ;
ஏஸேவ மக்³கோ³ நத்த²ஞ்ஞோ, பொ³ஜ்ஜ²ங்கா³ ச ஸுதே³ஸிதா.

அத்த²ங்க³தஸ்ஸ ந பமாணமத்தி², கோ³தி⁴கோ பரினிப்³பு³தோ;
யே த⁴ம்மா ஹேதுப்பப⁴வா, ஸங்யோஜனானுபஸ்ஸினோ.
இமா த³ஸ தேஸங் உத்³தா³னகா³தா².

10. தத்தி²மானி ஸாதா⁴ரணானி ஸுத்தானி யேஸு ஸுத்தேஸு ஸாதா⁴ரணானி ஸச்சானி தே³ஸிதானி அனுலோமம்பி படிலோமம்பி வோமிஸ்ஸகம்பி. தத்த² அயங் ஆதி³.

அவிஜ்ஜாய நிவுதோ லோகோ, [அஜிதாதி ப⁴க³வா]
விவிச்சா² பமாதா³ நப்பகாஸதி;
ஜப்பாபி⁴லேபனங் [ஜப்பானுலேபனங் (க॰) பஸ்ஸ ஸு॰ நி॰ 1039] ப்³ரூமி,
து³க்க²மஸ்ஸ மஹப்³ப⁴யங்.

தத்த² யா அவிஜ்ஜா ச விவிச்சா² ச, அயங் ஸமுத³யோ. யங் மஹப்³ப⁴யங், இத³ங் து³க்க²ங். இமானி த்³வே ஸச்சானி - து³க்க²ஞ்ச ஸமுத³யோ ச. “ஸங்யோஜனங் ஸங்யோஜனியா ச த⁴ம்மா”தி ஸங்யுத்தகே சித்தஸங்யுத்தகேஸு ப்³யாகரணங். தத்த² யங் ஸங்யோஜனங், அயங் ஸமுத³யோ. யே ஸங்யோஜனியா த⁴ம்மா, இத³ங் து³க்க²ங். இமானி த்³வே ஸச்சானி - து³க்க²ஞ்ச ஸமுத³யோ ச.

தத்த² கதமங் து³க்க²ஞ்ச நிரோதோ⁴ ச?

உச்சி²ன்னப⁴வதண்ஹஸ்ஸ, நெத்திச்சி²ன்னஸ்ஸ [ஸந்தசித்தஸ்ஸ (ஸு॰ நி॰ 751)] பி⁴க்கு²னோ;

விக்கீ²ணோ ஜாதிஸங்ஸாரோ, நத்தி² தா³னி புனப்³ப◌⁴வோ.

யங் சித்தங், இத³ங் து³க்க²ங். யோ ப◌⁴வதண்ஹாய உபச்சே²தோ³, அயங் து³க்க²னிரோதோ◌⁴. விக்கீ²ணோ ஜாதிஸங்ஸாரோ, நத்தி² தா³னி புனப்³ப◌⁴வோதி நித்³தே³ஸோ. இமானி த்³வே ஸச்சானி - து³க்க²ஞ்ச நிரோதோ◌⁴ ச. த்³வேமா, பி◌⁴க்க²வே, விமுத்தியோ; ராக³விராகா³ ச சேதோவிமுத்தி, அவிஜ்ஜாவிராகா³ ச பஞ்ஞாவிமுத்தி. யங் சித்தங், இத³ங் து³க்க²ங். யா விமுத்தி, அயங் நிரோதோ◌⁴. இமானி த்³வே ஸச்சானி - து³க்க²ஞ்ச நிரோதோ◌⁴ ச.

தத்த² கதமங் து³க்க²ஞ்ச மக்³கோ³ ச?

கும்பூ◌⁴பமங் [த◌⁴॰ ப॰ 40] காயமிமங் விதி³த்வா, நக³ரூபமங் சித்தமித³ங் ட²பெத்வா;
யோதே◌⁴த² மாரங் பஞ்ஞாவுதே◌⁴ன, ஜிதஞ்ச ரக்கே² அனிவேஸனோ ஸியா.

தத்த² யஞ்ச கும்பூ◌⁴பமோ காயோ யஞ்ச நக³ரூபமங் சித்தங், இத³ங் து³க்க²ங். யங் பஞ்ஞாவுதே◌⁴ன மாரங் யோதே◌⁴தா²தி அயங் மக்³கோ³. இமானி த்³வே ஸச்சானி. யங், பி◌⁴க்க²வே, ந தும்ஹாகங், தங் பஜஹிதப்³ப³ங். யா ஸங்யோஜனா, அயங் மக்³கோ³. யே தே த◌⁴ம்மா அனத்தனியா பஹாதப்³பா³, ரூபங் யாவ விஞ்ஞாணங், இத³ங் து³க்க²ஞ்ச மக்³கோ³ ச.

தத்த² கதமங் து³க்க²ஞ்ச ஸமுத³யோ ச நிரோதோ◌⁴ ச?

யே கேசி ஸோகா பரிதே³விதா வா, து³க்கா² ச [து³க்க²ஞ்ச (பீ॰ க॰) பஸ்ஸ உதா³॰ 70] லோகஸ்மிமனேகரூபா;
பியங் படிச்சப்பப◌⁴வந்தி ஏதே, பியே அஸந்தே ந ப◌⁴வந்தி ஏதே.

யே ஸோகபரிதே³வா, யங் ச அனேகரூபங் து³க்க²ங், யங் பேமதோ ப◌⁴வதி, இத³ங் து³க்க²ங். யங் பேமங், அயங் ஸமுத³யோ. யோ தத்த² ச²ந்த³ராக³வினயோ பியஸ்ஸ அகிரியா, அயங் நிரோதோ◌⁴. இமானி தீணி ஸச்சானி. திம்ப³ருகோ பரிப்³பா³ஜகோ பச்சேதி "ஸயங்கதங் பரங்கத"ந்தி. யதே²ஸா வீமங்ஸா, இத³ங் து³க்க²ங். யா ஏதே த்³வே அந்தே அனுபக³ம்ம மஜ்ஜி²மா படிபதா³ அவிஜ்ஜாபச்சயா ஸங்கா²ரா யாவ ஜாதிபச்சயா ஜராமரணங், இத³ம்பி து³க்க²ஞ்ச ஸமுத³யோ ச. விஞ்ஞாணங் நாமரூபங் ஸளாயதனங் ப²ஸ்ஸோ வேத³னா ப◌⁴வோ ஜாதி ஜராமரணங், இத³ங் து³க்க²ங். அவிஜ்ஜா ஸங்கா²ரா தண்ஹா உபாதா³னங், அயங் ஸமுத³யோ. இதி இத³ங் ஸயங்கதங் வீமங்ஸெய்யாதி [வீமங்ஸீயதி (பீ॰ க॰)] யஞ்ச படிச்சஸமுப்பாதே³ து³க்க²ங், இத³ங் ஏஸோ ஸமுத³யோ நித்³தி³ட்டோ². அவிஜ்ஜானிரோதா◌⁴

ஸங்கா²ரனிரோதோ⁴ ச யாவ ச ஜராமரணனிரோதோ⁴தி அயங் நிரோதோ⁴. இமானி தீணி ஸச்சானி து³க்க²ஞ்ச ஸமுத³யோ ச நிரோதோ⁴ ச.

11. தத்த² கதமங் து³க்க²ஞ்ச ஸமுத³யோ ச மக்³கோ³ ச?

“யோ து³க்க²மத்³த³க்கி² [ஸங். நி. 1.157] யதோனிதா³னங், காமேஸு ஸோ ஜந்து கத²ங் நமெய்ய;
காமா ஹி லோகே ஸங்கா³தி ஞத்வா, தேஸங் ஸதீமா வினயாய ஸிக்கே²”தி.

யோ து³க்க²மத்³த³க்கி², இத³ங் து³க்க²ங். யதோ ப⁴வதி, அயங் ஸமுத³யோ. ஸந்தி³ட்ட²ங் யதோ ப⁴வதி யாவ தஸ்ஸ வினயாய ஸிக்கா², அயங் மக்³கோ³. இமானி தீணி ஸச்சானி.

ஏகாத³ஸங்கு³த்தரேஸு கோ³பாலகோபமஸுத்தங்.

தத்த² யாவ ரூபஸஞ்ஞுத்தா யஞ்ச ஸளாயதனங் யதா² வணங் படிச்சா²தே³தி யஞ்ச தித்த²ங் யதா² ச லப⁴தி த⁴ம்மூபஸஞ்ஹிதங் உளாரங் பீதிபாமோஜ்ஜங் சதுப்³பி³த⁴ங் ச அத்தபா⁴வதோ ச வத்து², இத³ங் து³க்க²ங். யாவ ஆஸாடிகங் ஹாரேதா [ஸாடேதா (ஸீ. பீ.) பஸ்ஸ அங்கு³த்தரனிகாயே] ஹோதி, அயங் ஸமுத³யோ. ரூபஸஞ்ஞுத்தா ஆஸாடகஹரணங் [ஆஸாடிகஸாடனா (பீ.)] வணபடிச்சா²த³னங் வீதி²ஞ்ஞுதா கோ³சரகுஸலஞ்ச, அயங் மக்³கோ³. அவஸேஸா த⁴ம்மா அத்தி² ஹேது அத்தி² பச்சயா அத்தி² நிஸ்ஸயா ஸாவஸேஸதோ³ஹிதா அனேகபூஜா ச கல்யாணமித்ததப்பச்சயா த⁴ம்மா வீதி²ஞ்ஞுதா ச ஹேது, இமானி தீணி ஸச்சானி.

தத்த² கதமங் து³க்க²ஞ்ச மக்³கோ³ ச நிரோதோ⁴ ச?

ஸதி காயக³தா உபட்டி²தா, ச²ஸு ப²ஸ்ஸாயதனேஸு ஸங்வுதோ [ஸங்வரோ (பீ. க.) பஸ்ஸ உதா³. 25];
ஸததங் பி⁴க்கு² ஸமாஹிதோ, ஜஞ்ஞா [ஜானெய்ய (பீ. க.)] நிப்³பா³னமத்தனோ.

தத்த² யா ச காயக³தா ஸதி யஞ்ச ஸளாயதனங் யத்த² ஸப்³ப³ஞ்சேதங் து³க்க²ங். யா ச காயக³தா ஸதி யோ ச ஸீலஸங்வரோ யோ ச ஸமாதி⁴ யத்த² யா ஸதி, அயங் பஞ்ஞாக்க²ந்தோ⁴. ஸப்³ப³ம்பி ஸீலக்க²ந்தோ⁴ ஸமாதி⁴க்க²ந்தோ⁴, அயங் மக்³கோ³. ஏவங்விஹாரினா ஞாதப்³ப³ங் நிப்³பா³னங். அயங் நிரோதோ⁴, இமானி தீணி ஸச்சானி. ஸீலே பதிட்டா²ய த்³வே த⁴ம்மா பா⁴வேதப்³பா³ ஸமதோ² ச விபஸ்ஸனா ச. தத்த² யங் சித்தஸஹஜாதா த⁴ம்மா, இத³ங் து³க்க²ங். யோ ச ஸமதோ² யா ச

விபஸ்ஸனா, அயங் மக்³கோ³. ராக³விராகா³ ச சேதோவிமுத்தி, அவிஜ்ஜாவிராகா³ ச பஞ்ஞாவிமுத்தி, அயங் நிரோதோ⁴. இமானி தீணி ஸச்சானி.

தத்த² கதமோ ஸமுத³யோ ச நிரோதோ⁴ ச?

ஆஸா ச பீஹா அபி⁴னந்த³னா ச, அனேகதா⁴தூஸூ ஸரா பதிட்டி²தா;
அஞ்ஞாணமூலப்பப⁴வா பஜப்பிதா, ஸப்³பா³ மயா ப்³யந்திகதா ஸமூலிகா.

அஞ்ஞாணமூலப்பப⁴வாதி புரிமகேஹி ஸமுத³யோ. ஸப்³பா³ மயா ப்³யந்திகதா ஸமூலிகாதி நிரோதோ⁴. இமானி த்³வே ஸச்சானி. சதுன்னங் த⁴ம்மானங் அனநுபோ³தா⁴ அப்படிவேதா⁴ வித்தா²ரேன காதப்³ப³ங். அரியஸ்ஸ ஸீலஸ்ஸ ஸமாதி⁴னோ பஞ்ஞாய விமுத்தியா. தத்த² யோ இமேஸங் சதுன்னங் த⁴ம்மானங் அனநுபோ³தா⁴ அப்படிவேதா⁴, அயங் ஸமுத³யோ. படிவேதோ⁴ ப⁴வனெத்தியா, அயங் நிரோதோ⁴. அயங் ஸமுத³யோ ச நிரோதோ⁴ ச.

தத்த² கதமோ ஸமுத³யோ ச மக்³கோ³ ச?

யானி [ஸு॰ நி॰ 1041] ஸோதானி லோகஸ்மிங், [அஜிதாதி ப⁴க³வா]
ஸதி தேஸங் நிவாரணங்;
ஸோதானங் ஸங்வரங் ப்³ரூமி, பஞ்ஞாயேதே பிதீ⁴யரே.

யானி ஸோதானீதி அயங் ஸமுத³யோ. யா ச பஞ்ஞா யா ச ஸதி நிவாரணங் பிதா⁴னஞ்ச, அயங் மக்³கோ³. இமானி த்³வே ஸச்சானி. ஸஞ்சேதனியங் ஸுத்தங் த³ள்ஹனேமியானாகாரோ ச²ஹி மாஸேஹி நித்³தி³ட்டோ². தத்த² யங் காயங் காயகம்மங் ஸவங்கங் ஸதோ³ஸங் ஸகஸாவங் யா ஸவங்கதா ஸதோ³ஸதா ஸகஸாவதா, அயங் ஸமுத³யோ. ஏவங் வசீகம்மங் மனோகம்மங் அவங்கங் அதோ³ஸங் அகஸாவங், யா அவங்கதா அதோ³ஸதா அகஸாவதா, அயங் மக்³கோ³. ஏவங் வசீகம்மங் மனோகம்மங். இமானி த்³வே ஸச்சானி ஸமுத³யோ ச மக்³கோ³ ச.

தத்த² கதமோ ஸமுத³யோ ச நிரோதோ⁴ ச மக்³கோ³ ச?

“நிஸ்ஸிதஸ்ஸ சலிதங், அனிஸ்ஸிதஸ்ஸ சலிதங் நத்தி², சலிதே அஸதி பஸ்ஸத்³தி⁴, பஸ்ஸத்³தி⁴யா ஸதி நதி ந ஹோதி, நதியா அஸதி [அஸதியா (பீ॰) பஸ்ஸ உதா³॰ 74] ஆக³திக³தி ந ஹோதி, ஆக³திக³தியா அஸதி சுதூபபாதோ ந ஹோதி, சுதூபபாதே அஸதி நேவித⁴ ந ஹுரங் ந உப⁴யமந்தரேன. ஏஸேவந்தோ து³க்க²ஸ்ஸா”தி.

தத்த² த்³வே நிஸ்ஸயா, அயங் ஸமுத³யோ. யோ ச அனிஸ்ஸயோ, யா ச அனதி, அயங் மக்³கோ³. யா ஆக³திக³தி ந ஹோதி சுதூபபாதோ ச யோ ஏஸேவந்தோ து³க்க²ஸ்ஸாதி, அயங் நிரோதோ◌⁴. இமானி தீணி ஸச்சானி. அனுபட்டி²தகாயக³தா ஸதி...பே.... யங் விமுத்திஞாணத³ஸ்ஸனங், அயங் ஸமுத³யோ. ஏகாரஸஉபனிஸ்ஸயா விமுத்தியோ யாவ உபனிஸ்ஸயஉபஸம்பதா³ உபட்டி²தகாயக³தாஸதிஸ்ஸ விஹரதி. ஸீலஸங்வரோ ஸோஸானியோ ஹோதி, யஞ்ச விமுத்திஞாணத³ஸ்ஸனங், அயங் மக்³கோ³. யா ச விமுத்தி, அயங் நிரோதோ◌⁴. இமானி தீணி ஸச்சானி. ஸமுத³யோ ச நிரோதோ◌⁴ ச மக்³கோ³ ச.

12. தத்த² கதமோ நிரோதோ◌⁴ ச மக்³கோ³ ச?

> ஸயங் கதேன ஸச்சேன, தேன அத்தனா அபி◌⁴னிப்³பா³னக³தோ விதிண்ணகங்கோ²;
> விப◌⁴வஞ்ச ஞத்வா லோகஸ்மிங், தாவ கீ²ணபுனப்³ப◌⁴வோ ஸ பி◌⁴க்கு².

யங் ஸச்சேன, அயங் மக்³கோ³. யங் கீ²ணபுனப்³ப◌⁴வோ, அயங் நிரோதோ◌⁴. இமானி த்³வே ஸச்சானி. பஞ்ச விமுத்தாயதனானி ஸத்தா² வா த◌⁴ம்மங் தே³ஸேஸி அஞ்ஞதரோ வா விஞ்னூ ஸப்³ரஹ்மசாரீதி வித்தா²ரேன காதப்³பா³. தஸ்ஸ அத்த²ப்படிஸங்வேதி³ஸ்ஸ பாமோஜ்ஜங் ஜாயதி, பமுதி³தஸ்ஸ பீதி ஜாயதி, யாவ நிப்³பி³ந்த³ந்தோ விரஜ்ஜதி, அயங் மக்³கோ³. யா விமுத்தி, அயங் நிரோதோ◌⁴. ஏவங் பஞ்ச விமுத்தாயதனானி வித்தா²ரேன. இமானி த்³வே ஸச்சானி நிரோதோ◌⁴ ச மக்³கோ³ ச.

இமானி ஸாதா◌⁴ரணானி ஸுத்தானி. இமேஹி ஸாதா◌⁴ரணேஹி ஸுத்தேஹி யதா²னிக்கி²த்தேஹி படிவேத◌⁴தோ ச லக்க²ணதோ ச ஓதாரெத்வா அஞ்ஞானி ஸுத்தானி நித்³தி³ஸிதப்³பா³னி அபரிஹாயந்தேன. கா³தா²ஹி கா³தா² அனுமினிதப்³பா³, ப்³யாகரணேஹி ப்³யாகரணங். இமே ச ஸாதா◌⁴ரணா த³ஸ பரிவட்³ட◌⁴கா ஏகோ ச சதுக்கோ நித்³தே³ஸோ ஸாதா◌⁴ரணோ. அயஞ்ச பகிண்ணகனித்³தே³ஸோ. ஏகங் பஞ்ச ச² ச ஸவேகதே³ஸோ ஸப்³ப³ங். இமே த்³வே பரிவஜ்ஜனா புரிமகா ச த³ஸ. இமே த்³வாத³ஸ பரிவட்³ட◌⁴கா ஸச்சானி. எத்தாவதா ஸப்³ப³ங் ஸுத்தங் நத்தி², தங் ப்³யாகரணங் வா கா³தா² விய. இமேஹி த்³வாத³ஸஹி பரிவட்³ட◌⁴கேஹி ந ஓதரிதுங் அப்பமத்தேன பரியேஸித்வா நித்³தி³ஸிதப்³பா³.

தத்தா²யங் ஸங்கே²போ. ஸப்³ப³ங் து³க்க²ங் ஸத்தஹி பதே³ஹி ஸமோஸரணங் க³ச்ச²தி. கதரேஹி ஸத்தஹி? அப்பியஸம்பயோகோ³ ச பியவிப்பயோகோ³ ச, இமேஹி த்³வீஹி பதே³ஹி ஸப்³ப³ங் து³க்க²ங் நித்³தி³ஸிதப்³ப³ங். தஸ்ஸ த்³வே நிஸ்ஸயா - காயோ ச சித்தஞ்ச . தேன

வுச்சதி “காயிகங் து³க்க²ங் சேதஸிகஞ்சே”தி, நத்தி² தங் து³க்க²ங் ந காயிகங் வா ந சேதஸிகங், ஸப்³ப³ங் து³க்க²ங் த்³வீஹி து³க்கே²ஹி நித்³தி³ஸிதப்³ப³ங் காயிகேன ச சேதஸிகேன ச. தீஹி து³க்க²தாஹி ஸங்க³ஹிதங் து³க்க²து³க்க²தாய ஸங்கா²ரது³க்க²தாய விபரிணாமது³க்க²தாய. இதி தங் ஸப்³ப³ங் து³க்க²ங் தீஹி து³க்க²தாஹி ஸங்க³ஹிதங். இதி இத³ஞ்ச து³க்க²ங் திவித◌⁴ங். து³வித◌⁴ங் து³க்க²ங் காயிகஞ்ச சேதஸிகஞ்ச. து³வித◌⁴ங் அப்பியஸம்பயோகோ³ ச பியவிப்பயோகோ³ ச. இத³ங் ஸத்தவித◌⁴ங் து³க்க²ங்.

தத்த² திவிதோ◌⁴ ஸமுத³யோ அசதுத்தோ² அபஞ்சமோ. கதமோ திவிதோ◌⁴? தண்ஹா ச தி³ட்டி² ச கம்மங். தத்த² தண்ஹா ச ப◌⁴வஸமுத³யோ கம்மங். ததா² [தத்த² (பீ॰)] நிப்³ப³த்தஸ்ஸ ஹீனபணீததா [ஹீனபணீததாய (பீ॰)], அயங் ஸமுத³யோ. இதி யாபி ப◌⁴வக³தீஸு ஹீனதா ச பணீததா ச, யாபி தீஹி து³க்க²தாஹி ஸங்க³ஹிதா, யோபி த்³வீஹி மூலேஹி ஸமுதா³னீதோ அவிஜ்ஜாய நிவுதஸ்ஸ ப◌⁴வதண்ஹாஸங்யுத்தஸ்ஸ ஸவிஞ்ஞாணகோ காயோ, ஸோபி தீஹி து³க்க²தாஹி ஸங்க³ஹிதோ.

ததா² விபல்லாஸதோ தி³ட்டி²ப◌⁴வக³ந்தப்³பா³. ஸா ஸத்தவிதா◌⁴ நித்³தி³ஸிதப்³பா³. ஏகோ விபல்லாஸோ தீணி நித்³தி³ஸீயதி, சத்தாரி விபல்லாஸவத்தூ²னி. தத்த² கதமோ ஏகோ விபல்லாஸோ? யோ விபரீதக்³கா³ஹோ படிக்கே²பேன, ஓதரணங் யதா² “அனிச்சே நிச்ச”மிதி விபரீதங் க³ண்ஹாதி. ஏவங் சத்தாரோ விபல்லாஸா. அயமேகோ விபல்லாஸீயதி ஸஞ்ஞா சித்தங் தி³ட்டி². கதமானி சத்தாரி விபல்லாஸவத்தூ²னி ? காயோ வேத³னா சித்தங் த◌⁴ம்மா. ஏவங் விபல்லாஸக³தஸ்ஸ அகுஸலஞ்ச பவட்³டே◌⁴தி. தத்த² ஸஞ்ஞாவிபல்லாஸோ தோ³ஸங் அகுஸலமூலங் பவட்³டே◌⁴தி. சித்தவிபல்லாஸோ லோப◌⁴ங் அகுஸலமூலங் பவட்³டே◌⁴தி. தி³ட்டி²விபல்லாஸோ மோஹங் அகுஸலமூலங் பவட்³டே◌⁴தி. தத்த² தோ³ஸஸ்ஸ அகுஸலமூலஸ்ஸ தீணி மிச்ச²த்தானி ப²லங் - மிச்சா²வாசா மிச்சா²கம்மந்தோ மிச்சா²ஆஜீவோ; லோப◌⁴ஸ்ஸ அகுஸலமூலஸ்ஸ தீணி மிச்ச²த்தானி ப²லங் - மிச்சா²ஸங்கப்போ மிச்சா²வாயாமோ மிச்சா²ஸமாதி◌⁴; மோஹஸ்ஸ அகுஸலமூலஸ்ஸ த்³வே மிச்ச²த்தானி ப²லங் - மிச்சா²தி³ட்டி² ச மிச்சா²ஸதி ச. ஏவங் அகுஸலங் ஸஹேது ஸப்பச்சயங் விபல்லாஸா ச பச்சயோ, அகுஸலமூலானி ஸஹேதூ ஏதேயேவ படிபக்கே²ன அனூனா அனதி◌⁴கா த்³வீஹி பச்சயேஹி நித்³தி³ஸிதப்³பா³. நிரோதே◌⁴ ச மக்³கே³ ச விபல்லாஸமுபாதா³ய பரதோ [பரிதோ (பீ॰)] படிபக்கே²ன சதஸ்ஸோ.

தத்தி²மா உத்³தா³னகா³தா²

அவிஜ்ஜாய நிவுதோ லோகோ, சித்தங் ஸங்யோஜனம்பி;
ஸா பச்சி²ன்னப◌⁴வதண்ஹா, த்³வேமா சேவ விமுத்தியோ.

கும்பூ◌⁴பமங் காயமிமங், யங் ந தும்ஹாகங் தங் பஜஹ [ஜஹா (பீ. க.)];
யே கேசி ஸோகபரிதே³வா, திம்ப³ருகோ ச ஸயங்கதங்.

து³க்க²ங் தி³ட்டி² ச உப்பன்னங், யஞ்ச கோ³பாலகோபமங்;
ஸதி காயக³தா மாஹு, ஸமதோ² ச விபஸ்ஸனா.

ஆஸா பிஹா ச அபி◌⁴னந்த³னா ச, சதுன்னமனுபோ³த◌⁴னா;
யானி ஸோதானி லோகஸ்மிங், த³ள்ஹங் நேமியானாகாரோ.

யங் நிஸ்ஸிதஸ்ஸ சலிதங், அனுபட்டி²தகாயக³தாஸதி;
ஸயங் கதேன ஸச்சேன, விமுத்தாயதனேஹி ச.

பேடகோபதே³ஸே மஹாகச்சாயனேன பா◌⁴ஸிதே பட²மபூ◌⁴மி அரியஸச்சப்பகாஸனா நாதங் ஜீவதா ப◌⁴க³வதா மாதி³ஸேன ஸமுத்³த³னேன ததா²க³தேனாதி.

2. ஸாஸனபட்டா²னது³தியபூ◌⁴மி

13. தத்த² கதமங் ஸாஸனப்பட்டா²னங்? ஸங்கிலேஸபா◌⁴கி³யங் ஸுத்தங், வாஸனா பா◌⁴கி³யங் ஸுத்தங், நிப்³பே³த◌⁴பா◌⁴கி³யங் ஸுத்தங், அஸெக்க²பா◌⁴கி³யங் ஸுத்தங், ஸங்கிலேஸபா◌⁴கி³யஞ்ச வாஸனாபா◌⁴கி³யஞ்ச, ஸங்கிலேஸபா◌⁴கி³யஞ்ச நிப்³பே³த◌⁴பா◌⁴கி³யஞ்ச, ஸங்கிலேஸபா◌⁴கி³யஞ்ச நிப்³பே³த◌⁴பா◌⁴கி³யஞ்ச அஸெக்க²பா◌⁴கி³யஞ்ச, வாஸனாபா◌⁴கி³யஞ்ச நிப்³பே³த◌⁴பா◌⁴கி³யஞ்ச. ஆணத்தி, ப²லங், உபாயோ, ஆணத்தி ச ப²லஞ்ச, ப²லஞ்ச உபாயோ ச, ஆணத்தி ச ப²லஞ்ச உபாயோ ச. அஸ்ஸாதோ³, ஆதீ³னவோ, நிஸ்ஸரணங், அஸ்ஸாதோ³ ச ஆதீ³னவோ ச, அஸ்ஸாதோ³ ச நிஸ்ஸரணஞ்ச, ஆதீ³னவோ ச நிஸ்ஸரணஞ்ச, அஸ்ஸாதோ³ ச ஆதீ³னவோ ச நிஸ்ஸரணஞ்ச. லோகிகங், லோகுத்தரங், லோகிகஞ்ச லோகுத்தரஞ்ச. கம்மங், விபாகோ, கம்மஞ்ச விபாகோ ச. நித்³தி³ட்ட²ங், அனித்³தி³ட்ட²ங், நித்³தி³ட்ட²ஞ்ச அனித்³தி³ட்ட²ஞ்ச. ஞாணங், ஞெய்யங், ஞாணஞ்ச ஞெய்யஞ்ச. த³ஸ்ஸனங், பா◌⁴வனா, த³ஸ்ஸனஞ்ச பா◌⁴வனா ச. விபாககம்மங், ந விபாககம்மங், நேவவிபாகனவிபாககம்மங் . ஸகவசனங், பரவசனங், ஸகவசனஞ்ச பரவசனஞ்ச. ஸத்தாதி◌⁴ட்டா²னங், த◌⁴ம்மாதி◌⁴ட்டா²னங், ஸத்தாதி◌⁴ட்டா²னஞ்ச த◌⁴ம்மாதி◌⁴ட்டா²னஞ்ச. த²வோ, ஸகவசனாதி◌⁴ட்டா²னங், பரவசனாதி◌⁴ட்டா²னங், ஸகவசனாதி◌⁴ட்டா²னஞ்ச பரவசனாதி◌⁴ட்டா²னஞ்ச. கிரியங், ப²லங், கிரியஞ்ச ப²லஞ்ச. அனுஞ்ஞாதங், படிக்கி²த்தங், அனுஞ்ஞாதஞ்ச படிக்கி²த்தஞ்ச. இமானி ச² படிக்கி²த்தானி.

14. தத்த² கதமங் ஸங்கிலேஸபா◌⁴கி³யங் ஸுத்தங்?

காமந்தா◌⁴ ஜாலஸஞ்ச²ன்னா, தண்ஹாச²த³னசா²தி³தா;
பமத்தப³ந்து◌⁴னா ப³த்³தா◌⁴, மச்சா²வ குமினாமுகே²;
ஜராமரணமன்வெந்தி, வச்சோ² கீ²ரபகோவ [கீ²ரூபகோவ (க॰) பஸ்ஸ உதா³॰ 64] மாதரங்.

பஞ்சிமே, பி◌⁴க்க²வே, நீவரணா.

தத்த² கதமங் வாஸனாபா◌⁴கி³யங் ஸுத்தங்?

மனோபுப்³ப³ங்க³மா த◌⁴ம்மா, மனோஸெட்டா² மனோமயா;
மனஸா சே பஸன்னேன, பா◌⁴ஸதி வா கரோதி வா;
ததோ நங் ஸுக²மன்வேதி, சா²யாவ அனபாயினீ.

ஸங்யுத்தகே ஸுத்தங்.

மஹானாமஸ்ஸ ஸக்கஸ்ஸ இத³ங் ப⁴க³வா ஸக்யானங் கபிலவத்து²ம்ஹி நக³ரே நயவித்தா²ரேன ஸத்³தா⁴ஸீலபரிபா⁴விதங் ஸுத்தங் பா⁴வஞ்ஞேன பரிபா⁴விதங் தங் நாம பச்சி²மே காலே.

தத்த² கதமங் நிப்³பே³த⁴பா⁴கி³யங் ஸுத்தங்?

உத்³த⁴ங் அதோ⁴ [உதா³. 61] ஸப்³ப³தி⁴ விப்பமுத்தோ, அயங் அஹஸ்மீதி அனானுபஸ்ஸீ;
ஏவங் விமுத்தோ உத³தாரி ஓக⁴ங், அதிண்ணபுப்³ப³ங் அபுனப்³ப⁴வாய.

ஸீலானி நு கோ² ப⁴வந்தி கிமத்தி²யானி ஆனந்தோ³ புச்ச²தி ஸத்தா²ரங்.

தத்த² கதமங் அஸெக்க²பா⁴கி³யங் ஸுத்தங்?

“யஸ்ஸ ஸேலூபமங் சித்தங், டி²தங் நானுபகம்பதி;
விரத்தங் ரஜனீயேஸு, கோபனெய்யே [கோபனீயே (க.) பஸ்ஸ உதா³. 34] ந குப்பதி;
யஸ்ஸேவங் பா⁴விதங் சித்தங், குதோ தங் து³க்க²மெஸ்ஸதீ”தி.

ஸாரிபுத்தோ நாம ப⁴க³வா தே²ரஞ்ஞுதரோ ஸோ மங் ஆஸஜ்ஜ அப்படினிஸ்ஸஜ்ஜ சாரிகங் பக்கமதி, ஸாரிபுத்தஸ்ஸ ப்³யாகரணங் காதப்³ப³ங். யஸ்ஸ நூன ப⁴க³வா காயக³தா ஸதி அபா⁴விதா அஸ்ஸ அப³ஹுலீகதா வித்தா²ரேன காதப்³ப³ங்.

15. தத்த² கதமங் ஸங்கிலேஸபா⁴கி³யஞ்ச வாஸனாபா⁴கி³யஞ்ச?

ச²ன்னமதிவஸ்ஸதி [உதா³. 45], விவடங் நாதிவஸ்ஸதி;
தஸ்மா ச²ன்னங் விவரேத², ஏவங் தங் நாதிவஸ்ஸதி.

ச²ன்னமதிவஸ்ஸதீதி ஸங்கிலேஸோ. விவடங் நாதிவஸ்ஸதீதி வாஸனா. தமோ தமபராயனோதி வித்தா²ரேன. தத்த² யோ ச தமோ யோ ச தமபராயனோ, அயங் ஸங்கிலேஸோ. யோ ச ஜோதி யோ ச ஜோதிபராயனோ, அயங் வாஸனா.

தத்த² கதமங் ஸங்கிலேஸபா⁴கி³யஞ்ச நிப்³பே³த⁴பா⁴கி³யஞ்ச ஸுத்தங்?

ந தங் த³ள்ஹங் ப³ந்த⁴னமாஹு தீ⁴ரா, யதா³யஸங் தா³ருஜபப்³ப³ஜஞ்ச [தா³ருஜங் பப்³ப³ஜஞ்ச (பீ.) த⁴. ப. 345; ஸங். நி. 1.121];
ஸாரத்தரத்தா மணிகுண்ட³லேஸு, புத்தேஸு தா³ரேஸு ச யா அபெக்கா².

ந தங் த³ள்ஹங் ப³ந்த◌⁴னமாஹு தீ◌⁴ரா, யதா³ புத்தேஸு தா³ரேஸு ச யா அபெக்கா², அயங் ஸங்கிலேஸோ. ஏதம்பி செ²த்வா பரிப்³ப³ஜந்தி தீ◌⁴ரா அனபெக்கி²னோ ஸப்³ப³காமே பஹாயாதி, அயங் நிப்³பே³தோ◌⁴. யங் சேதயிதங் பகப்பிதங் யா ச நாமரூபஸ்ஸ அவக்கந்தி ஹோதி. இமேஹி சதூஹி பதே³ஹி ஸங்கிலேஸோ. பச்சி²மகேஹி சதூஹி நிப்³பே³தோ◌⁴.

தத்த² கதமங் ஸங்கிலேஸபா◌⁴கி³யஞ்ச நிப்³பே³த◌⁴பா◌⁴கி³யஞ்ச அஸெக்க²பா◌⁴கி³யஞ்ச ஸுத்தங்?

அயங் லோகோ ஸந்தாபஜாதோ, ப²ஸ்ஸபரேதோ ரோக³ங் [ரோத³ங் (பீ॰) பஸ்ஸ உதா³॰ 30] வத³தி அத்ததோ;
யேன யேன ஹி மஞ்ஞந்தி, ததோ தங் ஹோதி அஞ்ஞதா².

அஞ்ஞதா²பா◌⁴வீ ப◌⁴வஸத்தோ லோகோ, ப◌⁴வபரேதோ
ப◌⁴வமேவாபி◌⁴னந்த³தி;
யத³பி◌⁴னந்த³தி தங் ப◌⁴யங், யஸ்ஸ பா◌⁴யதி தங் து³க்க²ங்;
ப◌⁴வவிப்பஹானாய கோ² பனித³ங் ப்³ரஹ்மசரியங் வுஸ்ஸதி.

யே ஹி கேசி ஸமணா வா ப்³ராஹ்மணா வா ப◌⁴வேன ப◌⁴வஸ்ஸ விப்பமொக்க²மாஹங்ஸு, ஸப்³பே³தே "அவிப்பமுத்தா ப◌⁴வஸ்மா"தி வதா³மி. யே வா பன கேசி ஸமணா வா ப்³ராஹ்மணா வா விப◌⁴வேன ப◌⁴வஸ்ஸ நிஸ்ஸரணமாஹங்ஸு, ஸப்³பே³தே "அனிஸ்ஸடா ப◌⁴வஸ்மா"தி வதா³மி. உபதி◌⁴ங் ஹி படிச்ச து³க்க²மித³ங் ஸம்போ◌⁴தி, ஸப்³பு³பாதா³னக்க²யா நத்தி² து³க்க²ஸ்ஸ ஸம்ப◌⁴வோ, லோகமிமங் பஸ்ஸ, புதூ² அவிஜ்ஜாய பரேதா பூ◌⁴தா பூ◌⁴தரதா ப◌⁴வா அபரிமுத்தா. யே ஹி கேசி ப◌⁴வா ஸப்³ப³தி◌⁴ ஸப்³ப³த்த²தாய ஸப்³பே³தே ப◌⁴வா அனிச்சா து³க்கா² விபரிணாமத◌⁴ம்மாதி.

"ஏவமேதங் யதா²பூ◌⁴தங், ஸம்மப்பஞ்ஞாய பஸ்ஸதோ;
ப◌⁴வதண்ஹா பஹீயதி, விப◌⁴வங் நாபி◌⁴னந்த³தி;
ஸப்³ப³ஸோ தண்ஹானங் க²யா, அஸேஸவிராக³நிரோதோ◌⁴
நிப்³பா³னங்.

"தஸ்ஸ நிப்³பு³தஸ்ஸ பி◌⁴க்கு²னோ, அனுபாதா³ புனப்³ப◌⁴வோ ந
ஹோதி;
அபி◌⁴பூ◌⁴தோ மாரோ விஜிதஸங்கா³மோ, உபேச்சகா³ ஸப்³ப³ப◌⁴வானி
தாதீ³"தி.

அயங் லோகோ ஸந்தாபஜாதோ யாவ து³க்க²ந்தி யங் தண்ஹா ஸங்கிலேஸோ.

யங் புனக்³க³ஹணங் யே ஹி கேசி ஸமணா வா ப்³ராஹ்மணா வா ப⁴வேன ப⁴வஸ்ஸ விமொக்க²மாஹங்ஸு, ஸப்³பே³தே "அவிமுத்தா ப⁴வஸ்மா"தி வதா³மி. யே வா பன கேசி ஸமணா வா ப்³ராஹ்மணா வா விப⁴வேன ப⁴வஸ்ஸ நிஸ்ஸரணமாஹங்ஸு "அனிஸ்ஸடா ப⁴வஸ்மா"தி வதா³மி. அயங் தி³ட்டி²ஸங்கிலேஸோ, தங் தி³ட்டி²ஸங்கிலேஸோ ச தண்ஹாஸங்கிலேஸோ ச, உப⁴யமேதங் ஸங்கிலேஸோ. யங் புனக்³க³ஹணங் ப⁴வவிப்பஹானாய ப்³ரஹ்மசரியங் வுஸ்ஸதி, யாவ ஸப்³ப³ஸோ உபாதா³னக்க²யா ஸம்ப⁴வா, இத³ங் நிப்³பே³த⁴பா⁴கி³யங். தஸ்ஸ நிப்³பு³தஸ்ஸ பி⁴க்கு²னோ யாவ உபச்சகா³ ஸப்³ப³ப⁴வானி தாதீ³தி இத³ங் அஸெக்க²பா⁴கி³யங். சத்தாரோ புக்³க³லா அனுஸோதகா³மீ ஸங்கிலேஸோ டி²தத்தோ ச படிஸோதகா³மீ ச நிப்³பே³தோ⁴. த²லே திட்ட²தீதி அஸெக்க²பூ⁴மி.

16. தத்த² கதமங் வாஸனாபா⁴கி³யஞ்ச நிப்³பே³த⁴பா⁴கி³யஞ்ச ஸுத்தங்?

> "த³த³தோ [உதா³॰ 75; தீ³॰ நி॰ 2.197] புஞ்ஞங் பவட்³ட⁴தி, ஸங்யமதோ வேரங் ந சீயதி;
> குஸலோ ச ஜஹாதி பாபகங், ராக³தோ³ஸமோஹக்க²யா ஸனிப்³பு³தோ"தி.

"த³த³தோ புஞ்ஞங் பவட்³ட⁴தி, ஸங்யமதோ வேரங் ந சீயதீ"தி வாஸனா. "குஸலோ ச ஜஹாதி பாபகங், ராக³தோ³ஸமோஹக்க²யா ஸனிப்³பு³தோ"தி நிப்³பே³தோ⁴.

ஸோதானுக³தேஸு த⁴ம்மேஸு வசஸா பரிசிதேஸு மனஸானுபெக்கி²தேஸு தி³ட்டி²யா ஸுப்படிவித்³தே⁴ஸு பஞ்சானிஸங்ஸா பாடிகங்கா². இதே⁴கச்சஸ்ஸ ப³ஹுஸ்ஸுதா த⁴ம்மா ஹொந்தி தா⁴தா அபமுட்டா² வசஸா பரிசிதா மனஸானுபெக்கி²தா தி³ட்டி²யா ஸுப்படிவித்³தா⁴, ஸோ யுஞ்ஜந்தோ க⁴டெந்தோ வாயமந்தோ தி³ட்டே²வ த⁴ம்மே விஸேஸங் பப்போதி. நோ சே தி³ட்டே²வ த⁴ம்மே விஸேஸங் பப்போதி, கி³லானோ பப்போதி. நோ சே கி³லானோ பப்போதி, மரணகாலஸமயே பப்போதி. நோ சே மரணகாலஸமயே பப்போதி, தே³வபூ⁴தோ பாபுணாதி. நோ சே தே³வபூ⁴தோ பாபுணாதி, தேன த⁴ம்மராகே³ன தாய த⁴ம்மனந்தி³யா பச்சேகபோ³தி⁴ங் பாபுணாதி.

தத்தா²யங் தி³ட்டே²வ த⁴ம்மே பாபுணாதி, அயங் நிப்³பே³தோ⁴. யங் ஸம்பராயே பச்சேகபோ³தி⁴ங் பாபுணாதி, அயங் வாஸனா. இமானி ஸோளஸ ஸுத்தானி ஸப்³ப³ஸாஸனங் அதிக்³க³ண்ஹந்தோ திட்ட²ந்தி. இமேஹி ஸோளஸஹி ஸுத்தேஹி நவவிதோ⁴ ஸுத்தந்தோ விப⁴த்தோ ப⁴வதி. ஸோ ச பஞ்ஞவதோ நோ து³ப்பஞ்ஞஸ்ஸ, யுத்தஸ்ஸ நோ அயுத்தஸ்ஸ,

அகம்மஸ்ஸ விஹாரிஸ்ஸ பகதியா லோகே ஸங்கிலேஸோ சரதி. ஸோ ஸங்கிலேஸோ திவிதோ⁴ - தண்ஹாஸங்கிலேஸோ தி³ட்டி²ஸங்கிலேஸோ து³ச்சரிதஸங்கிலேஸோ. ததோ ஸங்கிலேஸதோ உட்ட²ஹந்தோ ஸங்கிலேஸோ த⁴ம்மேஸூ பதிட்ட²ஹதி, லோகியேஸூ பதிட்ட²ஹதீதி. தத்தா²குஸலோ தி³ட்ட²தோ ஸசே தங் ஸீலஞ்ச தி³ட்டி²ஞ்ச பராமஸதி, தஸ்ஸ ஸோ தண்ஹாஸங்கிலேஸோ ஹோதி. ஸசே பனஸ்ஸ ஏவங் ஹோதி "இமினாஹங் ஸீலேன வா வதேன வா ப்³ரஹ்மசரியேன வா தே³வோ வா ப⁴விஸ்ஸங் [ப⁴விஸ்ஸாமி (பீ.)] தே³வஞ்ஞதரோ வா"தி யஸ்ஸ ஹோதி மிச்சா²தி³ட்டி², ஏதஸ்ஸ மிச்சா²தி³ட்டி²ஸங்கிலேஸோ ப⁴வதி. ஸசே பன ஸீலே பதிட்டி²தோ அபராமட்ட²ஸ்ஸ ஹி ஸீலவதங் ஹோதி, தஸ்ஸ தங் ஸீலவதோ யோனிஸோ க³ஹிதங் அவிப்படிஸாரங் ஜனேதி யாவ விமுத்திஞாணத³ஸ்ஸனங், தஞ்ச தஸ்ஸ தி³ட்டே²வ த⁴ம்மே காலங்கதஸ்ஸ வா தம்ஹியேவ வா பன அபராபரியாயேன வா, அஞ்ஞேஸூ க²ந்தே⁴ஸூ ஏவங் ஸுதங் "ஸூசரிதங் வாஸனாய ஸங்வத்ததீ"தி வாஸனாபா⁴கி³யங் ஸூத்தங் வுச்சதி. தத்த² ஸீலேஸூ டி²தஸ்ஸ வினீவரணங் சித்தங், தங் ததோ ஸக்காயதி³ட்டி²ப்பஹானாய ப⁴க³வா த⁴ம்மங் தே³ஸேதி. ஸோ அச்சந்தனிட்ட²ங் நிப்³பா³னங் பாபுணாதி; யதி³ வா ஸாஸனந்தரே, அச்சந்தங் நிப்³பா³னங் பாபுணாதி, யதி³ வா ஏகாஸனே ச² அபி⁴ஞ்ஞே. தத்த² த்³வே புக்³க³லா அரியத⁴ம்மே பாபுணந்தி ஸத்³தா⁴னுஸாரீ ச த⁴ம்மானுஸாரீ ச. தத்த² த⁴ம்மானுஸாரீ உக்³க⁴டிதஞ்ஞூ, ஸத்³தா⁴னுஸாரீ நெய்யோ. தத்த² உக்³க⁴டிதஞ்ஞூ து³விதோ⁴ - கோசி திக்கி²ந்த்³ரியோ கோசி முதி³ந்த்³ரியோ. தத்த² நெய்யோபி து³விதோ⁴ - கோசி திக்கி²ந்த்³ரியோ கோசி முதி³ந்த்³ரியோ. தத்த² யோ ச உக்³க⁴டிதஞ்ஞூ முதி³ந்த்³ரியோ, யோ ச நெய்யோ திக்கி²ந்த்³ரியோ, இமே புக்³க³லா அஸமிந்த்³ரியா ஹொந்தி. தத்த² இமே புக்³க³லா ஸமிந்த்³ரியா பரிஹாயந்தி ச உக்³க⁴டிதஞ்ஞுதோ, விபஞ்சிதஞ்ஞூ நெய்யதோ, இமே மஜ்ஜி²மா பூ⁴மிக³தா விபஞ்சிதஞ்ஞூ ஹோதி. இமே தயோ புக்³க³லா.

17. தத்த² சதுத்தா² பன பஞ்சமா உக்³க⁴டிதஞ்ஞூ விபஞ்சிதஞ்ஞூ நெய்யோ ச, தத்த² உக்³க⁴டிதஞ்ஞூ புக்³க³லோ இந்த்³ரியானி படிலபி⁴த்வா த³ஸ்ஸனபூ⁴மியங் டி²தோ ஸோதாபத்திப²லஞ்ச பாபுணாதி, ஏகபீ³ஜீ ஹோதி பட²மோ ஸோதாபன்னோ. தத்த² விபஞ்சிதஞ்ஞூ புக்³க³லோ இந்த்³ரியானி படிலபி⁴த்வா த³ஸ்ஸனபூ⁴மியங் டி²தோ ஸோதாபத்திப²லஞ்ச பாபுணாதி, கோலங்கோலோ ச ஹோதி து³தியோ ஸோதாபன்னோ . தத்த² நெய்யோ புக்³க³லோ இந்த்³ரியானி படிலபி⁴த்வா த³ஸ்ஸனபூ⁴மியங் டி²தோ ஸோதாபத்திப²லஞ்ச பாபுணாதி, ஸத்தக்க²த்துபரமோ ச ஹோதி , அயங் ததியோ ஸோதாபன்னோ. இமே தயோ புக்³க³லா இந்த்³ரியவேமத்ததாய ஸோதாபத்திப²லே டி²தா.

உக்³க◌⁴டிதஞ்ஞூ ஏகபீ³ஜீ ஹோதி, விபஞ்சிதஞ்ஞூ கோலங்கோலோ ஹோதி, நெய்யோ ஸத்தக்க²த்துபரமோ ஹோதி. இத³ங் நிப்³பே³த◌⁴பா◌⁴கி³யங் ஸுத்தங். ஸசே பன தது³த்தரி வாயமதி, அச்சந்தனிட்ட²ங் நிப்³பா³னங் பாபுணாதி. தத்த² உக்³க◌⁴டிதஞ்ஞூ புக்³க³லோ யோ திக்கி²ந்த்³ரியோ, தே த்³வே புக்³க³லா ஹொந்தி - அனாகா³மிப²லங் பாபுணித்வா அந்தராபரினிப்³பா³யீ ச உபஹச்சபரினிப்³பா³யீ ச. தத்த² விபஞ்சிதஞ்ஞூ புக்³க³லோ யோ திக்கி²ந்த்³ரியோ, தே த்³வே புக்³க³லா ஹொந்தி - அனாகா³மிப²லங் பாபுணந்தி அஸங்கா²ரபரினிப்³பா³யீ ச ஸஸங்கா²ரபரினிப்³பா³யீ ச. தத்த² நெய்யோ அனாகா³மிப²லங் பாபுணந்தோ உத்³த◌⁴ங்ஸோதோ அகனிட்ட²கா³மீ ஹோதி, உக்³க◌⁴டிதஞ்ஞூ ச விபஞ்சிதஞ்ஞூ ச, இந்த்³ரியனானத்தேன உக்³க◌⁴டிதஞ்ஞூ புக்³க³லோ திக்கி²ந்த்³ரியோ அந்தராபரினிப்³பா³யீ ஹோதி, உக்³க◌⁴டிதஞ்ஞூ முதி³ந்த்³ரியோ உத்³த◌⁴ங்ஸோதோ அகனிட்ட²கா³மீ ஹோதி. உக்³க◌⁴டிதஞ்ஞூ ச விபஞ்சிதஞ்ஞூ ச இந்த்³ரியனானத்தேன உக்³க◌⁴டிதஞ்ஞூ புக்³க³லோ திக்கி²ந்த்³ரியோ ஸஸங்கா²ரபரினிப்³பா³யீ ஹோதி, திக்கி²ந்த்³ரியோ அந்தராபரினிப்³பா³யீ ஹோதி, உக்³க◌⁴டிதஞ்ஞூ முதி³ந்த்³ரியோ உபஹச்சபரினிப்³பா³யீ ஹோதி. விபஞ்சிதஞ்ஞூ திக்கி²ந்த்³ரியோ அஸங்கா²ரபரினிப்³பா³யீ ஹோதி, விபஞ்சிதஞ்ஞூ முதி³ந்த்³ரியோ ஸஸங்கா²ரபரினிப்³பா³யீ ஹோதி, நெய்யோ உபஹச்சபரினிப்³பா³யீ ஹோதி, விபஞ்சிதஞ்ஞூ திக்கி²ந்த்³ரியோ அஸங்கா²ரபரினிப்³பா³யீ ஹோதி. விபஞ்சிதஞ்ஞூ முதி³ந்த்³ரியோ ஸஸங்கா²ரபரினிப்³பா³யீ ஹோதி, நெய்யோ உத்³த◌⁴ங்ஸோதோ அகனிட்ட²கா³மீ ஹோதி. இதி பஞ்ச அனாகா³மினோ, ச²ட்டோ² ஸகதா³கா³மீ, தயோ ச ஸோதாபன்னாதி இமே நவ ஸெக்கா².

தத்த² உக்³க◌⁴டிதஞ்ஞூ புக்³க³லோ திக்கி²ந்த்³ரியோ அரஹத்தங் பாபுணந்தோ த்³வே புக்³க³லா ஹொந்தி உப◌⁴தோபா◌⁴க³விமுத்தோ பஞ்ஞாவிமுத்தோ ச. தத்த² உக்³க◌⁴டிதஞ்ஞூ புக்³க³லோ முதி³ந்த்³ரியோ அரஹத்தங் பாபுணந்தோ த்³வே புக்³க³லா ஹொந்தி, டி²தகப்பீ [டி²தகப்பி (பீ॰ க॰) பஸ்ஸ பு॰ ப॰ 17] ச படிவேத◌⁴னபா◌⁴வோ புக்³க³லோ ச திக்கி²ந்த்³ரியோ ஸோ அரஹத்தங் பாபுணந்தோ த்³வே புக்³க³லா ஹொந்தி சேதனாப◌⁴ப்³போ³ ச ரக்க²ணாப◌⁴ப்³போ³ ச. தத்த² விபஞ்சிதஞ்ஞூ முதி³ந்த்³ரியோ அரஹத்தங் பாபுணந்தோ த்³வே புக்³க³லா ஹொந்தி, ஸசே சேதேதி ந பரினிப்³பா³யீ, நோ சே சேதேதி பரினிப்³பா³யீதி. ஸசே அனுரக்க²தி ந பரினிப்³பா³யீ, நோ சே அனுரக்க²தி பரினிப்³பா³யீதி. தத்த² நெய்யோ புக்³க³லோ பா◌⁴வனானுயோக³மனுயுத்தோ பரிஹானத◌⁴ம்மோ ஹோதி கம்மனியதோ வா ஸமஸீஸி வா, இமே நவ அரஹந்தோ இத³ங் சதுப்³பி³த◌⁴ங் ஸுத்தங் ஸங்கிலேஸபா◌⁴கி³யங் அஸெக்க²பா◌⁴கி³யங். இமேஸு புக்³க³லேஸு ததா²க³தஸ்ஸ த³ஸவித◌⁴ங் ப³லங் பவத்ததி.

18. கதமங் த³ஸவித◌⁴ங்? இத◌⁴ பு³த்³தா◌⁴னங் ப◌⁴க³வந்தானங் அப்பவத்திதே த◌⁴ம்மசக்கே மஹேஸக்கா² தே³வபுத்தா யாசனாய அபி◌⁴யாதா [அதியாதா (பீ॰ க॰)] ஹொந்தி “தே³ஸேது ஸுக³தோ த◌⁴ம்ம”ந்தி. ஸோ அனுத்தரேன பு³த்³த◌⁴சக்கு²னா வோலோகெந்தோ அத்³த³ஸாஸி ஸத்தானங் தயோ ராஸீனங் ஸம்மத்தனியதோ மிச்ச²த்தனியதோ அனியதோ. தத்த² ஸம்மத்தனியதோ ராஸி மிச்சா²ஸதிங் ஆபஜ்ஜெய்யாதி நேதங் டா²னங் விஜ்ஜதி, அஸத்து²கோ பரினிப்³பா³யெய்யாதி நேதங் டா²னங் விஜ்ஜதி, ஸமாபத்திங் ஆபஜ்ஜெய்யாதி டா²னமேதங் விஜ்ஜதி. தத்த² மிச்ச²த்தனியதோ ராஸி அரியஸமாபத்திங் படிபஜ்ஜிஸ்ஸதீதி நேதங் டா²னங் விஜ்ஜதி, அனரியமிச்சா²படிபத்திங் படிபஜ்ஜிஸ்ஸதீதி டா²னமேதங் விஜ்ஜதி. தத்த² அனியதோ ராஸி ஸம்மாபடிபஜ்ஜமானங் ஸம்மத்தனியதராஸிங் க³மிஸ்ஸதீதி டா²னமேதங் விஜ்ஜதி, மிச்சா²படிபஜ்ஜமானோ ஸம்மத்தனியதராஸிங் க³மிஸ்ஸதீதி நேதங் டா²னங் விஜ்ஜதி. ஸம்மாபடிபஜ்ஜமானங் ஸம்மத்தனியதராஸிங் க³மிஸ்ஸதீதி டா²னமேதங் விஜ்ஜதி, மிச்சா²படிபஜ்ஜமானங் மிச்ச²த்தனியதராஸிங் க³மிஸ்ஸதீதி டா²னமேதங் விஜ்ஜதி. இமே தயோ அனுத்தரேன பு³த்³த◌⁴சக்கு²னா வோலோகெந்தஸ்ஸ ஸம்மாஸம்பு³த்³த◌⁴ஸ்ஸ மே ஸதோ இமே த◌⁴ம்மா அனபி◌⁴ஸம்பு³த்³தா◌⁴தி எத்தவதா மங் கோசி ஸஹத◌⁴ம்மேன படிசோதி³ஸ்ஸதீதி நேதங் டா²னங் விஜ்ஜதி, வீதராக³ஸ்ஸ தே படிஜானதோ அகீ²ணாஸவதாய ஸஹத◌⁴ம்மேன கோசி படிசோதி³ஸ்ஸதீதி நேதங் டா²னங் விஜ்ஜதி. யதோ பன இமஸ்ஸ அனியதஸ்ஸ ராஸிஸ்ஸ த◌⁴ம்மதே³ஸனா, ஸா ந தி³ஸ்ஸதி தக்கரஸ்ஸ ஸம்மாது³க்க²க்க²யாயாதி நேதங் டா²னங் விஜ்ஜதி, ததா² ஓவதி³தோ யங் பன மே அனியதராஸி ஸாவகோ புப்³பே³னாபரங் விஸேஸங் ந ஸச்சி²கரிஸ்ஸதீதி நேதங் டா²னங் விஜ்ஜதி.

19. யங் கோ² முனி நானப்பகாரஸ்ஸ நானானிருத்தியோ தே³வனாக³யக்கா²னங் த³மேதி த◌⁴ம்மே வவத்தா²னேன வத்வா காரணதோ அஞ்ஞங் பாரங் க³மிஸ்ஸதீதி நேதங் டா²னங் விஜ்ஜதி. த◌⁴ம்மபடிஸம்பி◌⁴தா³. யதோ பனிமா நிருத்திதோ ஸத்த ஸத்த நிருத்தியோ நாபி◌⁴ஸம்பு◌⁴ணெய்யாதி நேதங் டா²னங் விஜ்ஜதி. நிருத்திபடிஸம்பி◌⁴தா³. நிருத்தி கோ² பன அபி◌⁴ஸமக்³க³ரதானங் ஸாவகானங் தமத்த²மவிஞ்ஞாபயேதி நேதங் டா²னங் விஜ்ஜதி. அத்த²படிஸம்பி◌⁴தா³ . மஹேஸக்கா² தே³வபுத்தா உபஸங்கமித்வா பஞ்ஹே புச்சி²ங்ஸு . காயிகேன வா மானஸிகேன வா பரிபீளிதஸ்ஸ ஹத்த²குணீதி வா பாதே³ வா க²ஞ்ஜே த³ந்த◌⁴ஸ்ஸ [த³ந்தஸ்ஸ (பீ॰ க॰)] ஸோ அத்தோ² ந பரிபா◌⁴ஜியதீதி நேதங் டா²னங் விஜ்ஜதி. படிபா◌⁴னபடிஸம்பி◌⁴தா³. யம்ஹி தங் தேஸங் ஹோதி தம்ஹி அஸந்தங் ப◌⁴வதீதி நேதங் டா²னங் விஜ்ஜதி. யங் ஹி நாஸங் தேஸங் ந ப◌⁴வதி, தம்ஹி நாஸங் தேஸங் ப◌⁴விஸ்ஸதீதி நேதங் டா²னங் விஜ்ஜதி. ஏவங் ஸமுத³யஸ்ஸ நிரோதா◌⁴ய

த³ஸ அகுஸலகம்மபதா². மாரோ வா இந்தோ³ வா ப்³ரஹ்மா வா ததா²க³தோ வா சக்கவத்தீ வா ஸோ வத நாம மாதுகா³மோ ப⁴விஸ்ஸதீதி நேதங் டா²னங் விஜ்ஜதி, புரிஸோ அஸ்ஸ ராஜா சக்கவத்தீ ஸக்கோ தே³வானமிந்தோ³ ப⁴விஸ்ஸதீதி டா²னமேதங் விஜ்ஜதி. இதிஸ்ஸ ஏவரூபங் ப³லங் ஏவரூபங் ஞாணங், இத³ங் வுச்சதி டா²னாட்டா²னஞாணங் பட²மங் ததா²க³தப³லங் தங் நித்³தி³ஸிதப்³ப³ங். தீஹி ராஸீஹி சதூஹி வேஸாரஜ்ஜேஹி சதூஹி படிஸம்பி⁴தா³ஹி படிச்சஸமுப்பாத³ஸ்ஸ பவத்தியங் நிவத்தியங் பா⁴கி³யஞ்ச. குஸலங் குஸலவிபாகேஸூ ச உபபஜ்ஜதி யஞ்ச இத்தி²புரிஸானங். இத³ங் பட²மங் ப³லங் ததா²க³தோ ஏவங் ஜானாதி.

யேஸங் பன ஸம்மத்தனியதோ ராஸி, நாயங் ஸப்³ப³த்த²கா³மினீ படிபதா³, நிப்³பா³னகா³மினீயேவாயங் படிபதா³. தத்த² ஸியா மிச்ச²த்தனியதோ ராஸி, ஏஸாபி ந ஸப்³ப³த்த²கா³மினீ படிபதா³. ஸக்காயஸமுத³யகா³மினீயேவாயங் படிபதா³ ஹோது, அயங் தத்த² தத்த² படிபத்தியா டி²தோ க³ச்ச²தி நிப்³பா³னங், க³ச்ச²தி அபாயங், க³ச்ச²தி தே³வமனுஸ்ஸஸ்ஸ. யங் யங் வா படிபத³ங் படிபஜ்ஜெய்ய ஸப்³ப³த்த² க³ச்செ²ய்ய, அயங் ஸப்³ப³த்த²கா³மினீ படிபதா³. யங் எத்த² ஞாணங் யதா²பூ⁴தங், இத³ங் வுச்சதி ஸப்³ப³த்த²கா³மினீ படிபதா³ஞாணங் து³தியங் ததா²க³தப³லங்.

ஸா கோ² பனாயங் ஸப்³ப³த்த²கா³மினீ படிபதா³ நானாதி⁴முத்தா கேசி காமேஸூ கேசி து³க்கரகாரியங் கேசி அத்தகிலமதா²னுயோக³மனுயுத்தா கேசி ஸங்ஸாரேன ஸூத்³தி⁴ங் பச்செந்தி கேசி அனஜ்ஜாபா⁴வனாதி. தேன தேன சரிதேன வினிப³ந்தா⁴னங் ஸத்தானங் யங் ஞாணங் யதா²பூ⁴தங் நானாக³தங் லோகஸ்ஸ அனேகாதி⁴முத்தக³தங் யதா²பூ⁴தங் பஜானாதி. இத³ங் ததியங் ததா²க³தப³லங்.

தத்த² ஸத்தானங் அதி⁴முத்தா ப⁴வந்தி ஆஸேவந்தி பா⁴வெந்தி ப³ஹுலீகரொந்தி. தேஸங் கம்முபஸயானங் ததா³தி⁴முத்தானங். ஸா சேவ தா⁴து ஸங்வஹதி. கதரா பனேஸா தா⁴து நெக்க²ம்மதா⁴து ப³லதா⁴து காசி ஸம்பத்தி காசி மிச்ச²த்தஞ்ச தா⁴து அதி⁴முத்தா ப⁴வந்தி. அஞ்ஞதரா உத்தரி ந ஸமனுபஸ்ஸந்தி. தே ததே³வட்டா²னங் மயா ஜராமரணஸ்ஸ அபி⁴னிவிஸ்ஸ வோஹரந்தி "இத³மேவ ஸச்சங் மோக⁴மஞ்ஞ"ந்தி. யதா² ப⁴க³வா ஸக்கஸ்ஸ தே³வானமிந்த³ஸ்ஸ பா⁴ஸிதங். யங் தத்த² யதா²பூ⁴தங் ஞாணங். இத³ங் வுச்சதி சதுத்த²ங் ததா²க³தப³லங்.

தத்த² யங்யேவ தா⁴து [யங் யதே³வ தா⁴துங் (க.)] ஸெட்ட²ந்தி தங் தங் காயேன ச வாசாய ச ஆரம்ப⁴ந்தி சேதஸிகோ. ஆரம்போ⁴ சேதனா கம்மங் காயிகா வாசஸிகா ஆரம்போ⁴ சேதஸிகத்தா கம்மந்தரங் ததா²க³தோ ஏவங் பஜானாதி "இமினா ஸத்தேன ஏவங் தா⁴துகேன ஏவரூபங் கம்மங் கதங், தங்

அதீதமத்³தா◌⁴னங் இமினா ஹேதுனா தஸ்ஸ ஏவரூபோ விபாகோ விபச்சதி ஏதரஹி விபச்சிஸ்ஸதி வா அனாக³தமத்³தா◌⁴ன”ந்தி. ஏவங் பச்சுப்பன்னமத்³தா◌⁴னங் பஜானாதி “அயங் புக்³க³லோ ஏவங்தா◌⁴துகோ இத³ங் கம்மங் கரோதி”. தண்ஹாய ச தி³ட்டி²யா ச இமினா ஹேதுனா ந தஸ்ஸ விபாகோ தி³ட்டே²யேவ த◌⁴ம்மே நிப்³ப³த்திஸ்ஸதி, உபபஜ்ஜே வா”தி அபரம்ஹி வா பரியாயே ஏவங் பஜானாதி “அயங் புக்³க³லோ ஏவரூபங் கம்மங் கரிஸ்ஸதி அனாக³தமத்³தா◌⁴னங், இமினா ஹேதுனா தஸ்ஸ ஏவரூபோ விபாகோ நிப்³ப³த்திஸ்ஸதி, இமினா ஹேதுனா யானி சத்தாரி கம்மட்டா²னானி இத³ங் கம்மட்டா²னங் பச்சுப்பன்னஸுக²ங் ஆயதிங் ச ஸுக²விபாகங்” ...பே॰... இதி அயங் அதீதானாக³தபச்சுப்பன்னானங் கம்மஸமாதா³னானங் ஹேதுஸோ டா²னஸோ விபாகவேமத்ததங் பஜானாதி உச்சாவசா ஹீனபணீததா, இத³ங் வுச்சதி கம்மவிபாகஞாணங் பஞ்சமங் ததா²க³தப³லங்.

ததா² ஸத்தா யங் வா கம்மஸமாதா³னங் ஸமாதி³யந்தா தத்த² ஏவங் பஜானாதி இமஸ்ஸ புக்³க³லஸ்ஸ கம்மாதி◌⁴முத்தஸ்ஸ ராக³சரிதஸ்ஸ நெக்க²ம்மதா◌⁴தூனங் பாரிபூரிங் க³ச்ச²ந்தி, தஸ்ஸ ராகா³னுக³தே ஸுஞ்ஞமானஸ்ஸ பட²மங் ஜா²னங் ஸங்கிலிஸ்ஸதி, ஸசே புன உத்தரி வாயாமதோ ஜா²னவோதா³னக³தே மானஸே விஸேஸபா◌⁴கி³யங் படிபத³ங் அனுயுஞ்ஜியதி. தஸ்ஸ ஹி ஜா²னபா◌⁴கி³யங்யேவ பட²மஜ்ஜா²னே டி²தஸ்ஸ து³தியங் ஜா²னங் வோதா³னங் க³ச்ச²தி, ததியஞ்ச ஜா²னங் ஸமாபஜ்ஜிதுகாமஸ்ஸ ஸோமனஸ்ஸிந்த்³ரியங் சித்தங் பரியாதா³ய திட்ட²தி, தஸ்ஸ ஸா பீதி அவிஸேஸபா◌⁴கி³யங் ததியங் ஜா²னங் ஆதி³ஸ்ஸ திட்ட²தி. ஸசே தஸ்ஸ நிஸ்ஸரணங் யதா²பூ◌⁴தங் பஜானாதி. ததா²க³தஸ்ஸ சதுத்த²ஜ்ஜா²னங் வோதா³னங் க³ச்ச²தியேவ, சதுத்த²ஸ்ஸ ஜா²னஸ்ஸ ஹானபா◌⁴கி³யா த◌⁴ம்மா, தே ச த◌⁴ம்மா யத்த² பஜாயந்தி யேஹி சதுத்த²ஜ்ஜா²னங் வோதா³னங் தி³ஸ்ஸதி. ஏவங் அஜ்ஜா²ஸயஸமாபத்தியா யா சதஸ்ஸோ ஸமாபத்தியோ தீணி விமொக்க²முகா²னி அட்ட² விமொக்க²ஜா²னானீதி சத்தாரி ஜா²னானி விமொக்கா²தி. அட்ட² ச விமொக்கா² தீணி ச விமொக்க²முகா²னி. ஸமாதீ◌⁴தி சத்தாரோ ஸமாதீ◌⁴ - ச²ந்த³ஸமாதி◌⁴ வீரியஸமாதி◌⁴ சித்தஸமாதி◌⁴ வீமங்ஸாஸமாதீ◌⁴தி. ஸமாபத்தியோ சதஸ்ஸோ அஜ்ஜா²ஸயஸமாபத்தியோ இதி இமேஸங் ஜா²னானங் விமொக்க²ஸமாபத்தீதி ஏவரூபோ ஸங்கிலேஸோ ராக³சரிதஸ்ஸ புக்³க³லஸ்ஸ. ஏவங் தோ³ஸசரிதஸ்ஸ. மோஹசரிதஸ்ஸ. ராக³சரிதஸ்ஸ புக்³க³லஸ்ஸ ஏவரூபங் வோதா³னங் இதி யங் எத்த² ஞாணங் யதா²பூ◌⁴தங் அஸாதா◌⁴ரணங் ஸப்³ப³ஸத்தேஹி. இத³ங் வுச்சதி ச²ட்ட²ங் ததா²க³தப³லங்.

தத்த² ததா²க³தோ ஏவங் பஜானாதி லோகிகா த◌⁴ம்மா லோகுத்தரா த◌⁴ம்மா பா◌⁴வனாபா◌⁴கி³யங் இந்த்³ரியங் நாமங் லப◌⁴ந்தி. ஆதி◌⁴பதெய்யபூ◌⁴மிங் உபாதா³ய ப³லங் நாமங் லப◌⁴ந்தி தா²மக³தங் மனோ மனிந்த்³ரியங் தங்

உபாதா³ய. வீரியங் நாமங் லப⁴ந்தி ஆரம்ப⁴தா⁴துங் உபாதா³ய. இதிஸ்ஸ தே³வ ஏவரூபங் ஞாணங் இமேஹி ச த⁴ம்மேஹி இமே புக்³க³லா ஸமன்னாக³தாதிபி த⁴ம்மதே³ஸனங் அகாஸி. ஆகாரதோ ச வோகாரதோ ச ஆஸயஜ்ஜா²ஸயஸ்ஸ அதி⁴முத்திஸமன்னாக³தானங். இத³ங் வுச்சதி பரஸத்தானங் பரபுக்³க³லானங் இந்த்³ரியப³லவீரியவேமத்ததங் ஞாணங் ஸத்தமங் ததா²க³தப³லங்.

தத்த² ச ததா²க³தோ லோகாதீ³ஸு ச பூ⁴மீஸு ஸங்யோஜனானஞ்ச ஸெக்கா²னங் த்³வீஹி ப³லேஹி க³திங் பஜானாதி, புப்³பே³னிவாஸானுஸ்ஸதியா அதீதே ஸங்ஸாரே ஏதரஹி ச பச்சுப்பன்னே தி³ப்³ப³சக்கு²னா சுதூபபாதங் இதி இமானி த்³வே ப³லானி தி³ப்³ப³சக்கு²தோ அபி⁴னீஹிதானி. ஸோ அதீதமத்³தா⁴னங் தி³ப்³ப³ஸ்ஸ சக்கு²னோ கோ³சரோ ஸோ ஏதரஹி ஸதி கோ³சரோ இதி அத்தனோ ச பரேஸங் ச புப்³பே³னிவாஸஞாணங் அனேகவித⁴ங் நானப்பகாரகங் பச்சுப்பன்னமத்³தா⁴னங் தி³ப்³பே³ன சக்கு²னா இமானி த்³வே ததா²க³தப³லானி, அட்ட²மங் புப்³பே³னிவாஸோ, நவமங் தி³ப்³ப³சக்கு².

புன சபரங் ததா²க³தோ அரியபுக்³க³லானங் ஜா²னங் வோதா³னங் நிப்³பே³த⁴பா⁴கி³யங் பஜானாதி அயங் புக்³க³லோ இமினா மக்³கே³ன இமாய படிபதா³ய ஆஸவானங் க²யா அனாஸவங் சேதோவிமுத்திங் பஞ்ஞாவிமுத்திங் தி³ட்டே²வ த⁴ம்மே ஸச்சி²கத்வா உபஸம்பஜ்ஜ விஹரதீதி இதி அத்தனோ ச ஆஸவானங் க²யங் ஞாணங் தி³ட்டே²கட்டா²னங் சதுபூ⁴மிமுபாதா³ய யாவ நவன்னங் அரஹந்தானங் ஆஸவக்க²யோ ஓதி⁴ஸோ ஸெக்கா²னங் அனோதி⁴ஸோ அரஹந்தானங். தத்த² சேதோவிமுத்தி த்³வீஹி ஆஸவேஹி அனாஸவா காமாஸவேன ச ப⁴வாஸவேன ச, பஞ்ஞாவிமுத்தி த்³வீஹி ஆஸவேஹி அனாஸவா தி³ட்டா²ஸவேன ச அவிஜ்ஜாஸவேன ச, இமாஸங் த்³வின்னங் விமுத்தீனங் யதா²பூ⁴தங் ஞாணங், இத³ங் வுச்சதி ஆஸவக்க²யே ஞாணங். த³ஸமங் ததா²க³தப³லங்.

20. இமேஸு த³ஸஸு ப³லேஸு டி²தோ ததா²க³தோ பஞ்சவித⁴ங் ஸாஸனங் தே³ஸேதி ஸங்கிலேஸபா⁴கி³யங் வாஸனாபா⁴கி³யங் த³ஸ்ஸனபா⁴கி³யங் பா⁴வனாபா⁴கி³யங் அஸெக்க²பா⁴கி³யங். தத்த² யோ தண்ஹாஸங்கிலேஸோ, இமஸ்ஸ அலோபோ⁴ நிஸ்ஸரணங். யோ தி³ட்டி²ஸங்கிலேஸோ, இமஸ்ஸ அமோஹோ நிஸ்ஸரணங். யோ து³ச்சரிதஸங்கிலேஸோ, இமஸ்ஸ தீணி குஸலானி நிஸ்ஸரணங். கிங் நிதா³னங்? தீணி இமானி [தீணி ஹி இமானி (பீ.)] மனோது³ச்சரிதானி - அபி⁴ஜ்ஜா² ப்³யாபாதோ³ மிச்சா²தி³ட்டி². தத்த² அபி⁴ஜ்ஜா² மனோது³ச்சரிதங் காயகம்மங் உபட்ட²பேதி, அதி³ன்னாதா³னங் ஸப்³ப³ஞ்ச தது³பனிப்³ப³த்³த⁴ங் வாசாகம்மங் உபட்ட²பேதி, முஸாவாத³ஞ்ச ஸப்³ப³விதத²ங் ஸப்³ப³ங்

வாசமபா⁴வங் ஸப்³ப³மக்க²ங் பலாஸங் அபி⁴ஜ்ஜா² அகுஸலமூலந்தி, ஸுசரிதே ஸுசரிதங் முஸாவாதா³ அதி³ன்னாதா³னா அபி⁴ஜ்ஜா²ய சேதனா, தத்த² ப்³யாபாதோ³ மனோது³ச்சரிதங் காயகம்மங் உபட்ட²பேதி, பாணாதிபாதங் ஸப்³ப³ஞ்ச மேதங் ஆகட்³ட⁴னங் பரிகட்³ட⁴னங் நிப்³ப³த்³த⁴ங் ரோசனங் வாசாகம்மங் உபட்ட²பேதி, பிஸுணவாசங் ப²ருஸவாசங் மிச்சா²தி³ட்டி² மனோது³ச்சரிதஞ்ச அபி⁴ஜ்ஜ²ங் ப்³யாபாத³ங் மிச்சா²தி³ட்டி²ங் பயோஜேதி, தஸ்ஸ யோ கோசி மிச்சா²தி³ட்டி² சாகோ³ ராக³ஜோ வா தோ³ஸஜோ வா ஸப்³ப³ஸோ மிச்சா²தி³ட்டி² ஸம்பூ⁴தோ இமினா காரணேன மிச்சா²தி³ட்டி²ங் உபட்ட²பேதி, காமேஸுமிச்சா²சாரங் வசீகம்மங் உபட்ட²பேதி ஸம்ப²ப்பலாபங். இமானி தீணி து³ச்சரிதானி அகுஸலமூலானி.

யா அபி⁴ஜ்ஜா², ஸோ லோபோ⁴. யோ ப்³யாபாதோ³, ஸோ தோ³ஸோ. யா மிச்சா²தி³ட்டி², ஸோ மோஹோ. தானி அட்ட² மிச்ச²த்தானி உபட்ட²பெந்தி. தேஸு க³ஹிதேஸு தீஸு அகுஸலமூலேஸு த³ஸவித⁴ங் அகுஸலமூலங் பாரிபூரிங் க³ச்ச²தி, தஸ்ஸ திவித⁴ஸ்ஸ து³ச்சரிதஸங்கிலேஸஸ்ஸ வாஸனாபா⁴கி³யஞ்ச ஸுத்தங் நிஸ்ஸரணங். தத்த² யோ ப³ஹுஸிதோ நித்³தே³ஸோ யதா² லோபோ⁴ தோ³ஸோ மோஹோபி, தத்த² அஸிதுங் எத்த² லோபோ⁴ உஸ்ஸதோ³ தேன காரணேன தேஸு வா த⁴ம்மேஸு லோபோ⁴ பஞ்ஞபியதி. தத்தா²யங் மோஹோ அகுஸலங் மோஹோ அயங் அவிஜ்ஜா, ஸா சதுப்³பி³தா⁴ ரூபே அபி⁴னிவிட்டா², ரூபங் அத்ததோ ஸமனுபஸ்ஸதி, அவிஜ்ஜாக³தோ ரூபவந்தங் அத்தானங், அத்தனி வா ரூபங், ரூபஸ்மிங் வா அத்தானங். தத்த² கதமங் பத³ங் ஸக்காயதி³ட்டி²யா உச்சே²த³ங் வத³தி "தங் ஜீவங் தங் ஸரீர"ந்தி நத்தி²கதி³ட்டி² அதி⁴ச்சஸமுப்பன்னதி³ட்டி² ச அஞ்ஞோ ச கரோதி, அஞ்ஞோ படிஸங்வேதி³யதி. பச்சி²மஸட்டி²கப்பானங் தீணி பதா³னி ஸக்காயதி³ட்டி²யா ஸஸ்ஸதங் ப⁴ஜந்தி "அஞ்ஞங் ஜீவங் அஞ்ஞங் ஸரீர"ந்தி அகிரியஞ்ச தங் து³க்க²மிச்ச²தோ அஹேதுகா ச பதந்தி அனஜ்ஜா²பா⁴வோ ச கம்மானங் ஸப்³ப³ஞ்ச மானயி [மானதி (பீ.)]. தத்த² "இத³மேவ ஸச்சங் மோக⁴மஞ்ஞ"ந்தி ஸங்ஸாரேன ஸுத்³தி⁴ ஆஜீவகா ச²ளாஸீதி பஞ்ஞபெந்தி. யதா²ரூபே ஸக்காயதி³ட்டி²யா சதுவத்து²கா, ஏவங் பஞ்சஸு க²ந்தே⁴ஸு வீஸதிவத்து²கா ஸக்காயதி³ட்டி²யா ஸஸ்ஸதங் ப⁴ஜதி. அஞ்ஞாஜீவகா ச ஸஸ்ஸதவாதி³கே ச ஸீலப்³ப³தங் ப⁴ஜந்தி பராமஸந்தி இமினா ப⁴விஸ்ஸாமி தே³வோ வா தே³வஞ்ஞதரோ வா, அயங் ஸீலப்³ப³தபராமாஸோ. தத்த² ஸக்காயதி³ட்டி²யா ஸோ ரூபங் அத்ததோ ஸமனுபஸ்ஸதி, "தங் ஜீவங் தங் ஸரீர"மிதி தங் கங்க²தி விசிகிச்ச²தி நாதி⁴முச்சதி நாபி⁴ப்பஸீத³தி புப்³ப³ந்தே அபரந்தே புப்³ப³ந்தாபரந்தே…பே.… இதி வாஸனாபா⁴கி³யேஸு டி²தஸ்ஸ அயங் உபக்கிலேஸோ.

21. தத்த² ஸத்³தி⁴ந்த்³ரியேன ஸப்³ப³ங் விசிகிச்சி²தங் பஜஹதி, பஞ்ஞிந்த்³ரியேன உத³யப்³ப³யங் பஸ்ஸதி, ஸமாதி⁴ந்த்³ரியேன சித்தங் ஏகோதி³

கரோதி வீரியிந்த்³ரியேன ஆரப⁴தி. ஸோ இமேஹி பஞ்சஹி இந்த்³ரியேஹி ஸத்³தா⁴னுஸாரீ அவேச்சப்பஸாதே³ நிரதோ அனந்தரியங் ஸமாதி⁴ங் உப்பாதே³தி. இந்த்³ரியேஹி ஸுத்³தே⁴ஹி த⁴ம்மானுஸாரீ அப்பச்சயதாய அனந்தரியங் ஸமாதி⁴ங் உப்பாதே³தி. ஸோ "இத³ங் து³க்க²"ந்தி யதா²பூ⁴தங் பஜானாதி. ஸச்சானி இத³ங் த³ஸ்ஸனபா⁴கி³யங் ஸுத்தங். தஸ்ஸ பஞ்சன்னங் ஓரம்பா⁴கி³யானங் ஸங்யோஜனானங் தீணி ஸங்யோஜனானி த³ஸ்ஸனபஹாதப்³பா³னி ஸப்³பே³ன ஸப்³ப³ங் பஹீனானி த்³வே புக்³க³லகதானி. தத்த² தீணி அகுஸலமூலானி பா⁴வனாபஹாதப்³பா³னி உபரிக்கி²த்தானி ச² ப⁴வே நிப்³ப³த்தெந்தி. தத்த² தேஸு அபி⁴ஜ்ஜா²ய ச ப்³யாபாதே³ஸு தனுகதேஸு ச² ப⁴வா பரிக்க²யா மரியாத³ங் க³ச்ச²ந்தி, த்³வே ப⁴வா அவஸிட்டா². தஸ்ஸ அபி⁴ஜ்ஜா² ச ப்³யாபாதோ³ ச ஸப்³பே³ன ஸப்³ப³ங் பரிக்கீ²ணா ஹொந்தி. ஏகோ ப⁴வோ அவஸிட்டோ² ஹோதி. ஸோ ச மானவஸேன நிப்³ப³த்தேதி. கிஞ்சாபி எத்த² அஞ்ஞேபி சத்தாரோ கிலேஸா ரூபராகோ³ ப⁴வராகோ³ அவிஜ்ஜா உத்³த⁴ச்சங் கேதுஸ்மிமானபூ⁴தா நப்படிப³லா அஸ்மிமானங் வினிவத்தேதுங், ஸப்³பே³பி தே அஸ்மிமானஸ்ஸ பஹானங் ஆரப⁴தே. கீ²ணேஸு ந ச தேஸு இத³முத்தரித³ஸ்ஸனபூ⁴மியங் பஞ்சஸு ஸெக்க²புக்³க³லேஸு தீஸு ச படிப்பன்னகேஸு த்³வீஸு ச ப²லட்டே²ஸு பா⁴வனாபா⁴கி³யங் ஸுத்தங். தது³த்தரி அஸெக்க²பா⁴கி³யஸுத்தங், கத்த²சி பூ⁴மி நிபீளியதி. இத³ஞ்ச பஞ்சமங் ஸுத்தங். திண்ணங் புக்³க³லானங் தே³ஸிதங் புது²ஜ்ஜனஸ்ஸ ஸெக்க²ஸ்ஸ அஸெக்க²ஸ்ஸ ஸங்கிலேஸபா⁴கி³யங் வாஸனாபா⁴கி³யங். புது²ஜ்ஜனஸ்ஸ த³ஸ்ஸனபா⁴கி³யங். பா⁴வனாபா⁴கி³யங் பஞ்சன்னங் ஸெக்கா²னங். யங் பட²மனித்³தி³ட்ட²ங் அஸெக்க²பா⁴கி³யங் ஸப்³பே³ஸங் அரஹந்தானங். ஸா பன பஞ்சவிதா⁴ ஸத்தவீஸஆகாரே [ஸத்தவீஸங் ஆகாரே (பீ.)] பரியேஸிதப்³ப³ங். ஏதேஸு தஸ்ஸ க³தீனங் ததோ உத்தரி. தஞ்ச கோ² ஸங்கே²பேன பஞ்ஞாஸாய ஆகாரேஹி ஸம்பததி, யே பஞ்ஞாஸ ஆகாரா ஸாஸனே நித்³தி³ட்டா², தே ஸங்கி²பியந்தா த³ஸஹி ஆகாரேஹி பதந்தி. யே அரியஸச்சங் நிக்கே²பேன டி²தே ஸங்கி²பியத்தா அட்ட²ஸு ஆகாரேஸு பதந்தி. சதூஸு ச ஸாதா⁴ரணேஸு ஸுத்தேஸு யா ஹாரஸம்பாதஸ்ஸ பூ⁴மி, தே ஸங்கி²பியந்தா பஞ்சஸு ஸுத்தேஸு பதந்தி. ஸங்கிலேஸபா⁴கி³யே வாஸனாபா⁴கி³யே பா⁴வனாபா⁴கி³யே நிப்³பே³த⁴பா⁴கி³யே அஸெக்க²பா⁴கி³யே ச. தே ஸங்கி²பியந்தா சதூஸு ஸுத்தேஸு பதந்தி. ஸங்கிலேஸபா⁴கி³யே வாஸனாபா⁴கி³யே நிப்³பே³த⁴பா⁴கி³யே அஸெக்க²பா⁴கி³யே ச. தே ஸங்கி²பியமானா தீஸு ஸுத்தேஸு பதந்தி, புது²ஜ்ஜனபா⁴கி³யே ஸெக்க²பா⁴கி³யே அஸெக்க²பா⁴கி³யே ச. தே ஸங்கி²பியந்தா த்³வீஸு ஸுத்தேஸு பதந்தி நிப்³பே³த⁴பா⁴கி³யே ச புப்³ப³யோக³பா⁴கி³யே ச. யதா² வுத்தங் ப⁴க³வதா த்³வே அத்த²வஸே ஸம்பஸ்ஸமானா ததா²க³தா அரஹந்தோ ஸம்மாஸம்பு³த்³தா⁴ த⁴ம்மங்

தே³ஸெந்தி ஸுத்தங் கெ³ய்யங்…பே॰… ஸத்தா² புப்³ப³யோக³ஸமன்னாக³தே அப்பகஸிரேன மஞ்ஞுமானா வஸியந்தி புப்³ப³யோகா³ ச ப⁴விஸ்ஸந்தி ஸந்தானங் மஞ்ஞுமானாத⁴ராய. தத்த² பஞ்ஞாவேமத்ததங் அத்தனோ ஸமனுபஸ்ஸமானேன அட்ட²விதே⁴ ஸுத்தஸங்கே²பே, யத்த² யத்த² ஸக்கோதி, தத்த² தத்த² யோஜேதப்³ப³ங். தத்த² தத்த² யோஜெத்வா ஸுத்தஸ்ஸ அத்தோ² நித்³தி³ஸிதப்³போ³. ந ஹி ஸதி வேத³னா மனோ தா⁴ரெத்வா ஸக்கா யேன கேனசி ஸுத்தஸ்ஸ அத்தோ² யதா²பூ⁴தங் நித்³தி³ஸிதுங்.

தத்த² புரிமகானங் ஸுத்தானங் இமா உத்³தா³னகா³தா²

காமந்தா⁴ ஜாலஸஞ்ச²ன்னா, பஞ்ச நீவரணானி ச;
மனோபுப்³ப³ங்க³மா த⁴ம்மா, மஹானாமோ ச ஸாகியோ.

உத்³த⁴ங் அதோ⁴ விப்பமுத்தோ, யஞ்ச ஸீலகிமத்தி²யா;
யஸ்ஸ ஸேலூபமங் சித்தங், உபதிஸ்ஸ புச்சா²தி³கா.

யஸ்ஸ காயக³தாஸதி, ச²ன்னங் தமோபராயணோ;
ந தங் த³ள்ஹங் சேதஸிகங், அயங் லோகோதிஆதி³கங்.

சத்தாரோ சேவ புக்³க³லா, த³த³தோ புஞ்ஞங் பவட்³டி⁴தங்;
ஸோதானுக³தத⁴ம்மேஸு, இமா தேஸங் உத்³தா³னகா³தா².

22. தத்த² கதமா ஆணத்தி?

ஸசே பா⁴யத² [உதா³॰ 44] து³க்க²ஸ்ஸ, ஸசே வோ து³க்க²மப்பியங்;
மாகத்த² பாபகங் கம்மங், ஆவி வா யதி³ வா ரஹோ.

“அதீதே , ராத⁴, ரூபே அனபெக்கோ² ஹோஹீ”தி வித்தா²ரேன காதப்³பா³. “ஸீலவந்தேன , ஆனந்த³, புக்³க³லேன ஸதா³ கரணீயா கிந்திமே அவிப்படிஸாரோ அஸ்ஸா”தி. அயங் வுச்சதி ஆணத்தி.

தத்த² கதமங் ப²லங்?

த⁴ம்மோ ஹவே ரக்க²தி த⁴ம்மசாரிங், ச²த்தங் மஹந்தங் யத² வஸ்ஸகாலே;
ஏஸானிஸங்ஸோ த⁴ம்மே ஸுசிண்ணே, ந து³க்³க³திங் க³ச்ச²தி த⁴ம்மசாரீ.

இத³ங் ப²லங்.

தத்த² கதமோ உபாயோ?

“ஸப்³பே³ த⁴ம்மா [த⁴. ப. 279] அனத்தா”தி, யதா³ பஞ்ஞாய பஸ்ஸதி;
அத² நிப்³பி³ந்த³தி து³க்கே², ஏஸ மக்³கோ³ விஸுத்³தி⁴யா.

“ஸத்தஹங்கே³ஹி ஸமன்னாக³தோ கோ², பி⁴க்கு², அபி ஹிமவந்தங் பப்³ப³தராஜானங் சாலெய்ய, கோ பன வாதோ³ ச²வங் அவிஜ்ஜங் ஸத்தகேஸு” வெய்யாகரணங் காதப்³ப³ங். அயங் உபாயோ.

தத்த² கதமா ஆணத்தி ச ப²லஞ்ச?

ஸசே பா⁴யத² து³க்க²ஸ்ஸ, ஸசே வோ து³க்க²மப்பியங்;
மாகத்த² பாபகங் கம்மங், ஆவி வா யதி³ வா ரஹோ.

ஸசே ஹி பாபகங் கம்மங், கரோத² வா கரிஸ்ஸத²;
ந வோ து³க்கா² பமொக்கா²த்தி², உபச்சாபி பலாயதங் [பலாயதோ (பீ.)].

புரிமிகாய கா³தா²ய ஆணத்தி பச்சி²மிகாய ப²லங். ஸீலே பதிட்டா²ய த்³வே த⁴ம்மா பா⁴வேதப்³பா³ யா ச சித்தபா⁴வனா யா ச பஞ்ஞாபா⁴வனா யா ச ஆணத்தி ராக³விராகா³ ச ப²லங்.

தத்த² கதமங் ப²லஞ்ச உபாயோ ச?

ஸீலே பதிட்டா²ய [ஸங். நி. 1.23] நரோ ஸபஞ்ஞோ, சித்தங் பஞ்ஞஞ்ச பா⁴வயங்;
ஆதாபீ நிபகோ பி⁴க்கு², ஸோ இமங் விஜடயே ஜடங்.

புரிமிகாய அட்³ட⁴கா³தா²ய உபாயோ, பச்சி²மிகாய அட்³ட⁴கா³தா²ய ப²லங். நந்தி³யோ [நந்தி³கோ (பீ. க.)] ஸக்கோ இஸிவுத்த²புரிரிகாமஏகரக்கே² [இஸிவுத்த… (பீ.)] ஸுத்தங் மூலதோ உபாதா³ய யாவ ச²ஸு த⁴ம்மேஸு. உத்தரி பஞ்சஸு த⁴ம்மேஸு யாசயோகோ³ [யோ ச யோகோ³ (பீ.)] கரணீயோ, அயங் உபாயோ. அஸஹக³தஸ்ஸ காமாஸவாபி சித்தங் முச்சதீதி. ஸப்³பா³ஸு ச²ஸு தீஸு. அயங் உபாயோ ச ப²லஞ்ச.

தத்த² கதமா ஆணத்தி ச ப²லஞ்ச உபாயோ ச?

ஸுஞ்ஞதோ லோகங் அவெக்க²ஸ்ஸு, மோக⁴ராஜ ஸதா³ ஸதோ;
அத்தானுதி³ட்டி²ங் உஹச்ச [ஊஹச்ச (ஸு. நி. 1125)], ஏவங் மச்சுதரோ ஸியா.

“ஸுஞ்ஞதோ லோகங் அவெக்க²ஸ்ஸு, மோக⁴ராஜா”தி ஆணத்தி. “ஸதா³ ஸதோ”தி உபாயோ. “அத்தானுதி³ட்டி²ங் உஹச்ச, ஏவங் மச்சுதரோ ஸியா”தி ப²லங். ஸமாதி⁴ங், பி⁴க்க²வே, பா⁴வேத², ஸமாஹிதோ, பி⁴க்க²வே,

பி⁴க்கு² ரூபங் அனிச்சந்தி பஜானாதி. ஏவங் பஸ்ஸங் அரியஸாவகோ பரிமுச்சதி ஜாதியாபி…பே॰… உபாயாஸேஹிபி இத⁴ தீணிபி’’.

23. தத்த² கதமோ அஸ்ஸாதோ³?

காமங் காமயமானஸ்ஸ, தஸ்ஸ சேதங் ஸமிஜ்ஜ²தி. அயங் அஸ்ஸாதோ³.

‘‘த⁴ம்மசரியா ஸமசரியா குஸலசரியா ஹேதூஹி, ப்³ராஹ்மண, ஏவமிதே⁴கச்சே ஸத்தா காயஸ்ஸ பே⁴தா³ ஸுக³திங் ஸக்³க³ங் லோகங் உபபஜ்ஜந்தி’’. அயங் அஸ்ஸாதோ³.

தத்த² கதமோ ஆதீ³னவோ?

காமேஸு வே ஹஞ்ஞதே ஸப்³பா³ முச்சேவ - அயங் ஆதீ³னவோ. பஸேனதி³ஸங்யுத்தகே ஸுத்தே பப்³ப³தோபமா - அயங் ஆதீ³னவோ.

தத்த² கதமங் நிஸ்ஸரணங்?

யோ காமே பரிவஜ்ஜேதி, ஸப்பஸ்ஸேவ பதா³ ஸிரோ;
ஸோமங் விஸத்திகங் லோகே, ஸதோ ஸமதிவத்ததி.

ஸங்யுத்தகே ஸுத்தங் பாரிச்ச²த்தகோ பண்டு³பலாஸோ ஸன்னிபலாஸோ - இத³ங் நிஸ்ஸரணங்.

தத்த² கதமோ அஸ்ஸாதோ³ ச ஆதீ³னவோ ச?

யானி [ஜா॰ 1.2.144 து³கனிபாதே] கரோதி புரிஸோ, தானி அத்தனி பஸ்ஸதி;
கல்யாணகாரீ கல்யாணங், பாபகாரீ ச பாபகங்.

தத்த² யங் பாபகாரீ பச்சனுபோ⁴தி அயங் அஸ்ஸாதோ³. லாபா⁴லாப⁴அட்ட²கேஸு ப்³யாகரணங், தத்த² அலாபோ⁴ அயஸோ நிந்தா³ து³க்க²ங், அயங் ஆதீ³னவோ. லாபோ⁴ யஸோ ஸுக²ங் பஸங்ஸா, அயங் அஸ்ஸாதோ³.

தத்த² கதமங் அஸ்ஸாதோ³ ச நிஸ்ஸரணஞ்ச?

‘‘ஸுகோ² விபாகோ புஞ்ஞானங், அதி⁴ப்பாயோ ச இஜ்ஜ²தி;
கி²ப்பஞ்ச பரமங் ஸந்திங், நிப்³பா³னமதி⁴க³ச்ச²தீ’’தி.

யோ ச விபாகோ புஞ்ஞானங் யா ச அதி⁴ப்பாயஸ்ஸ இஜ்ஜ²னா, அயங் அஸ்ஸாதோ³. யங் கி²ப்பஞ்ச பரமங் ஸந்திங் நிப்³பா³னமதி⁴க³ச்ச²தி, இத³ங்

நிஸ்ஸரணங்.

பா³த்திங்ஸாய சேவ மஹாபுரிஸலக்க²ணேஹி ஸமன்னாக³தஸ்ஸ மஹாபுரிஸஸ்ஸ த்³வேயேவ க³தியோ ஹொந்தி, ஸசே அகா³ரங் அஜ்ஜா²வஸதி, ராஜா ஹோதி சக்கவத்தீ யாவ அபி◌⁴விஜினித்வா அஜ்ஜா²வஸதி அயங் அஸ்ஸாதோ³. ஸசே அகா³ரஸ்மா அனகா³ரியங் பப்³ப³ஜதி ஸப்³பே³ன ஓகே◌⁴ன [ஓஸதே◌⁴ன (பீ॰ க॰)] நிஸ்ஸரணங் அயங் அஸ்ஸாதோ³ ச நிஸ்ஸரணஞ்ச.

தத்த² கதமோ ஆதீ³னவோ ச நிஸ்ஸரணஞ்ச?

> ஆதா³னஸ்ஸ [ஆதி³ன்னஸ்ஸ (க॰)] ப◌⁴யங் ஞத்வா,
> ஜாதிமரணஸம்ப◌⁴வங்;
> அனாதா³துங் நிப்³ப³த்ததி, ஜாதிமரணஸங்க²யா.

புரிமிகாய அட்³ட◌⁴கா³தா²ய ஜாதிமரணஸம்ப◌⁴வோ ஆதீ³னவோ. அனாதா³துங் நிப்³ப³த்ததி ஜாதிமரணஸங்க²யாதி நிஸ்ஸரணங்.

கிச்ச²ங் வதாயங் லோகோ ஆபன்னோ யமித³ங் ஜாயதே ச மீயதே ச. யாவ குத³ஸ்ஸுனாமஸ்ஸ து³க்க²ஸ்ஸ அந்தோ ப◌⁴விஸ்ஸதி பரதோ வாதி எத்த² யா உபரிக்கா², அயங் ஆதீ³னவோ. யோ கே³த◌⁴ங் ஞத்வா அபி◌⁴னிக்க²மதி யாவ புராணகாய ராஜதா◌⁴னியா, இத³ங் நிஸ்ஸரணங். அயங் ஆதீ³னவோ ச நிஸ்ஸரணஞ்ச.

தத்த² கதமோ அஸ்ஸாதோ³ ச ஆதீ³னவோ ச நிஸ்ஸரணஞ்ச?

> காமா ஹி சித்ரா விவிதா◌⁴ [மது◌⁴ரா (தே²ரகா³॰ 787)] மனோரமா,
> விரூபரூபேஹி மதெ²ந்தி சித்தங்;
> தஸ்மா அஹங் [தே²ரகா³॰ 787] பப்³ப³ஜிதொம்ஹி ராஜ, அபண்ணகங்
> ஸாமஞ்ஞமேவ ஸெய்யோ.

யங் “காமா ஹி சித்ரா விவிதா◌⁴ மனோரமா”தி அயங் அஸ்ஸாதோ³. யங் “விரூபரூபேஹி மதெ²ந்தி சித்த”ந்தி அயங் ஆதீ³னவோ. யங் அஹங் அகா³ரஸ்மா பப்³ப³ஜிதொம்ஹி ராஜ அபண்ணகங் ஸாமஞ்ஞமேவ ஸெய்யோதி இத³ங் நிஸ்ஸரணங்.

ப³லவங் பா³லோபமஸுத்தங் யங் ஆஸாய வா வேத³னீயங் கம்மங் கா³ஹதி, ததா² சேபி யங் யங் பாபகம்மங் அனுபோ◌⁴தி, தத்த² து³க்க²வேத³னீயேன கம்மேன அபா◌⁴விதகாயேன ச யாவ பரித்தசேதஸோ ச ஆதீ³னவங் த³ஸ்ஸேதி ஸுக²வேத³னீயேன கம்மேன அஸ்ஸாதே³தி. யங்

புராஸதி³ஸோ ஹோதி. பா⁴விதசித்தோ பா⁴விதகாயோ பா⁴விதபஞ்ஞோ மஹானாமோ அபரித்தசேதஸோ, இத³ங் நிஸ்ஸரணங்.

24. தத்த² கதமங் லோகிகங் ஸுத்தங்?

ந ஹி பாபங் கதங் கம்மங், ஸஜ்ஜுகீ²ரங்வ முச்சதி;
ட³ஹந்தங் பா³லமன்வேதி, ப⁴ஸ்மச்ச²ன்னோவ [ப⁴ஸ்மாச²ன்னோவ (க॰) பஸ்ஸ த⁴॰ ப॰ 71] பாவகோ.

சத்தாரி அக³திக³மனானி, இத³ங் லோகிகங் ஸுத்தங்.

தத்த² கதமங் லோகுத்தரங் ஸுத்தங்?

''யஸ்ஸிந்த்³ரியானி ஸமத²ங்க³தானி [ஸமத²ங் க³தானி (பீ॰) பஸ்ஸ த⁴॰ ப॰ 94], அஸ்ஸா யதா² ஸாரதி²னா ஸுத³ந்தா;
பஹீனமானஸ்ஸ அனாஸவஸ்ஸ, தே³வாபி தஸ்ஸ பிஹயந்தி தாதி³னோ''தி.

''அரியங் வோ, பி⁴க்க²வே, ஸம்மாஸமாதி⁴ங் தே³ஸெஸ்ஸாமீ''தி இத³ங் லோகுத்தரங் ஸுத்தங்.

தத்த² கதமங் லோகிகங் லோகுத்தரஞ்ச ஸுத்தங்?

ஸத்தியா விய ஓமட்டோ², ட³ய்ஹமானோவ மத்த²கே;
காமராக³ப்பஹானாய, ஸதோ பி⁴க்கு² பரிப்³ப³ஜே.

''ஸத்தியா விய ஓமட்டோ², ட³ய்ஹமானோவ மத்த²கே''தி லோகிகங்;
''காமராக³ப்பஹானாய, ஸதோ பி⁴க்கு² பரிப்³ப³ஜே''தி லோகுத்தரங்;

கப³ளீகாரே ஆஹாரே அத்தி² ச²ந்தோ³தி லோகிகங். நத்தி² ச²ந்தோ³தி லோகுத்தரங் ஸுத்தங்.

தத்த² கதமங் கம்மங்?

யோ பாணமதிபாதேதி, முஸாவாத³ஞ்ச பா⁴ஸதி;
லோகே அதி³ன்னங் ஆதி³யதி [ஆதி³யி (க॰) பஸ்ஸ அ॰ நி॰ 5.174], பரதா³ரஞ்ச க³ச்ச²தி.

ஸுராமேரயபானஞ்ச, யோ நரோ அனுயுஞ்ஜதி;
அப்பஹாய பஞ்ச வேரானி, து³ஸ்ஸீலோ இதி வுச்சதி.

தீணிமானி, பி⁴க்க²வே, து³ச்சரிதானி. இத³ங் கம்மங்.

தத்த² கதமோ விபாகோ?

ஸட்டி²வஸ்ஸஸஹஸ்ஸானி, யதா²ரூபீ விபச்சகா³.

“தி³ட்டா² மயா, பி⁴க்க²வே [ஸங்॰ நி॰ 4.135], ச² ப²ஸ்ஸாயதனிகா நாம நிரயா. தி³ட்டா² மயா, பி⁴க்க²வே, ச² ப²ஸ்ஸாயதனிகா நாம ஸக்³கா³”. அயங் விபாகோ.

தத்த² கதமங் கம்மஞ்ச விபாகோ ச?

அயஸாவ மலங் ஸமுட்டி²தங், ததுட்டா²ய தமேவ கா²த³தி;
ஏவங் அதிதோ⁴னசாரினங், ஸானி கம்மானி நயந்தி து³க்³க³திங்.

அயஸாவ மலங் ஸமுட்டி²தங், யாவ ஸானி கம்மானீதி இத³ங் கம்மங். நயந்தி து³க்³க³திந்தி விபாகோ.

சதூஸு ஸம்மாபடிபஜ்ஜமானோ மாதரி பிதரி ததா²க³தே ததா²க³தஸாவகே யா ஸம்மாபடிபத்தி, இத³ங் கம்மங். யங் தே³வேஸு உபபஜ்ஜதி, அயங் விபாகோ. இத³ங் கம்மஞ்ச விபாகோ ச.

25. தத்த² கதமங் நித்³தி³ட்ட²ங் ஸுத்தங்?

நேலங்கோ³ ஸேதபச்சா²தோ³, ஏகாரோ வத்ததீ [வத்ததே (க॰) உதா³॰ 65] ரதோ²;
அனீக⁴ங் பஸ்ஸ ஆயந்தங், சி²ன்னஸோதங் அப³ந்த⁴னங்;
யங் வா சித்தங் ஸமணேஸு, சித்தாக³ஹபதி தி³ஸ்ஸதி.

ஏவங் இமாய கா³தா²ய நித்³தி³ட்டோ² அத்தோ².

கோ³பாலகோபமே ஏகாத³ஸ பதா³னி. ஏவங் கோ², பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு² ரூபஞ்ஞூ ஹோதி. யா ச அதிரேகபூஜாய பூஜேதா ஹோதீதி. இமானி ஏகாத³ஸ பதா³னி யதா²பா⁴ஸிதானி நித்³தி³ட்டோ² அத்தோ².

தத்த² கதமோ அனித்³தி³ட்டோ² அத்தோ²?

ஸுகோ² விவேகோ துட்ட²ஸ்ஸ, ஸுதத⁴ம்மஸ்ஸ பஸ்ஸதோ;
அப்³யாபஜ்ஜங் [அப்³யாபஜ்ஜ²ங் (பீ॰ க॰) பஸ்ஸ உதா³॰ 11] ஸுக²ங் லோகே, பாணபூ⁴தேஸு ஸங்யமோதி.

ஸுகா² விராக³தா லோகே, காமானங் ஸமதிக்கமோ;
அஸ்மிமானஸ்ஸ யோ வினயோ, ஏதங் வே பரமங் ஸுக²ந்தி.

இத³ங் அனித்³தி³ட்ட²ங். அட்ட² மஹாபுரிஸவிதக்கா. இத³ங் அனித்³தி³ட்ட²ங்.

தத்த² கதமங் நித்³தி³ட்ட²ஞ்ச அனித்³தி³ட்ட²ஞ்ச?

பஸன்னநெத்தோ [ஸு॰ நி॰ 555] ஸுமுகோ², ப்³ரஹா உஜு பதாபவா;
மஜ்ஜே² ஸமணஸங்க⁴ஸ்ஸ, ஆதி³ச்சோவ விரோசஸி.

பஸன்னநெத்தோ யாவ ஆதி³ச்சோவ விரோசஸீதி நித்³தி³ட்டோ². பஸன்னநெத்தோ யோ ப⁴க³வா கத²ஞ்ச பன பஸன்னநெத்ததா, கத²ங் ஸுமுக²தா, கத²ங் ப்³ரஹகாயதா, கத²ங் உஜுகதா, கத²ங் பதாபவதா, கத²ங் விரோசதாதி அனித்³தி³ட்டோ². பே²ணபிண்டோ³பமங் வெய்யாகரணங் யதா² பே²ணபிண்டோ³ ஏவங் ரூபங் யதா² புப்³பு³ளோ ஏவங் வேத³னா மாயா விஞ்ஞாணங் பஞ்சக்க²ந்தா⁴ பஞ்சஹி உபமாஹி நித்³தி³ட்டா². கேன காரணேன பே²ணபிண்டோ³பமங் ரூபங் ஸப்³ப³ஞ்ச சக்கு²விஞ்ஞெய்யங் யங் வா சதூஹி ஆயதனேஹி? கத²ங் வேத³னா புப்³பு³ளூபமா? கதரா ச ஸா வேத³னா ஸுகா² து³க்கா² அது³க்க²மஸுகா²? ஏவமேஸா அனித்³தி³ட்டா². ஏவங் நித்³தி³ட்ட²ஞ்ச அனித்³தி³ட்ட²ஞ்ச.

26. தத்த² கதமங் ஞாணங்?

பஞ்ஞா ஹி ஸெட்டா² லோகஸ்மிங், யாயங் நிப்³பே³த⁴கா³மினீ;
யாய [யாயங் (க॰) பஸ்ஸ இதிவு॰ 41] ஸம்மா பஜானாதி,
ஜாதிமரணஸங்க²யங்.

தீணிமானி இந்த்³ரியானி அனஞ்ஞாதஞ்ஞஸ்ஸாமீதிந்த்³ரியங் அஞ்ஞிந்த்³ரியங் அஞ்ஞாதாவிந்த்³ரியங், இத³ங் ஞாணங்.

தத்த² கதமங் நெய்யங்?

காமேஸு [உதா³॰ 63] ஸத்தா காமஸங்க³ஸத்தா, ஸங்யோஜனே வஜ்ஜமபஸ்ஸமானா;
ந ஹி ஜாது ஸங்யோஜனஸங்க³ஸத்தா, ஓக⁴ங் தரெய்யுங் விபுலங் மஹந்தங்.

சதூஹி அங்கே³ஹி ஸமன்னாக³தா காயஸ்ஸ பே⁴தா³ தே³வேஸு உப்பஜ்ஜந்தி. உதா³னே காபியங் ஸுத்தங் அபண்ணகபஸாத³னீயங் - இத³ங் நெய்யங்.

தத்த² கதமங் ஞாணஞ்ச நெய்யஞ்ச?

ஸப்³பே³ த⁴ம்மா அனத்தாதி, யதா³ பஞ்ஞாய பஸ்ஸதி;

அத² நிப்³பி³ந்த³தி து³க்கே², ஏஸ மக்³கோ³ விஸுத்³தி⁴யா.

யதா³ பஸ்ஸதீதி ஞாணங். யோ ஸப்³ப³த⁴ம்மே அனத்தாகாரேன உபட்ட²பேதி இத³ங் ஞெய்யங்.

சத்தாரி அரியஸச்சானி, தத்த² தீணி ஞெய்யானி மக்³க³ஸச்சங் ஸீலக்க²ந்தோ⁴ ச பஞ்ஞாக்க²ந்தோ⁴ ச, இத³ங் ஞாணஞ்ச ஞெய்யஞ்ச.

27. தத்த² கதமங் த³ஸ்ஸனங்?

ஏஸேவ மக்³கோ³ [த⁴. ப. 274 த⁴ம்மபதே³] நத்த²ஞ்ஞோ,
த³ஸ்ஸனஸ்ஸ விஸுத்³தி⁴யா;
ஏதஞ்ஹி தும்ஹே படிபஜ்ஜத², மாரஸ்ஸேதங் பமோஹனங்.

சதூஹி அங்கே³ஹி ஸமன்னாக³தோ அரியஸாவகோ அத்தனாவ [அத்தனாயேவ (க.) ஸங். நி. 5.1003] அத்தானங் ப்³யாகரெய்ய "கீ²ணனிரயொம்ஹி யாவ ஸோதாபன்னோஹமஸ்மி அவினிபாதத⁴ம்மோ நியதோ ஸம்போ³தி⁴பராயணோ"தி. இத³ங் த³ஸ்ஸனங்.

தத்த² கதமா பா⁴வனா?

யஸ்ஸிந்த்³ரியானி ஸுபா⁴விதானி, அஜ்ஜ²த்தங் ப³ஹித்³தா⁴ ச
ஸப்³ப³லோகே;
ஸோ புக்³க³லோ மதி ச ரூபஸஞ்ஞீ, ஸுமோஹக³தா ந ஜானாதி
[கிங்ஸு மோஹக³தானு ஜானாதி (க.)].

சத்தாரி த⁴ம்மபதா³னி - அனபி⁴ஜ்ஜா² அப்³யாபாதோ³ ஸம்மாஸதி ஸம்மாஸமாதி⁴. அயங் பா⁴வனா.

தத்த² கதமங் த³ஸ்ஸனஞ்ச பா⁴வனா ச?

வசஸா மனஸாத² கம்முனா ச, அவிருத்³தோ⁴ ஸம்மா விதி³த்வா
[விதி³த்வான (க.) ஸு. நி. 367] த⁴ம்மங்;
நிப்³பா³னபதா³பி⁴பத்த²யானோ, ஸம்மா ஸோ லோகே பரிப்³ப³ஜெய்ய.

ஸோதாபத்திப²லங் ஸச்சி²காதுகாமேன கதமே த⁴ம்மா மனஸிகாதப்³பா³, ப⁴க³வா ஆஹ பஞ்சுபாதா³னக்க²ந்தா⁴. இத³ங் த³ஸ்ஸனஞ்ச பா⁴வனா ச.

28. தத்த² கதமே விபாகத⁴ம்மத⁴ம்மா?

யானி கரோதி புரிஸோதி வித்தா²ரோ. தீணிமானி, பி⁴க்க²வே, ஸுசரிதானி. இமே விபாகத⁴ம்மத⁴ம்மா.

தத்த² கதமே நவிபாகத⁴ம்மத⁴ம்மா?

ரூபங் வேத³யிதங் ஸஞ்ஞா, விஞ்ஞாணங் யா சேவ சேதனா;
நேஸோஹமஸ்மி ந மேஸோ அத்தா, இதி தி³ட்டோ² விரஜ்ஜதி.

பஞ்சிமே, பி⁴க்க²வே, க²ந்தா⁴ - இமே நவிபாகத⁴ம்மத⁴ம்மா.

தத்த² கதமோ நேவவிபாகோ நவிபாகத⁴ம்மத⁴ம்மோ?

“யே ஏவங் படிபஜ்ஜந்தி, நயங் பு³த்³தே⁴ன தே³ஸிதங்;
தே து³க்க²ஸ்ஸந்தங் கரிஸ்ஸந்தி, ஸத்து²ஸாஸனகாரகா”தி.

இதி யா ச ஸம்மாபடிபத்தி யோ ச நிரோதோ⁴, உப⁴யமேதங் நேவவிபாகோ நவிபாகத⁴ம்மோ. ப்³ரஹ்மசரியங் வோ, பி⁴க்க²வே, தே³ஸெஸ்ஸாமி, ப்³ரஹ்மசரியப²லானி ச ப்³ரஹ்மசரியஞ்ச அரியோ அட்ட²ங்கி³கோ மக்³கோ³ ப்³ரஹ்மசரியப²லானி ஸோதாபத்திப²லங் யாவ அரஹத்தங்.

29. தத்த² கதமங் ஸகவசனங்?

ஸப்³ப³பாபஸ்ஸ அகரணங், குஸலஸ்ஸ உபஸம்பதா³;
ஸசித்தபரியோத³பனங், ஏதங் பு³த்³தா⁴ன ஸாஸனங்.

தீணிமானி, பி⁴க்க²வே, விமொக்க²முகா²னி. இத³ங் ஸகவசனங்.

தத்த² கதமங் பரவசனங்?

நத்தி² புத்தஸமங் பேமங், நத்தி² கோ³ணஸமிதங் த⁴னங்;
நத்தி² ஸூரியஸமா ஆபா⁴, ஸமுத்³த³பரமா ஸரா.

ஹேதுனா மாரிஸா கோஸியா ஸுபா⁴ஸிதேன ஸங்கா³மவிஜயோ ஸோபி நாம, பி⁴க்க²வே, ஸக்கோ தே³வானமிந்தோ³ ஸகங் ப²லங் பரிபு⁴ஞ்ஜமானோதி வித்தா²ரேன காதப்³ப³ங். இத³ங் பரவசனங்.

தத்த² கதமங் ஸகவசனஞ்ச பரவசனஞ்ச?

“யங் பத்தங் யஞ்ச பத்தப்³ப³ங், உப⁴யமேதங் ரஜானுகிண்ணங்;
யே ஏவங்வாதி³னோ நத்தி², தேஸங் காமேஸு தோ³ஸோ”தி.

இத³ங் பரவசனங். யே ச கோ² தே உபோ⁴ அந்தே அனுபக³ம்ம வட்டங் தேஸங் நத்தி² பஞ்ஞாபனாய. இத³ங் ஸகவசனங்.

“நந்த³தி புத்தேஹி புத்திமா, கோ³மா கோ³ஹி [போ◌⁴கி³கோ போ◌⁴கே³ஹி (பீ.) ஸங்॰ நி॰ 1.12] ததே²வ நந்த³தி;
உபதீ◌⁴ ஹி நரஸ்ஸ நந்த³னா, ந ஹி ஸோ நந்த³தி யோ நிரூபதீ◌⁴”தி - பரவசனங்.

“ஸோசதி புத்தேஹி புத்திமா, கோ³மா கோ³ஹி ததே²வ ஸோசதி;
உபதீ◌⁴ ஹி நரஸ்ஸ ஸோசனா, ந ஹி ஸோ ஸோசதி யோ நிரூபதீ◌⁴”தி - ஸகவசனங்.

இத³ங் ஸகவசனங் பரவசனஞ்ச.

30. தத்த² கதமங் ஸத்தாதி◌⁴ட்டா²னங்?

யே கேசி பூ◌⁴தா ப◌⁴விஸ்ஸந்தி யே வாபி, ஸப்³பே³ க³மிஸ்ஸந்தி பஹாய தே³ஹங்;
தங் ஸப்³ப³ஜானிங் குஸலோ விதி³த்வா, த◌⁴ம்மே [ஆதாபியோ (உதா³॰ 42)] டி²தோ ப்³ரஹ்மசரியங் சரெய்ய.

தயோமே, பி◌⁴க்க²வே, ஸத்தா²ரோ, ததா²க³தோ அரஹங் ஸெக்கோ² படிபதோ³. இத³ங் ஸத்தாதி◌⁴ட்டா²னங்.

தத்த² கதமங் த◌⁴ம்மாதி◌⁴ட்டா²னங்?

யஞ்ச காமஸுக²ங் [உதா³॰ 12] லோகே, யஞ்சித³ங் தி³வியங் ஸுக²ங்;
தண்ஹக்க²யஸுக²ஸ்ஸேதே, கலங் நாக்³க◌⁴ந்தி ஸோளஸிங்.

ஸத்திமே , பி◌⁴க்க²வே, பொ³ஜ்ஜ²ங்கா³, இத³ங் த◌⁴ம்மாதி◌⁴ட்டா²னங்.

தத்த² கதமங் ஸத்தாதி◌⁴ட்டா²னஞ்ச த◌⁴ம்மாதி◌⁴ட்டா²னஞ்ச? து³த்³த³ஸமந்தங் ஸச்சங் து³த்³த³ஸோ படிவேதோ◌⁴ பா³லேஹி, ஜானதோ பஸ்ஸதோ நத்தி² நந்தீ³தி வதா³மி. து³த்³த³ஸமந்தங் ஸச்சங் து³த்³த³ஸோ படிவேதோ◌⁴ பா³லேஹீதி த◌⁴ம்மாதி◌⁴ட்டா²னங். ஜானதோ பஸ்ஸதோ நத்தி² நந்தீ³தி ஸத்தாதி◌⁴ட்டா²னங். தா³ருக்க²ந்தோ◌⁴பமங் க³ங்கா³ய தீரியா ஓரிமஞ்ச தீரங் பாரிமஞ்ச தீரங் த²லே வா [த²லேவ ச (க॰) ஸங்யுத்தனிகாயே] ந ச உஸ்ஸீத³னங், மஜ்ஜே² ச ந ஸங்ஸீத³னங் மனுஸ்ஸக்³கா³ஹோ ச அமனுஸ்ஸக்³கா³ஹோ ச அந்தோபூதிபா◌⁴வோ ச, இத³ங் த◌⁴ம்மாதி◌⁴ட்டா²னங். ஏவங் பன பி◌⁴க்கு² நிப்³பா³னநின்னோ ப◌⁴விஸ்ஸதி நிப்³பா³னபராயணோதி ஸத்தாதி◌⁴ட்டா²னங். இத³ங் ஸத்தாதி◌⁴ட்டா²னஞ்ச த◌⁴ம்மாதி◌⁴ட்டா²னஞ்ச.

தத்த² கதமோ த²வோ?

மக்³கா³னட்ட²ங்கி³கோ ஸெட்டோ², ஸச்சானங் சதுரோ பதா³;
விராகோ³ ஸெட்டோ² த⁴ம்மானங், த்³விபதா³னஞ்ச சக்கு²மா.

தீணிமானி, பி⁴க்க²வே, அக்³கா³னி - பு³த்³தோ⁴ ஸத்தானங், விராகோ³ த⁴ம்மானங், ஸங்கோ⁴ க³ணானங். அயங் த²வோ.

31. தத்த² கதமங் அனுஞ்ஞாதங்?

காயேன [த⁴॰ ப॰ 361] ஸங்வரோ ஸாது⁴, ஸாது⁴ வாசாய ஸங்வரோ;
மனஸா ஸங்வரோ ஸாது⁴, ஸாது⁴ ஸப்³ப³த்த² ஸங்வுதோ;
ஸப்³ப³த்த² ஸங்வுதோ பி⁴க்கு², ஸப்³ப³து³க்கா² பமுச்சதி.

இத³ங் ப⁴க³வதா அனுஞ்ஞாதங்.

தீணிமானி, பி⁴க்க²வே, கரணீயானி - காயஸுசரிதங் வசீஸுசரிதங் மனோஸுசரிதங். இத³ங் அனுஞ்ஞாதங்.

தத்த² கதமங் படிக்கி²த்தங்?

நத்தி² புத்தஸமங் பேமங். வித்தா²ரோ இத³ங் படிக்கி²த்தங்.

தீணிமானி, பி⁴க்க²வே, அகரணீயானி ஸயங் அபி⁴ஞ்ஞாய தே³ஸிதானி. கதமானி தீணி? காயது³ச்சரிதங் வசீது³ச்சரிதங் மனோது³ச்சரிதங். இத³ங் படிக்கி²த்தங்.

தத்த² கதமங் அனுஞ்ஞாதஞ்ச படிக்கி²த்தஞ்ச?

காயேன குஸலங் கரே, அஸ்ஸ காயேன ஸங்வுதோ;
காயது³ச்சரிதங் ஹித்வா, காயஸுசரிதங் சரே.

த்³வீஹி பட²மபதே³ஹி சதுத்தே²ன ச பதே³ன அனுஜானாதி. காயது³ச்சரிதங் ஹித்வாதி ததியேன பதே³ன படிக்கி²த்தந்தி. மஹாவிப⁴ங்கோ³ அசிரதபானாதோ³.

தத்தி²மா உத்³தா³னகா³தா²

ஸசே பா⁴யஸி து³க்க²ஸ்ஸ, மாபி⁴னந்தி³ அனாக³தங்;
வஸ்ஸகாலே யதா² ச²த்தங், குஸலானி கமத்த²கே.

ஸப்³பே³ த⁴ம்மா அனத்தாதி, ஸமாக³தங் விசாலயே;
ந வோ து³க்கா² பமொக்கா²த்தி², ஸமதோ² ச விபஸ்ஸனா.

காமச்ச²ந்த³ங் உபாதா³ய, யோ ஸோ விதக்கேஹி க²ஜ்ஜதி;

ஸுபா⁴விதத்தே பொ³ஜ்ஜ²ங்கே³, ஸோ இமங் விஜடயே ஜடங்.

ஸுஞ்ஞதோ லோகங் அவெக்க²ஸ்ஸு, ஸமாதி⁴பா⁴வி பா⁴வஸே;
காமங் காமயமானஸ்ஸ, த⁴ம்மசரியாய ஸுக³திங்.

ஹஞ்ஞதே ஸப்³பா³ முச்சேவ, நிப்போடெ²ந்தோ சதுத்³தி³ஸா;
யோ காமே பரிவஜ்ஜேதி, பாரிச²த்தோபமேவ ச.

யானி கரோதி புரிஸோ, லோகத⁴ம்மா பகாஸிதா;
ஸுகோ² விபாகோ புஞ்ஞானங், ததியங் அஞ்ஞங் ந விஜ்ஜதி.

ஆதா³னஸ்ஸ ப⁴யங் ஞத்வா, ஜாயதே ஜீயதேபி ச;
காமா ஹி சித்ரா விவிதா⁴, அத² லோணஸல்லோபமங்.

ந ஹி பாபங் கதங் கம்மங், அக³தீஹி ச க³ச்ச²தி;
யஸ்ஸிந்த்³ரியானி ஸமத²ங்க³தானி, ததே²வ பஞ்சஞாணிகோ.

ஸத்தியா விய ஓமட்டோ², விஞ்ஞாணஞ்ச பதிட்டி²தா;
யோ பாணமதிபாதேதி, தீணி து³ச்சரிதானி ச.

ஸட்டி²வஸ்ஸஸஹஸ்ஸானி, க²ணங் லத்³தா⁴ன து³ல்லப⁴ங்;
அயஸாவ மலங் ஸமுட்டி²தங், சதூஸு படிபத்திஸு.

நேலங்கோ³ ஸேதபச்சா²தோ³, அத² கோ³பாலகோபமங்;
ஸுகோ² விவேகோ துட்ட²ஸ்ஸ, விதக்கா ச ஸுதே³ஸிதா.

பே²ணபிண்டோ³பமங் ரூபங், ப்³ரஹ்மா உஜு பதாபவா;
பஞ்ஞா ஹி ஸெட்டா² லோகஸ்மிங், அனஞ்ஞா தீணி இந்த்³ரியானி.

காமேஸு ஸத்தா காமஸங்க³ஸத்தா, அத² வண்ணோ ரஹஸ்ஸவா;
ஸப்³பே³ த⁴ம்மா அனத்தாதி, அரியஸச்சஞ்ச தே³ஸிதங்.

ஏஸேவ மக்³கோ³ நத்த²ஞ்ஞோ, ஸோதாபன்னோதி ப்³யாகரே;
யஸ்ஸிந்த்³ரியானி ஸுபா⁴விதானி, அத² த⁴ம்மபதே³ஹி ச.

வசஸா மனஸா சேவ, பஞ்சக்க²ந்தா⁴ அனிச்சதோ;
யானி கரோதி புரிஸோ, தீணி ஸுசரிதானி ச.

ரூபங் வேத³யிதங் ஸஞ்ஞா, பஞ்சக்க²ந்தா⁴ பகாஸிதா;
யோ ஏவங் படிபஜ்ஜதி, ப்³ரஹ்மா சேவ ப²லானி ச.

ஸப்³ப³பாபஸ்ஸ அகரணங், விமொக்கா² தங் ஹி தே³ஸிதா;

நத்தி² புத்தஸமங் பேமங், தே³வானங் அஸுரான ச.

யங் பத்தங் யஞ்ச பத்தப்³ப³ங், நந்த³தி ஸோசதி நிச்சங்;
யே கேசி பூ◌⁴தா ப◌⁴விஸ்ஸந்தி, ஸத்தா²ரோ ச பகாஸிதா.

யஞ்ச காமஸுக²ங் லோகே, பொ³ஜ்ஜ²ங்கா³ ச ஸுதே³ஸிதா;
மக்³கா³னட்ட²ங்கி³கோ ஸெட்டோ², தயோ ச அக்³க³பத்தியோ.

காயேன ஸங்வரோ ஸாது◌⁴, கரணீயஞ்ச தே³ஸிதங்;
நத்தி² அத்தஸமங் பேமங், அரியா தீணி ச தே³ஸிதா.

காயேன குஸலங் அபி◌⁴ரதோ, வினயஞ்ச காமஸுக²ங் லோகே;
பொ³ஜ்ஜ²ங்கா³ ச ஸுதே³ஸிதா, து³த்³த³ஸங் அனதங் சேவ பராபரங் ச;

பேடகோபதே³ஸே ஸாஸனப்பட்டா²னங் நாம து³தியபூ◌⁴மி ஸமத்தா.

3. ஸுத்தாதி◌⁴ட்டா²னதியபூ◌⁴மி

32. தத்த² கதமங் ஸுத்தாதி◌⁴ட்டா²னங்?

லோபா◌⁴தி◌⁴ட்டா²னங் தோ³ஸாதி◌⁴ட்டா²னங் மோஹாதி◌⁴ட்டா²னங் அலோபா◌⁴தி◌⁴ட்டா²னங் அதோ³ஸாதி◌⁴ட்டா²னங் அமோஹாதி◌⁴ட்டா²னங் காயகம்மாதி◌⁴ட்டா²னங் வாசாகம்மாதி◌⁴ட்டா²னங் மனோகம்மாதி◌⁴ட்டா²னங் ஸத்³தி◌⁴ந்த்³ரியாதி◌⁴ட்டா²னங் வீரியிந்த்³ரியாதி◌⁴ட்டா²னங் ஸதிந்த்³ரியாதி◌⁴ட்டா²னங் ஸமாதி◌⁴ந்த்³ரியாதி◌⁴ட்டா²னங் பஞ்ஞிந்த்³ரியாதி◌⁴ட்டா²னங்.

தத்த² கதமங் லோபா◌⁴தி◌⁴ட்டா²னங்?

> விதக்கமதி²தஸ்ஸ [விதக்கனிம்மதி²தஸ்ஸ (க॰) த◌⁴॰ ப॰ 349] ஜந்துனோ,
> திப்³ப³ராக³ஸ்ஸ ஸுபா◌⁴னுபஸ்ஸினோ;
> பி◌⁴ய்யோ தண்ஹா பவட்³ட◌⁴தி, ஏஸ கோ² கா³ள்ஹங் கரோதி
> ப³ந்த◌⁴னங்.

விதக்கமதி²தஸ்ஸாதி காமராகோ³. ஸுபா◌⁴னுபஸ்ஸினோதி காமராக³வத்து². பி◌⁴ய்யோ தண்ஹா பவட்³ட◌⁴தீதி காமதண்ஹா. ஏஸ கா³ள்ஹங் கரோதி ப³ந்த◌⁴னந்தி ராக³ங், இதி யோ யோ த◌⁴ம்மோ மூலனிக்கி²த்தோ, ஸோ யேவெத்த² த◌⁴ம்மோ உக்³கா³வஹிதப்³போ³ [உக்³கா³பயிதப்³போ³ (பீ॰ க॰)]. ந ப◌⁴க³வா ஏகங் த◌⁴ம்மங் ஆரப்³ப◌⁴ அஞ்ஞங் த◌⁴ம்மங் தே³ஸேதி. யஸ்ஸ விதக்கேதி காமவிதக்கோ தமேவ விதக்கங் காமவிதக்கேன நித்³தி³ஸியதி. திப்³ப³ராக³ஸ்ஸாதி தஸ்ஸேவ விதக்கஸ்ஸ வத்து²ங் நித்³தி³ஸதி. ஸுபா◌⁴னுபஸ்ஸினோ பி◌⁴ய்யோ தண்ஹா பவட்³ட◌⁴தீதி தமேவ ராக³ங் காமதண்ஹாதி நித்³தி³ஸதி. ஏஸ கா³ள்ஹங் கரோதி ப³ந்த◌⁴னந்தி தமேவ தண்ஹாஸங்யோஜனங் நித்³தி³ஸதி. ஏவங் கா³தா²ஸு அனுமினிதப்³ப³ங். ஏவங் ஸவெய்யாகரணேஸு.

தத்த² ப◌⁴க³வா ஏகங் த◌⁴ம்மங் திவித◌⁴ங் நித்³தி³ஸதி, நிஸ்ஸந்த³தோ ஹேதுதோ ப²லதோ.

> த³த³ங் பியோ [பஸ்ஸ ஸங்யுத்தனிகாயே] ஹோதி ப◌⁴ஜந்தி நங் ப³ஹூ,
> கித்திஞ்ச பப்போதி யஸோ ச வட்³ட◌⁴தி;
> அமங்குபூ◌⁴தோ பரிஸங் விகா³ஹதி, விஸாரதோ³ ஹோதி நரோ
> அமச்ச²ரீ.

த³த³ந்தி யங் யங் தா³னங், இத³ங் தா³னமயிகங் புஞ்ஞக்ரியங். தத்த² ஹேது. யங் சேதங். ப◌⁴ஜந்தி நங் ப³ஹூ, கித்திந்தி யோ ச கல்யாணோ கித்திஸத்³தோ³

லோகே அப்³பு⁴க்³க³ச்ச²தி, யங் ப³ஹூகஸ்ஸ ஜனஸ்ஸ பியோ ப⁴வதி மனாபோ ச. யஞ்ச அவிப்படிஸாரீ காலங்கரோதி அயங் நிஸ்ஸந்தோ³. யங் காயஸ்ஸ பே⁴தா³ தே³வேஸூ உபபஜ்ஜதீதி இத³ங் ப²லங். இத³ங் லோபா⁴தி⁴ட்டா²னங்.

33. தத்த² கதமங் தோ³ஸாதி⁴ட்டா²னங்?

யோ பாணமதிபாதேதி, முஸாவாத³ஞ்ச பா⁴ஸதி;
லோகே அதி³ன்னங் ஆதி³யதி, பரதா³ரஞ்ச க³ச்ச²தி;
ஸூராமேரயபானஞ்ச, யோ நரோ அனுயுஞ்ஜதி [அபி⁴கி³ஜ்ஜ²தி (பீ॰ க॰) பஸ்ஸ அ॰ நி॰ 5.174].

அப்பஹாய பஞ்ச வேரானி, து³ஸ்ஸீலோ இதி வுச்சதி;
காயஸ்ஸ பே⁴தா³ து³ப்பஞ்ஞோ, நிரயங் ஸோபபஜ்ஜதி.

யோ பாணமதிபாதேதீதி து³ட்டோ² பாணமதிபாதேதி. முஸாவாத³ஞ்ச பா⁴ஸதீதி தோ³ஸோபகா⁴தாய முஸாவாத³ஞ்ச பா⁴ஸதி. ஸூராமேரயபானஞ்ச, யோ நரோ அனுயுஞ்ஜதீதி தோ³ஸோ நிதா³னங். யோ ச ஸூராமேரயபானங் அனுயுஞ்ஜதி யதா²பரதா³ரவிஹாரீ [யதா²பமுதி³தவிஹாரீ (க॰)] அமித்தா ஜனயந்தி.

பஞ்ச வேரானி அப்பஹாயாதி பஞ்சன்னங் பி⁴க்கா²பதா³னங் ஸமதிக்கமனங் ஸப்³பே³ஸங் தோ³ஸஜானங் ஸா பண்ணத்தி, தேனேவ தோ³ஸஜனிதேன கம்மேன து³ஸ்ஸீலோ இதி வுச்சதி ஸோபி த⁴ம்மோ ஹேதுனா நித்³தி³ஸிதப்³போ³, நிஸ்ஸந்தே³ன ப²லேன ச.

தீணி பா³லஸ்ஸ பா³லலக்க²ணானி - து³ப்³பா⁴ஸிதபா⁴ஸீ [து³ப்³பா⁴ஸிதபா⁴ஸிதா (பீ॰ க॰) பஸ்ஸ அ॰ நி॰ 3.3] ச ஹோதி, து³ச்சிந்திதசிந்தீ ச து³க்கடகம்மகாரீ ச. தத்த² யங் காயேன ச வாசாய ச பரக்கமதி, இத³மஸ்ஸ து³க்கடகம்மகாரீ. தாயங் யதா² ச முஸாவாத³ங் பா⁴ஸதி யதா² புப்³ப³னித்³தி³ட்ட²ங் , இத³மஸ்ஸ து³ப்³பா⁴ஸிதா. யஞ்ச ஸங்கப்பேதி மனோது³ச்சரிதங் ப்³யாபாத³ங், இத³மஸ்ஸ து³ச்சிந்திதசிந்திதா. யங் ஸோ இமேஹி தீஹி பா³லலக்க²ணேஹி ஸமன்னாக³தோ தீணி தஜ்ஜானி து³க்கா²னி தோ³மனஸ்ஸானி அனுப⁴வதி, ஸோ ச ஹோதி ஸப⁴க்³க³தோ வா பரிஸக்³க³தோ வா தஜ்ஜங் கத²ங் கத²ந்தி. யதா³ ப⁴வதி ஸோ ச பாணாதிபாதாதி³த³ஸஅகுஸலகம்மபதா², ஸோ ததோனிதா³னங் து³க்க²ங் தோ³மனஸ்ஸங் படிஸங்வேதே³தீதி. புன சபரங் யதா³ பஸ்ஸதி சோரங் ராஜாபராதி⁴கங் ரஞ்ஞா க³ஹிதங் ஜீவிதா வோரோபேதங், தஸ்ஸேவங் ப⁴வதி ஸசே மமம்பி ராஜா ஜானெய்ய மமம்பி ராஜா கா³ஹாபெத்வா ஜீவிதா வோரோபெய்யாதி, ஸோ ததோனிதா³னங் து³க்க²ங் தோ³மனஸ்ஸங்

படிஸங்வேதே³தி. புன சபரங் பா³லோ யதா³ ப⁴வதி ஆஸனா ஸமாரூள்ஹோ யாவ யா மே க³தி ப⁴விஸ்ஸதி இதோ பேச்ச பரங் மரணாதி ஸோ ததோனிதா³னங் து³க்க²ங் தோ³மனஸ்ஸங் படிஸங்வேதே³தி இதி பா³லலக்க²ணங் ஹேது. தீணி தஜ்ஜானி து³க்கா²னி நிஸ்ஸந்தோ³. காயஸ்ஸ பே⁴தா³ நிரயேஸூ உபபஜ்ஜதி, இத³ங் ப²லங். இத³ங் தோ³ஸாதி⁴ட்டா²னங்.

34. தத்த² கதமங் மோஹாதி⁴ட்டா²னங்?

ஸதஞ்சேவ ஸஹஸ்ஸானங், கப்பானங் ஸங்ஸரிஸ்ஸதி;
அத²வா பி ததோ பி⁴ய்யோ, க³ப்³பா⁴ க³ப்³ப⁴ங் க³மிஸ்ஸத².

அனுபாதா³ய பு³த்³த⁴வசனங், ஸங்கா²ரே அத்ததோ உபாதா³ய;
து³க்க²ஸ்ஸந்தங் கரிஸ்ஸந்தி, டா²னமேதங் ந விஜ்ஜதி.

யோ யங் அனமதக்³க³ஸங்ஸாரங் ஸமாபன்னோ ஜாயதே ச மீயதே ச, அயங் அவிஜ்ஜாஹேதுகா. யானிபி ச ஸங்கா²ரானங் பயோஜனானி, தானிபி அவிஜ்ஜாபச்சயானி, யங் அத³ஸ்ஸனங் பு³த்³த⁴வசனஸ்ஸ, அயங் அவிஜ்ஜாஸூத்தேயேவ நித்³தி³ட்ட²ங். யோ ச ஸங்கா²ரே அத்ததோ ஹரதி பஞ்சக்க²ந்தே⁴ பஞ்ச தி³ட்டி²யோ உபக³ச்ச²தி. "ஏதங் மம, ஏஸோஹமஸ்மி, ஏஸோ மே அத்தா"தி இத³ங் ஸூத்தங் அவிஜ்ஜாய நிக்கி²த்தங், அவிஜ்ஜாய நிக்கி²பிதங். ஏவங் ஸத்தா² ஸூத்தே நயேன [ஸூதனயேன (பீ.)] த⁴ம்மேன நித்³தி³ஸதி. அஸாதா⁴ரணேன தங்யேவ தத்த² நித்³தி³ஸிதப்³ப³ங். ந அஞ்ஞங்.

யே ஹி கேசி, பி⁴க்க²வே, ஸமணா வா ப்³ராஹ்மணா வா "இத³ங் து³க்க²"ந்தி நப்பஜானந்தி சத்தாரி ஸச்சானி வித்தா²ரேன, யங் தத்த² அப்பஜானநா, இத³ங் து³க்க²ங், அயங் ஹேது. அப்பஜானந்தோ விவிதே⁴ ஸங்கா²ரே அபி⁴ஸங்க²ரோதி, அயங் நிஸ்ஸந்தோ³. யஞ்ச தி³ட்டி²க³தானி பராமஸதி "இத³மேவ ஸச்சங் மோக⁴மஞ்ஞ"ந்தி அயங் நிஸ்ஸந்தோ³. யங் புனப்³ப⁴வங் நிப்³ப³த்தேதி, இத³ங் ப²லங். அயம்பி த⁴ம்மோ ஸனித்³தி³ட்டோ² ஹேதுதோ ச ப²லதோ ச நிஸ்ஸந்த³தோ ச.

எத்த² பன கேசி த⁴ம்மா ஸாதா⁴ரணா ப⁴வந்தி. ஹேது க²லு ஆதி³தோயேவ ஸூத்தே நிக்கி²பிஸ்ஸந்தி. யதா² கிங் ப⁴வே சத்தாரிமானி, பி⁴க்க²வே, அக³திக³மனானி. தத்த² யஞ்ச ச²ந்தா³க³திங் க³ச்ச²தி யஞ்ச ப⁴யாக³திங் க³ச்ச²தி, அயங் லோபோ⁴ அகுஸலமூலங். யங் தோ³ஸா, அயங் தோ³ஸோயேவ . யங் மோஹா, அயங் மோஹோயேவ. ஏவங் இமானி தீணி அகுஸலமூலானி ஆதி³தோயேவ உபபரிக்கி²தப்³பா³னி. யத்த² ஏகங் நித்³தி³ஸிதப்³ப³ங், தத்த² ஏகங் நித்³தி³ஸீயதி. ததா² த்³வே யதா² தீணி, ந ஹி ஆதீ³ஹி அனிக்கி²த்தே ஹேது வா நிஸ்ஸந்தோ³ வா ப²லங் வா நித்³தி³ஸிதப்³ப³ங்.

அயஞ்செத்த² கா³தா² -

> ச²ந்தா³ தோ³ஸா ப◌⁴யா மோஹா, யோ த◌⁴ம்மங் அதிவத்ததி;
> நிஹீயதி [நிஹீயதே (பீ॰ க॰) பஸ்ஸ அ॰ நி॰ 4.17] தஸ்ஸ யஸோ,
> காளபக்கே²வ சந்தி³மா.

கத்த² ச²ந்தா³ ச அயங் லோபோ◌⁴ யதா² நித்³தி³ட்ட²ங் புப்³பே³. இத³ங் மோஹாதி◌⁴ட்டா²னங்.

35. தத்த² கதமங் அலோபா◌⁴தி◌⁴ட்டா²னங்?

> “அஸுபா◌⁴னுபஸ்ஸிங் [அஸுபா◌⁴னுபஸ்ஸீ (பீ॰) பஸ்ஸ த◌⁴॰ ப॰ 8]
> விஹரந்தங், இந்த்³ரியேஸு ஸுஸங்வுதங்;
> போ◌⁴ஜனம்ஹி ச மத்தஞ்ஞுங், ஸத்³த◌⁴ங் ஆரத்³த◌⁴வீரியங்;
> தங் வே நப்பஸஹதி மாரோ, வாதோ ஸேலங்வ பப்³ப³த”ந்தி.

தத்த² யா அஸுபா◌⁴ய உபபரிக்கா², அயங் காமேஸு ஆதீ³னவத³ஸ்ஸனேன பரிச்சாகோ³. இந்த்³ரியேஸு ஸுஸங்வுதோ தஸ்ஸேவ அலோப◌⁴ஸ்ஸ பாரிபூரியங் மம ஆயதனஸோசிதங் அனுபாதா³ய. போ◌⁴ஜனம்ஹி ச மத்தஞ்ஞுந்தி ரஸதண்ஹாபஹானங். இதி அயங் அலோபோ◌⁴ அஸுபா◌⁴னுபஸ்ஸிதாய வத்து²தோ தா◌⁴ரயதி, ஸோ அலோபோ◌⁴ ஹேது. இந்த்³ரியேஸு கு³த்தத்³வாரதாய கோ³சரதோ தா◌⁴ரயதி, போ◌⁴ஜனேமத்தஞ்ஞுதாய பரதோ தா◌⁴ரயதி, அயங் நிஸ்ஸந்தோ³. தங் வே நப்பஸஹதி மாரோ, வாதோ ஸேலங் வ பப்³ப³தந்தி, இத³ங் ப²லங். இதி யோயேவ த◌⁴ம்மோ ஆதி³ம்ஹி நிக்கி²த்தோ, ஸோயேவ மஜ்ஜே² சேவ அவஸானே ச.

நாஹங், பி◌⁴க்க²வே, அஞ்ஞங் ஏகத◌⁴ம்மம்பி ஸமனுபஸ்ஸாமி அஸமுப்பன்னஸ்ஸ காமச்ச²ந்த³ஸ்ஸ அனுப்பாதா³ய உப்பன்னஸ்ஸ வா பஹானாய, யத²யித³ங் [யதி³த³ங் (பீ॰ க॰) பஸ்ஸ அ॰ நி॰ 1.17] அஸுப◌⁴னிமித்தங். தத்த² அஸுப◌⁴னிமித்தங் மனஸிகரொந்தஸ்ஸ அனுப்பன்னோ சேவ காமச்ச²ந்தோ³ ந உப்பஜ்ஜதி, உப்பன்னோ ச காமச்ச²ந்தோ³ பஹீயதி. இத³ங் அலோப◌⁴ஸ்ஸ வத்து². யங் புன அனுப்பன்னோ காமராகோ³ பரியாதி³யதி ரூபராக³ங் அரூபராக³ங், இதி ப²லங். இதி அயம்பி ச த◌⁴ம்மோ நித்³தி³ட்டோ² ஹேதுதோ ச நிஸ்ஸந்த³தோ ச ப²லதோ ச. இத³ங் அலோபா◌⁴தி◌⁴ட்டா²னங்.

தத்த² கதமங் அதோ³ஸாதி◌⁴ட்டா²னங்?

ஏகம்பி சே பாணமது³ட்ட²சித்தோ, மெத்தாயதி குஸலோ [குஸலீ (க॰) பஸ்ஸ இதிவு॰ 27] தேன ஹோதி;
ஸப்³பே³ ச பாணே மனஸானுகம்பங் [அனுகம்பமானோ (பீ॰)],
பஹூதமரியோ பகரோதி புஞ்ஞங்.

ஏகம்பி சே பாணமது³ட்ட²சித்தோ மெத்தாயதீதி அயங் அதோ³ஸோ. நிக்³கா◌⁴தேன அஸ்ஸாதோ³, குஸலோ தேன ஹோதீதி தேன குஸலேன த◌⁴ம்மேன ஸங்யுத்தோ த◌⁴ம்மபஞ்ஞுத்திங் க³ச்ச²தி. குஸலோதி யதா² பஞ்ஞாய பஞ்ஞோ பண்டி³ச்சேன பண்டி³தோ. பஹூதமரியோ பகரோதி புஞ்ஞந்தி தஸ்ஸாயேவ விபாகோ அயங் லோகியஸ்ஸ, ந ஹி லோகுத்தரஸ்ஸ. தத்த² யா மெத்தாயனா, அயங் ஹேது. யங் குஸலோ ப◌⁴வதி அயங் நிஸ்ஸந்தோ³. யாவ அப்³யாபஜ்ஜோ பூ◌⁴மியங் ப³ஹூபுஞ்ஞங் பஸவதி, இத³ங் ப²லங். இதி அதோ³ஸோ நித்³தி³ட்டோ² ஹேதுதோ ச நிஸ்ஸந்த³தோ ச ப²லதோ ச.

ஏகாத³ஸானிஸங்ஸா மெத்தாய சேதோவிமுத்தியா. தத்த² யா மெத்தாசேதோவிமுத்தி, அயங் அரியத◌⁴ம்மேஸூ ராக³விராகா³ சேதோவிமுத்தி, லோகிகாய பூ◌⁴மிகா ஹேது, யங் ஸுக²ங் ஆயதிங் மனாபோ ஹோதி மனுஸ்ஸானங், இமே ஏகாத³ஸ த◌⁴ம்மா நிஸ்ஸந்தோ³. யஞ்ச அகதாவீ ப்³ரஹ்மகாயே உபபஜ்ஜதி. இத³ங் ப²லங். இத³ங் அதோ³ஸாதி◌⁴ட்டா²னங்.

36. தத்த² கதமங் அமோஹாதி◌⁴ட்டா²னங்?

பஞ்ஞா ஹி ஸெட்டா² லோகஸ்மிங், யாயங் நிப்³பே³த◌⁴கா³மினீ [நிப்³பே³த◌⁴பா◌⁴கி³னீ (பீ॰ க॰) பஸ்ஸ இதிவு॰ 41];
யாய ஸம்மா பஜானாதி, ஜாதிமரணஸங்க²யங்.

பஞ்ஞா ஹி ஸெட்டா²தி வத்து²ங். நிப்³பே³த◌⁴கா³மினீதி நிப்³பா³னகா³மினியங் யதா²பூ◌⁴தங் படிவிஜ்ஜ²தி. ஸம்மா பஜானாதி, ஜாதிமரணஸங்க²யந்தி அமோஹோ. பஞ்ஞாதி ஹேது. யங் பஜானாதி அயங் நிஸ்ஸந்தோ³. யோ ஜாதிமரணஸங்க²யோ, இத³ங் ப²லங். இதி அமோஹோ நித்³தி³ட்டோ² ஹேதுனா ச நிஸ்ஸந்தே³ன ச ப²லேன ச.

தீணிமானி, பி◌⁴க்க²வே [இதிவு॰ 62 திகனிபாதே], இந்த்³ரியானி அனஞ்ஞாதஞ்ஞஸ்ஸாமீதிந்த்³ரியங் அஞ்ஞிந்த்³ரியங் அஞ்ஞாதாவிந்த்³ரியங். தத்த² கதமங் அனஞ்ஞாதஞ்ஞஸ்ஸாமீதிந்த்³ரியங்? இத◌⁴, பி◌⁴க்க²வே, பி◌⁴க்கு² அனபி◌⁴ஸமேதஸ்ஸ து³க்க²ஸ்ஸ அரியஸச்சஸ்ஸ அபி◌⁴ஸமயாய ச²ந்த³ங் ஜனேதி வாயமதி, வீரியங் ஆரப◌⁴தி , சித்தங் பக்³க³ண்ஹாதி பத³ஹதி. ஏவங் சதுன்னங் அரியஸச்சானங் காதப்³ப³ங். தத்த² கதமங் அஞ்ஞிந்த்³ரியங்? இத◌⁴ , பி◌⁴க்க²வே, பி◌⁴க்கு² “இத³ங் து³க்க²ங் அரியஸச்ச”ந்தி யதா²பூ◌⁴தங் பஜானாதி,

யா ச மக்³கோ³, இத³ங் அஞ்ஞிந்த்³ரியங். ஆஸவக்க²யா அனாஸவோ ஹோதி, இத³ங் வுச்சதி அஞ்ஞாதாவிந்த்³ரியங். தத்ர²யங் பஞ்ஞா, அயங் ஹேது. யங் ச²ந்த³ங் ஜனேதி வாயமதி, யா பஜானாதி, அயங் நிஸ்ஸந்தோ³. யேன ஸப்³ப³ஸோ ஆஸவானங் க²யா ஹேது, யங் க²யே ஞாணமுப்பஜ்ஜதி, அனுப்பாதே³ ஞாணஞ்ச, அயங் நிஸ்ஸந்தோ³. யங் அரஹத்தங், இத³ங் ப²லங். தத்த² கீ²ணா மே ஜாதி, வுஸிதங் ப்³ரஹ்மசரியங், கதங் கரணீயந்தி, இத³ங் க²யே ஞாணங். நாபரங் இத்த²த்தாயாதி பஜானாமீதி இத³ங் அனுப்பாதே³ ஞாணங். இதி இமானி இந்த்³ரியானி அமோஹோ நித்³தி³ட்டோ² ஹேதுனா ச நிஸ்ஸந்தே³ன ச ப²லேன ச. இமானி அஸாதா◌⁴ரணானி நித்³தி³ட்டா²னி.

தத்த² கதமானி குஸலமூலானி ஸாதா◌⁴ரணானி? குஸலஞ்ச வோ, பி◌⁴க்க²வே, தே³ஸெஸ்ஸாமி குஸலமூலஞ்சேவ. தத்த² கதமங் குஸலமூலங்? அலோபோ◌⁴ அதோ³ஸோ அமோஹோ. தத்த² கதமங் குஸலங்? அட்ட² ஸம்மத்தானி ஸம்மாதி³ட்டி² யாவ ஸம்மாஸமாதி◌⁴. தத்த² யானி குஸலமூலானி, அயங் ஹேது. யஞ்ச அலோபோ◌⁴ தீணி கம்மானி ஸமுட்டா²பேதி ஸங்கப்பங் வாயாமங் ஸமாதி◌⁴ஞ்ச, அயங் அலோப◌⁴ஸ்ஸ நிஸ்ஸந்தோ³. தத்த² யோ அதோ³ஸோ, அயங் ஹேது. யங் தயோ த◌⁴ம்மே பட்ட²பேதி ஸம்மாவாசங் ஸம்மாகம்மந்தங் ஸம்மாஆஜீவஞ்ச, அயங் நிஸ்ஸந்தோ³. தத்த² யோ அமோஹோ ஹேது, யங் த்³வே த◌⁴ம்மே உபட்ட²பேதி அவிபரீதத³ஸ்ஸனம்பி ச அனபி◌⁴லாபனங், அயங் நிஸ்ஸந்தோ³. இமஸ்ஸ ப்³ரஹ்மசரியஸ்ஸ யங் ப²லங், தா த்³வே விமுத்தியோ ராக³விராகா³ சேதோவிமுத்தி அவிஜ்ஜா விராகா³ ச பஞ்ஞாவிமுத்தி, இத³ங் ப²லங். இதி இமானி தீணி குஸலமூலானி நித்³தி³ட்டா²னி ஹேதுதோ ச நிஸ்ஸந்த³தோ ச ப²லதோ ச. ஏவங் ஸாதா◌⁴ரணானி குஸலானி படிவிஜ்ஜி²தப்³பா³னி.

யத்த² து³வே யத்த² தீணி. அயஞ்செத்த² கா³தா².

“துலமதுலஞ்ச ஸம்ப◌⁴வங், ப◌⁴வஸங்கா²ரமவஸ்ஸஜி முனி;
அஜ்ஜ²த்தரதோ ஸமாஹிதோ, அபி◌⁴ந்தி³ கவசமிவத்தஸம்ப◌⁴வ”ந்தி.

துலமதுலஞ்ச ஸம்ப◌⁴வந்தி துலஸங்க²தங் அதுலஸங்க²தங். தத்த² யே ஸங்க²தா துலங், தே த்³வே த◌⁴ம்மா அஸ்ஸாதோ³ ச ஆதீ³னவோ ச துலிதா ப◌⁴வந்தி. எத்தகோ காமேஸு அஸ்ஸாதோ³. எத்தகோ ஆதீ³னவோ இமஸ்ஸ, இத³ங் நிஸ்ஸரணந்தி இதி நிப்³பா³னங் பஜானாதி. த்³வீஹி காரணேஹி அதுலங் ந ச ஸக்கா துலயிதுங். எத்தகங் ஏதங் நேதங் பரமத்தீ²தி தேன அதுலங். அத² பாபுணா ரதனங் கரித்வா அச்ச²ரியபா◌⁴வேன அதுலங். தத்த² குஸலஸ்ஸ ச அபி◌⁴ஸம்ப◌⁴வா ஜானநா பஸ்ஸனா, அயங் அமோஹோ. யங் தத்த² ஞாதா ஓஸிரணா ப◌⁴வஸங்கா²ரானங், அயங் அலோபோ◌⁴. யங் அஜ்ஜ²த்தரதோ ஸமாஹிதோதி விக்கே²பபடிஸங்ஹரணா, அயங் அதோ³ஸோ. இதி இமானி

தீணி குஸலமூலானி. துலமதுலஸம்ப⁴வந்தி அயங் அமோஹோ. யோ ப⁴வஸங்கா²ரானங் ஸமோஸரணங் லோபோ⁴ ஸம்மாஸமாதீ⁴னங் அஸ்ஸாதோ³, அயங் ஹேது. யங் அஜ்ஜ²த்தரதோ அவிஜ்ஜண்ட³கோஸங் ஸம்பே⁴தோ³, அயங் நிஸ்ஸந்தோ³. ஸா பவத்தி இமானி தீணி நித்³தி³ட்டா²னி குஸலமூலானி ஹேதுதோ ச நிஸ்ஸந்த³தோ ச ப²லதோ ச.

எத்தாவதா ஏஸா பவத்தி ச நிவத்தி ச அகுஸலமூலேஹி பவத்ததி, குஸலமூலேஹி நிவத்ததீதி இமேஹி ச தீஹி ஸப்³ப³ங் அகுஸலமூலங் ஸமோஸரணங் க³ச்ச²தி. ஸோ த⁴ம்மே வா வசனதோ நித்³தி³ட்டோ² தண்ஹாதி வா கோதோ⁴தி வா அஸம்பஜஞ்ஞந்தி வா அனுஸயோதி வா மக்கோ²தி வா பளாஸோதி வா அஸ்ஸதீதி வா இஸ்ஸாதி வா மச்ச²ரியந்தி வா அஞ்ஞாணந்தி வா, தேஹி யே ச வத்தூ²ஹி நித்³தி³ஸிதப்³ப³ங். யஸ்ஸிமானி த்³வே வசனானி த⁴ம்மபதா³னி நித்³தி³ட்டா²னி ந ஸோ அத்தி² கிலேஸா, யோ இமேஸு நவஸு பதே³ஸு ஸமோதா⁴னங் ஸமோஸரணங் க³ச்ச²தி. அயங் கிலேஸோ, ந ச லோபோ⁴, ந ச தோ³ஸோ, ந ச மோஹோ.

யதா² அகுஸலமூலானி, ஏவங் குஸலானி படிக்கே²பேன நித்³தி³ஸிதப்³பா³னி.

இத³ங் அமோஹாதி⁴ட்டா²னங்.

37. தத்த² கதமங் காயகம்மாதி⁴ட்டா²னங்?

காயேன குஸலங் கரே, அஸ்ஸ காயேன ஸங்வுதோ;
காயது³ச்சரிதங் ஹித்வா, காயேன ஸுசரிதங் சரே.

தீணிமானி, பி⁴க்க²வே, ஸுசரிதானி [இதிவு॰ 69 ஸுசரிதஸுத்தே]. பாணாதிபாதா வேரமணீ, அதி³ன்னாதா³னா வேரமணீ, காமேஸுமிச்சா²சாரா வேரமணீ, இத³ங் காயகம்மாதி⁴ட்டா²னங்.

தத்த² கதமங் வாசாகம்மாதி⁴ட்டா²னங்?

ஸுபா⁴ஸிதங் [ஸு॰ நி॰ 452 ஸுத்தனிபாதே] உத்தமமாஹு ஸந்தோ,
த⁴ம்மங் ப⁴ணே நாத⁴ம்மங் தங் து³தியங்;
பியங் ப⁴ணே நாப்பியங் தங் ததியங், ஸச்சங் ப⁴ணே நாலிகங் தங் சதுத்த²ங்.
சத்தாரிமானி ச வசீஸுசரிதானி இத³ங் வாசாகம்மாதி⁴ட்டா²னங்.

தத்த² கதமங் மனோகம்மாதி⁴ட்டா²னங்?

மனேன குஸலங் கம்மங், மனஸா ஸங்வுதோ ப⁴வே;
மனோது³ச்சரிதங் ஹித்வா, மனஸா ஸுசரிதங் சரே.

தீணிமானி மனோஸுசரிதானி, அனபி◌⁴ஜ்ஜா², அப்³யாபாதோ³, ஸம்மாதி³ட்டி², இத³ங் மனோகம்மாதி◌⁴ட்டா²னங். இமானி அஸாதா◌⁴ரணானி ஸுத்தானி.

தத்த² கதமானி ஸாதா◌⁴ரணானி ஸுத்தானி?

வாசானுரக்கீ² மனஸா ஸுஸங்வுதோ, காயேன ச நாகுஸலங் கயிரா
[அகுஸலங் ந கயிரா (பீ॰ க॰) பஸ்ஸ த◌⁴॰ ப॰ 281];
ஏதே தயோ கம்மபதே² விஸோத◌⁴யே, ஆராத◌⁴யே
மக்³க³மிஸிப்பவேதி³தங்.

திஸ்ஸோ இமா, பி◌⁴க்க²வே, பாரிஸுத்³தி◌⁴யோ - காயகம்மபாரிஸுத்³தி◌⁴, வாசாகம்மபாரிஸுத்³தி◌⁴, மனோகம்மபாரிஸுத்³தி◌⁴.

தத்த² கதமா காயகம்மபாரிஸுத்³தி◌⁴? பாணாதிபாதா வேரமணீ, அதி³ன்னாதா³னா வேரமணீ, காமேஸுமிச்சா²சாரா வேரமணீ. தத்த² கதமா வசீகம்மபாரிஸுத்³தி◌⁴? முஸாவாதா³ வேரமணீ…பே॰… ஸம்ப²ப்பலாபா வேரமணீ. தத்த² கதமா மனோகம்மபாரிஸுத்³தி◌⁴? அனபி◌⁴ஜ்ஜா² அப்³யாபாதோ³ ஸம்மாதி³ட்டி². இத³ங் ஸாதா◌⁴ரணஸுத்தங்.

இதி ஸாதா◌⁴ரணானி ச ஸுத்தானி அஸாதா◌⁴ரணானி ச ஸுத்தானி படிவிஜ்ஜி²தப்³பா³னி. படிவிஜ்ஜி²த்வா வாசாய காயேன ச ஸுத்தஸ்ஸ அத்தோ² நித்³தி³ஸிதப்³போ³.

38. தத்த² கதமங் ஸத்³தி◌⁴ந்த்³ரியாதி◌⁴ட்டா²னங்?

யஸ்ஸ ஸத்³தா◌⁴ [ஸங்॰ நி॰ 1.260; தே²ரகா³॰ 507 அட்ட²கனிபாதே ச பஸ்ஸிதப்³ப³ங்] ததா²க³தே, அசலா ஸுப்பதிட்டி²தா;
ஸீலஞ்ச யஸ்ஸ கல்யாணங், அரியகந்தங் பஸங்ஸிதங்.

ஸங்கே◌⁴ பஸாதோ³ யஸ்ஸத்தி², உஜுபூ◌⁴தஞ்ச த³ஸ்ஸனங்;
அத³லித்³தோ³தி தங் ஆஹு, அமோக◌⁴ங் தஸ்ஸ ஜீவிதங்.

ஸத்³தா◌⁴ வே நந்தி³கா ஆராதி◌⁴கோ, நோ தஸ்ஸ ஸத்³தோ◌⁴தி;
ஸப்³ப³ங் ஸியாதி ப◌⁴க³வந்தங், ததா²ரூபோ த◌⁴ம்மஸம்பஸாதோ³.

இத³ங் ஸத்³தி◌⁴ந்த்³ரியாதி◌⁴ட்டா²னங்.

தத்த² கதமங் வீரியாதி◌⁴ட்டா²னங்?

ஆரம்ப◌⁴த² [ஆரப◌⁴த² (பீ॰) பஸ்ஸ ஸங்॰ நி॰ 1.185] நிக்கமத², யுஞ்ஜத² பு³த்³த◌⁴ஸாஸனே;

து◌⁴னாத² மச்சுனோ ஸேனங், நளாகா³ரங்வ குஞ்ஜரோ.

சத்தாரோமே, பி◌⁴க்க²வே, ஸம்மப்பதா◌⁴னா, இத³ங் வீரியாதி◌⁴ட்டா²னங்.

தத்த² கதமங் ஸதிந்த்³ரியாதி◌⁴ட்டா²னங்?

ஸதீமதோ ஸதா³ ப◌⁴த்³த³ங், ப◌⁴த்³த³மத்து² ஸதீமதோ;
ஸதீமதோ ஸதா³ [ஸுவே (ஸங்॰ நி॰ 1.238)] ஸெய்யோ, ஸதீமா
ஸுக²மேத◌⁴தி.

சத்தாரோ ஸதிபட்டா²னா வித்தா²ரேன காதப்³பா³, இத³ங் ஸதிந்த்³ரியாதி◌⁴ட்டா²னங்.

தத்த² கதமங் ஸமாதி◌⁴ந்த்³ரியாதி◌⁴ட்டா²னங்?

ஆகங்க²தோ தே நரத³ம்மஸாரதி², தே³வா மனுஸ்ஸா மனஸா
விசிந்திதங்;
ஸப்³பே³ன ஜஞ்ஞா கஸிணாபி பாணினோ, ஸந்தங் ஸமாதி◌⁴ங் அரணங்
நிஸேவதோ.

தயோமே , பி◌⁴க்க²வே, ஸமாதீ◌⁴ - ஸவிதக்கோ ஸவிசாரோ, அவிதக்கோ விசாரமத்தோ, அவிதக்கோ அவிசாரோ. இத³ங் ஸமாதி◌⁴ந்த்³ரியாதி◌⁴ட்டா²னங்.

தத்த² கதமங் பஞ்ஞிந்த்³ரியாதி◌⁴ட்டா²னங்?

பஞ்ஞா ஹி ஸெட்டா² லோகஸ்மிந்தி வித்தா²ரேன.

திஸ்ஸோ இமா, பி◌⁴க்க²வே, பஞ்ஞா - ஸுதமயீ, சிந்தாமயீ, பா◌⁴வனாமயீ, இத³ங் பஞ்ஞிந்த்³ரியாதி◌⁴ட்டா²னங் ஸுத்தங், இமானி இந்த்³ரியாதி◌⁴ட்டா²னானி அஸாதா◌⁴ரணானி ஸுத்தானி.

39. தத்த² கதமானி ஸாதா◌⁴ரணானி இந்த்³ரியாதி◌⁴ட்டா²னானி ஸுத்தானி?

அவீதராகோ³ [அ॰ நி॰ 6.54] காமேஸு, யஸ்ஸ பஞ்சிந்த்³ரியா முது³;
ஸத்³தா◌⁴ ஸதி ச வீரியங், ஸமதோ² ச விபஸ்ஸனா;
தாதி³ஸங் பி◌⁴க்கு²மாஸஜ்ஜ, புப்³பே³வ உபஹஞ்ஞதி.

பஞ்சிமானி இந்த்³ரியானி. ஸத்³தி◌⁴ந்த்³ரியாதி³இந்த்³ரியங் த³ட்ட²ப்³ப³ங். தீஸு அவேச்சப்பஸாதே³ வித்தா²ரேன ஸுத்தங் காதப்³ப³ங். இமானி ஸாதா◌⁴ரணானி இந்த்³ரியாதி◌⁴ட்டா²னானி ஸுத்தானி. யங் யஸ்ஸ ஸம்ப³ந்த◌⁴ங் குஸலஸ்ஸ வா அகுஸலஸ்ஸ வா தேன தேன அதி◌⁴ட்டா²னேன தங் ஸுத்தங் நித்³தி³ஸிதப்³ப³ங், நத்த²ஞ்ஞோ த◌⁴ம்மோ நித்³தி³ஸிதப்³போ³. தத்த²

ஸாதா⁴ரணங் குஸலங் நாபி குஸலங் அகுஸலங் யதா² ஸாதா⁴ரணானி ச குஸலமூலானி ஸாதா⁴ரணானி ச அகுஸலமூலானி உப்பன்னங் காமவிதக்கங் பஜஹதி…பே॰… சத்தாரோ ஸம்மப்பதா⁴னா குஸலங் அகுஸலஞ்ச.

தத்தி²மா உத்³தா³னகா³தா²

விதக்கோ ஹி மமத்தி²கோ [பமத்தி²கோ (பீ॰)], த³த³ங் பியோ நரோ இதி;
யோ பாணமதிபாதேதி, தீணி தஸ்ஸ பா³லலக்க²ணங்.

ஸதஞ்சேவ ஸஹஸ்ஸானங், யே ச ஸமணப்³ராஹ்மணா;
ச²ந்தா³ தோ³ஸா ப⁴யா மோஹா, சதூஹி அக³தீஹி ச.

அஸுபா⁴னுபஸ்ஸிங் விஹரந்தங், நிமித்தேஸு அஸுபா⁴ ச;
ஏகம்பி சே பியங் பாணங், மித்தா ஸசே ஸுபா⁴ஸிதா.

பஞ்ஞா ஹி ஸெட்டா² லோகஸ்மிங், அனுஞ்ஞா தீணி இந்த்³ரியானி;
குஸலாகுஸலமூலானி ச, துலமதுலஞ்ச ஸம்ப⁴வங்.

காயேன குஸலங் கரே, தீணி ஸுசரிதானி ச;
ஸுபா⁴ஸிதங் உத்தமமாஹு, ஸந்தோ வசீஸுசரிதானி ச.

காயேன ச குஸலங் கயிரா, மனோது³ச்சரிதானி ச;
காயானுரக்கீ² ச ஸதா³, திஸ்ஸோ ச பாரிஸுத்³தி⁴யோ.

யஸ்ஸ ஸத்³தா⁴ ததா²க³தே, ஸமுப்பாதே³ ச தே³ஸிதோ;
ஆரம்ப⁴த² நிக்கமத², யா ச ஸம்மப்பதா⁴னதா.

ஸதீமதோ ஸதா³ ப⁴த்³த³ங், ஸதிபட்டா²னபா⁴வனா;
ஆகங்க²தோ ச அனஞ்ஞாணங், யே ச தீணி ஸமாத⁴யோ.

பஞ்ஞா ஹி ஸெட்டா² லோகஸ்மிங், திஸ்ஸோ பஞ்ஞா பகாஸிதா;
அவீதராகோ³ காமேஸு, ததே²வ பஞ்சிந்த்³ரியா.

இதி தே²ரஸ்ஸ மஹாகச்சாயனஸ்ஸ

ஜம்பு³வனவாஸினோ பேடகோபதே³ஸே

ததியபூ⁴மி ஸுத்தாதி⁴ட்டா²னங் நாம.

4. ஸுத்தவிசயசதுத்த²பூ◌⁴மி

40. தத்த² கதமோ ஸுத்தவிசயோ?

தத்த² குஸலேஹி த◌⁴ம்மேஹி அகுஸலேஹி த◌⁴ம்மேஹி புப்³பா³பரஸோ ஸாது◌⁴கங் உபபரிக்கி²யதி. கிங்னு கோ² இத³ங் ஸுத்தங் ஆரபி◌⁴...பே.... தேஹி ஸுத்தேஹி ஸஹ அதி◌⁴ஸன்னட்டே²ஹி யுஜ்ஜதி உதா³ஹு ந யுஜ்ஜதீதி?

யதா² ப◌⁴க³வா கிலேஸே ஆதி³ம்ஹி தத்த² தே³ஸேதி. கிங் தே³ஸிதங்? தேஸங் கிலேஸானங் பஹானங் உதா³ஹு நோ தே³ஸிதந்தி உபபரிக்கி²தப்³ப³ங். யதி³ ந தே³ஸிதங் ப◌⁴க³வதி தேஸங் கிலேஸானங் பஹானங் குஸலா த◌⁴ம்மா பரியேஸிதப்³பா³ யத்த² தே அகுஸலா பஹானங் க³ச்ச²ந்தி. ஸசே ஸமன்னேஹமானோ ந லப◌⁴தி. தத்த² அகுஸலா த◌⁴ம்மா அபகட்³டி◌⁴தப்³பா³ வீமங்ஸிதப்³பா³, ஸங்கிலேஸபா◌⁴கி³யஸுத்தங், யதி³ கிலேஸா அபகட்³டி◌⁴யந்தா. யே வா ந தெ³ந்தி தத்த² உபபரிக்கி²தப்³பா³ அரியமக்³க³த◌⁴ம்மா தாஸு பூ◌⁴மீஸு கிலேஸா பஹானங் க³ச்ச²ந்தி, உதா³ஹு ந க³ச்ச²ந்தீதி. யத்தகா பன கிலேஸா தே³ஸிதா. ந தத்தகா அரியத◌⁴ம்மா தே³ஸிதா. யத்த² கிலேஸா பஹானங் க³ச்ச²ந்தி, தத்த² யே கிலேஸா அரியத◌⁴ம்மானங் படிபக்கே²ன ந யுஜ்ஜந்தி, தே அபகட்³டி◌⁴தப்³பா³, ஸசே அபகட்³டி◌⁴யந்தா யோஜனங் தே³தி. தத்த² ஏவங் வீமங்ஸிதப்³ப³ங். த்³வே தீணி வா ததுத்தரி வா கிலேஸா ஏகேன அரியமக்³கே³ன பஹானங் க³ச்ச²ந்தீதி. ஸசே ஏவங் வீமங்ஸியந்தா யோஜனங் தே³தி, தத்த² உபபரிக்கி²தப்³ப³ங். பரம்பராய வா பிடகஸம்பதா³னேன வா ஸுத்தஸ்ஸ அத்தோ² ச நத்தோ² ச. யங் வா ந ஸக்கா ஸுத்தங் நித்³தி³ஸிதுங் நேவ ஸுத்தங் விசிகிச்சி²தப்³ப³ங். ஏவங் யதா² ஆதி³ம்ஹி குஸலா த◌⁴ம்மா ஹொந்தி. யே கிலேஸா தே பஹீனெய்யாதி. தே உபபரிக்கி²தப்³பா³. புரோ வா குஸலோ படிபக்கே²ன வா புரோ தே³ஸனா, அனூனா அனதி◌⁴கா உக்³க³ஹேதப்³பா³. யதா² பட²மோ உத்திலோ யேஸமிதா³னி கிலேஸானங் யே அரியத◌⁴ம்மா தே³ஸிதா இமே கிலேஸா இமேஹி அரியத◌⁴ம்மேஹி பஹீயந்தி, உதா³ஹு நப்பஹீயந்தீதி விசினிதப்³பா³. யதி³ உபபரிக்கி²யமானா யுஜ்ஜந்தி, க³ஹேதப்³பா³. அத² ந யுஜ்ஜந்தி, யே கிலேஸா அபடிபக்கா² ஹொந்தி, தே கிலேஸா அபரிபக்கி²தப்³பா³. யே ச அரியத◌⁴ம்மா படிபக்கா² ஹொந்தி, தே அரியத◌⁴ம்மா அபகட்³டி◌⁴தப்³பா³ . ந ஹி அரியத◌⁴ம்மா அனாகா³மிகிலேஸப்பஹானங் க³ச்ச²ந்தி, நாபி அரியத◌⁴ம்மா ஸப்³ப³கிலேஸானங் பஹானாய ஸங்வத்தந்தி. யதா² குஸலா மெத்தா அகுஸலோ ராகோ³ ந து குஸலா மெத்தாதி காரெத்வா அகுஸலஸ்ஸ ராக³ஸ்ஸ பஹானாய ஸம்ப◌⁴வதி ப்³யாபாதோ³ மெத்தாய பஹானங் க³ச்ச²தி. தஸ்மா உபோ◌⁴ கிலேஸா உபபரிக்கி²தப்³பா³. யோ யோ ச த◌⁴ம்மோ உபதி³ஸியதி குஸலோ வா அகுஸலோ வா ஸோ அபகட்³டி◌⁴தப்³போ³. ஸசே

தே யுஜ்ஜந்தி அபகட்³டி⁴யமானோ நத்தி² உபபரிக்கி²தப்³ப³ங். த்³வே வா கிலேஸா ஏகேன அரியத⁴ம்மேன பஹீனெய்யாதி த்³வீஹி வா அரியத⁴ம்மேஹி ஏகோ வா கிலேஸோ பஹீயதீதி.

அத² வா ஏவம்பி உபபரிக்கி²யமானங் யுஜ்ஜதி, தத்த² வீமங்ஸிதப்³ப³ங் வா யதா² யுஜ்ஜதி தத்த² வீமங்ஸிதப்³ப³ங் வா, யதா² நனு ஸக்கா ஸுத்தங் நித்³தி³ஸிதுங், ந ஹி ஸுத்தே விசிகிச்சி²தப்³ப³ங். கிலேஸோ மங் அரியத⁴ம்மேஸு தே³ஸிதேஸு உப⁴யதோ உபபரிக்கி²தப்³ப³ங். கிர யே வா இமே கிலேஸா தே³ஸிதா யே ச அரியத⁴ம்மா தே³ஸிதா கா³தா²ய வா ப்³யாகரணேன வா, கிங் நு கோ² இமே கிலேஸா இமேஹி அரியத⁴ம்மேஹி பஹீயந்தி, உதா³ஹு நப்பஹீயந்தி? இமே வா அரியத⁴ம்மா இமேஸங் கிலேஸானங் பஹானாய ஸங்வத்தந்தீதி. கிஞ்சாபி குஸலேஹி த⁴ம்மேஹி அகுஸலா த⁴ம்மா பஹானங் க³ச்ச²ந்தி. ந து ஸப்³பே³ஹி அரியத⁴ம்மேஹி ஸப்³பா³குஸலா பஹானங் க³ச்ச²ந்தி. யதா² மெத்தா குஸலோ அகுஸலோ ச ராகோ³ ந து குஸலா மெத்தா அகுஸலோ ராகோ³தி காரெத்வா மெத்தாய ராகோ³ பஹானங், ப்³யாபாதோ³ மெத்தாய பஹானங் க³ச்ச²ந்தி. ஏவங் கிலேஸோதி காரெத்வா ஸுத்தேன பஹானங் க³ச்ச²தி. ந ஸுத்தோ த⁴ம்மோதி காரெத்வா ஸப்³ப³ங் கிலேஸஸ்ஸ பஹானாய ஸங்வத்ததி. யங் து ஸுத்தஸ்ஸ அரியத⁴ம்மோ ஸங்கிலேஸபடிபக்கோ², ஸோ தேன பஹானங் க³ச்ச²தீதி.

41. தத்த² குஸலே தே³ஸிதே ஸுத்தே ப்³யாகரணே வா ஸங்கிலேஸா ந யுஜ்ஜந்தி அரியத⁴ம்மா வா, தே மஹாபதே³ஸே நித்³தி³ஸிதப்³பா³வயவேன அபகட்³டி⁴தப்³பா³ . தத்த² கிலேஸேஹி ச தே³ஸிதேஹி அரியத⁴ம்மேஸு ச யதி³பி தேன அரியத⁴ம்மேன தே கிலேஸா பஹானங் க³ச்ச²ந்தி. தத்த²பி உத்தரி உபபரிக்கி²தப்³ப³ங். கேன காரணேன ஏதே கிலேஸா பஜஹிதப்³பா³, கேன காரணேன அரியத⁴ம்மா தே³ஸிதாதி? யேன யேன வா ஆகாரேன அரியத⁴ம்மா தே³ஸிதா, தேன தேன பகாரேன அயங் கிலேஸோ டி²தோ. அத்தி² ஹி ஏகோ கிலேஸோ, தேன வா அரியத⁴ம்மா ந அஞ்ஞதா² அஞ்ஞதா² பஹாதப்³போ³, யதா² தி³ட்டி² ராகோ³ அவிஜ்ஜா ச த³ஸ்ஸனேன பஹாதப்³பா³. ஸா சே ஏவஞ்ச அவிஜ்ஜா பா⁴வனாய பூ⁴மி வா த⁴ம்மா பா⁴வனாய பஹாதப்³பா³. ஸாயேவ உத்³த⁴ங்பா⁴கி³யங் அஸங்க²தத³ஸ்ஸனாய விமுத்தியா அனிமித்தேன சேதோஸமாதி⁴னா அமனஸிகாரேன பஹீயதி. ஏவங் ஸாத்த²ங் ஸப்³யஞ்ஜனங் உபபரிக்கி²தப்³ப³ங். யே த³ஸ்ஸனேன பஹாதப்³பா³ கிலேஸா த³ஸ்ஸனாகாரேன அரியத⁴ம்மோ தே³ஸிதோ, பா⁴வனாய பஹாதப்³பா³ பா⁴வனாகாரேன அரியத⁴ம்மோ தே³ஸிதோ, பதிஸேவனா பஹாதப்³பா³ பதிஸேவனாகாரேன அரியத⁴ம்மோ தே³ஸிதோ, ஏவங் வினோத³னபஹாதப்³பா³ யாவ ஸத்த ஆஸவா காதப்³பா³, யாவஞ்ஞதா². அஞ்ஞதா² ஹேஸ த⁴ம்மோ பஹாதப்³போ³ அஞ்ஞேனாகாரேன

அரியத◌⁴ம்மோ தே³ஸிதோ, ஸோ அரியத◌⁴ம்மோ அஞ்ஞுதா² பரியேஸிதப்³போ³. யதி³ அயங் த◌⁴ம்மோ பரியேஸதோ யோ ச தே³ஸேதி யேன யேனாகாரேன, ஸோ அரியத◌⁴ம்மோ பரியேஸிதப்³போ³, தேனாகாரேன கிலேஸோ பஹீயதி. ஸோ தத்த² உபபரிக்கி²தப்³போ³. அத² ந யுஜ்ஜதி யதி³ ஹி தேன ஸுத்தேன விஹிதங் ஸுத்தங் வீமங்ஸிதப்³ப³ங். யதா² யுஜ்ஜதி, ததா² க³ஹேதப்³ப³ங். யதா² ந யுஜ்ஜதி, ததா² ந க³ஹேதப்³ப³ங், அத்³தா◌⁴ ஏதங் ப◌⁴க³வதா ந பா◌⁴ஸிதங், ஆயஸ்மதா வா து³க்³க³ஹிதங், யதா² மஹாபதே³ஸே நித்³தி³ஸிதப்³ப³ங், ப◌⁴க³வதா யதா²பூ◌⁴தங் தே³ஸிதங், யோ ச த◌⁴ம்மோ தே³ஸிதோ குஸலோ ச அகுஸலோ ச தஸ்ஸ த◌⁴ம்மஸ்ஸ பச்சயோ பரியேஸிதப்³போ³. ந ஹி பச்சயா வினா த◌⁴ம்மோ அப்பச்சயோ உப்பஜ்ஜதி. தத்த² கோ ஆகாரோ பரியேஸனாய?

தத்த² ததா²ரூபங் ஸஹேது ஸப்பச்சயங் ஸோயங் த◌⁴ம்மோ வுத்தோதி இத³ங் வீமங்ஸிதப்³ப³ங். ஸோ ச பச்சயோ திவிதோ◌⁴ - முது³ மஜ்ஜோ² அதி◌⁴மத்தோ. தத்த² முது³ம்ஹி பச்சயே முது³த◌⁴ம்மோ க³ஹேதப்³போ³, ஏவங் ஸத்யேஸ பச்சயோ து³விதோ◌⁴ பரங்பராபச்சயோ ச ஸமனந்தரபச்சயோ ச. ஸோ பச்சயோ முது³தேன ப்³யாதி◌⁴மத்தங் பரியேஸிதப்³ப³ங். கிங் காரணங்? அஞ்ஞுதரோபி பச்சயோ அஞ்ஞேஹி பச்சயேஹி பரியத்திங் வா பாரிபூரிங் வா க³ச்ச²தி . தத்த² யோ த◌⁴ம்மோ தே³ஸிதோ, தஸ்ஸ த◌⁴ம்மஸ்ஸ ஏதேன வா காரணேன வா ஹேது பரியேஸிதப்³போ³. யதா² பச்சயோ ஹேதுனா பச்சயேன ச, ஸோ தஸ்ஸ த◌⁴ம்மஸ்ஸ நிஸ்ஸந்தோ³ பரியேஸிதப்³போ³. யதா² நித்³தி³ட்டோ² அதி◌⁴ட்டா²னே பதா◌⁴னங் பரியேஸதி, ஸோ பச்சயோ பரியேஸிதப்³போ³. ந ஹி முது³ஸ்ஸ த◌⁴ம்மஸ்ஸ அதி◌⁴மத்தோ நிஸ்ஸந்தோ³ அதி◌⁴மத்தஸ்ஸ வா நிஸ்ஸந்த³ஸ்ஸ முது³த◌⁴ம்மோ, அத² முது³ஸ்ஸ முது³ மஜ்ஜா²ய மஜ்ஜோ² அதி◌⁴மத்தஸ்ஸ அதி◌⁴மத்தோ யுஜ்ஜதி, தங் க³ஹேதப்³ப³ங், அத² ந யுஜ்ஜதி ந க³ஹேதப்³ப³ங். யஞ்ச ப◌⁴க³வா ஆரப◌⁴தி த◌⁴ம்மங் தே³ஸேதுங், தங்யேவ த◌⁴ம்மங் மஜ்ஜ²ந்தபரியோஸானங் தே³ஸேதி, யதா² ஸுத்தாதி◌⁴ட்டா²னே த◌⁴ம்மா ஆதி³ம்ஹி நித்³தி³ஸதி, தங்யேவ ப³ஹு தஸ்ஸ ஸுத்தஸ்ஸ பரியோஸானங். தஸ்ஸ ஹி த◌⁴ம்மஸ்ஸ வஸேன தங் ஸுத்தங் ஹோதி கா³தா² வா ப்³யாகரணங் கு²த்³த³கங் மஹந்தங் வா, யதா² பன து³விதா◌⁴ அனுரூபந்தி வா த²பனா ச தே³ஸனாத²பனா. ரூபந்திபி த◌⁴ம்மஸ்ஸ பரியேஸிதப்³பா³. யதா² ச ப◌⁴க³வதா பஞ்சன்னங் இந்த்³ரியானங் ஸங்வரணங் தே³ஸிதங் தண்ஹாய நிக்³க³ஹணத்த²ங் இச்சா²வ ஹோதி. தே³ஸேதி யதா² கோ³பாலகோபமே ஸுத்தே அஞ்ஞேஹிபி ஸுத்தேஹி ப◌⁴க³வா பா◌⁴ஸதி இச்சா²வ ஹோதி மஜ்ஜி²மனிகாயே விதக்கோ அயங் ப◌⁴க³வதோ தே³ஸனானுரூபந்தி இதி ஸோ த◌⁴ம்மோ அஞ்ஞேஸுபி வெய்யாகரணேஸு பரியேஸிதப்³போ³. ந ஹி ஏகங் ஹி ஸுத்தே த³ட்ட²ப்³போ³. யுஜ்ஜனங் தங் க³ஹேதப்³ப³ங்.

42. தத்த² கதமங் அனுஞ்ஞாதங்? யங் கிஞ்சி ஸுத்தங் ப◌⁴க³வதா ந பா◌⁴ஸிதங் தஞ்ச ஸுத்தேஸுயேவ ந்தி³ஸ்ஸதி, ஏவமேதங் தா◌⁴ரேதப்³ப³ங். யதா² அஸுகேன பா◌⁴ஸிதந்தி, தங் ஸுத்தங் வீமங்ஸிதப்³ப³ங். கிங் நு கோ² இமங் ஸுத்தங் அனுஞ்ஞாதங் க²மங் ப◌⁴க³வதோ உதா³ஹு நானுஞ்ஞாதங் க²மங், கிஞ்சி ரூபஞ்ச ஸுத்தங் ப◌⁴க³வதோ அனுஞ்ஞாதங் க²மங் கிஞ்சி ரூபஞ்ச நானுஞ்ஞாதங் க²மங்? யங் ஸப்³ப³ஸோ அனோதாரெத்வா த³ஸப³லோ கோ³சரங் தே³ஸேதி, தங் ஸப்³ப³ங் ஸுத்தங் ப◌⁴க³வதோ நானுஞ்ஞாதங் க²மங். அத்தி²பி ஸோ ஸாவகோ த³ஸப³லானங் கோ³சரங் ஜானாதி ஓதி◌⁴ஸோ அனோதி◌⁴ஸோ, தங் பன ப³லங் ஸப்³ப³ஸோ ந ஜானாதி அஞ்ஞதா² நாம ஸவனேன, யதா² ஆயஸ்மதா ஸாரிபுத்தேன யேன ப்³ராஹ்மணோ ஓவதி³தோ, தஸ்ஸ ஆயஸ்மதோ நத்தி² இந்த்³ரியப³லவேமத்தஞாணங், தேன புக்³க³லபரோ [புக்³க³லோ பரோபரஞ்ச (பீ.)] பரஞ்ச தங் அஜானந்தோ ஸதி உத்தரிகரணீயே உப்பாதி³தோ, ஸோ ப◌⁴க³வதா அபஸாதி³தோ. யதா²வ ஆயஸ்மா மஹாகஸ்ஸபோ பா◌⁴கி³னெய்யங் ஓவத³தி அனந்தரியஸமன்னாக³தோ இத்³தி◌⁴பாடிஹீரேன அங்கு³லியோ அதீ³பெத்வா யங் ஸப்³பே³ஸங் த◌⁴ம்மானங் கம்மஸமாதா³னானங் ஹேதுஸோ டா²னஸோ யதா²பூ◌⁴தங் ஞாணங், தஸ்ஸ ஆயஸ்மதோ ஸங்விஜ்ஜதே, தேன நங் ஓவத³தி, தங் ப◌⁴க³வா கரோதி.

> “ஸசேபி த³ஸ பஜ்ஜோதே, தா◌⁴ரயிஸ்ஸஸி கஸ்ஸப;
> நேவ த³க்க²தி ரூபானி, சக்கு² தஸ்ஸ ந விஜ்ஜதீ”தி.

அபி ச கோ² யதா² தூ³தோ ராஜவசனேன ஸத்தமனுஸாஸதி, ஏவங் ஸேஸானுகோ³ அஞ்ஞாதகங் கோ◌⁴ஸங் பரேஸங் தே³ஸேதி. அனுஞ்ஞாதக²மஸுத்தங் க³ஹேதப்³ப³ங். அனநுஞ்ஞாதக²மங் ந க³ஹேதப்³ப³ங்.

தத்த² கதமோ ஸுத்தஸங்கரோ? பஞ்சவித◌⁴ங் ஸுத்தங், ஸங்கிலேஸபா◌⁴கி³யங் வாஸனாபா◌⁴கி³யங் த³ஸ்ஸனபா◌⁴கி³யங் பா◌⁴வனாபா◌⁴கி³யங் அஸெக்க²பா◌⁴கி³யங். அஞ்ஞங் ஆராதெ◌⁴ய்ய அஞ்ஞங் தே³ஸேதி அஞ்ஞஸ்ஸ ச ஸுத்தஸ்ஸ அத்த²ங் அஞ்ஞம்ஹி ஸுத்தே நித்³தி³ஸதி. ஸுத்தஸ்ஸ வா ஹி அனேகாகாரங் அத்த²ங் நித்³தி³ஸதி. அரியத◌⁴ம்மஸாத◌⁴னே அத்த²ங் விவரதி. வாஸனாபா◌⁴கி³யஸ்ஸ அத்த²ங் த³ஸ்ஸனபா◌⁴கி³யேஸு நித்³தி³ஸதி. ஓரம்பா◌⁴கி³யானங் ஸங்யோஜனானங் அத்த²ங் உத்³த◌⁴ங்பா◌⁴கி³யேஸு நித்³தி³ஸதி. முது³மஜ்ஜா²னங் இந்த்³ரியானங் அதி◌⁴மத்தேஸு ஸுத்தேஸு நித்³தி³ஸதி. இதி அயங் ஸுத்தங் ஸம்பே◌⁴த³ங் ஹேதுனா ச நிஸ்ஸந்தே³ன ச ப²லேன ச நித்³தே³ஸேன ச முது³மஜ்ஜா²தி◌⁴மத்ததாயபி ச அத்தே²ன ச ப்³யஞ்ஜனேன ச யோ ஸம்பே◌⁴தோ³, அயங் வுச்சதி ஸுத்தஸங்கரோ. யோ அஸம்பே◌⁴தோ³, அயங் வுச்சதி ஸுத்தவிசயோ.

தத்தா²யங் உத்³தா³னகா³தா²

புரிமானங் அக்க²ண்ட³ங், யதா²பூ◌⁴தஸ்ஸ பச்சயோ;
நிஸ்ஸந்தோ³ வாஸனாஸத்³தி◌⁴, அனுஞ்ஞா ஸுத்தஸங்கரோ.

தே²ரஸ்ஸ மஹாகச்சாயனஸ்ஸ

ஸுத்தவிசயோ நாம சதுத்த²பூ◌⁴மி.

5. பஞ்சமபூ⁴மி

43. தத்த² கதமோ ஹாரவிப⁴ங்கோ³? யத்த² ஸோளஸ ஹாரா அக்க²ரஸோ பே⁴த³ங் க³ச்ச²ந்தி. தத்த² ஆதி³ம்ஹி தே³ஸனாஹாரோ. தத்த² அயங் கா³தா² குஸலா வா அகுஸலா வா ஸச்சானி வா ஸச்சேகதே³ஸோ வா. கிங் தே³ஸிதந்தி? ஸுத்தே வீமங்ஸா தே³ஸனாஹாரோ. யதா² அரியஸச்சானி நிக்கே²போ சத்தாரி ஸச்சானி ஸாதா⁴ரணானி அஸாதா⁴ரணானி ச. யானி ச அட்டா²ரஸ பதா³னி து³க்க²தோ ஸத்த பதா³னி ஸங்கே²பேன காயிகேன சேதஸிகேன து³க்கே²ன, அப்பியஸம்பயோகே³ன பியவிப்பயோகே³ன ச தீஹி ச ஸங்க²தாஹி. தத்த² தீணி ஸங்க²தலக்க²ணானி திஸ்ஸோ து³க்க²தா உப்பாதோ³ ஸங்க²தலக்க²ணங், ஸங்கா²ரது³க்க²தாய து³க்க²தா ச ஸங்க²தலக்க²ணங், விபரிணாமது³க்க²தாய து³க்க²தாதி அஞ்ஞத²த்த²ங் ச ஸங்க²தலக்க²ணங், து³க்க²து³க்க²தாய ச து³க்க²தா, இமேஸங் திண்ணங் ஸங்க²தலக்க²ணானங் தீஸு வேத³னாபூ⁴மீஸு அது³க்க²மஸுகா² வேத³னா உப்பாதோ³ ஸங்க²தலக்க²ணங், ஸங்கா²ரது³க்க²தாய ச து³க்க²தா தயோ ஸங்க²தலக்க²ணங், ஸுகா² வேத³னாய ச விபரிணாமது³க்க²தாய ச து³க்க²தாதி அஞ்ஞத²த்தங் ஸங்க²தலக்க²ணங், து³க்கா²வேத³னா து³க்க²து³க்க²தா ச து³க்க²தா இமம்ஹி இமேஸு நவபதே³ஸு பட²மகேஸு ஸத்தஸு பதே³ஸு ஸோளஸஸு பதே³ஸு து³க்கா² பரியேஸிதப்³பா³, ஏகாத³ஸ து³க்க²தாய ச லக்க²ணங் நித்³தே³ஸே நித்³தி³ட்ட²ங். பாதுபா⁴வலக்க²ணா ஜாதியா ச பாதுபா⁴வசுதிலக்க²ணோ சுதோதி வித்தா²ரேன பன்னரஸபதா³னி கத்தப்³பா³னி, ஏவங் ஸாதா⁴ரணானி அஸாதா⁴ரணானி ச ஸத்தஸு த³ஸஸு பதே³ஸு ஸஞ்ஞாஸ திவிதே⁴ ச ஸாஸனப்பட்டா²னே அட்டா²ரஸவிதே⁴ஸு ச ஸுத்தாதி⁴ட்டா²னேஸு த³ஸவிதே⁴ஸு ச ஸுத்தவிதெ⁴ய்யேஸு ஸோளஸவிதே⁴ஸு ச ஹாரேஸு ஏகவீஸதிவிதா⁴ய ச பவிசயவீமங்ஸாயாதி இத³ங் தே³ஸிதங். யதா²பூ⁴தஞ்ச தே³ஸிதந்தி, அயங் வுச்சதி தே³ஸனாஹாரோ.

44. தத்த² கதமோ விசயோ ஹாரோ?

> பத³ங் பஞ்ஹா ச புச்சா² ச, கிங் புப்³ப³ங் கிஞ்ச பச்சி²மங்;
> அனுகீ³தி ஸா ச விசயோ, ஹாரோ விசயோதி நித்³தி³ட்டோ².

பத³ந்தி பட²மங் பத³ங். தஸ்ஸ கோ அத்தோ²? யங் ப⁴க³வா புட்டோ² ஆயஸ்மதா அஜிதேன தங் க³ஹேதப்³ப³ங், கதிபதா³னி புட்டா²னி யதா²கிங் கேனஸ்ஸு நிவுதோ லோகோதி கா³தா², இமானி கதிபதா³னி சத்தாரி இதி விஸஜ்ஜனாய புச்சா². யத்தகேஹி பதே³ஹி ப⁴க³வதா விஸஜ்ஜிதானி பதா³னி இதி புச்சா²ய ச யா பதா³னங் ஸங்காஸனா, இத³ங் வுச்சதி பத³ந்தி.

பஞ்ஹாதி இமானி சத்தாரி பதா³னி. கதி பஞ்ஹா? ஏகோ வா த்³வே வா தது³த்தரி வா இமானி சத்தாரி பதா³னி ஏகோ பஞ்ஹோ, அத்தா²னுபரிவத்தி ப்³யஞ்ஜனங் ஹோதி, ஸம்ப³ஹுலானிபி பதா³னி ஏகமேவத்த²ங் புச்ச²தி. இமானி சத்தாரி பதா³னி அனுபரிவத்தீனி தங் ப்³யஞ்ஜனேன ஏகோ பஞ்ஹோவ ஹோதி. கேனஸ்ஸு நிவுதோ லோகோதி லோகங் ஸந்தா⁴ய புச்ச²தி, கேனஸ்ஸு நப்பகாஸதி கிஸ்ஸாபி⁴லேபனங் ப்³ரூஸீதி தங்யேவ புச்ச²தி. கிங்ஸு தஸ்ஸ மஹப்³ப⁴யந்தி தங்யேவ புச்ச²தி. ஏவங் அத்தா²னுபரிவத்தி ப்³யஞ்ஜனங் ஏகோ பஞ்ஹோ ஹோதி, ஸோ பஞ்ஹோ சதுப்³பி³தோ⁴ ஏகங்ஸப்³யாகரணீயோ விப⁴ஜ்ஜப்³யாகரணீயோ படிபுச்சா²ப்³யாகரணீயோ ட²பனியோதி. தத்த² சக்கு² அனிச்சந்தி ஏகங்ஸப்³யாகரணீயோ, யங் அனிச்சங் தங் து³க்க²ந்தி விப⁴ஜ்ஜப்³யாகரணீயோ, ஸியா அனிச்சங் ந சக்கு², யானிபி ஆயதனானி ச ந சக்கு², தானிபி அனிச்சந்தி ந சக்கு²யேவ, அயங் விப⁴ஜ்ஜப்³யாகரணீயோ, யங் சக்கு² தங் சக்கு²ந்த்³ரியங் நேதி படிபுச்சா²ப்³யாகரணீயோ, தங் சக்கு² ததா²க³தோதி ட²பனியோ. அஞ்ஞத்ர சக்கு²னாதி ட²பனியோ பஞ்ஹோ. இத³ங் பஞ்ஹங் ப⁴க³வா கிங் புச்சி²தோ, லோகஸ்ஸ ஸங்கிலேஸோ புச்சி²தோ. கிங் காரணங்? திவிதோ⁴ ஹி ஸங்கிலேஸோ தண்ஹாஸங்கிலேஸோ ச தி³ட்டி²ஸங்கிலேஸோ ச து³ச்சரிதஸங்கிலேஸோ ச. தத்த² அவிஜ்ஜாய நிவுதோதி அவிஜ்ஜங் த³ஸ்ஸேதி, ஜப்பாதி தண்ஹங் த³ஸ்ஸேதி, மஹப்³ப⁴யந்தி அகுஸலஸ்ஸ கம்மஸ்ஸ விபாகங் த³ஸ்ஸேதி, ஸோதங் நாம ஸுக²வேத³னீயஸ்ஸ கம்மஸ்ஸ து³க்க²வேத³னீயோ விபாகோ ப⁴விஸ்ஸதீதி நேதங் டா²னங் விஜ்ஜதீதி ப⁴க³வா விஸஜ்ஜேதி, சதூஹி யோ பதே³ஹி அவிஜ்ஜாய நிவுதோ லோகோதி…பே॰… ஏவங் வுச்சதி.

45. தது³த்தரி படிபுச்ச²தி, ஸவந்தி ஸப்³ப³தி⁴ ஸோதாதி கா³தா², சத்தாரி பதா³னி புச்ச²தி தங் ப⁴க³வா த்³வீஹி பதே³ஹி விஸஜ்ஜேதி.

> யானி ஸோதானி லோகஸ்மிங், ஸதி தேஸங் நிவாரணங்;
> ஸோதானங் ஸங்வரங் ப்³ரூமி, பஞ்ஞாயேதே பிதீ⁴யரே.

இமானி சத்தாரி பதா³னி த்³வீஹி பதே³ஹி விஸஜ்ஜேதி. இத³ங் பத³ந்தி புச்சி²தோ, தஸ்ஸ ஸங்கிலிட்ட²ஸ்ஸ லோகஸ்ஸ வோதா³னங் புச்சி²தோ, ஸோதானி ச² தண்ஹாகாயா ப³ஹுலாதி⁴வசனேன நித்³தி³ட்டா² ப⁴வந்தி ஸப்³பே³ஹி ஆயதனேஹி. தானி ஸோதானி கேன நிவாரியந்தீதி பரியுட்டா²னபஹானங் புச்ச²தி, கேன ஸோதா பிதீ⁴யரேதி அனுஸயஸமுக்³கா⁴தங் புச்ச²தி. தத்த² ப⁴க³வா ச²ஸு த்³வாரேஸு ஸதியா தே³ஸேதி, யோ ஹி ஸம்பஜானோ விஹரதி ஸதிதோ³வாரிகே ச தஸ்ஸ இந்த்³ரியானி கு³த்தானி ஸம்ப⁴வந்தி. தத்த² கு³த்தேஸு இந்த்³ரியேஸு யா யா விபஸ்ஸனா, ஸா ஸா தேஸங் தேஸங் ஸோதானங் தஸ்ஸா ச அவிஜ்ஜாய

யோ லோகோ நிவுதோ அச்சந்தபஹுானாய ஸங்வத்ததி. ஏவங் ஸோதானி பிஹிதானிபி ப⁴வந்தி ததோ உத்தரி புச்ச²தி.

பஞ்ஞா ச ஸதி ச நாமரூபஸ்ஸ கோ² தஸ்ஸ ப⁴க³வந்தங் புட்டு²மாக³ம்ம கத்தே²தங் உபஸம்மதி இமானி சத்தாரி பதா³னி ப⁴க³வா ஏகேன பதே³ன விஸஜ்ஜேதி.

> யமேதங் பஞ்ஹங் அபுச்சி² [புச்ச²ஸே பஞ்ஹங் (பீ॰ க॰) பஸ்ஸ ஸு॰ நி॰ 1043], அஜித தங் வதா³மி தே…பே॰…;
> விஞ்ஞாணஸ்ஸ நிரோதே⁴ன, எத்தே²தங் உபஸம்மதி.

இமினா பஞ்ஹேன கிங் புச்ச²தி? அனுபாதி³ஸேஸனிப்³பா³னதா⁴துங் புச்ச²தி, தங் ப⁴க³வா அனுபாதி³ஸேஸாய நிப்³பா³னதா⁴துயா விஸஜ்ஜேதி. தத்த² பட²மேன பஞ்ஹேன ஸங்கிலேஸங் புச்ச²தி. து³தியேன பஞ்ஹேன வோதா³னங் புச்ச²தி. ததியேன பஞ்ஹேன ஸோபாதி³ஸேஸனிப்³பா³னதா⁴துங் புச்ச²தி. சதுத்தே²ன பஞ்ஹேன அனுபாதி³ஸேஸனிப்³பா³னதா⁴துங் படிபுச்ச²தி ததோ உத்தரி படிபுச்ச²தி.

> யே ச ஸங்கா²தத⁴ம்மாஸே, யே ச ஸேகா² [ஸெக்கா² (க॰) பஸ்ஸ ஸு॰ நி॰ 1044] புது² இத⁴;
> தேஸங் மே நிபகோ இரியங், புட்டோ² பப்³ரூஹி மாரிஸ.

இமானி சத்தாரி பதா³னி புச்ச²தி. கதி ச பன தே பஞ்ஹே ஸங்கா²தத⁴ம்மா ச அரஹந்தா ஸெக்கா² ச? கிங் புப்³ப³ங் கிஞ்ச பச்சி²மந்தி அயமத்தோ². தத்த² கதரங் பட²மங் புச்ச²தி, கதரங் பச்சா²? அரஹந்தங் பட²மங் புச்ச²தி. ஸெக்க²த⁴ம்மே தத்த² கேன பதே³ன ஸங்கா²தத⁴ம்மாதி அரஹந்தோ க³ஹிதா, புது²தி ஸெக்கா² க³ஹிதா. தேஸங் மே நிபகோதி ஸாதா⁴ரணங் பத³ங் ப⁴க³வந்தங் புச்ச²தி. தஸ்ஸ ஸாதா⁴ரணானி ச அஸாதா⁴ரணானி ச பஞ்ஹேஸு புச்சி²தப்³பா³னி. தங் ப⁴க³வா விஸஜ்ஜேதி. ந ததா² புட்ட²ங், பட²மங் புட்ட²ங், தங் பச்சா² விஸஜ்ஜேதி. யங் பச்சா² புச்சி²தங் பட²மங் விஸஜ்ஜேதி. கிஞ்ச இத³ங் புச்சி²தங் விஸுத்³தா⁴னங் விஸுஜ்ஜ²ந்தானஞ்ச கா இரியாதி இத³ங் புச்சி², தங் காமேஸு நாபி⁴கி³ஜ்ஜெ²ய்ய. மனஸானாவிலோ ஸியாதி பரியுட்டா²னானி விதக்கேன ச ப⁴க³வா நிவாரேதி, த்³வே பன விதக்கஅனாவிலதாய பரியுட்டா²னங், யதா² நீவரணேஸு நித்³தி³ட்ட²ங். குஸலா ஸப்³ப³த⁴ம்மேஸூதி அரஹந்தங் விஸஜ்ஜேதி.

கேனஸ்ஸு தரதி ஓக⁴ந்தி கா³தா², இமானி சத்தாரி பதா³னி. சத்தாரோயேவ பஞ்ஹா. கிங் காரணங், ந ஹி எத்த² அத்தா²னுபரிவத்தி ப்³யஞ்ஜனங் [யதா²னுபரிவத்தி²வஜ்ஜங் (பீ॰ க॰)] யதா² பட²மங் அஜிதபஞ்ஹேஸு, தஸ்ஸ ந ஏகங்ஸேன ப³ஹூனி விஸஜ்ஜனானி, ப³ஹுகா பஞ்ஹா, ஏகோவ ந சாபி,

ஸப்³பே³ புச்ச²தி, புப்³பே³ விஸஜ்ஜிதோ, யதா² சதுத்தோ² அஜிதோபஞ்ஹே, யங் எத்த² யதா²பூ⁴தங் பரியேஸனாபத³ப³ந்தே⁴ன விஸஜ்ஜனாயோ ஏவங் யதா²பூ⁴தங் பரியேஸதி. யோ புன எத்த² யங் ஏவங் புச்ச²தி தத்த² அயமாகாரோ புச்ச²னாயங் அந்தோஜடா ப³ஹிஜடாதி கா³தா² [ஸங். நி. 1.29] புச்சி²தவிஸஜ்ஜனாய மக்³கி³தப்³பா³. கத²ங் விஸஜ்ஜிதாதி ப⁴க³வாதி விஸஜ்ஜேதி? ஸீலே பதிட்டா²ய நரோ ஸபஞ்ஞோதி கா³தா². தத்த² சித்தபா⁴வனாய ஸமதா², பஞ்ஞாபா⁴வனாய விபஸ்ஸனா. தத்த² ஏவங் அனுமீயதி, யே த⁴ம்மா ஸமதே²ன ச விபஸ்ஸனாய ச பஹீயந்தி, தே இமே அந்தோஜடா ப³ஹிஜடா. தத்த² விஸஜ்ஜனங் ஸமதே²ன ராகோ³ பஹீயதி, விபஸ்ஸனாய அவிஜ்ஜா. அஜ்ஜ²த்தவத்து²கோ ராகோ³ அந்தோஜடா, பா³ஹிரவத்து²கோ ராகோ³ ப³ஹிஜடா. அஜ்ஜ²த்தவத்து²கா ஸக்காயதி³ட்டி², அயங் அந்தோஜடா. ஏகஸட்டி² தி³ட்டி²க³தானி ச பா³ஹிரவத்து²கானி ப³ஹிஜடா, யா ஹி அஜ்ஜ²த்தவத்து²கா யா தி³ட்டி²பா⁴கி³யேன ப⁴விஸ்ஸதி, அயங் ஜடா. ததா² ஸங்கி²த்தேன யா காசி அஜ்ஜ²த்தவத்து²கா தண்ஹா ச தி³ட்டி² ச, அயங் அந்தோஜடா. யா காசி பா³ஹிரவத்து²கா தண்ஹா ச தி³ட்டி² ச, அயங் ப³ஹிஜடா.

யதா² தே³வதா ப⁴க³வந்தங் புச்ச²தி "சதுசக்கங் நவத்³வார"ந்தி கா³தா² [ஸங்யுத்தனிகாயே]. தத்த² ப⁴க³வா விஸஜ்ஜேதி "செ²த்வா நத்³தி⁴ங் வரத்தங் சா"தி கா³தா², இத³ங் ப⁴க³வா து³க்க²னிரோத⁴கா³மினிங் படிபத³ங் விஸஜ்ஜேதி. இமாய விஸஜ்ஜனாய ப⁴க³வா அனுமீயதி கிலேஸே எத்த² புரிமாய கா³தா²ய நித்³தி³ஸிதப்³பே³ன. தங் ஹி சதுசக்கந்தி சத்தாரோ வா ஹத்த²பாதா³. நவத்³வாரந்தி நவ வணமுகா²னி. யதா² சதுசக்கந்தி சத்தாரோ உபாதா³னா, உபாதா³னப்பச்சயா ப⁴வோ, உபாதா³னநிரோதா⁴ ப⁴வனிரோதோ⁴. நவத்³வாரந்தி நவ மானவிதா⁴, மானஜாதிகாய ஹி து³க்க²ங் ஸெய்யேனம்ஹி பரஸோ தீணி திகானி புண்ணங். திகேன ஸங்யுத்தங் ஹி பஞ்சகாமகு³ணிகோ ராகோ³. தத்த² நத்³தீ⁴தி தண்ஹா விஸஜ்ஜீயதி. வரத்தந்தி மானங் விஸஜ்ஜேதி, இச்சா² லோபோ⁴ ச பாபகோதி பஞ்சகாமகு³ணிகோ ராகோ³. தத்த² விஸமலோபோ⁴ பாபகோதி நித்³தி³ஸியதி ஸமூலதண்ஹந்தி. அஞ்ஞாணமூலகா தண்ஹாதி அஞ்ஞாணமூலகா தண்ஹா, தண்ஹாய ச தி³ட்டி²யா ச பஹானங். யே ச புன அஞ்ஞேபி கேசி சதுசக்கயோகே³ன தேனேவ காரணேன ச யுஜ்ஜந்தி, ஸங்ஸாரகா³மினோ த⁴ம்மா ஸப்³பே³ நித்³தி³ஸிதப்³பா³. தத்தா²யங் கா³தா² விஸஜ்ஜனா புச்சா²ய ச விஸஜ்ஜனாய ஸமேதி [ஸமங்தி (பீ.)]. யங் யதி³ ஸந்தே³ன அத² ஸஹ ப்³யாகரணேன அனுகீ³தியங் ச ஸோ விசயோதி ப⁴க³வா யத்தகானி பதா³னி நிக்கி²பதி, தத்தகேஹி அனுகா³யதி.

46. அட்ட²ஹி , பி⁴க்க²வே, அங்கே³ஹி ஸமன்னாக³தோ பி⁴க்கு² தூ³தெய்யங் க³ந்துமரஹதி [காதுமரஹதி (பீ. க.) பஸ்ஸ அ. நி. 8.16]. இமானி

அட்ட² பதா³னி நிக்கி²த்தானி. ச²ஹி பதே³ஹி ப⁴க³வா அனுகா³யதி.

> “யோ வே ந ப்³யத²தி [ப்³யாத²தி (க.)] பத்வா, பரிஸங் உக்³க³வாதி³னிங்;
> ந ச ஹாபேதி வசனங், ந ச சா²தே³தி ஸாஸனங்.
>
> “அஸந்தி³த்³தி⁴ங் ச ப⁴ணதி, புச்சி²தோ ந ச குப்பதி;
> ஸ வே தாதி³ஸகோ பி⁴க்கு², தூ³தெய்யங் க³ந்துமரஹதீ”தி.

தத்த² பன ப⁴க³வா யத்தகானி பதா³னி நிக்கி²பதி, தத்தகேஹி அனுகா³யதி. ஸத்தஹி, பி⁴க்க²வே, அங்கே³ஹி ஸமன்னாக³தோ கல்யாணமித்தோ பியோ க³ருபா⁴வனீயோதி வித்தா²ரேன, இத³ங் ப⁴க³வா ஸத்தஹி பதே³ஹி அனுகா³யதி. இதி ப³ஹூஸ்ஸுதவா அனுகா³யதி, அப்பதரகத²ங் பத³ங் வா நிக்கே²போ, ப³ஹூஸ்ஸுதவா நவ பதா³னி நிக்கே²போ, அப்பதரிகா அனுகீ³தியா ப³ஹூதரிகா அனுகா³யதி. அயங் வுச்சதி தே அனுகீ³தி ச விசயோ, அயங் விசயோ நாம ஹாரோ.

தத்த² கதமோ யுத்திஹாரோ?

> ஸப்³பே³ஸங் ஹாரானங், யா பூ⁴மீ யோ ச கோ³சரோ தேஸங்;
> யுத்தாயுத்தி பரிக்கா², ஹாரோ யுத்தீதி நித்³தி³ட்டோ².

ஹாரானங் ஸோளஸன்னங் யதா² தே³ஸனா யதா² விசயோ யோ ச நித்³தி³ஸியதி, அயங் நித்³தே³ஸோ. அயங் புச்சா² ஸுத்தேஸு ந யுஜ்ஜதீதி யா தத்த² வீமங்ஸா, அயங் யுத்தி.

யதா² ஹி ஸஹேதூ ஸப்பச்சயா ஸத்தா ஸங்கிலிஸ்ஸந்தி, அத்தி² ஹேது அத்தி² பச்சயோ ஸத்தானங் ஸங்கிலேஸாய, ஸஹேதூ ஸப்பச்சயா ஸத்தா விஸுஜ்ஜ²ந்தி, அத்தி² ஹேது அத்தி² பச்சயோ ஸத்தானங் விஸுத்³தி⁴யா. ஸீலவதா, ஆனந்த³, புக்³க³லேன ந வெய்யாகரணியா கிந்தி மே விப்படிஸாரோ உப்பாதெ³ய்ய...பே.... அப்³யாகரணங் கத்தப்³ப³ங், அயங் விஸுத்³தி⁴யா மக்³கோ³. தஸ்ஸ ஹேது கோ பச்சயோ, ஸீலக்க²ந்த⁴ஸ்ஸ சத்தாரி சத்தாரி ஹேது ச பச்சயோ ச. ஸப்புரிஸஸங்ஸேவோ யோ ச பதிரூபதே³ஸவாஸோ ச, அயங் உபாதா³பச்சயதா ஸப்பச்சயோ. யங் போராணகம்மங் அஸ்ஸ விபாகோ பச்சயோ, தாய பச்சயாய அத்தஸம்மாபணிதி⁴, அயங் ஹேது. இதி ஸீலக்க²ந்தோ⁴ ஸஹேது ஸப்பச்சயோதி இத³ங் லோகிகங் ஸீலங்.

யங் பன லோகுத்தரங் ஸீலங், தஸ்ஸ தீணி இந்த்³ரியானி பச்சயோ - ஸத்³தி⁴ந்த்³ரியங் வீரியிந்த்³ரியங் ஸமாதி⁴ந்த்³ரியங் - அயங் பச்சயோ. ஸதிந்த்³ரியஞ்ச பஞ்ஞிந்த்³ரியஞ்ச ஹேது. பஞ்ஞாய நிப்³பே³த⁴கா³மினியா, யங் ஸீலங் ஜாயதி. ஸோதாபன்னஸ்ஸ ச ஸீலங் தேனாயங் ஹேது அயங்

பச்சயோ. யங் புன ஸமாதி⁴னோ பஸ்ஸத்³தி⁴ ச பீதி ச பாமோஜ்ஜங் பச்சயோ. யங் ஸுக²ங் ஹேது தேன ஸமாதி⁴க்க²ந்தோ⁴ ஸஹேது ஸப்பச்சயோ. யங் ஸமாஹிதோ யதா²பூ⁴தங் பஜானாதி, அயங் பஞ்ஞா. தஸ்ஸ பரதோகோ⁴ஸோ அஜ்ஜ²த்தங் ச யோனிஸோ மனஸிகாரோ ஹேது ச பச்சயோ ச, இதி இமே தயோ க²ந்தா⁴ ஸஹேதூ ஸப்பச்சயா ஏவங் ஸத்த பஞ்ஞா. ஸத்தப்³யாகரணீஸு ச ஸுத்தேஸு ந யுஜ்ஜதி. அயங் யுத்திஹாரோ. ஸோ சதூஸு மஹாபதே³ஸேஸு த³ட்ட²ப்³போ³.

47. தத்த² கதமங் பத³ட்டா²னங்?

> த⁴ம்மங் தே³ஸேதி ஜினோ, தஸ்ஸ ச த⁴ம்மஸ்ஸ யங் பத³ட்டா²னங்;
> இதி யாவ ஸப்³ப³த⁴ம்மா, ஏஸோ ஹாரோ பத³ட்டா²னோ.

தத்த² பஞ்சகாமகு³ணா காமராக³ஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். யேஸங் கேஸஞ்சி காமராகோ³ உப்பஜ்ஜதி உப்பன்னோ வா உப்பஜ்ஜிஸ்ஸதி வா, ஏதேஸு யேபி பஞ்சஸு ரூபேஸு ஆயதனேஸு நாஞ்ஞத்ர ஏதேஹி காமராக³ஸ்ஸ பத³ட்டா²னந்தி. வுச்சதே, தேன பஞ்ச காமகு³ணா காமராக³ஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். பஞ்சிந்த்³ரியானி ரூபராக³ஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். மனிந்த்³ரியங் ப⁴வராக³ஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். பஞ்சக்க²ந்தா⁴ ஸக்காயதி³ட்டி²யா பத³ட்டா²னங். ஏகஸட்டி² தி³ட்டி²க³தானி தி³ட்டி²ராக³ஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். காமதா⁴து காமராக³ஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். அரூபதா⁴து அரூபராக³ஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். ஸுக²ஸஞ்ஞா காமராக³ஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். ப்³யாபாத³ஸஞ்ஞா ப்³யாபாத³ஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். அஸம்பஜஞ்ஞதா ஸம்மோஹஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். நவ ஆகா⁴தவத்தூ²னி ப்³யாபாத³ஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். நவவித⁴ங் மானங் [நவமானங் வித⁴மானஸ்ஸ (பீ॰ க॰)] மானஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். ஸுகா² வேத³னா ராகா³னுஸயஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். து³க்கா² வேத³னா படிகா⁴னுஸயஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். அது³க்க²மஸுகா² வேத³னா அவிஜ்ஜானுஸயஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். அத்தவாது³பாதா³னஞ்ச முஸாவாதோ³ ச லோப⁴ஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். பாணாதிபாதோ ச பிஸுணவாசா ச ப²ருஸவாசா ச ப்³யாபாத³ஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். மிச்ச²த்தஞ்ச ஸம்ப²ப்பலாபோ ச மோஹஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். ப⁴வங் போ⁴க³ஞ்ச வோகாரோ அஹங்காரஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். பா³ஹிரானங் பரிக்³க³ஹோ மமங்காரஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். காயஸ்ஸ ஸங்க³ங் [காயவங்கங் (பீ॰)] தி³ட்டி²யா பத³ட்டா²னங். காயிகதோ³ஸோ தோ³ஸஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். காயிககாஸாவோ லோப⁴ஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். யோ யோ வா பன த⁴ம்மோ யேன யேன ஆரம்மணேன உப்பஜ்ஜதி ஸச்சாதி⁴ட்டா²னேன வா த⁴ம்மாதி⁴ட்டா²னேன வா அனுஸயனேன வா, ஸோ த⁴ம்மோ தஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். தேன ஸாரம்மணேன ஸோ த⁴ம்மோ உப்பஜ்ஜதி.

யதா² மனுஸ்ஸோ புரிமஸ்ஸ பத³ஸ்ஸ பத³ட்டா²னங் அலப⁴ந்தோ து³தியங் பத³ங் உத்³த⁴ரதி, ஸோ பச்சா²னுபத³ங் ஸங்ஹரதி. யதி³ பன யோ ந து³தியபத³ஸ்ஸ பத³ட்டா²னங் லப⁴தி, அபரங் பத³ங் உத்³த⁴ரதி. தஸ்ஸ யோ சேஸோ பச்சயோ ப⁴வதி. ஏவங் த⁴ம்மோ குஸலோ வா அகுஸலோ வா அப்³யாகதோ வா பத³ட்டா²னங் அலப⁴ந்தோ ந பவத்ததி. யதா² பயுத்தஸ்ஸ த⁴ம்மஸ்ஸ யோனிலாபோ⁴ [யோனிஸோ லாபோ⁴ (பீ.)], அயங் வுச்சதி பத³ட்டா²னோ ஹாரோ.

48. தத்த² கதமோ லக்க²ணோ ஹாரோ?

வுத்தம்ஹி ஏகத⁴ம்மே, யே த⁴ம்மா ஏகலக்க²ணா தேன;
ஸப்³பே³ ப⁴வந்தி வுத்தா, ஸோ ஹாரோ லக்க²ணோ நாம.

யேஸஞ்ச ஸுஸமாரத்³தா⁴, நிச்சங் காயக³தாஸதீதி கா³தா²ய வுத்தாய காயக³தாஸதியா வுத்தா வேத³னாக³தா சித்தக³தா த⁴ம்மக³தா ச ஸதி சதுன்னங் ஸதிபட்டா²னானங் ஏகேன ஸதிபட்டா²னேன. ந ஹி சித்தங் ஏகஸ்மிங் விஞ்ஞாணட்டி²தியா பவத்ததி, நானாஸு க³தீஸு பவத்ததி, காயக³தாஸதியா வுத்தாய வுத்தா வேத³னாக³தா சித்தத⁴ம்மக³தா ச. ந ஹி காயக³தாஸதியா பா⁴விதாய ஸதிபட்டா²னா சத்தாரோ பா⁴வனாபாரிபூரிங் ந க³ச்ச²ந்தி. ஏவங் தஸ்ஸதி³ஸேஸு த⁴ம்மேஸு வுத்தேஸு ஸப்³ப³த⁴ம்மா வுத்தா ச ப⁴வந்தி.

ஸசித்தபரியோதா³பனங், ஏதங் பு³த்³தா⁴ன ஸாஸனந்தி கா³தா² சேதஸிகா த⁴ம்மா வுத்தா, சித்தே ரூபங் வுத்தங். இத³ங் நாமரூபங் து³க்க²ங் அரியஸச்சங். ததோ ஸசித்தபரியோதா³பனா யங் யங் ஓத³பேதி, தங் து³க்க²ங். யேன ஓத³பேதி, ஸோ மக்³கோ³. யதோ ஓத³பனா, ஸோ நிரோதோ⁴. சக்கு²ங் ச படிச்ச ரூபே ச உப்பஜ்ஜதி சக்கு²விஞ்ஞாணங், தத்த² ஸஹஜாதா வேத³னா ஸஞ்ஞா சேதனா ப²ஸ்ஸோ மனஸிகாரோ ஏதே தே த⁴ம்மா ஏகலக்க²ணா உப்பாத³லக்க²ணேன. யோ ச ரூபே நிப்³பி³ந்த³தி, வேத³னாய ஸோ நிப்³பி³ந்த³தி, ஸஞ்ஞாஸங்கா²ரவிஞ்ஞாணேஸுபி ஸோ நிப்³பி³ந்த³தி. இதி யே ஏகலக்க²ணா த⁴ம்மா, தேஸங் ஏகம்ஹி த⁴ம்மே நித்³தி³ட்டே² ஸப்³பே³ த⁴ம்மா நித்³தி³ட்டா² ஹொந்தி, அயங் வுச்சதி லக்க²ணோ ஹாரோ.

தத்த² கதமோ சதுப்³யூஹோ ஹாரோ?

நிருத்தி அதி⁴ப்பாயோ ச, ப்³யஞ்ஜனா தே³ஸனாய ச;
ஸுத்தத்தோ² புப்³பா³பரஸந்தி⁴, ஏஸோ ஹாரோ சதுப்³யூஹோ.

தத்த² கதமா நிருத்தி, ஸா கத²ங் பரியேஸிதப்³பா³ [பஸ்ஸிதப்³பா³ (பீ. க.)]? யதா² வுத்தங் ப⁴க³வதா ஏகாத³ஸஹி அங்கே³ஹி ஸமன்னாக³தோ பி⁴க்கு²

கி²ப்பங் த⁴ம்மேஸு மஹத்தங் பாபுணாதி, அத்த²குஸலோ ச ஹோதி, த⁴ம்மகுஸலோ ச ஹோதி, நிருத்திகுஸலோ ச ஹோதி, இத்தா²தி⁴வசனகுஸலோ ச ஹோதி, புரிஸாதி⁴வசனகுஸலோ ச, விபுரிஸாதி⁴வசனகுஸலோ ச, அதீதாதி⁴வசனகுஸலோ ச, அனாக³தாதி⁴வசனகுஸலோ ச, பச்சுப்பன்னாதி⁴வசனகுஸலோ ச. ஏகாதி⁴ப்பாயேன குஸலோ நானாதி⁴ப்பாயேன குஸலோ. கிம்ஹி தே³ஸிதங், அதீதானாக³தபச்சுப்பன்னங். இத்தா²தி⁴வசனேன புரிஸாதி⁴வசனேன விபுரிஸாதி⁴வசனேன ஸப்³ப³ங் யதா²ஸுத்தங் நித்³தி³ட்ட²ங். தங் ப்³யஞ்ஜனதோ நிருத்திகோஸல்லதோ யோ யங் ஸுத்தஸ்ஸ ஸுனிருத்திது³ன்னிருத்திதங் அவெக்க²தி, இத³ங் ஏவங் நிரோபயிதப்³ப³ங். இத³ம்பி ந நிரோபயிதப்³ப³ங். இத³ங் வுச்சதே நிருத்திகோஸல்லங்.

49. தத்த² கதமங் அதி⁴ப்பாயகோஸல்லங்? யதா²தே³ஸிதஸ்ஸ ஸுத்தஸ்ஸ ஸப்³ப³ஸ்ஸ வாரங் க³ச்ச²தி இமேன ப⁴க³வதா தே³ஸிதப்³ப³ந்தி. யதா² கிங் அப்பமாதோ³ அமதங் பத³ங், பமாதோ³ மச்சுனோ பத³ந்தி கா³தா². எத்த² ப⁴க³வதோ கோ அதி⁴ப்பாயோ? யே அஸீதிமேவ ஆகங்க²ந்தி தே அப்பமத்தா விஹரிஸ்ஸந்தி, அயங் அதி⁴ப்பாயோ.

> யோக³ஸ்ஸ காலங் ந நிவத்ததி யா ச, ஸோ ந தத்த² பாபிந்தவே ப⁴வந்தி;
> வேத³னாமக்³க³இஸினா [வேத³னாமக்³க³ங் இஸினா (பீ.)] பவேதி³தங், து⁴தரஜாஸவா து³க்கா² பமொக்கா²தா.

எத்த² ப⁴க³வதோ கோ அதி⁴ப்பாயோ? யே து³க்கே² நாஸ்ஸாத³கா [து³க்கே²ன ஸாத⁴கா (பீ.)], தே வீரியமாரபி⁴ஸ்ஸந்தி து³க்க²க்க²யாயாதி. அயங் தத்த² ப⁴க³வதோ அதி⁴ப்பாயோ. இதி கா³தா²ய வா ப்³யாகரணேன வா தே³ஸிதே இமினா ஸுத்தேன ஸாத⁴கா, யோ ஏவங் த⁴ம்மானுத⁴ம்மங் படிபஜ்ஜதீதி ஸோ அதி⁴ப்பாயோ, அயங் வுச்சதி தே³ஸனாதி⁴ப்பாயோ.

தத்த² கதமோ புப்³பா³பரஸந்தி⁴? யங் கா³தா²யங் வா ஸுத்தேஸு வா பதா³னி அஸீதி தானி ப⁴வந்தி ஏவங் வா ஏவமேதி தஸ்ஸா கா³தா²ய ஸுத்தஸ்ஸ வா யானி புரிமானி பதா³னி யானி ச பச்சி²மகானி , தானி ஸமோஸாரேதப்³பா³னி. ஏவங் ஸோ புப்³பா³பரேன ஸந்தி⁴ ஞாயதி. யா ஏகா ஸமாரத்³தா⁴ கா³தா² த்³வே தீணி வா தஸ்ஸ மேகதே³ஸே பா⁴ஸிதானங் அபா⁴ஸிதாஹி கா³தா²ஹி அனித்³தி³ட்டோ² அத்தோ² ப⁴வதி தது³பதா⁴ரிதப்³ப³ங். யங்வ ஸப்³பா³ [யங் வத்தப்³ப³ங் (பீ.)] இதிஸ்ஸ பரியேஸமானஸ்ஸ பரியேஸனா கங்கா², தஸ்ஸ வா புக்³க³லஸ்ஸ பஞ்ஞுத்தீனங் அபரே பரியேஸிதப்³ப³ங். இத³ங் வுச்சதே புப்³பா³பரேன ஸந்தி⁴. கோஸல்லந்தி வத்து²தோ நிதா³னகோஸல்லங். ப்³யஞ்ஜனதோ

நிருத்திகோஸல்லங். தே³ஸனாதி◌⁴ப்பாயகோஸல்லங். புப்³பா³பரேன ஸந்தி◌⁴கோஸல்லங். தத்த² தஸ்ஸ கா³தா² பரியேஸிதா நிதா³னங் வா. உபலப்³பி◌⁴துங் ந அத்தோ² நித்³தி³ஸிதப்³போ³ வத்து²தோ நிதா³னகோஸல்லங் அத்த²கோஸல்லங் இமேஹி சதூஹி பதே³ஹி அத்தோ² பரியேஸியந்தோ யதா²பூ◌⁴தங் பரியிட்டோ² ஹோதி. அத² ச ஸப்³போ³ வத்து²தோ வா நிதா³னேன வா யோ அதி◌⁴ப்பாயோ ப்³யஞ்ஜனோ நிருத்தி ஸந்தி◌⁴ ச அனுத்தரோ ஏஸோ புப்³பா³பரேன ஏவங் ஸுத்தத்தே²ன தே³ஸிதப்³ப³ங். அயங் சதுப்³யூஹோ ஹாரோ.

50. தத்த² கதமோ ஆவட்டோ ஹாரோ?

> ஏகம்ஹி பத³ட்டா²னே, பரியேஸதி ஸேஸகங் பத³ட்டா²னங்;
> ஆவட்டதி படிபக்கே², ஆவட்டோ நாம ஸோ ஹாரோ.

யதா² கிங் உன்னளானங் பமத்தானந்தி கா³தா²யோ. யங் பமாதோ³, இத³ங் கிஸ்ஸ பத³ட்டா²னங்? குஸலானங் த◌⁴ம்மானங் ஓஸக்³க³ஸ்ஸ. குஸலத◌⁴ம்மோஸக்³கோ³ பன கிஸ்ஸ பத³ட்டா²னங் ? அகுஸலத◌⁴ம்மபடிஸேவனாய. கிஸ்ஸ பத³ட்டா²னங், குஸலத◌⁴ம்மபடிஸேவனாய? கிஸ்ஸ பத³ட்டா²னங், கிலேஸவத்து²படிஸேவனாய? இதி பமாதே³ன மோஹபக்கி²யா தி³ட்டி² அவிஜ்ஜா ச²ந்த³ராக³பக்கி²யா. தத்த² தண்ஹா ச தி³ட்டி² சத்தாரோ ஆஸவா தண்ஹா காமாஸவோ ச ப◌⁴வாஸவோ ச தி³ட்டா²ஸவோ ச அவிஜ்ஜாஸவோ ச. தத்த² சித்தே அத்தீ²தி தி³ட்டி² சேதஸிகேஸு நிச்சந்தி பஞ்சஸு காமகு³ணேஸு அஜ்ஜா²வஹனேன காமாஸவோ, உபபத்தீஸு ஆஸத்தி ப◌⁴வாஸவோ. தத்த² ரூபகாயோ காமாஸவஸ்ஸ ப◌⁴வாஸவஸ்ஸ ச பத³ட்டா²னங். நாமகாயோ தி³ட்டா²ஸவஸ்ஸ அவிஜ்ஜாஸவஸ்ஸ ச பத³ட்டா²னங்.

தத்த² அல்லியனாய அஜ்ஜ²த்தவாஹனங் காமாஸவஸ்ஸ லக்க²ணங். பத்த²னக³ந்த²னஅபி◌⁴ஸங்கா²ரகாயஸங்கா²ரணங் ப◌⁴வாஸவஸ்ஸ லக்க²ணங், அபி◌⁴னிவேஸோ ச பராமாஸோ ச தி³ட்டா²ஸவஸ்ஸ லக்க²ணங். அப்படிவேதோ◌⁴ த◌⁴ம்மேஸு அஸம்பஜஞ்ஞா ச அவிஜ்ஜாஸவஸ்ஸ லக்க²ணங். இமே சத்தாரோ ஆஸவா சத்தாரி உபாதா³னானி. காமாஸவோ காமுபாதா³னங், ப◌⁴வாஸவோ ப◌⁴வுபாதா³னங், தி³ட்டா²ஸவோ தி³ட்டு²பாதா³னங், அவிஜ்ஜாஸவோ அத்தவாது³பாதா³னங், இமேஹி சதூஹி உபாதா³னேஹி பஞ்சக்க²ந்தா◌⁴. தத்த² அவிஜ்ஜாஸவோ சித்தே பஹாதப்³போ³, ஸோ சித்தே சித்தானுபஸ்ஸிஸ்ஸ பஹீயதி. தி³ட்டா²ஸவோ த◌⁴ம்மேஸு பஹாதப்³போ³, ஸோ த◌⁴ம்மேஸு த◌⁴ம்மானுபஸ்ஸிஸ்ஸ பஹீயதி. ப◌⁴வாஸவோ ஆஸத்தியா பஹாதப்³போ³, ஸோ வேத³னாஸு

வேத³னானுபஸ்ஸிஸ்ஸ பஹீயதி. காமாஸவோ பஞ்சஸு காமகு³ணேஸு பஹாதப்³போ³, ஸோ காயே காயானுபஸ்ஸிஸ்ஸ பஹீயதி. தத்த² காயானுபஸ்ஸனா து³க்க²மரியஸச்சங் ப◌⁴ஜதி. வேத³னானுபஸ்ஸனா பஞ்சன்னங் இந்த்³ரியானங் பச்சயோ ஸுகி²ந்த்³ரியஸ்ஸ து³க்கி²ந்த்³ரியஸ்ஸ ஸோமனஸ்ஸிந்த்³ரியஸ்ஸ தோ³மனஸ்ஸிந்த்³ரியஸ்ஸ உபெக்கி²ந்த்³ரியஸ்ஸ, ஸத்தகிலேஸோபசாரோ தேன ஸமுத³யங் ப◌⁴ஜதி. சித்தே சித்தானுபஸ்ஸனா நிரோத◌⁴ங் ப◌⁴ஜதி. த◌⁴ம்மேஸு த◌⁴ம்மானுபஸ்ஸனா மக்³க³ங் ப◌⁴ஜதி. தேனஸ்ஸ சதூஸு ச த³ஸ்ஸனேன தஸ்ஸேவ ஸப்³பே³ பஹீயந்தி, யேன நித்³தி³ட்டா² பட²மங் உன்னளானங் பமத்தானங் தேஸங் வட்³ட◌⁴ந்தி ஆஸவா. ஜானதோ ஹி பஸ்ஸதோ ஆஸவானங் க²யோ து³க்க²ங் ஸமுத³யோ நிரோதோ◌⁴ மக்³கோ³ ஹி அகுஸலா த◌⁴ம்மா. ஏவங் பரியேஸிதப்³பா³. யாவ தஸ்ஸ அகுஸலஸ்ஸ க³தி ததோ படிபக்கே²ன அகுஸலே த◌⁴ம்மே பரியேஸதி தேஸங் கிலேஸானங் ஹாரேன ஆவட்டதி. அயங் வுச்சதே ஆவட்டோ ஹாரோ. ஏவங் ஸுக்காபி த◌⁴ம்மா பரியேஸிதப்³பா³. அகுஸலத◌⁴ம்மே ஆக³மிஸ்ஸ.

தத்த² ஆவட்டஸ்ஸ ஹாரஸ்ஸ அயங் பூ◌⁴மி ஸதி உபட்டா²னா ச விபல்லாஸா ச சத்தாரி ஞாணானி ஸக்காயஸமுப்பாதா³யகா³மினீ ச படிபதா³ ஸக்காயனிரோத◌⁴கா³மினீ படிபதா³.

51. தத்த² கதமோ விப◌⁴த்தி ஹாரோ? யங் கிஞ்சி விப◌⁴ஜ்ஜப்³யாகரணீயங் வுச்சதி விப◌⁴த்தி ஹாரோ. யதா² கிங் ஆக³ந்த்வா ச புன புக்³க³லோ ஹோதி, நோ வாக³தங் ந பரிபா◌⁴ஸதி [நோ வா ந பரிபா◌⁴ஸதி (பீ॰), ந தாவாயங் பரிபா◌⁴ஸி (க॰)] பரிபுச்ச²தாய பஞ்ஹாய அதியனங் ஏகஸ்ஸ கிஞ்சி - அயங் வுச்சதே விப◌⁴த்தி ஹாரோ.

தத்த² கதமோ பரிவத்தனோ ஹாரோ. யங் கிஞ்சி படிபக்க²னித்³தே³ஸோ, அயங் வுச்சதி பரிவத்தனோ ஹாரோ. யதா² வுத்தங் ப◌⁴க³வதா ஸம்மாதி³ட்டி²கஸ்ஸ புரிஸபுக்³க³லஸ்ஸ மிச்சா²தி³ட்டி² நிஜ்ஜிண்ணா ஹோதீதி வித்தா²ரேன ஸப்³பா³னி மக்³க³ங்கா³னி. அயங் வுச்சதே பரிவத்தனோ ஹாரோ.

தத்த² கதமோ வேவசனோ ஹாரோ?

> வேவசனேஹி அனேகேஹி, ஏகங் த◌⁴ம்மங் பகாஸிதங்;
> ஸுத்தே யோ ஜானாதி ஸுத்தவிது³, வேவசனோ நாம ஸோ ஹாரோ.

யதா² ஆயஸ்மா ஸாரிபுத்தோ ஏகம்ஹி வத்து²ம்ஹி வேவசனேன நானாவுத்தேன ப◌⁴க³வதா பஸங்ஸிதோ "மஹாபஞ்ஞோ ஸாரிபுத்தோ ஹாஸபஞ்ஞோ ஜவனபஞ்ஞோ"தி இத³ங் பஞ்ஞாய வேவசனங். யதா² ச மக்³க³விப◌⁴ங்கே³ நிய்யானத்தோ² ஏகமேகங் மக்³க³ங்க³ங் வேவசனேஹி

நித்³தி³ட்ட²ங். ஏவங் அவிஜ்ஜாய வேவசனா. ஏகங் அகுஸலமூலங் தத³ேவ ஸந்தங் தேஸு தேஸு ஜனபதே³ஸு தேன தேன பஜானந்தி. ந ஹி அனேன தத³ேவபி ஆலபியந்தி அஞ்ஞங் ப⁴ஜதி. ஸப்³ப³காமஜஹஸ்ஸ பி⁴க்கு²னோதி காமா ஆலபிதா. யஸ்ஸ நித்தி²ண்ணோ ஸங்கோதி தேயேவ காமே ஸங்காதி ஆலபதி. ஸுணமானஸ்ஸ புரேதரங் ரஜ்ஜந்தி தேயேவ காமே ரஜ்ஜந்தி ஆலபதி. ஏவங் ஸுத்தம்ஹி யோ த⁴ம்மோ தே³ஸியதி தஸ்ஸ பரியெட்டி² "கதமஸ்ஸ த⁴ம்மஸ்ஸ இத³ங் நாமங் கதமஸ்ஸ இத³ங் வேவசன"ந்தி. ஸப்³ப³ஞ்ஞூ ஹி யேஸங் யேஸங் யா நிருத்தி ஹோதி, யதா²கா³மி தேன தேன தே³ஸேதீதி தஸ்ஸ வேவசனங் பரியேஸிதப்³ப³ங். அயங் வேவசனோ ஹாரோ.

52. தத்த² கதமோ பஞ்ஞத்தி ஹாரோ? சத்தாரி அரியஸச்சானீதி ஸுத்தங் நித்³தி³ஸதி, நிக்கே²பபஞ்ஞத்தி. யா ஸமுத³யபஞ்ஞத்தி. கப³ளீகாரே ஆஹாரே அத்தி² ச²ந்தோ³ அத்தி² ராகோ³ யாவ பதிட்டி²தங். தத்த² விஞ்ஞாணங் பப⁴வபஞ்ஞத்திங் பஞ்ஞபேதி. கப³ளீகாரே ஆஹாரே நத்தி² ச²ந்தோ³...பே॰... ஸமுக்³கா⁴தி பஞ்ஞத்தி.

தஸ்ஸ காமாஸவாபி சித்தங் விமுச்சதி, ப⁴வாஸவாபி சித்தங் விமுச்சதி, அவிஜ்ஜாஸவாபி சித்தங் விமுச்சதீதி பஹானபஞ்ஞத்திங் பஞ்ஞபேதி. தண்ஹா யஸ்ஸ புரக்க²தா பஞ்ஞா பரிவத்ததி கா³தா² மனாபபஞ்ஞத்திங் பஞ்ஞபேதி. ஏவங் பன மனாபபஞ்ஞத்தீதி ஏகத⁴ம்மங் ப⁴க³வா பஞ்ஞபேதி. ந ஹி தண்ஹா து³க்க²ஸமுத³யோதி காரெத்வா ஸப்³ப³த்த² தண்ஹாஸமுத³யோ நித்³தி³ஸிதப்³போ³. யதா² உப்பன்னங் காமவிதக்கங் நாதி⁴வாஸேதி வினோதே³தி பஜஹதீதி படிக்கே²பபஞ்ஞத்தி. ஏவங் ஸப்³பே³ஸங் த⁴ம்மானங் குஸலானஞ்ச அகுஸலானஞ்ச யஞ்சஸ்ஸ த⁴ம்மக்கெ²த்தங் ப⁴வதி, ஸோ சேவ த⁴ம்மோ தத்த² பவத்ததி. தத³வஸிட்டா² த⁴ம்மா தஸ்ஸானுவத்தகா ஹொந்தி. ஸா து³விதா⁴ பஞ்ஞத்தி - பராதீ⁴னபஞ்ஞத்தி ச ஸாதீ⁴னபஞ்ஞத்தி ச. கதமா ஸாதீ⁴னபஞ்ஞத்தி? ஸமாதி⁴ங், பி⁴க்க²வே [பஸ்ஸ ஸங்॰ நி॰ 3.5], பா⁴வேத², ஸமாஹிதோ, பி⁴க்க²வே, பி⁴க்கு² யதா²பூ⁴தங் பஜானாதி. "ரூபங் அனிச்ச"ந்தி யதா²பூ⁴தங் பஜானாதி, அயங் ஸாதீ⁴னபஞ்ஞத்தி பராதீ⁴னபஞ்ஞத்தி ச, ஸா பஞ்ஞத்தி பஞ்ஞாய ச ஸீலஸ்ஸ ச, யதா² சத்தாரி ஜா²னானி பா⁴வேத². தஸ்ஸ அத்தி² ஸமாதி⁴ந்த்³ரியங் முதூ³னி சத்தாரி இந்த்³ரியானி தானி சதுபராதீ⁴னானி, தீணி அவேச்சப்பஸாதே³தி பராதீ⁴னங் ஸமாதி⁴ந்த்³ரியங் சத்தாரி இந்த்³ரியானி பராதீ⁴னாதி சதூஸு அரியஸச்சேஸு அபராதீ⁴னங் பஞ்ஞிந்த்³ரியங் ஸதிபட்டா²னேஸு ஸம்மப்பதா⁴னேஸு வீரியிந்த்³ரியங். இதி ஸகே பத³ட்டா²னே ஸகே கெ²த்தஸாதீ⁴னோ ஸோ த⁴ம்மோ, ஸோ ச தத்த² பஞ்ஞாபேதப்³போ³. தஸ்ஸ படிபக்கா² நிகா⁴தோ நித்³தி³ஸிதப்³போ³. எத்தா²யங் அனேகாகாரபஞ்ஞத்தி கேன காரணேன அயங் த⁴ம்மோ பஞ்ஞத்தோதி. அயங் வுச்சதே பஞ்ஞத்தி.

53. தத்த² கதமோ ஓதரணோ ஹாரோ? ச²ஸு த⁴ம்மேஸு ஓதாரேதப்³ப³ங். கதமேஸு ச²ஸு? க²ந்தே⁴ஸு தா⁴தூஸு ஆயதனேஸு இந்த்³ரியேஸு ஸச்சேஸு படிச்சஸமுப்பாதே³ஸு. நத்தி² தங் ஸுத்தங் வா கா³தா² வா ப்³யாகரணங் வா. இமேஸு ச²ன்னங் த⁴ம்மானங் அஞ்ஞதரஸ்மிங் ந ஸந்தி³ஸ்ஸதி. எத்தாவதா ஏஸ ஸப்³பா³ தே³ஸனா யா தா க²ந்தா⁴ வா தா⁴துயோ வா ஆயதனானி வா ஸச்சானி வா படிச்சஸமுப்பாதோ³ வா, தத்த² பஞ்சன்னங் க²ந்தா⁴னங் வேத³னாக்க²ந்தோ⁴ ராக³தோ³ஸமோஹானங் பத³ட்டா²னங். தத்த² திஸ்ஸோ வேத³னாயோ தஸ்ஸ ஸுகா²ய வேத³னாய ஸோமனஸ்ஸோ ஸவிசாரோ, து³க்கா²ய வேத³னாய தோ³மனஸ்ஸோ ஸவிசாரோ, அது³க்க²மஸுகா²ய வேத³னாய உபெக்கோ² ஸவிசாரோ. யங் புன தத்த² வேத³யிதங் இத³ங் து³க்க²ஸச்சங், க²ந்தே⁴ஸு ஸங்கா²ரக்க²ந்தோ⁴ தத்த² காயோ பமத்தங் ஸஉபவத்ததி, தஞ்ச ஸங்கா²ரக³தோ த்³விதா⁴ ச ப⁴வங்கோ³தரணங் கம்மங் தீணி ச ஸங்கா²ரானி புஞ்ஞாபி⁴ஸங்கா²ரா வா அபுஞ்ஞா வா ஆனேஞ்ஜா வா ஹேது ஸப்³ப³ஸராக³ஸ்ஸ நோ வீதராக³ஸ்ஸ, தோ³ஸஸ்ஸ அபி⁴ஸங்கா²ரானி ச அவீதராகோ³ சேதேதி ச பகப்பேதி ச, வீதராகோ³ பன சேதேதி ச நோ அபி⁴ஸங்க²ரோதி, யங் உண்ஹங் வஜிரங் கட்டே² வா ருக்கே² வா அஞ்ஞத்த² வா பதந்தங் பி⁴ந்த³தி ச ட³ஹதி ச, ஏவங் ஸராக³சேதனா சேதேதி ச அபி⁴ஸங்க²ரோதி ச. யதா² ஸதங் வஜிரங் ந பி⁴ந்த³தி ந ச ட³ஹதி, ஏவங் வீதராக³சேதனா சேதேதி ந ச அபி⁴ஸங்க²ரோதி. தத்த² பஞ்சன்னங் க²ந்தா⁴னங் ஏகோ க²ந்தோ⁴ அனிந்த்³ரியஸரீரங் ஸஞ்ஞாக்க²ந்தோ⁴.

தத்த² தா⁴தூனங் அட்டா²ரஸ தா⁴துயோ. தத்த² யா ரூபீ த³ஸ தா⁴துயோ, தாஸு தே³ஸியமானாஸு ரூபக்க²ந்தோ⁴ நித்³தி³ஸிதப்³போ³, து³க்க²ங் அரியஸச்சங். யேபி ச ச² விஞ்ஞாணகாயா மனோதா⁴துஸத்தமா, தத்த² விஞ்ஞாணக்க²ந்தோ⁴ ச நித்³தி³ஸிதப்³போ³, து³க்க²ங் அரியஸச்சங். த⁴ம்மதா⁴து பன த⁴ம்மஸமோஸரணா, ஸோ த⁴ம்மோ ஹேதுனா ச நிஸ்ஸந்தே³ன ச ப²லேன ச கிச்சேன ச வேவசனேன ச யேன யேன உபலப்³ப⁴தி, தேன தேன நித்³தி³ஸிதப்³போ³. யதி³ வா குஸலா யதி³ வா அகுஸலா யதி³ வா அப்³யாகதா யதி³ வா அஸங்க²தா. த்³வாத³ஸன்னங் ஆயதனானங் த³ஸ ஆயதனானி ரூபானி தங் து³க்க²ங் அரியஸச்சங் நித்³தி³ஸிதப்³ப³ங். ரூபக்க²ந்தோ⁴ ச மனாயதனஞ்ச விஞ்ஞாணக்க²ந்தே⁴ன நித்³தி³ஸிதப்³ப³ங், து³க்க²ங் அரியஸச்சங். த⁴ம்மாயதனங் நானாத⁴ம்மஸமோஸரணங். தத்த² யே த⁴ம்மா இந்த்³ரியானங் இந்த்³ரியேஸு நித்³தி³ஸிதப்³பா³, யே அனிந்த்³ரியானங் அனிந்த்³ரியேஸு நித்³தி³ஸிதப்³பா³. பரியாயதோ ச ஓதாரேதப்³பா³. யதா² ஸா த⁴ம்மதா⁴து ததா² த⁴ம்மாயதனங் பரியேஸிதப்³ப³ங். யாயேவ ஹி த⁴ம்மதா⁴து ததே³வ த⁴ம்மாயதனங் அனூனங் அனதி⁴கங்.

தத்த² படிச்சஸமுப்பாதோ³ அத்தி² திவிதோ⁴, அத்தி² சதுப்³பி³தோ⁴, அத்தி² து³விதோ⁴. தத்த² திவிதோ⁴ படிச்சஸமுப்பாதோ³ ஹேதுப²லனிஸ்ஸந்தோ³. அவிஜ்ஜா ஸங்கா²ரா தண்ஹா உபாதா³னங் ச அயங் ஹேது, விஞ்ஞாணங் நாமரூபங் ஸளாயதனங் ப²ஸ்ஸோ வேத³னா ச அயங் பச்சயோ, யோ ப⁴வோ அயங் விபாகோ, யா ஜாதி மரணங் அயங் நிஸ்ஸந்தோ³.

கத²ங் சதுப்³பி³தோ⁴ ஹேது பச்சயோ விபாகோ நிஸ்ஸந்தோ³ ச? அவிஜ்ஜா ச தண்ஹாஸங்கா²ரா ச உபாதா³னங் ச - அயங் ஹேது. விஞ்ஞாணங் நாமரூபஸ்ஸ பச்சயோ. நாமரூபங் உபபஜ்ஜதி, ததா² உபபன்னஸ்ஸ ஸளாயதனங் ப²ஸ்ஸோ வேத³னா ச - அயங் பச்சயோ. யோ ப⁴வோ அயங் விபாகோ. யா ஜாதி யா ச ஜராமரணங் - அயங் நிஸ்ஸந்தோ³.

கத²ங் து³விதோ⁴ படிச்சஸமுப்பாதோ³? அவிஜ்ஜா ஸங்கா²ரா தண்ஹா உபாதா³னங் - அயங் ஸமுத³யோ. விஞ்ஞாணங் நாமரூபங் ஸளாயதனங் ப²ஸ்ஸோ வேத³னா ப⁴வோ ஜாதி மரணஞ்ச - இத³ங் து³க்க²ங். யங் பன அவிஜ்ஜானிரோதா⁴ ஸங்கா²ரனிரோதோ⁴ இமானி தப்படிபக்கே²ன த்³வே ஸச்சானி. தஸ்மா படிச்சஸமுப்பாதோ³ யேன ஆகாரேன நித்³தி³ட்டோ², தேன தேன நித்³தி³ஸிதப்³போ³.

ததா² பா³வீஸதி இந்த்³ரியானி. த்³வாத³ஸ இந்த்³ரியானி சக்கு²ந்த்³ரியானி சக்கு²ந்த்³ரியங் யேன தோ³மனஸ்ஸிந்த்³ரியங், இத³ங் து³க்க²ங். புரிஸிந்த்³ரியங் ச தி³ட்டி²யா ச தண்ஹாபத³ட்டா²னங். யதோ புரிஸோ புரிஸகானங் தங் ஏவங் காதப்³ப³தா. அத² அஜ்ஜ²த்தங் ஸாரஜ்ஜதி. அயங் அஹங்காரோ தங் யஸா ஸாரத்தோ ப³ஹித்³தா⁴ பரியேஸதி, அயங் மமங்காரோ ஏவங் இத்தீ², தத்த² ஸுகி²ந்த்³ரியங் ச ஸோமனஸ்ஸிந்த்³ரியங் ச புரிஸிந்த்³ரியஸ்ஸானுவத்தகா ஹொந்தி. தஸ்ஸ அதி⁴ப்பாயபரிபுண்ணா லோப⁴த⁴ம்மா குஸலமூலே பவட்³டெ⁴ந்தி. தஸ்ஸ சே அயமதி⁴ப்பாயோ ந பாரிபூரிங் க³ச்ச²தி. தஸ்ஸ து³க்கி²ந்த்³ரியங் ச தோ³மனஸ்ஸிந்த்³ரியங் ச வத்ததி. தோ³ஸோ ச அகுஸலமூலங் பவட்³ட⁴தி. ஸசே பன உபெக்கா² பா⁴வேதி உபெக்கி²ந்த்³ரியஸ்ஸ அனுவத்தகாமா ப⁴வதி. அமோஹோ ச குஸலமூலங் பவட்³ட⁴தி. இதி ஸத்த இந்த்³ரியானி கிலேஸவத்து²முபாதா³ய அனந்வேமானி அவமானி ஸப்³ப³ஸ்ஸ வேத³னா இத்தி²ந்த்³ரியங் புரிஸிந்த்³ரியங். தத்த² அட்ட² இந்த்³ரியானி ஸத்³தி⁴ந்த்³ரியங் யாவ அஞ்ஞாதாவினோ இந்த்³ரியங், அயங் து³க்க²னிரோத⁴கா³மினீ படிபதா³. த³ஸன்னங் பஞ்ஞிந்த்³ரியானங் காமராக³ஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். மனிந்த்³ரியங் ப⁴வராக³ஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். பஞ்ஞிந்த்³ரியானி ரூபராக³ஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். இத்தி²ந்த்³ரியங் ச புரிஸிந்த்³ரியங் ச ஸத்த பஞ்ஞத்தியா பத³ட்டா²னங். தத்த² யேன யேன இந்த்³ரியேன யுத்தங் வா கா³தா²ய ஓதாரேதுங் ஸக்கோதி, தேன தேன நித்³தி³ஸிதப்³போ³. ஏவங்

க²ந்தே⁴ஸு தா⁴தூஸு ஆயதனேஸு ஸச்சேஸு படிச்சஸமுப்பாதே³ஸு அயங் ஓதரணோ ஹாரோ.

54. தத்த² கதமோ ஸோத⁴னோ ஹாரோ? யோ கா³தா² ஏகேன ஆரம்போ⁴ பா⁴ஸிஸ்ஸந்தி. தத்த² ஏகிஸ்ஸா பா⁴ஸிதாய அவஸிட்டா²ஸு பா⁴ஸிதாஸு ஸோ அத்தோ² ந நித்³தி³ஸிதப்³போ³. கிங் காரணங்? ந ஹி தாவ ஸோ அத்தோ² பா⁴ஸிதோ, ஸோ அபா⁴ஸிதோ ந ஸக்கா நித்³தி³ஸிதுங். யதா² கிங் அப்பமாதோ³ அமதங் பத³ந்தி கா³தா² அயமேகா கா³தா² நித்³தி³ஸிதப்³பா³. கிங் காரணங், அத்தி²க்கா²தாவ இமஸ்ஸ ஆரம்ப⁴ஸ்ஸ அனபா⁴ஸிதங்?

ஏவங் [ஏதங் (பீ.) பஸ்ஸ த⁴. ப. 22] விஸேஸதோ ஞத்வா,
அப்பமாத³ம்ஹி பண்டி³தா;
அப்பமாதே³ பமோத³ந்தி, அரியானங் கோ³சரே ரதாதி.

இத³ங் அபா⁴ஸிதங். இமிஸ்ஸாபி கா³தா²ய பா⁴ஸிதாய அத்தோ² நித்³தி³ஸிதப்³போ³. கிங் காரணங், அத்தி² தத்த² அவஸிட்ட²ங்? தே ஜா²யினோ [த⁴. ப. 23] ஸாததிகா, நிச்சங் த³ள்ஹபரக்கமாதி கா³தா², ஏவங் இமா கா³தா²யோ உபதா⁴ரிதா யதா³ ப⁴வந்தி, ததா³ அத்தோ² நித்³தி³ஸிதப்³போ³. ஏவங் அஸ்ஸுதபுப்³பே³ஸு ஸுத்தேஸு ப்³யாகரணேஸு வா ஏகுத்³தே³ஸோ பா⁴ஸிதோ. யா வீமங்ஸா துலனா இத³ங் அத்தி² கிச்சங், இத³ங் ஸுத்தங் பா⁴ஸிதங் தஸ்ஸ வேவசனங் நித்³தி³ட்ட²ங் வா ந வாதி. தத்த² யா வீமங்ஸா, அயங் வுச்சதே ஸோத⁴னோ ஹாரோ.

55. தத்த² கதமோ அதி⁴ட்டா²னோ ஹாரோ? ஏகத்ததா ச வேமத்ததா ச. தத்த² கிதபஞ்ஞத்தி ச கிச்சபஞ்ஞத்தி ச. ஸா ஏகத்ததா ச வேமத்ததா ச யதா² பஞ்ஞத்தி ஏகவேவசனேன வேமத்ததா பஜானாதீதி பஞ்ஞா, ஸா ச ஆதி⁴பதெய்யட்டே²ன பஞ்ஞத்தி. யங் அனோமத்தியட்டே²ன பஞ்ஞத்தந்தி. தங் அனோமத்தியட்டே²ன பஞ்ஞாப³லங். தனுபூ⁴தா கோ³சரத்தவஸா ஸேவஸதி தீஸு ரதனேஸு அனுஸ்ஸதி பு³த்³தா⁴னுஸ்ஸதி த⁴ம்மானுஸ்ஸதி ஸங்கா⁴னுஸ்ஸதி அவிபரீதானுஸ்ஸரணதாய. ஸம்மாதி³ட்டி² த⁴ம்மானங் பவிசயேன த⁴ம்மவிசயஸம்பொ³ஜ்ஜ²ங்கோ³ அபி⁴னீஹாரதோ அபி⁴ஞ்ஞாதி. ஸங்கே²பேன மக்³கா³ கா வத்து² அவிகோபனதாய ஏகத்தா, யதா² உண்ஹேன ஸங்ஸட்ட²ங் உண்ஹோத³கங், ஸீதேன ஸங்ஸட்ட²ங் ஸீதோத³கங் கா²ரோத³கங் கு³ள்ஹோத³கந்தி, இத³ங் ஏகத்ததா வேமத்ததா ச.

அத்தி² புன த⁴ம்மோ நானாத⁴ம்மஸங்க⁴தோ ஏகதோ யதா²ரூபங் சத்தாரோ வாரேதப்³பா³, தஞ்ச ரூபந்தி ஏகத்ததா. பத²வீதா⁴து ஆபோ தேஜோ வாயோதா⁴தூதி வேமத்ததா. ஏவங் ஸப்³பா³ சதஸ்ஸோ தா⁴துயோ ரூபந்தி ஏகத்ததா, பத²வீதா⁴து ஆபோ தேஜோ வாயோதா⁴தூதி வேமத்ததா.

பத²வீதா◌⁴தூதி லக்க²ணதோ ஏகத்ததா, ஸங்கிண்ணவத்து²தோ வேமத்ததா. யங் கிஞ்சி கக்க²ளலக்க²ணங், ஸப்³ப³ங் தங் பத²வீதா◌⁴தூதி ஏகத்ததா. கேஸா லோமா நகா² த³ந்தா ச²வி சம்மந்தி வேமத்ததா. ஏவங் ஸப்³ப³ங் சதஸ்ஸோ தா◌⁴துயோ ரூபந்தி ஏகத்தங். ஸத்³தா³ க³ந்தா◌⁴ ரஸா பொ²ட்ட²ப்³பா³தி வேமத்ததா.

அத்தி² புன த◌⁴ம்மோ வேமத்ததா அஞ்ஞோ நாமங் லப◌⁴தி. யதா² காயானுபஸ்ஸனாய நவஸஞ்ஞா வினீலகஸஞ்ஞா உத்³து◌⁴மாதகஸஞ்ஞா, அயங் அஸுப◌⁴ஸஞ்ஞா, யா ஏகத்ததா ஆரம்மணதோ வேமத்ததோ, ஸா ஏவங் ஸஞ்ஞாவேத³னாஸு ஆதீ³னவங் ஸமனுபஸ்ஸதோ ததா²தி◌⁴ட்டா²னங் ஸமாதி◌⁴ந்த்³ரியங் ச ஸாயேவ த◌⁴ம்மேஸு தத்த² ஸஞ்ஞாபா◌⁴வனா வீரியிந்த்³ரியங் ச த◌⁴ம்மேஸு த◌⁴ம்மானுபஸ்ஸனா சித்தே அத்தஸஞ்ஞங் பஜஹதோ பஞ்ஞிந்த்³ரியங் ச சித்தே சித்தானுபஸ்ஸனா. (இதி) [( ) நத்தி² பீ॰ பொத்த²கே] யோ கோசி ஞாணபசாரோ ஸப்³ப³ஸோ பஞ்ஞாய கோ³சரோ பஞ்ஞா, அயங் வேமத்ததா, யதா² காமராகோ³ ப◌⁴வராகோ³ தி³ட்டி²ராகோ³தி வேமத்ததா தண்ஹாய. இதி யங் ஏகத்ததாய ச வேமத்ததாய ச ஞாணங் வீமங்ஸனா துலனா. அயங் அதி◌⁴ட்டா²னோ ஹாரோ.

56. தத்த² கதமோ பரிக்கா²ரோ ஹாரோ? ஸஹேது ஸப்பச்சயங் வோதா³னஞ்ச ஸங்கிலேஸோ ச, யங் தது³ப◌⁴யங் பரியெட்டி², ஸ பரிக்கா²ரோ ஹாரோ. இதி த◌⁴ம்மானங் ஸஹேதுகானங் ஹேது பரியேஸிதப்³போ³, ஸப்பச்சயானங் பச்சயோ பரியேஸிதப்³போ³.

தத்த² கிங் நானாகரணங், ஹேதுஸ்ஸ ச பச்சயஸ்ஸ ச? ஸபா◌⁴வோ ஹேது, பரபா◌⁴வோ பச்சயோ. பரபா◌⁴வஸ்ஸ பச்சயோ ஹேதுபி, ஸபா◌⁴வஸ்ஸ ஹேதுயா பரபா◌⁴வஸ்ஸ கஸ்ஸசி பச்சயோ அவுத்தோ ஹேது, வுத்தோ பச்சயோ. அஜ்ஜ²த்திகோ ஹேது, பா³ஹிரோ பச்சயோ. ஸபா◌⁴வோ ஹேது, பரபா◌⁴வோ பச்சயோ. நிப்³ப³த்தகோ ஹேது, படிக்³கா³ஹகோ [பரிக்³கா³ஹகோ (க॰)] பச்சயோ. நேவாஸிகோ ஹேது, ஆக³ந்துகோ பச்சயோ. அஸாதா◌⁴ரணோ ஹேது, ஸாதா◌⁴ரணோ பச்சயோ. ஏகோயேவ ஹேது, அபராபரோ பச்சயோ.

ஹேதுஸ்ஸ உபகரணங் ஸமுதா³னேதப்³போ³. ஸமுதா³னங் ஹேது, தத்த² து³விதோ◌⁴ ஹேது. து³விதோ◌⁴ பச்சயோ - ஸமனந்தரபச்சயோ ச பரம்பரபச்சயோ ச. ஹேதுபி து³விதோ◌⁴ - ஸமனந்தரஹேது ச பரம்பரஹேது ச. தத்த² கதமோ பரம்பரபச்சயோ? அவிஜ்ஜா நாமரூபஸ்ஸ பரம்பரபச்சயோ, விஞ்ஞாணங் ஸமனந்தரபச்சயதாய பச்சயோ. யதி³ ஆதி³ம்ஹி அவிஜ்ஜானிரோதோ◌⁴ ப◌⁴வதி நாமரூபஸ்ஸ நிரோதோ◌⁴பி. தத்த² ஸமனந்தரங் கிங் காரணங் பரம்பரபச்சயோ ஸமனந்தரபச்சயோ

ஸமுத்³தா³னிதோ, அயங் பச்சயதோ. தத்த² கதமோ பரம்பரஹேது? விஜானந்தஸ்ஸ பரம்பரஹேதுதாய ஹேது, அஞ்ஞாகாரோ ஸமனந்தரஹேதுதாய ஹேது. யஸ்ஸ ஹி யங் ஸமனந்தரங் நிப்³ப³த்ததி, ஸோ தஸ்ஸ ஹேதுபி ஜாதினிரோதா⁴ ப³ஹி ஆகாரனிரோதோ⁴, ஆகாரனிரோதா⁴ த³ண்ட³னிரோதோ⁴, த³ண்ட³னிரோதா⁴ க²ண்ட³னிரோதோ⁴. ஏவங் ஹேதுபி த்³விதா⁴ ஸோ தாஹி பஸ்ஸிதப்³போ³.

படிச்சஸமுப்பாதோ³ யதா² அவிஜ்ஜாபச்சயோ தஸ்ஸ புன கிங்பச்சயோ, அயோனிஸோ மனஸிகாரோ. ஸோ கஸ்ஸ பச்சயோ ஸங்கா²ரானங், இதி பச்சயோ ச ஸமுப்பன்னங் ச தஸ்ஸ கோ ஹேது அவிஜ்ஜாயேவ . ததா² ஹி புரிமா கோடி ந பஞ்ஞாயதி. தத்த² அவிஜ்ஜானுஸயோ அவிஜ்ஜாபரியுட்டா²னஸ்ஸ ஹேது புரிமா ஹேது பச்சா² பச்சயோ, ஸாபி அவிஜ்ஜாஸங்கா²ரானங் பச்சயோ சதூஹி காரணேஹி ஸஹஜாதபச்சயதாய ஸமனந்தரபச்சயதாய அபி⁴ஸந்த³னபச்சயதாய பதிட்டா²னபச்சயதாய.

57. கத²ங் ஸஹஜாதபச்சயதாய அவிஜ்ஜாஸங்கா²ரானங் பச்சயோ? யங் சித்தங் ராக³பரியுட்ட²ங், தத்த² அவிஜ்ஜாபரியுட்டா²னேன ஸப்³ப³ங் பஞ்ஞாய கோ³சரங் ஹந்தி. தத்த² ஸங்கா²ரா திபச்சயட்டி²கா அத்³தா⁴பூ⁴மிகாரமஹத்தஸ்ஸ [லத்³தா⁴ பூ⁴மிகரமஹத்தஸ்ஸ (பீ॰ க॰)] அயங் அவிஜ்ஜாஸஹஸமுப்பன்னங் வுத்³தி⁴ங் விரூள்ஹிங் வேபுல்லதமாபஜ்ஜந்தீ சதூஹி காரணேஹி பஞ்ஞா பஹீயதி. கதமேஹி சதூஹி? அனுஸயோ பரியுட்டா²னங் ஸங்யோஜனங் உபாதா³னங். தத்த² அனுஸயோ பரியுட்டா²னங் ஜாதி பரியுட்டி²தா ஸங்யுஜ்ஜதி ஸங்யுத்தா உபாதி³யதி உபாதா³னபச்சயா ப⁴வோ. ஏவங் தே ஸங்கா²ரா திவிதா⁴ உப்பன்னா பூ⁴மிக³தா நாஸஞ்ஞுத்த² அயங் மக்³கே³ன வினீதத்தாயாதி [வினிப⁴த்தாய (பீ॰), வினிப⁴த்ததாய (க॰)] தே தா²மக³தா அபதிவினீதாதிபி தே ஸங்கா²ராதி வுச்சதி, ஏவங் ஸஹேதுஸமுப்பன்னட்டே²ன அத்தி² மேவ பச்சயா ஸங்கா²ரானங் பச்சயோ நித்³தி³ட்ட²ங் அபனெத்வா குஸலங் அகுஸலங் குஸலோ ச அகுஸலோ ச பக்கி²பிதப்³போ³, விபாகத⁴ம்மா அபனெத்வா வசனீயங் அவசனீயங் வசனீயஞ்ச அவசனீயஞ்ச பக்கி²பிதப்³ப³ங், ப⁴வஅபேவிரித்தா, ஸப்³ப³ஸுத்தங் பரிக்கி²பிதப்³ப³ங்.

த³ஸ ததா²க³தப³லானி சத்தாரி வேஸாரஜ்ஜானி புஞ்ஞானி அனஞ்ஞாகதங் அவிஜ்ஜா ஸமனந்தரபச்சயதாய ஸங்கா²ரானங் பச்சயோ யேன சித்தேன ஸஹ ஸமுப்பன்னா அவிஜ்ஜா தஸ்ஸ சித்தஸ்ஸ ஸமனந்தரசித்தங் ஸமுப்பன்னந்தி, தஸ்ஸ யங் ஸமனந்தரசித்தங் ஸமுப்பன்னந்தி, தஸ்ஸ பச்சி²மஸ்ஸ சித்தஸ்ஸ புரிமசித்தங் ஹேதுபச்சயதாய பச்சயோ, தேன அவிஜ்ஜா ஹேது தேன சித்தேன உபாதா³னங் அனோகாஸகதா ஞாணங் ந உப்பஜ்ஜந்தி. யா தஸ்ஸ அப்பமாதா³ தா⁴து அபி⁴ஜ்ஜா²பி⁴ஸந்தி³தா தஹிங் விபல்லாஸா

உப்பஜ்ஜந்தி “அஸுபே⁴ ஸுப⁴”ந்தி “து³க்கே² ஸுக²”ந்தி, தத்த² ஸங்கா²ரா உப்பஜ்ஜந்தி ரத்தா து³ட்டா² மூளஹஸ்ஸ சேதனா ராக³பரியுட்டா²னேன ப்³யாபாத³பரியுட்டா²னேன அவிஜ்ஜாபரியுட்டா²னேன தி³ட்டி²விபல்லாஸோ வத்து²னித்³தே³ஸே நித்³தி³ஸிதப்³போ³ , யங் விபரீதசித்தோ விஜானாதி அயங் சித்தவிபல்லாஸோ, யா விபரீதஸஞ்ஞா உபக்³க³ண்ஹாதி அயங் ஸஞ்ஞாவிபல்லாஸோ. யங் விபரீததி³ட்டி² அபி⁴னிவிஸதி அயங் தி³ட்டி²விபல்லாஸோ. அட்ட² மிச்ச²த்தானி வட்³ட⁴ந்தி, தீணி அகுஸலானி அயோனிஸோ மனஸிகாரே உப்பன்னங் விஞ்ஞாணஞ்ச விஜ்ஜஞ்ச கரொந்தி. இதி புப்³பா³பரந்தே அகுஸலானாதரிதரோ ஸங்கா²ரா வுத்³தி⁴ங் வேபுல்லதங் க³ச்ச²ந்தி. தே ச மஹதா ச அப்படிவிதி³தா போனோப⁴விகா [போனொப்³ப⁴விகா (க.)] ஸங்கா²ரா ப⁴வந்தி. இதி ஏவங் அவிஜ்ஜா ஸஹஜாதபச்சயதாய ஸங்கா²ரானங் பச்சயோ ஸமனந்தரபச்சயதாய ச.

58. கத²ங் அபி⁴ஸந்த³னாகாரேன அவிஜ்ஜா ஸங்கா²ரானங் பச்சயோ? ஸா அவிஜ்ஜா தே ஸங்கா²ரே அபி⁴ஸன்னேதி பரிப்ப²ரதி. ஸெய்யதா²பி நாம உப்பலங் வா பது³மங் வா தங் உத³கே வட்³ட⁴ங் அஸ்ஸ, ஸீதேன வாரினா அபி⁴ஸன்னங் பரிஸந்த³னங் வுத்³தி⁴ங் விரூள்ஹிங் வேபுல்லதங் ஆபஜ்ஜதி. ஏவங் அபி⁴ஸந்த³னட்டே²ன அவிஜ்ஜா ஸங்கா²ரானங் பச்சயோ.

கத²ங் பதிட்ட²ஹனட்டே²ன அவிஜ்ஜா ஸங்கா²ரானங் பச்சயோ? தே ஸங்கா²ரா அவிஜ்ஜாயங் நிஸ்ஸாய வுத்³தி⁴ங் விரூள்ஹிங் வேபுல்லதங் ஆபஜ்ஜந்தி. ஸெய்யதா²பி நாம உப்பலங் வா பது³மங் வா பத²விங் நிஸ்ஸாய பத²விங் பதிட்டா²ய வுத்³தி⁴ங் விரூள்ஹிங் வேபுல்லதங் ஆபஜ்ஜதி. ஏதே ஸங்கா²ரா அவிஜ்ஜாயங் பதிட்டி²தா அவிஜ்ஜாயங் நிஸ்ஸாய வுத்³தி⁴ங் விரூள்ஹிங் வேபுல்லதங் க³ச்ச²ந்தி. ஏவங் பதிட்ட²ஹனட்டே²ன அவிஜ்ஜா ஸங்கா²ரானங் பச்சயோ.

புன ராக³ஸஹக³தஸ்ஸ கம்மஸ்ஸ விபாகேன படிஸந்தி⁴ம்ஹி ப⁴வோ நிப்³ப³த்ததி, தங் கம்மஸ்ஸ [காமஸ்ஸ (பீ.)] ஸப்³ப³ங் அபி⁴னிவிட்ட²ங் அஞ்ஞாணவஸேன போனோப⁴விகா ஸங்கா²ராதி வுச்சந்தி, ஏவம்பி அவிஜ்ஜாபச்சயா ஸங்கா²ரா அத்தி². புன பஞ்சஸு யே ச ஸெக்கா² புக்³க³லா, யே ச அஸஞ்ஞிஸமாபத்திங் ஸமாபன்னா, யே ச ப⁴வக³தா, யே ச அந்தோக³தாயேவ ஸங்ஸேத³ஜா, யே ச வா பன அஞ்ஞோ ஹி கோசி அனாகா³மிபூ⁴தா ந சேதெந்தி ந ச பத்தெ²ந்தி, தேஸங் கிங் பச்சயா ஸங்கா²ரா. புன ராகா³ அத்தி² தேஸங் ஸங்கா²ரானி உபாதா³னானி சித்தமனுஸ்ஸரந்தியேவ அவிபக்கவிபாகஸமூஹதா அஸமுச்சி²ன்னபச்சயா தேஸங் புன ச க³தோ ப⁴வதி. ஏவம்பி ஹி அவிஜ்ஜாபச்சயா ஸங்கா²ரா. புன ஸா தே ந உபாதா³னா நபி ஸங்கா²ரா அத்தி², புன தேஸங் ஸத்த அனுஸயா அஸமூஹதா அஸமுச்சி²ன்னா ததா³ரம்மணங் ப⁴வதி. விஞ்ஞாணஸ்ஸ பதிட்டா²ய

விஞ்ஞாணபச்சயா நாமரூபங். ஏவம்பி அவிஜ்ஜாபச்சயா ஸங்கா²ரா. புன ஸா யங் கிஞ்சி கம்மங் ஆசயகா³மி ஸப்³ப³ங் தங் அவிஜ்ஜாவஸேன அபி⁴ஸங்க²ரியதி தண்ஹாவஸேன ச அல்லீயதி அஞ்ஞாணவஸேன ச தத்த² ஆதீ³னவம்பி ந ஜானாதி. ததே³வ விஞ்ஞாணபீ³ஜங் ப⁴வதி, ஸாயேவ தண்ஹாஸினேஹோ ப⁴வதி. ஸாயேவ அவிஜ்ஜா ஸம்மோஹோதி. ஏவம்பி அவிஜ்ஜாபச்சயா ஸங்கா²ரா வத்தப்³பா³. இதி இமேஹி ஆகாரேஹி அவிஜ்ஜா ஸங்கா²ரானங் பச்சயோ.

தத்த² அவிஜ்ஜாய ஹேது அயோனிஸோ மனஸிகாரோ பச்சயோ ஹோதி. தத்த² அபி⁴ச்சே²தோ³ அயங் தத்த² ததியங் ப³லங் [ப²லங் (பீ.)] நிவத்தி, அயங் படிஸந்தி⁴. தத்த² புனப்³ப⁴வோ யோ அவெச்சே²தோ³ அஸமுக்³கா⁴தனட்டே²ன அயங் அனுஸயோ. யதா² படாகங் வா ஸாடகங் வா த்³வே ஜனா பீளேஸு ச ஏகா வா ப³லங் வா அஸ்ஸ நிவாடஸ்ஸேஸு, ந பன பீளேஸு ஸோஸெய்ய. தத்த² யங் ஸினேஹா ஆபோதா⁴து அனுபுல்லனா ஸோஸேதப்³பா³. உண்ஹதா⁴துமாக³ம்ம ஸசே புன தங் ஆகாஸே நிக்கி²பெய்ய தங் உஸ்ஸாவேன யேபு⁴ய்யதரங் ஸினேஹமாபஜ்ஜெய்ய, ந ஹி அனாக³ம்ம தேஜோதா⁴துங் பரிஸேஸங் க³ச்செ²ய்ய. ஏவமேவ ப⁴வக்³க³பரமாபி ஸமாபத்தி ந அனுரூபஸ்ஸ ஸமுக்³கா⁴தாய ஸங்வத்ததி. தே ஹி ஆலயந்தி ஸம்மஸந்தி, ந ச தண்ஹாய தண்ஹாபஹானங் க³ச்ச²ந்தி. தத்த² ஸோ அஸமுக்³கா⁴தோ. அவிஜ்ஜாய அனுஸயோ ச சித்தஸ்ஸ ஸம்பலிபோ³தோ⁴, இத³ங் பரியுட்டா²னங். யதா²பூ⁴தங் விஞ்ஞாணஸ்ஸ அப்படிவேதோ⁴ அயங் அவிஜ்ஜாஆஸவோ அவிஜ்ஜாவிஞ்ஞாணபீ³ஜங் ப⁴வதி. யங் பீ³ஜங் ஸோ ஹேது ந ஸமுச்சி²ஜ்ஜதி, அஸமுச்சி²ஜ்ஜந்தோ படிஸந்தே³ஹதி. படிஸந்த³ஹந்தோ ந ஸமுக்³கா⁴தங் க³ச்ச²தி. அஸமுக்³கா⁴தங் சித்தங் பரியோனஹதி, பரியோனத்³த⁴சித்தோ யதா²பூ⁴தங் நப்பஜானாதி, இதி ஸஞ்ஞாணஸ்ஸ ஸாஸவத்தோ², அவிஜ்ஜத்தோ², ஹேதுஅத்தோ², அவச்சே²த³த்தோ², அனிவத்திஅத்தோ², ப²லத்தோ² படிஸந்தி⁴அத்தோ², புனப்³ப⁴வத்தோ², அஸமுக்³கா⁴தத்தோ², அனுஸயத்தோ², பரியுட்டா²னத்தோ², அபடிவேத⁴னத்தோ². எத்தாவதா அவிஜ்ஜாய கெ²த்தங் நித்³தி³ட்ட²ங் ப⁴வதி. அயங் வுச்சதே பரிக்கா²ரோ நாம ஹாரோ.

59. தத்த² கதமோ ஸமாரோபனோ ஹாரோ? உக்³க⁴டிதம்ஹி தம்ஹி ஸந்தஞ்சேவ ச நங் வித்தா²ரங் பன வத்தப்³ப³ங். வித்தா²ரவித⁴ங் சித்தஞ்ஞா அயங் ஸமாரோபனோ ஹாரோ. தத்த² நாமனித்³தே³ஸோ உபக⁴டகா [உக்³க⁴டகா (பீ.)] வத்து²னித்³தே³ஸோ வேவசனங் வத்து²பூ⁴தோ வித்தா²ரோ. யதா² கிங், யா பி⁴க்கூ²னங் வத்ததோ [நிவத்ததோ (பீ.)] பஹாதப்³போ³, அயங் உபக⁴டனா.

தத்த² கதமோ ஸமாரோபனோ? கிஞ்சி ந வத்தப்³ப³ங், ரூபராக³ங் வா நாமவந்தபஹாதப்³ப³ங் [நாமமந்தபஹாதப்³ப³ங் (க.)]. யாவ விஞ்ஞாணந்தி வித்தா²ரேன காதப்³பா³னி. அவிஜ்ஜா தா ஓபம்மேன பஞ்ஞாபேதப்³பா³, அயங் ஸமாரோபனோ. நிஸ்ஸிதசித்தஸ்ஸ ச மத்திகோ ச நிஸ்ஸயோ தண்ஹா ச தி³ட்டி² ச. தத்த² தி³ட்டி² அவிஜ்ஜா தண்ஹா ஸங்கா²ரா. தத்த² தி³ட்டி²பச்சயா தண்ஹா இமே அவிஜ்ஜாபச்சயா ஸங்கா²ரா. தத்த² நிஸ்ஸிதங் விஞ்ஞாணங் இத³ங் ஸங்கா²ரபச்சயா விஞ்ஞாணங் யாவ ஜராமரணங், இத³ங் ஸங்கி²த்தேன பா⁴ஸிதே அவஸிட்ட²ங் பரோபயதி.

அனிஸ்ஸிதஸ்ஸ [பஸ்ஸ உதா³. 74] சலிதங் நத்தீ²தி தஸ்ஸ ஏவங் தி³ட்டி²யா தண்ஹாய ச பஹானங் தத்த² தி³ட்டி²அவிஜ்ஜானிரோதா⁴ய பூ⁴தங் விஞ்ஞாணங் ஸராக³ட்டா²னியேஸு த⁴ம்மேஸு தங் தங் த⁴ம்மங் உபேச்ச அஞ்ஞங் த⁴ம்மங் தா⁴வதி மக்கடோபமதாய, அத² க்²வஸ்ஸ பரித்தேஸு த⁴ம்மேஸு ஸராக³ட்டா²னியேஸு ச²ந்த³ராகோ³ நத்தி² குதோ ததோ சலனா, அதி⁴மத்தேஸு ஸத்தேஸு சித்தங் நிவெஸ்ஸயதி தங் அபதிட்டி²தங் விஞ்ஞாணங் அனாஹாரங் நிருஜ்ஜ²தி விஞ்ஞாணனிரோதா⁴ நாமரூபனிரோதோ⁴ யாவ ஜராமரணனிரோதோ⁴. அயங் ஸமாரோபனோ.

தத்த² ராக³வஸேன விஞ்ஞாணஸ்ஸ சலிதங் ஸபரிக்³க³ஹோ, தஸ்மிங் சலிதே அஸதி யோ பரிகிலேஸோபசாரோ திவிதோ⁴ அக்³கி³ படிப்பஸ்ஸத்³தோ⁴ ப⁴வதி. தேனாஹ சலிதே அஸந்தே பஸ்ஸத்³தி⁴ ஹோதி. தத்த² யங் ஸமாரோபனா பஸ்ஸத்³த⁴காயோ ஸுக²ங் வேதே³தி, ஸுகி²னோ சித்தங் ஸமாதி⁴யதி. யாவ விமுத்திதமிதி ஞாணத³ஸ்ஸனங் ப⁴வதி. ஸோ ஆஸவானங் க²யா ச விமுத்தி நோ உபபஜ்ஜதி. தஸ்ஸ உபபத்திஸ்ஸ ஆக³திக³தியா அஸந்தியா நேவித⁴ ந ஹுரங் ந உப⁴யமந்தரேன. ஏஸேவந்தோ து³க்க²ஸ்ஸாதி அனுபாதி³ஸேஸா நிப்³பா³னதா⁴து. இத³மஸ்ஸ ஸுத்தஸ்ஸ மஜ்ஜே² ஸமாரோபிதங் படிச்சஸமுப்பாதே³ ச விமுத்தியங் ச யோகோ³ ந ச ஏதங் தஸ்ஸ ஸங்கி²த்தேன பா⁴ஸிதஸ்ஸ வித்தா²ரேன அத்த²ங் விப⁴ஜ்ஜந்தி. அயங் வுச்சதே ஸமாரோபனோ ஹாரோ. ந ச ஸங்கிலேஸபா⁴கி³யேன ஸுத்தேன ஸங்கிலேஸபா⁴கி³யோ யே ச த⁴ம்மா ஸமாரோபயிதப்³பா³ நாஞ்ஞே. ஏவங் வாஸனாபா⁴கி³யே நிப்³பே³த⁴பா⁴கி³யே, அயங் ஸமாரோபனோ ஹாரோ. இமே ஸோளஸ ஹாரா.

ஸுவீரஸ்ஸ மஹாகச்சாயனஸ்ஸ ஜம்பு³வனவாஸினோ பேடகோபதே³ஸே

பஞ்சமா பூ⁴மி.

6. ஸுத்தத்த²ஸமுச்சயபூ◌⁴மி

60. பு³த்³தா◌⁴னங் ப◌⁴க³வந்தானங் ஸாஸனங் திவிதே◌⁴ன ஸங்க³ஹங் க³ச்ச²தி, க²ந்தே◌⁴ஸு தா◌⁴தூஸு ஆயதனேஸு ச. தத்த² பஞ்சக்க²ந்தா◌⁴ ரூபக்க²ந்தோ◌⁴ யாவ விஞ்ஞாணக்க²ந்தோ◌⁴. த³ஸ ரூபஆயதனானி சக்கு² ரூபா ச யாவ காயோ பொ²ட்ட²ப்³பா³ ச, அயங் ரூபக்க²ந்தோ◌⁴. தத்த² ச² வேத³னாகாயா வேத³னாக்க²ந்தோ◌⁴ சக்கு²ஸம்ப²ஸ்ஸஜா வேத³னா யாவ மனோஸம்ப²ஸ்ஸஜா வேத³னா, அயங் வேத³னாக்க²ந்தோ◌⁴. தத்த² ச² ஸஞ்ஞாகாயா ஸஞ்ஞாக்க²ந்தோ◌⁴, ரூபஸஞ்ஞா யாவ த◌⁴ம்மஸஞ்ஞா இமே ச² ஸஞ்ஞாகாயா, அயங் ஸஞ்ஞாக்க²ந்தோ◌⁴. தத்த² ச² சேதனாகாயா ஸங்கா²ரக்க²ந்தோ◌⁴, ரூபஸஞ்சேதனா யாவ த◌⁴ம்மஸஞ்சேதனா இமே ச² சேதனாகாயா, அயங் ஸங்கா²ரக்க²ந்தோ◌⁴. தத்த² ச² விஞ்ஞாணகாயா விஞ்ஞாணக்க²ந்தோ◌⁴, சக்கு²விஞ்ஞாணங் யாவ மனோவிஞ்ஞாணங் இமே ச² விஞ்ஞாணகாயா, அயங் விஞ்ஞாணக்க²ந்தோ◌⁴. இமே பஞ்சக்க²ந்தா◌⁴.

தேஸங் கா பரிஞ்ஞா? அனிச்சங் து³க்க²ங் ஸஞ்ஞா அனத்தாதி ஏஸா ஏதேஸங் பரிஞ்ஞா. தத்த² கதமோ க²ந்த◌⁴த்தோ²? ஸமூஹத்தோ² க²ந்த◌⁴த்தோ², புஞ்ஜத்தோ² க²ந்த◌⁴த்தோ², ராஸத்தோ² க²ந்த◌⁴த்தோ². தங் யதா² த³ப்³ப³க்க²ந்தோ◌⁴ வனக்க²ந்தோ◌⁴ தா³ருக்க²ந்தோ◌⁴ அக்³கி³க்க²ந்தோ◌⁴ உத³கக்க²ந்தோ◌⁴ வாயுக்க²ந்தோ◌⁴ இதி ஏவங் க²ந்தே◌⁴ஸு ஸப்³ப³ஸங்க³ஹோவ ஏவங் க²ந்த◌⁴த்தோ².

தத்த² அட்டா²ரஸ தா◌⁴துயோ சக்கு²தா◌⁴து ரூபதா◌⁴து சக்கு²விஞ்ஞாணதா◌⁴து…பே॰… மனோதா◌⁴து த◌⁴ம்மதா◌⁴து மனோவிஞ்ஞாணதா◌⁴து. ஏதாயோ அட்டா²ரஸ தா◌⁴துயோ. தாஸங் பரிஞ்ஞா அனிச்சங் து³க்க²ங் ஸஞ்ஞா அனத்தாதி ஏஸா ஏதாஸங் பரிஞ்ஞா. தத்த² கோ தா◌⁴துஅத்தோ²? வுச்சதே அவயவத்தோ² தா◌⁴துஅத்தோ². அவயவோதி சக்கு² நோ பஸாதோ³ சக்கு²தா◌⁴து. ஏவங் பஞ்சஸு தா◌⁴தூஸு புன ராக³வவச்சே²த³த்தோ² தா◌⁴துஅத்தோ². வவச்சி²ன்னா ஹி சக்கு²தா◌⁴து. ஏவங் பஞ்சஸு புனராஹ ஏகந்திபகத்யத்தே²ன தா◌⁴துஅத்தோ²தி வுச்சதே. தங் யதா², பகதியா அயங் புரிஸோ பித்திகோ ஸெம்ஹிகோ வாதிகோ ஸன்னிபாதிகோதி ஏவங் பகதிசக்கு²தா◌⁴து த³ஸன்னங் பியா ச ஸப்³பே³ஸு இந்த்³ரியேஸு…பே॰… விஸபா◌⁴க³த்தோ² தா◌⁴துஅத்தோ².

தத்த² த்³வாத³ஸாயதனானி கதமானி? ச² அஜ்ஜ²த்திகானி ச² பா³ஹிரானி. சக்கா²யதனங் யாவ மனாயதனந்தி அஜ்ஜ²த்திகங், ரூபாயதனங் யாவ த◌⁴ம்மாயதனந்தி பா³ஹிரங். ஏதானி த்³வாத³ஸ ஆயதனானி. ஏதேஸங் கா பரிஞ்ஞா? அனிச்சங் து³க்க²ங் ஸஞ்ஞா அனத்தாதி, ஏஸா ஏதேஸங் பரிஞ்ஞா. அபி ச த்³விதா◌⁴ பரிஞ்ஞா ஞாதபரிஞ்ஞா ச பஹானபரிஞ்ஞா ச. தத்த²

ஞாதபரிஞ்ஞா நாம அனிச்சங் து³க்க²ங் ஸஞ்ஞா அனத்தாதி, ஏஸா ஞாதபரிஞ்ஞா. பஹானபரிஞ்ஞா பன ச²ந்த³ராக³ப்பஹானா, ஏஸா பஹானபரிஞ்ஞா. தத்த² கதமோ ஆயதனத்தோ²? வுச்சதே ஆகாரத்தோ² ஆயதனத்தோ². யதா² ஸுவண்ணாகரோ து³ப்³ப³ண்ணாகரோ, யதா² த்³வீஹி தேஹி ஆகாரேஹி தே தே கா³வா உத்திட்ட²ந்தி. ஏவங் ஏதேஹி சித்தசேதஸிகா கா³வா உத்திட்ட²ந்தி கம்மகிலேஸா து³க்க²த⁴ம்மா ச. புனராஹ ஆயதா³னத்தோ² ஆயதனத்தோ². யதா² ரஞ்ஞோ ஆயதா³னேஹி ஆயோ ப⁴வதி, ஏவங் ஆயதா³னத்தோ² ஆயதனத்தோ².

61. சத்தாரி அரியஸச்சானி து³க்க²ங் ஸமுத³யோ நிரோதோ⁴ மக்³கோ³ ச. து³க்க²ங் யதா² ஸமாஸேன த⁴ம்மாசரியங் மானஸஞ்ச, ஸமுத³யோ ஸமாஸேன அவிஜ்ஜா ச தண்ஹா ச, நிரோதோ⁴ ஸமாஸேன விஜ்ஜா ச விமுத்தி ச, மக்³கோ³ ஸமாஸேன ஸமதோ² ச விபஸ்ஸனா ச.

தத்த² ஸத்ததிங்ஸ போ³தி⁴பக்கி²கா த⁴ம்மா கதமே? சத்தாரோ ஸதிபட்டா²னா யாவ அரியோ அட்ட²ங்கி³கோ மக்³கோ³, ஏவமேதே ஸத்ததிங்ஸ போ³தி⁴பக்கி²கா த⁴ம்மா. யே த⁴ம்மா அதீதானாக³தபச்சுப்பன்னானங் பு³த்³தா⁴னங் ப⁴க³வந்தானங் பச்சேகபு³த்³தா⁴னங் ஸாவகானங் ச நிப்³பா³னாய ஸங்வத்தந்தீதி, ஸோ மக்³கோ³ சத்தாரோ ஸதிபட்டா²னா. கதமே சத்தாரோ? இத⁴ பி⁴க்கு² காயே காயானுபஸ்ஸீ விஹரதி, ஸம்மப்பதா⁴னங்...பே॰... இத்³தி⁴பாத³ங்...பே॰... இந்த்³ரியானி...பே॰... ப³லானி...பே॰... தத்த² கோ இந்த்³ரியத்தோ²? இந்த³த்தோ² இந்த்³ரியத்தோ², ஆதி⁴பதெய்யத்தோ² இந்த்³ரியத்தோ², பஸாத³த்தோ² இந்த்³ரியத்தோ², அஸாதா⁴ரணங் கஸ்ஸ கிரியத்தோ² இந்த்³ரியத்தோ² அனவபரியத்தோ² ப³லத்தோ², தா²மத்தோ² ப³லத்தோ², உபாதா³யத்தோ² ப³லத்தோ², உபத்த²ம்ப⁴னத்தோ² ப³லத்தோ².

தத்த² கதமே ஸத்த பொ³ஜ்ஜ²ங்கா³? ஸதிஸம்பொ³ஜ்ஜ²ங்கோ³ யாவ உபெக்கா²ஸம்பொ³ஜ்ஜ²ங்கோ³. தத்த² கதமோ அட்ட²ங்கி³கோ மக்³கோ³? ஸம்மாதி³ட்டி² யாவ ஸம்மாஸமாதி⁴. தத்த² அட்ட²ங்கி³கோ மக்³கோ³தி க²ந்தோ⁴ ஸீலக்க²ந்தோ⁴ ச ஸமாதி⁴க்க²ந்தோ⁴ ச பஞ்ஞாக்க²ந்தோ⁴ ச. தத்த² யா ச ஸம்மாவாசா யோ ச ஸம்மாகம்மந்தோ யோ ச ஸம்மாஆஜீவோ, அயங் ஸீலக்க²ந்தோ⁴. யா ச ஸம்மாஸதி யோ ச ஸம்மாவாயாமோ யோ ச ஸம்மாஸமாதி⁴, அயங் ஸமாதி⁴க்க²ந்தோ⁴. யோ ச ஸம்மாஸங்கப்போ யா ச ஸம்மாதி³ட்டி², அயங் பஞ்ஞாக்க²ந்தோ⁴. ஏவங் தாயோ திஸ்ஸோ ஸிக்கா². ஏவங் தீஹாகாரேஹி த³ஸ பதா³னி...பே॰....

தத்த² யோகா³வசரோ ஸீலக்க²ந்தே⁴ டி²தோ தோ³ஸங் அகுஸலங் ந உபாதி³யதி, தோ³ஸானுஸயங் ஸமூஹனதி, தோ³ஸஸல்லங் உத்³த⁴ரதி, து³க்க²வேத³னங் பரிஜானாதி, காமதா⁴துங் ஸமதிக்கமதி. ஸமாதி⁴க்க²ந்தே⁴

டி²தோ லோப◌⁴ங் அகுஸலங் ந உபாதி³யதி, ராகா³னுஸயங் ஸமூஹனதி, லோப◌⁴ஸல்லங் உத்³த◌⁴ரதி, ஸுக²வேத³னங் பரிஜானாதி, ரூபதா◌⁴துங் ஸமதிக்கமதி. பஞ்ஞாக்க²ந்தே◌⁴ டி²தோ மோஹங் அகுஸலங் ந உபாதி³யதி, அவிஜ்ஜானுஸயங் ஸமூஹனதி, மோஹஸல்லங் தி³ட்டி²ஸல்லஞ்ச உத்³த◌⁴ரதி, அது³க்க²மஸுக²வேத³னங் பரிஜானாதி, அரூபதா◌⁴துங் ஸமதிக்கமதி. இதி தீஹி க²ந்தே◌⁴ஹி தீணி அகுஸலமூலானி ந உபாதி³யதி, சத்தாரி ஸல்லானி உத்³த◌⁴ரதி, திஸ்ஸோ வேத³னா பரிஜானாதி, தேதா◌⁴துகங் ஸமதிக்கமதி.

62. தத்த² கதமா அவிஜ்ஜா? யங் சதூஸு அரியஸச்சேஸு அஞ்ஞாணந்தி வித்தா²ரேன யதா² ஸோ பாணஸஜ்ஜேஸு கத²ங்கதா² காதப்³ப³ங். தத்த² கதமங் விஞ்ஞாணங்? ச² விஞ்ஞாணகாயா வேத³னா ஸஞ்ஞா சேதனா ப²ஸ்ஸோ மனஸிகாரோ, இத³ங் நாமங். தத்த² கதமங் ரூபங்? சாதுமஹாபூ◌⁴திகங் சதுன்னங் மஹாபூ◌⁴தானங் உபாதா³யரூபஸ்ஸ பஞ்ஞத்திங். இதி புரிமகஞ்ச நாமங் இத³ஞ்ச ரூபங் தது³ப◌⁴யங் நாமரூபந்தி வுச்சதி. தத்த² ச²ளாயதனந்தி ச² அஜ்ஜ²த்திகானி ஆயதனானி, சக்கு² அஜ்ஜ²த்திகங் ஆயதனங் யாவ மனோ அஜ்ஜ²த்திகங் ஆயதனங். ப²ஸ்ஸோதி ச² ப²ஸ்ஸகாயா சக்கு²ஸம்ப²ஸ்ஸோ யாவ மனோஸம்ப²ஸ்ஸோதி ப²ஸ்ஸோ. ச² வேத³னாகாயா வேத³னா. தண்ஹாதி ச² தண்ஹாகாயா தண்ஹா. உபாதா³னந்தி சத்தாரி உபாதா³னானி காமுபாதா³னங் தி³ட்டு²பாதா³னங் ஸீலப்³ப³துபாதா³னங் அத்தவாது³பாதா³னந்தி உபாதா³னங். ப◌⁴வோதி தயோ ப◌⁴வா காமப◌⁴வோ ரூபப◌⁴வோ அரூபப◌⁴வோ. தத்த² கதமா ஜாதி? யா பட²மங் க²ந்தா◌⁴னங் பட²மங் தா◌⁴தூனங் பட²மங் ஆயதனானங் உப்பத்தி ஜாதி ஸஞ்ஜாதி ஓக்கந்தி அபி◌⁴னிப்³ப³த்தி க²ந்தா◌⁴னங் பாதுபா◌⁴வோ, அயங் ஜாதி. தத்த² கதமா ஜரா? ஜரா நாம யங் தங் க²ண்டி³ச்சங் பாலிச்சங் வலித்தசதா பவிவித்தங் சதுன்னங் மஹாபூ◌⁴தானங் விவண்ணதங் ப◌⁴க்³கோ³ தங் ஜரா ஹீயனா பஹீயனா ஆயுனோ ஹானி ஸங்ஹானி இந்த்³ரியானங் பரிபே◌⁴தோ³ உபனாஹோ பரிபாகோ, அயங் ஜரா. தத்த² கதமங் மரணங்? மரணங் நாம யங் தஸ்மிங் தஸ்மிங் ஸத்தனிகாயே தேஸங் தேஸங் ஸத்தானங் சுதி சவனதா மரணங் காலங்கிரியா உத்³து◌⁴மாதகானங் பே◌⁴தோ³ காயஸ்ஸ ஜீவிதிந்த்³ரியஸ்ஸ உபச்சே²தோ³, இத³ங் மரணங். இதி புரிமிகா ச ஜரா இத³ஞ்ச மரணங் தது³ப◌⁴யங் ஜராமரணங்.

தத்த² அந்த◌⁴காரதிமிஸா யதா²பூ◌⁴தங் அப்பஜானநலக்க²ணா அவிஜ்ஜா ஸங்கா²ரானங் பத³ட்டா²னங் ஹ. அபி◌⁴ஸங்க²ரணலக்க²ணா ஸங்கா²ரா, உபசயபுனப்³ப◌⁴வாபி◌⁴ரோபனபச்சுபட்டா²னா. தே விஞ்ஞாணஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். வத்து² ஸவிஞ்ஞத்திலக்க²ணங் விஞ்ஞாணங், தங் நாமரூபஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். அனேகஸன்னிஸ்ஸயலக்க²ணங் நாமரூபங், தங் ஸளாயதனஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். இந்த்³ரியவவத்தா²பனலக்க²ணங் ஸளாயதனங்,

தங் ப²ஸ்ஸஸ்ஸ பத³ட்டா²னங் . ஸன்னிபாதலக்க²ணோ ப²ஸ்ஸோ, ஸோ வேத³னாய பத³ட்டா²னங். அனுப⁴வனலக்க²ணா வேத³னா, ஸா தண்ஹாய பத³ட்டா²னங். அஜ்ஜோ²ஸானலக்க²ணா தண்ஹா, ஸா உபாதா³னஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். ஆதா³னபரிஹனநலக்க²ணங் உபாதா³னங், தங் ப⁴வஸ்ஸ பத³ட்டா²னங் . நானாக³திவிக்கே²பலக்க²ணோ ப⁴வோ, ஸோ ஜாதியா பத³ட்டா²னங். க²ந்தா⁴னங் பாதுபா⁴வலக்க²ணா ஜாதி, ஸா ஜராய பத³ட்டா²னங். உபனயபரிபாகலக்க²ணா ஜரா, ஸா மரணஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். ஆயுக்க²யஜீவிதஉபரோத⁴லக்க²ணங் மரணங், தங் து³க்க²ஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். காயஸம்பீளனலக்க²ணங் து³க்க²ங், தங் தோ³மனஸ்ஸஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். சித்தஸம்பீளனலக்க²ணங் தோ³மனஸ்ஸங், தங் ஸோகஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். ஸோசனலக்க²ணோ ஸோகோ, ஸோ பரிதே³வஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். வசீனிச்சா²ரணலக்க²ணோ பரிதே³வோ, ஸோ உபாயாஸஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். யே ஆயாஸா தே உபாயாஸா.

நவ பதா³னி யத்த² ஸப்³போ³ அகுஸலபக்கோ² ஸங்க³ஹங் ஸமோஸரணங் க³ச்ச²தி. கதமானி நவ பதா³னி? த்³வே மூலகிலேஸா, தீணி அகுஸலமூலானி, சத்தாரோ விபல்லாஸா. தத்த² த்³வே மூலகிலேஸா அவிஜ்ஜா ச ப⁴வதண்ஹா ச, தீணி அகுஸலமூலானி லோபோ⁴ தோ³ஸோ மோஹோ ச. சத்தாரோ விபல்லாஸா [அ॰ நி॰ 4.49] - “அனிச்சே நிச்ச”ந்தி ஸஞ்ஞாவிபல்லாஸோ சித்தவிபல்லாஸோ தி³ட்டி²விபல்லாஸோ, “து³க்கே² ஸுக²”ந்தி ஸஞ்ஞாவிபல்லாஸோ சித்தவிபல்லாஸோ தி³ட்டி²விபல்லாஸோ, “அனத்தனி அத்தா”தி ஸஞ்ஞாவிபல்லாஸோ சித்தவிபல்லாஸோ தி³ட்டி²விபல்லாஸோ, “அஸுபே⁴ ஸுப⁴”ந்தி ஸஞ்ஞாவிபல்லாஸோ சித்தவிபல்லாஸோ தி³ட்டி²விபல்லாஸோ.

63. தத்த² அவிஜ்ஜா நாம சதூஸு அரியஸச்சேஸு யதா²பூ⁴தங் அஞ்ஞாணங், அயங் அவிஜ்ஜா. ப⁴வதண்ஹா நாம யோ ப⁴வேஸு ராகோ³ ஸாராகோ³ இச்சா² முச்சா² பத்த²னா நந்தீ³ அஜ்ஜோ²ஸானங் அபரிச்சாகோ³, அயங் ப⁴வதண்ஹா.

தத்த² கதமோ லோபோ⁴ அகுஸலமூலங்?

லோபோ⁴ நாம ஸோ தேஸு தேஸு பரவத்தூ²ஸு பரத³ப்³பே³ஸு பரட்டா²னேஸு பரஸாபதெய்யேஸு பரபரிக்³க³ஹிதேஸு லோபோ⁴ லுப்³ப⁴னா இச்சா² முச்சா² பத்த²னா நந்தீ³ அஜ்ஜோ²ஸானங் அபரிச்சாகோ³, அயங் லோபோ⁴ அகுஸலமூலங். கஸ்ஸேதங் மூலங்? லோபோ⁴ லோப⁴ஜஸ்ஸ அகுஸலஸ்ஸ காயகம்மஸ்ஸ வசீகம்மஸ்ஸ மனோகம்மஸ்ஸ ச, ததா² யதா² தங்ஸம்பயுத்தானங் சித்தசேதஸிகானங் த⁴ம்மானங் மூலங்.

தத்த2 கதமோ தோ3ஸோ அகுஸலமூலங்?

ஸோ ஸத்தேஸு ஆகா◌4தோ அக்க2ந்தி அப்பச்சயோ ப்3யாபாதோ3 பதோ3ஸோ அனத்த2காமதா சேதஸோ படிகா◌4தோ, அயங் தோ3ஸோ அகுஸலமூலங்.

கஸ்ஸேதங் மூலங்?

தோ3ஸஜஸ்ஸ காயகம்மஸ்ஸ வசீகம்மஸ்ஸ மனோகம்மஸ்ஸ ஸம்பயுத்தானஞ்ச சித்தசேதஸிகானங் த◌4ம்மானங் மூலங்.

தத்த2 கதமோ மோஹோ அகுஸலமூலங்?

யங் சதூஸு அரியஸச்சேஸு அனபி◌4ஸமயோ அஸம்பஜ்ஜக்3கா3ஹோ அப்படிவேதோ◌4 மோஹோ முய்ஹனா ஸம்மோஹோ ஸம்முய்ஹனா அவிஜ்ஜா தமோ அந்த◌4காரோ ஆவரணங் நீவரணங் ச2த3னங் அச்ச2த3னங் [அவெச்ச2த3னங் (பீ॰ க॰)] அபஸச்சா2க3மனங் குஸலானங் த◌4ம்மானங், அயங் மோஹோ அகுஸலமூலங்.

கஸ்ஸேதங் மூலங்?

மோஹஜஸ்ஸ அகுஸலஸ்ஸ காயகம்மஸ்ஸ வசீகம்மஸ்ஸ மனோகம்மஸ்ஸ ச தங்ஸம்பயுத்தகானஞ்ச சித்தசேதஸிகானங் த◌4ம்மானங் மூலங்.

தத்த2 விபல்லாஸா ஜானிதப்3பா3, விபல்லாஸானங் வத்து2 ஜானிதப்3ப3ங். யங் விபல்லாஸங் ஸியா, தங் ஜானிதப்3ப3ங். தத்த2 ஏகோ விபல்லாஸோ தீணி விபல்லாஸானி சத்தாரி விபல்லாஸவத்தூ2னி. கதமோ ஏகோ விபல்லாஸோ ச, யேன படிபக்கே2ன விபல்லாஸிதங் க3ண்ஹாதி?

“அனிச்சே நிச்ச”ந்தி, “து3க்கே2 ஸுக2”ந்தி, “அனத்தனி அத்தா”தி, “அஸுபே◌4 ஸுப◌4”ந்தி, அயங் ஏகோ விபல்லாஸோ.

கதமானி சத்தாரி விபல்லாஸவத்தூ2னி?

காயோ வேத3னா சித்தங் த◌4ம்மா ச. இமானி சத்தாரி விபல்லாஸவத்தூ2னி.

கதமானி தீணி விபல்லாஸானி?

ஸஞ்ஞா சித்தங் தி3ட்டி2 ச. இமானி தீணி விபல்லாஸானி.

தத்த² மனாபிகே வத்து²ம்ஹி இந்த்³ரியவத்தே² வண்ணாயதனே வா யோ நிமித்தஸ்ஸ உக்³கா³ஹோ, அயங் ஸஞ்ஞாவிபல்லாஸோ. தத்த² விபரீதசித்தஸ்ஸ வத்து²ம்ஹி ஸதி விஞ்ஞத்தி, அயங் சித்தவிபல்லாஸோ. தத்த² விபரீதசித்தஸ்ஸ தம்ஹி ரூபே "அஸுபே◌⁴ ஸுப◌⁴"ந்தி யா க²ந்தி ருசி உபெக்க²னா நிச்ச²யோ தி³ட்டி² நித³ஸ்ஸனங் ஸந்தீரணா, அயங் தி³ட்டி²விபல்லாஸோ. தத்த² வத்து²பே◌⁴தே³ன காயேஸு த்³வாத³ஸ விபல்லாஸா ப◌⁴வந்தி. தயோ காயே தயோ வேத³னாய தயோ சித்தே தயோ த◌⁴ம்மே, சத்தாரோ ஸஞ்ஞாவிபல்லாஸா சத்தாரோ சித்தவிபல்லாஸா சத்தாரோ தி³ட்டி²விபல்லாஸா, ஆயதனுபசயதோ சக்கு²விஞ்ஞாணஸஞ்ஞாஸமங்கி³ஸ்ஸ ரூபேஸு த்³வாத³ஸ விபல்லாஸா யாவ மனோ ஸஞ்ஞாஸமங்கி³ஸ்ஸ, த◌⁴ம்மேஸு த்³வாத³ஸ விபல்லாஸா ச² த்³வாத³ஸகா சத்தாரி விபல்லாஸா ப◌⁴வந்தி. ஆரம்மணனானத்ததோ ஹி அபரிமிதஸங்கெ²ய்யானங் ஸத்தானங் [அத்தானங் (க॰)] அபரிமிதமஸங்கெ²ய்யா விபல்லாஸா ப◌⁴வந்தி ஹீனுக்கட்ட²மஜ்ஜி²மதாய.

64. தத்த² பஞ்சக்க²ந்தா◌⁴ சத்தாரி அத்தபா◌⁴வவத்தூ²னி ப◌⁴வந்தி. யோ ரூபக்க²ந்தோ◌⁴, ஸோ காயோ அத்தபா◌⁴வவத்து². யோ வேத³னாக்க²ந்தோ◌⁴, ஸோ வேத³னா அத்தபா◌⁴வவத்து². யோ ஸஞ்ஞாக்க²ந்தோ◌⁴ ச ஸங்கா²ரக்க²ந்தோ◌⁴ ச, தே த◌⁴ம்மா அத்தபா◌⁴வவத்து². யோ விஞ்ஞாணக்க²ந்தோ◌⁴, ஸோ சித்தங் அத்தபா◌⁴வவத்து². இதி பஞ்சக்க²ந்தா◌⁴ சத்தாரி அத்தபா◌⁴வவத்தூ²னி. தத்த² காயே "அஸுபே◌⁴ ஸுப◌⁴"ந்தி விபல்லாஸோ ப◌⁴வதி. ஏவங் வேத³னாஸு…பே॰… சித்தே…பே॰… த◌⁴ம்மேஸு ச அத்தவிபல்லாஸோ ப◌⁴வதி. தத்த² சதுன்னங் விபல்லாஸானங் ஸமுக்³கா◌⁴தனத்த²ங் ப◌⁴க³வா சத்தாரோ ஸதிபட்டா²னே தே³ஸேதி பஞ்ஞபேதி காயே காயானுபஸ்ஸீ விஹரதோ "அஸுபே◌⁴ ஸுப◌⁴"ந்தி விபல்லாஸங் ஸமுக்³கா◌⁴தேதி, ஏவங் வேத³னாஸு, சித்தே, த◌⁴ம்மேஸு ச காதப்³ப³ங்.

தத்த² அந்த◌⁴காரதிமிஸா அப்படிவேத◌⁴லக்க²ணா அவிஜ்ஜா, தஸ்ஸா விபல்லாஸபத³ட்டா²னங். அஜ்ஜோ²ஸானலக்க²ணா தண்ஹா, தஸ்ஸா பியரூபஸாதரூபங் பத³ட்டா²னங். அத்தாஸயவஞ்சனாலக்க²ணோ லோபோ◌⁴, தஸ்ஸ அதி³ன்னாதா³னங் பத³ட்டா²னங். இத◌⁴ விவாத³லக்க²ணோ தோ³ஸோ, தஸ்ஸ பாணாதிபாதோ பத³ட்டா²னங். வத்து²விப்படிபத்திலக்க²ணோ மோஹோ, தஸ்ஸ மிச்சா²படிபத்தி பத³ட்டா²னங். ஸங்க²தானங் த◌⁴ம்மானங் அவினாஸக்³க³ஹணலக்க²ணா நிச்சஸஞ்ஞா, தஸ்ஸா ஸப்³ப³ஸங்கா²ரா பத³ட்டா²னங். ஸாஸவப²ஸ்ஸோபக³மனலக்க²ணா ஸுக²ஸஞ்ஞா, தஸ்ஸா மமங்காரோ பத³ட்டா²னங். த◌⁴ம்மேஸு உபக³மனலக்க²ணா அத்தஸஞ்ஞா , தஸ்ஸா அஹங்காரோ பத³ட்டா²னங். வண்ணஸங்க³ஹணலக்க²ணா ஸுப◌⁴ஸஞ்ஞா, தஸ்ஸா இந்த்³ரியஅஸங்வரோ பத³ட்டா²னங். ஏதேஹி நவஹி பதே³ஹி உத்³தி³ட்டே²ஹி ஸப்³போ³ அகுஸலபக்கோ² நித்³தி³ட்டோ² ப◌⁴வதி,

ஸோ ச கோ² ப³ஹுஸ்ஸுதேன ஸக்கா ஜானிதுங் நோ அப்பஸ்ஸுதேன, பஞ்ஞவதா நோ து³ப்பஞ்ஞேன, யுத்தேன நோ அயுத்தேன.

நவ பதா³னி குஸலானி யத்த² ஸப்³போ³ குஸலபக்கோ² ஸங்க³ஹோ ஸமோஸரணங் க³ச்ச²ந்தி. கதமானி நவ பதா³னி? ஸமதோ² விபஸ்ஸனா அலோபோ⁴ அதோ³ஸோ அமோஹோ அனிச்சஸஞ்ஞா து³க்க²ஸஞ்ஞா அனத்தஸஞ்ஞா அஸுப⁴ஸஞ்ஞா ச.

தத்த² கதமோ ஸமதோ²? யா சித்தஸ்ஸ டி²தி ஸண்டி²தி அவட்டி²தி டா²னங் பட்டா²னங் உபட்டா²னங் ஸமாதி⁴ ஸமாதா⁴னங் அவிக்கே²போ அவிப்படிஸாரோ வூபஸமோ மானஸோ ஏகக்³க³ங் சித்தஸ்ஸ, அயங் ஸமதோ².

தத்த² கதமா விபஸ்ஸனா? க²ந்தே⁴ஸு வா தா⁴தூஸு வா ஆயதனேஸு வா நாமரூபேஸு வா படிச்சஸமுப்பாதே³ஸு வா படிச்சஸமுப்பன்னேஸு வா த⁴ம்மேஸு து³க்கே²ஸு வா ஸமுத³யேஸு வா நிரோதே⁴ வா மக்³கே³ வா குஸலாகுஸலேஸு வா த⁴ம்மேஸு ஸாவஜ்ஜஅனவஜ்ஜேஸு வா கண்ஹஸுக்கேஸு வா ஸேவிதப்³ப³அஸேவிதப்³பே³ஸு வா ஸோ யதா²பூ⁴தங் விசயோ பவிசயோ வீமங்ஸா பரவீமங்ஸா கா³ஹனா அக்³கா³ஹனா பரிக்³கா³ஹனா சித்தேன பரிசிதனா துலனா உபபரிக்கா² ஞாணங் விஜ்ஜா வா சக்கு² பு³த்³தி⁴ மேதா⁴ பஞ்ஞா ஓபா⁴ஸோ ஆலோகோ ஆபா⁴ பபா⁴ க²க்³கோ³ நாராசோ [நாரஜ்ஜோ (பீ. க.)] த⁴ம்மவிசயஸம்பொ³ஜ்ஜ²ங்கோ³ ஸம்மாதி³ட்டி² மக்³க³ங்க³ங், அயங் விபஸ்ஸனா. தேனேஸா விபஸ்ஸனா இதி வுச்சதி விவிதா⁴ வா ஏஸா விபஸ்ஸனாதி, தஸ்மா ஏஸா விபஸ்ஸனாதி வுச்சதி. த்³விதா⁴ சேஸா ஹி விபஸ்ஸனா த⁴ம்மவிபஸ்ஸனாதி வுச்சதி, த்³விதா⁴ இமாய பஸ்ஸதி ஸுப⁴ஞ்ச அஸுப⁴ஞ்ச கண்ஹஞ்ச ஸுக்கஞ்ச ஸேவிதப்³ப³ஞ்ச அஸேவிதப்³ப³ஞ்ச கம்மஞ்ச விபாகஞ்ச ப³ந்த⁴ஞ்ச விமொக்க²ஞ்ச ஆசயஞ்ச அபசயஞ்ச பவத்திஞ்ச நிவத்திஞ்ச ஸங்கிலேஸஞ்ச வோதா³னஞ்ச, ஏவங் விபஸ்ஸனாதி வுச்சதி. அத² வா விஇதி உபஸக்³கோ³ பஸ்ஸனாதி அத்தோ² தஸ்மா விபஸ்ஸனாதி வுச்சதே, அயங் விபஸ்ஸனா.

65. தத்த² த்³வே ரோகா³ ஸத்தானங் அவிஜ்ஜா ச ப⁴வதண்ஹா ச, ஏதேஸங் த்³வின்னங் ரோகா³னங் நிகா⁴தாய ப⁴க³வதா த்³வே பே⁴ஸஜ்ஜானி வுத்தானி ஸமதோ² ச விபஸ்ஸனா ச. இமானி த்³வே பே⁴ஸஜ்ஜானி படிஸேவெந்தோ த்³வே அரோகே³ ஸச்சி²கரோதி ராக³விராக³ங் சேதோவிமுத்திங் அவிஜ்ஜாவிராக³ஞ்ச பஞ்ஞாவிமுத்திங். தத்த² தண்ஹாரோக³ஸ்ஸ ஸமதோ² பே⁴ஸஜ்ஜங், ராக³விராகா³ சேதோவிமுத்தி அரோக³ங். அவிஜ்ஜாரோக³ஸ்ஸ விபஸ்ஸனாபே⁴ஸஜ்ஜங் அவிஜ்ஜாவிராகா³ பஞ்ஞாவிமுத்தி அரோக³ங். ஏவஞ்ஹி ப⁴க³வா சாஹ, "த்³வே த⁴ம்மா பரிஞ்ஞெய்யா [பஸ்ஸ தீ³. நி. 3.352] நாமஞ்ச ரூபஞ்ச, த்³வே த⁴ம்மா

பஹாதப்³பா³ அவிஜ்ஜா ச ப⁴வதண்ஹா ச, த்³வே த⁴ம்மா பா⁴வேதப்³பா³ ஸமதோ² ச விபஸ்ஸனா ச, த்³வே த⁴ம்மா ஸச்சி²காதப்³பா³ விஜ்ஜா ச விமுத்தி சா''தி. தத்த² ஸமத²ங் பா⁴வெந்தோ ரூபங் பரிஜானாதி, ரூபங் பரிஜானந்தோ தண்ஹங் பஜஹதி, தண்ஹங் பஜஹந்தோ ராக³விராகா³ சேதோவிமுத்திங் ஸச்சி²கரோதி, விபஸ்ஸனங் பா⁴வெந்தோ நாமங் பரிஜானாதி, நாமங் பரிஜானந்தோ அவிஜ்ஜங் பஜஹதி, அவிஜ்ஜங் பஜஹந்தோ அவிஜ்ஜாவிராகா³ பஞ்ஞாவிமுத்திங் ஸச்சி²கரோதி. யதா³ பி⁴க்கு²னோ த்³வே த⁴ம்மா பரிஞ்ஞாதா ப⁴வந்தி நாமஞ்ச ரூபஞ்ச, ததா²ஸ்ஸ த்³வே த⁴ம்மா பஹீனா ப⁴வந்தி அவிஜ்ஜா ச ப⁴வதண்ஹா ச. த்³வே த⁴ம்மா பா⁴விதா ப⁴வந்தி ஸமதோ² ச விபஸ்ஸனா ச, த்³வே த⁴ம்மா ஸச்சி²காதப்³பா³ ப⁴வந்தி விஜ்ஜா ச விமுத்தி ச. எத்தாவதா பி⁴க்கு² கதகிச்சோ ப⁴வதி. ஏஸா ஸோபாதி³ஸேஸா நிப்³பா³னதா⁴து. தஸ்ஸ ஆயுபரியாதா³னா ஜீவிதிந்த்³ரியஸ்ஸ உபரோதா⁴ இத³ஞ்ச து³க்க²ங் நிருஜ்ஜ²தி, அஞ்ஞஞ்ச து³க்க²ங் ந உப்பஜ்ஜதி. தத்த² யோ இமேஸங் க²ந்தா⁴னங் தா⁴துஆயதனானங் நிரோதோ⁴ வூபஸமோ அஞ்ஞேஸஞ்ச க²ந்த⁴தா⁴துஆயதனானங் அப்படிஸந்தி⁴ அபாதுபா⁴வோ, அயங் அனுபாதி³ஸேஸா நிப்³பா³னதா⁴து.

தத்த² கதமங் அலோபோ⁴ குஸலமூலங்? யங்தா⁴துகோ அலோபோ⁴ அலுப்³ப⁴னா அலுப்³பி⁴தத்தங் அனிச்சா² அபத்த²னா அகந்தா அனஜ்ஜோ²ஸானங். அயங் அலோபோ⁴ குஸலமூலங். கஸ்ஸேதங் மூலங்? அலோப⁴ஜஸ்ஸ குஸலஸ்ஸ காயகம்மஸ்ஸ வசீகம்மஸ்ஸ மனோகம்மஸ்ஸ தங்ஸம்பயுத்தானஞ்ச சித்தசேதஸிகானங் த⁴ம்மானங் மூலங். அத² வா அரியோ அட்ட²ங்கி³கோ மக்³கோ³ குஸலந்தி வுச்சதி, ஸோ திண்ணங் மக்³க³ங்கா³னங் மூலங். கதமேஸங் திண்ணங், ஸம்மாஸங்கப்பஸ்ஸ ஸம்மாவாயாமஸ்ஸ ஸம்மாஸமாதி⁴ஸ்ஸ ச இமேஸங் மூலந்தி, தஸ்மா குஸலமூலந்தி வுச்சதி.

தத்த² கதமங் அதோ³ஸோ குஸலமூலங்? யா ஸத்தேஸு வா ஸங்கா²ரேஸு வா அனகா⁴தோ அப்படிகா⁴தோ அப்³யாபத்தி அப்³யாபாதோ³ அதோ³ஸோ மெத்தா மெத்தாயனா அத்த²காமதா ஹிதகாமதா சேதஸோ பஸாதோ³, அயங் அதோ³ஸோ குஸலமூலங். கஸ்ஸேதங் மூலங்? அதோ³ஸஜஸ்ஸ குஸலஸ்ஸ காயகம்மஸ்ஸ வசீகம்மஸ்ஸ மனோகம்மஸ்ஸ தங்ஸம்பயுத்தானஞ்ச சித்தசேதஸிகானங் த⁴ம்மானங் மூலங். அத² வா திண்ணங் மக்³க³ங்கா³னங் மூலங். கதமேஸங் திண்ணங்? ஸம்மாவாசாய ஸம்மாகம்மந்தஸ்ஸ ஸம்மாஆஜீவஸ்ஸ ச இமேஸங் திண்ணங் மக்³க³ங்கா³னங் மூலங், தஸ்மா குஸலமூலந்தி வுச்சதி.

தத்த² கதமங் அமோஹோ குஸலமூலங்? யங் சதூஸு அரியஸச்சேஸு யதா²பூ⁴தங் ஞாணத³ஸ்ஸனங் அபி⁴ஸமயோ ஸம்மா ச பச்சாக³மோ

படிவேதோ⁴ அமோஹோ அஸம்முய்ஹனா அஸம்மோஹோ விஜ்ஜாபகாஸோ ஆலோகோ அனாவரணங் ஸெக்கா²னங் குஸலானங் த⁴ம்மானங், அயங் அமோஹோ குஸலமூலங். கஸ்ஸேதங் மூலங்? அமோஹஜஸ்ஸ குஸலஸ்ஸ காயகம்மஸ்ஸ வசீகம்மஸ்ஸ மனோகம்மஸ்ஸ தங்ஸம்பயுத்தானஞ்ச சித்தசேதஸிகானங் த⁴ம்மானங் மூலங். அத² வா த்³வின்னங் மக்³க³ங்கா³னங் ஏதங் மூலங். கதமேஸங் த்³வின்னங்? ஸம்மாதி³ட்டி²யா ச ஸம்மாஸதியா ச இமேஸங் த்³வின்னங் மக்³க³ங்கா³னங் மூலங், தஸ்மா குஸலமூலந்தி வுச்சதி. ஏவங் இமேஸங் தீஹி குஸலமூலேஹி அட்ட²ங்கி³கோ மக்³கோ³ யோஜேதப்³போ³.

66. தத்த² கதமா அனிச்சஸஞ்ஞா? "ஸப்³பே³ ஸங்கா²ரா உப்பாத³வயத⁴ம்மினோ"தி ச யா ஸஞ்ஞா ஸஞ்ஜானநா வவத்த²பனா உக்³கா³ஹோ, அயங் அனிச்சஸஞ்ஞா. தஸ்ஸா கோ நிஸ்ஸந்தோ³? அனிச்சஸஞ்ஞாய பா⁴விதாய ப³ஹுலீகதாய அட்ட²ஸு லோகத⁴ம்மேஸு சித்தங் நானுஸந்த⁴தி ந ஸந்த⁴தி ந ஸண்ட²ஹதி, உபெக்கா² வா படிக்கூலதா வா ஸண்ட²ஹதி, அயமஸ்ஸா நிஸ்ஸந்தோ³.

தத்த² கதமா து³க்க²ஸஞ்ஞா? "ஸப்³பே³ ஸங்கா²ரா து³க்கா²"தி யா ஸஞ்ஞா ஸஞ்ஜானநா வவத்த²பனா உக்³கா³ஹோ, அயங் து³க்க²ஸஞ்ஞா. தஸ்ஸா கோ நிஸ்ஸந்தோ³? து³க்க²ஸஞ்ஞாய பா⁴விதாய ப³ஹுலீகதாய ஆலஸ்ஸே ஸங்பமாதே³ விம்ஹயே ச சித்தங் நானுஸந்த⁴தி ந ஸந்த⁴தி ந ஸண்ட²ஹதி, உபெக்கா² வா படிக்கூலதா வா ஸண்ட²ஹதி, அயமஸ்ஸா நிஸ்ஸந்தோ³.

தத்த² கதமா அனத்தஸஞ்ஞா? "ஸப்³பே³ஸு த⁴ம்மேஸு அனத்தா"தி யா ஸஞ்ஞா ஸஞ்ஜானநா வவத்த²பனா உக்³கா³ஹோ, அயங் அனத்தஸஞ்ஞா. தஸ்ஸா கோ நிஸ்ஸந்தோ³, அனத்தஸஞ்ஞாய பா⁴விதாய ப³ஹுலீகதாய அஹங்காரோ சித்தங் நானுஸந்த⁴தி ந ஸந்த⁴தி, மமங்காரோ ந ஸண்ட²ஹதி, உபெக்கா² வா படிக்கூலதா வா ஸண்ட²ஹதி, அயமஸ்ஸா நிஸ்ஸந்தோ³.

தத்த² கதமா அஸுப⁴ஸஞ்ஞா? "ஸத்த ஸங்கா²ரா அஸுபா⁴"தி யா ஸஞ்ஞா ஸஞ்ஜானநா வவத்த²பனா உக்³கா³ஹோ, அயங் அஸுப⁴ஸஞ்ஞா. தஸ்ஸா கோ நிஸ்ஸந்தோ³? அஸுப⁴ஸஞ்ஞாய பா⁴விதாய ப³ஹுலீகதாய ஸுப⁴னிமித்தே சித்தங் நானுஸந்த⁴தி ந ஸந்த⁴தி ந ஸண்ட²ஹதி, உபெக்கா² வா படிக்கூலதா வா ஸண்ட²ஹதி, அயமஸ்ஸா நிஸ்ஸந்தோ³.

தத்த² பஞ்சன்னங் க²ந்தா⁴னங் பரிஞ்ஞா ப⁴க³வதா தே³ஸிதா, யோ தத்த² அஸுப⁴ஸஞ்ஞா ரூபக்க²ந்த⁴ஸ்ஸ பரிஞ்ஞத்தங், து³க்க²ஸஞ்ஞா வேத³னாக்க²ந்த⁴ஸ்ஸ பரிஞ்ஞத்தங், அனத்தஸஞ்ஞா ஸஞ்ஞாக்க²ந்த⁴ஸ்ஸ

ஸங்கா²ரக்க²ந்த◌⁴ஸ்ஸ பரிஞ்ஞுத்தங், அனிச்சஸஞ்ஞா விஞ்ஞாணக்க²ந்த◌⁴ஸ்ஸ பரிஞ்ஞுத்தங். தத்த² ஸமதே²ன தண்ஹங் ஸமுக்³கா◌⁴தேதி, விபஸ்ஸனா அவிஜ்ஜங் ஸமுக்³கா◌⁴தேதி, அதோ³ஸேன தோ³ஸங் ஸமுக்³கா◌⁴தேதி, அமோஹேன மோஹங் ஸமுக்³கா◌⁴தேதி, அனிச்சஸஞ்ஞாய நிச்சஸஞ்ஞங் ஸமுக்³கா◌⁴தேதி, து³க்க²ஸஞ்ஞாய ஸுக²ஸஞ்ஞங் ஸமுக்³கா◌⁴தேதி, அனத்தஸஞ்ஞாய அத்தஸஞ்ஞங் ஸமுக்³கா◌⁴தேதி, அஸுப◌⁴ஸஞ்ஞாய ஸுப◌⁴ஸஞ்ஞங் ஸமுக்³கா◌⁴தேதி.

சித்தவிக்கே²பபடிஸங்ஹரணலக்க²ணோ ஸமதோ², தஸ்ஸ ஜா²னானி பத³ட்டா²னங். ஸப்³ப³த◌⁴ம்மங் யதா²பூ◌⁴தங் படிவேத◌⁴லக்க²ணா விபஸ்ஸனா, தஸ்ஸா ஸப்³ப³னெய்யங் பத³ட்டா²னங். இச்சா²படிஸங்ஹரணலக்க²ணோ அலோபோ◌⁴, தஸ்ஸ அதி³ன்னாதா³னா வேரமணீ பத³ட்டா²னங். அப்³யாபாத³லக்க²ணோ அதோ³ஸோ, தஸ்ஸ பாணாதிபாதா வேரமணீ பத³ட்டா²னங். வத்து²அப்படிஹதலக்க²ணோ அமோஹோ, தஸ்ஸ ஸம்மாபடிபத்தி பத³ட்டா²னங். ஸங்க²தானங் த◌⁴ம்மானங் வினாஸக்³க³ஹணலக்க²ணா அனிச்சஸஞ்ஞா, தஸ்ஸா உத³யப்³ப³யோ பத³ட்டா²னங். ஸாஸவப²ஸ்ஸஸஞ்ஜானநலக்க²ணா து³க்க²ஸஞ்ஞா, தஸ்ஸா வேத³னா பத³ட்டா²னங். ஸப்³ப³த◌⁴ம்மஅனுபக³மனலக்க²ணா அனத்தஸஞ்ஞா, தஸ்ஸா த◌⁴ம்மஸஞ்ஞா பத³ட்டா²னங். வினீலகவிபுப்³ப³கஉத்³து◌⁴மாதகஸமுக்³க³ஹணலக்க²ணா அஸுப◌⁴ஸஞ்ஞா, தஸ்ஸா நிப்³பி³தா³ பத³ட்டா²னங். இமேஸு நவஸு பதே³ஸு உபதி³ட்டே²ஸு ஸப்³போ³ குஸலபக்கோ² உபதி³ட்டோ² ப◌⁴வதி, ஸோ ச ப³ஹுஸ்ஸுதேன ஸக்கா ஜானிதுங் நோ அப்பஸ்ஸுதேன, பஞ்ஞவதா நோ து³ப்பஞ்ஞேன, யுத்தேன நோ அயுத்தேனாதி.

67. தத்த² நிச்சஸஞ்ஞாதி◌⁴முத்தஸ்ஸ அபராபரங் சித்தங் பணாமெந்தோ ஸதிமபச்சவெக்க²தோ அனிச்சஸஞ்ஞா ந உபட்டா²தி, பஞ்சஸு காமகு³ணேஸு ஸுக²ஸ்ஸாதா³தி◌⁴முத்தஸ்ஸ இரியாபத²ஸ்ஸ அக³திமபச்சவெக்க²தோ து³க்க²ஸஞ்ஞா ந உபட்டா²தி, க²ந்த◌⁴தா◌⁴துஆயதனேஸு அத்தாதி◌⁴முத்தஸ்ஸ நானாதா◌⁴துஅனேகதா◌⁴துவினிப்³போ◌⁴க³மபச்சவெக்க²தோ அனத்தஸஞ்ஞா ந உபட்டா²தி, வண்ணஸண்டா²னாபி◌⁴ரதஸ்ஸ காயே ஸுபா◌⁴தி◌⁴முத்தஸ்ஸ ச விப்படிச்ச²ன்னா அஸுப◌⁴ஸஞ்ஞா ந உபட்டா²தி.

அவிப்படிஸாரலக்க²ணா ஸத்³தா◌⁴, ஸத்³த³ஹனா பச்சுபட்டா²னங். தஸ்ஸ சத்தாரி ஸோதாபத்தியங்கா³னி பத³ட்டா²னங். ஏவஞ்ஹி வுத்தங் ப◌⁴க³வதா [பஸ்ஸ ஸங்யுத்தனிகாயே] ஸத்³தி◌⁴ந்த்³ரியங் பி◌⁴க்க²வே, குஹிங் த³ட்ட²ப்³ப³ங், சதூஸு ஸோதாபத்தியங்கே³ஸு குஸலேஸு த◌⁴ம்மேஸு.

ஸூராஅபடிக்கே²பனலக்க²ணங் வீரியிந்த்³ரியங், வீரியிந்த்³ரியாரம்போ⁴ பச்சுபட்டா²னங். தஸ்ஸ அதீதா சத்தாரோ ஸம்மப்பதா⁴னா பத³ட்டா²னங். யதா² வுத்தங் ப⁴க³வதா [பஸ்ஸ ஸங்யுத்தனிகாயே] வீரியிந்த்³ரியங், பி⁴க்க²வே, குஹிங் த³ட்ட²ப்³ப³ங், சதூஸு ஸம்மப்பதா⁴னேஸு.

ஸதி ஸரணலக்க²ணா, அஸம்மோஹபச்சுபட்டா²னா. தஸ்ஸ அதீதா சத்தாரோ ஸதிபட்டா²னா பத³ட்டா²னங். யதா² வுத்தங் ப⁴க³வதா ஸதிந்த்³ரியங் பி⁴க்க²வே, குஹிங் த³ட்ட²ப்³ப³ங், சதூஸு ஸதிபட்டா²னேஸு.

ஏகக்³க³லக்க²ணோ ஸமாதி⁴, அவிக்கே²பபச்சுபட்டா²னோ, தஸ்ஸ சத்தாரி ஞாணானி பத³ட்டா²னங். யதா² வுத்தங் ப⁴க³வதா ஸமாதி⁴ந்த்³ரியங், பி⁴க்க²வே, குஹிங் த³ட்ட²ப்³ப³ங், சதூஸு ஜா²னேஸு.

பஜானநலக்க²ணா பஞ்ஞா, பூ⁴தத்த²ஸந்தீரணா பச்சுபட்டா²னா, தஸ்ஸ சத்தாரி அரியஸச்சானி பத³ட்டா²னங். யதா² வுத்தங் ப⁴க³வதா [பஸ்ஸ ஸங்யுத்தனிகாயே] பஞ்ஞிந்த்³ரியங், பி⁴க்க²வே, குஹிங் த³ட்ட²ப்³ப³ங், சதூஸு அரியஸச்சேஸு.

சத்தாரி சக்கானி [பஸ்ஸ அ॰ நி॰ 4.31] பதிரூபதே³ஸவாஸோ சக்கங், ஸப்புரிஸூபனிஸ்ஸயோ சக்கங், அத்தஸம்மாபணிதா⁴னங் சக்கங், புப்³பே³ கதபுஞ்ஞதா சக்கங். தத்த² அரியஸன்னிஸ்ஸயலக்க²ணோ பதிரூபதே³ஸவாஸோ, ஸோ ஸப்புரிஸூபனிஸ்ஸயஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். அரியஸன்னிஸ்ஸயலக்க²ணோ ஸப்புரிஸூபனிஸ்ஸயோ, ஸோ அத்தஸம்மாபணிதா⁴னஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். ஸம்மாபடிபத்திலக்க²ணங் அத்தஸம்மாபணிதா⁴னங், தங் புஞ்ஞானங் பத³ட்டா²னங். குஸலத⁴ம்மோபசயலக்க²ணங் புஞ்ஞங், தங் ஸப்³ப³ஸம்பத்தீனங் பத³ட்டா²னங்.

ஏகாத³ஸஸீலமூலகா த⁴ம்மா ஸீலவதோ அவிப்படிஸாரோ ப⁴வதி…பே॰… ஸோ விமுத்திஞாணத³ஸ்ஸனங் “நாபரங் இத்த²த்தாயா”தி பஜானநா. தத்த² வேரமணிலக்க²ணங் ஸீலங், தங் அவிப்படிஸாரஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். ந அத்தானுவாத³லக்க²ணோ அவிப்படிஸாரோ, ஸோ பாமோஜ்ஜஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். அபி⁴ப்பமோத³னலக்க²ணங் பாமோஜ்ஜங், தங் பீதியா பத³ட்டா²னங். அத்தமனலக்க²ணா பீதி , ஸா பஸ்ஸத்³தி⁴யா பத³ட்டா²னங். கம்மனியலக்க²ணா பஸ்ஸத்³தி⁴, ஸா ஸுக²ஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். அப்³யாபாத³லக்க²ணங் ஸுக²ங், தங் ஸமாதி⁴னோ பத³ட்டா²னங். அவிக்கே²பனலக்க²ணோ ஸமாதி⁴, ஸோ யதா²பூ⁴தஞாணத³ஸ்ஸனஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். அவிபரீதஸந்தீரணலக்க²ணா பஞ்ஞா, ஸா நிப்³பி³தா³ய பத³ட்டா²னங் அனாலயனலக்க²ணா நிப்³பி³தா³, ஸா விராக³ஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். அஸங்கிலேஸலக்க²ணோ விராகோ³, ஸோ விமுத்தியா பத³ட்டா²னங்.

அகுஸலத⁴ம்மவிவேகலக்க²ணா விமுத்தி, ஸா விமுத்தினோ வோதா³னஸ்ஸ பத³ட்டா²னங்.

68. சதஸ்ஸோ அரியபூ⁴மியோ சத்தாரி ஸாமஞ்ஞப²லானி. தத்த² யோ யதா²பூ⁴தங் பஜானாதி, ஏஸா த³ஸ்ஸனபூ⁴மி. ஸோதாபத்திப²லஞ்ச ஸோ யதா²பூ⁴தங் பஜானித்வா நிப்³பி³ந்த³தி, இத³ங் தனுகாமராக³ஸ்ஸ பத³ட்டா²னங் ப்³யாபாதா³னங். ஸகதா³கா³மிப²லஞ்ச ஸண்ஹங் விரஜ்ஜதி, அயங் ராக³விராகா³ சேதோவிமுத்தி. அனாகா³மிப²லஞ்ச யங் அவிஜ்ஜாவிராகா³ விமுச்சதி, அயங் கதாபூ⁴மி. அரஹத்தஞ்ச ஸாமஞ்ஞப²லானீதி கோ வசனத்தோ², அரியோ அட்ட²ங்கி³கோ மக்³கோ³ ஸாமஞ்ஞங், தஸ்ஸேதானி ப²லானி ஸாமஞ்ஞப²லானீதி வுச்சதி. கிஸ்ஸ ப்³ரஹ்மஞ்ஞப²லானீதி வுச்சந்தே? ப்³ரஹ்மஞ்ஞஅரியோ அட்ட²ங்கி³கோ மக்³கோ³, தஸ்ஸ தானி ப²லானீதி ப்³ரஹ்மஞ்ஞப²லானீதி வுச்சந்தே.

தத்த² ஸோதாபன்னோ கத²ங் ஹோதி? ஸஹ ஸச்சாபி⁴ஸமயா அரியஸாவகஸ்ஸ தீணி ஸங்யோஜனானி பஹீயந்தி ஸக்காயதி³ட்டி² விசிகிச்சா² ஸீலப்³ப³தபராமாஸோ ச, இமேஸங் திண்ணங் ஸங்யோஜனானங் பஹானா பரிக்க²யா அரியஸாவகோ ஹோதி ஸோதாபன்னோ அவினிபாதத⁴ம்மோ யாவ து³க்க²ஸ்ஸந்தங் கரோதி.

தத்த² கதமா ஸக்காயதி³ட்டி²? அஸ்ஸுதவா பா³லோ புது²ஜ்ஜனோ யாவ அரியத⁴ம்மே அகோவிதோ³, ஸோ ரூபங் அத்ததோ ஸமனுபஸ்ஸதி யாவ விஞ்ஞாணஸ்மிங் அத்தானங், ஸோ இமேஸு பஞ்சஸு க²ந்தே⁴ஸு அத்தக்³கா³ஹோ வா அத்தனியக்³கா³ஹோ வா ஏஸோஹமஸ்மி ஏகஸ்மிங் வஸவத்திகோ [அவத்திதோ (பீ॰ க॰)] பக்கி²த்தோ அனுக்³க³ஹோ அனுஸயந்தோ அங்க³மங்க³ந்தி பரதி. யா ததா²பூ⁴தஸ்ஸ க²ந்தி ருசி பெக்க²னா ஆகாரபரிவிதக்கோ தி³ட்டி²னிஜ்ஜா²யனா அபி⁴ப்பஸன்னா, அயங் வுச்சதே ஸக்காயதி³ட்டீ²தி.

தத்த² பஞ்ச தி³ட்டி²யோ உச்சே²த³ங் ப⁴ஜந்தி. கதமாயோ பஞ்ச? ரூபங் அத்ததோ ஸமனுபஸ்ஸதி, யாவ விஞ்ஞாணங் அத்ததோ ஸமனுபஸ்ஸதி, இமாயோ பஞ்ச உச்சே²த³ங் ப⁴ஜந்தி, அவஸேஸாயோ பன்னரஸ ஸஸ்ஸதங் ப⁴ஜந்தி. இதி ஸக்காயதி³ட்டி²பஹானா த்³வாஸட்டி²தி³ட்டி²க³தானி பஹீயந்தி. பஹானா உச்சே²த³ங் ஸஸ்ஸதஞ்ச ந ப⁴ஜதி. இதி உச்சே²த³ஸஸ்ஸதப்பஹானா அரியஸாவகஸ்ஸ ந கிஞ்சி தி³ட்டி²க³தங் ப⁴வதி, அஞ்ஞா வா லோகுத்தராய ஸம்மாதி³ட்டி²யா. கத²ங் பன ஸக்காயதி³ட்டி² ந ப⁴வதி? இத⁴ அரியஸாவகோ ஸுதவா ஹோதி, ஸப்³போ³ ஸுக்கபக்கோ² காதப்³போ³, யாவ அரியத⁴ம்மேஸு கோவிதோ³ ரூபங்

அனத்ததோ ஸமனுபஸ்ஸதி, யாவ விஞ்ஞாணங்…பே॰… ஏவமஸ்ஸ ஸமனுபஸ்ஸந்தஸ்ஸ ஸக்காயதி³ட்டி² ந ப⁴வதி.

கத²ங் விசிகிச்சா² ந ப⁴வதி? இத⁴ அரியஸாவகோ பு³த்³தே⁴ ந கங்க²தி, ந விசிகிச்ச²தி அதி⁴ப்பஸீத³தி, இதிபி ஸோ ப⁴க³வாதி ஸப்³ப³ங். த⁴ம்மே ந கங்க²தி ந விசிகிச்ச²தி ஸப்³ப³ங். யாவ தண்ஹக்க²யோ விராகோ³ நிரோதோ⁴ நிப்³பா³னந்தி, இமினா து³தியேன ஆகங்கி²யேன த⁴ம்மேன ஸமன்னாக³தோ ஹோதி. ஸங்கே⁴ ந கங்க²தி…பே॰… யாவ பூஜா தே³வானஞ்ச மனுஸ்ஸானஞ்சாதி, இமினா ததியேன ஆகங்கி²யேன த⁴ம்மேன ஸமன்னாக³தோ ஹோதி.

ஸப்³பே³ ஸங்கா²ரா து³க்கா²தி ந கங்க²தி ந விசிகிச்ச²தி அதி⁴முச்சதி அபி⁴ப்பஸீத³தி. தண்ஹா து³க்க²ஸமுத³யோதி ந கங்க²தி ந விசிகிச்ச²தி. தண்ஹானிரோதா⁴ து³க்க²னிரோதோ⁴தி ந கங்க²தி ந விசிகிச்ச²தி. அரியோ அட்ட²ங்கி³கோ மக்³கோ³ து³க்க²னிரோத⁴கா³மினீ படிபதா³தி ந கங்க²தி ந விசிகிச்ச²தி அதி⁴முச்சதி அபி⁴ப்பஸீத³தி. யாவ பு³த்³தே⁴ வா த⁴ம்மே வா ஸங்கே⁴ வா து³க்கே² வா ஸமுத³யே வா நிரோதே⁴ வா மக்³கே³ வா கங்கா²யனா விமதி விசிகிச்சா² த்³வேதா⁴பதா² ஆஸப்பனா [அப்பனா (பீ॰ க॰) த⁴॰ ஸ॰ 1008 நிக்கே²பகண்டே³ பஸ்ஸிதப்³ப³ங்] பரிஸப்பனா அனவட்டா²னங் அதி⁴ட்டா²க³மனங் [அனிட்டா²க³மனங் (க॰)] அனேகங்ஸோ அனேகங்ஸிகதா, தே தஸ்ஸ பஹீனா ப⁴வந்தி பணுன்னா உச்சி²ன்னமூலா தாலாவத்து²கதா அனபா⁴வங்கதா ஆயதிங் அனுப்பாத³த⁴ம்மா.

69. தத்த² ஸீலப்³ப³தபராமாஸோ த்³விதா⁴ - ஸீலஸ்ஸ வா ஸுத்³த⁴ஸ்ஸ வா. தத்த² ஸீலஸ்ஸ ஸீலப்³ப³தபராமாஸோ இமினாஹங் ஸீலேன வா வதேன வா தபேன வா ப்³ரஹ்மசரியேன வா தே³வோ வா ப⁴விஸ்ஸாமி தே³வஞ்ஞதரோ வா தத்த² கபோதபாதா³ஹி அச்ச²ராஹி ஸத்³தி⁴ங் கீளிஸ்ஸாமி ரமிஸ்ஸாமி பரிசரிஸ்ஸாமீதி. யதா²பூ⁴தத³ஸ்ஸனந்தி ருசிவிமுத்தி ராகோ³ ராக³பரிவத்தகா தி³ட்டி²ரூபனா பஸ்ஸனா அஸந்துஸ்ஸிதஸ்ஸ ஸீலப்³ப³தபராமாஸோ. தத்த² கதமோ ஸுத்³த⁴ஸ்ஸ ஸீலப்³ப³தபராமாஸோ? இதே⁴கச்சோ ஸீலங் பராமஸதி, ஸீலேன ஸுஜ்ஜ²தி, ஸீலேன நீயதி, ஸீலேன முச்சதி, ஸுக²ங் வீதிக்கமதி, து³க்க²ங் வீதிக்கமதி, ஸுக²து³க்க²ங் வீதிக்கமதி அனுபாபுணாதி உபரிமேன. தது³ப⁴யங் ஸீலவதங் பராமஸதி தது³ப⁴யேன ஸீலவதேன ஸுஜ்ஜ²ந்தி முச்சந்தி நீயந்தி, ஸுக²ங் வீதிக்கமந்தி, து³க்க²ங் வீதிக்கமந்தி, ஸுக²து³க்க²ங் வீதிக்கமந்தி, அனுபாபுணந்தீதி அவிஸுசிகரங் த⁴ம்மங் அவிமுத்திகரங் த⁴ம்மங் விஸுசிதோ விமுத்திதோ பச்சாக³ச்ச²ந்தஸ்ஸ யா ததா²பூ⁴தஸ்ஸ க²ந்தி ருசி முத்தி பெக்க²னா ஆகாரபரிவிதக்கோ தி³ட்டி²னிஜ்ஜா²யனா பஸ்ஸனா, அயங் ஸுத்³த⁴ஸ்ஸ ஸீலப்³ப³தபராமாஸோ. ஏதே உபோ⁴ பராமாஸா அரியஸாவகஸ்ஸ பஹீனா

ப⁴வந்தி யாவ ஆயதிங் அனுப்பாத³த⁴ம்மா, ஸோ ஸீலவா ப⁴வதி அரியகந்தேஹி ஸீலேஹி ஸமன்னாக³தோ அக்க²ண்டே³ஹி யாவ உபஸமஸங்வத்தனிகேஹி. இமேஸங் திண்ணங் ஸங்யோஜனானங் பஹானா ஸுதவா அரியஸாவகோ ப⁴வதி ஸோதாபன்னோ அவினிபாதத⁴ம்மோ, ஸப்³ப³ங்.

ஸஹஸச்சாபி⁴ஸமயா, இதி கோ வசனத்தோ²? சத்தாரோ அபி⁴ஸமயா, பரிஞ்ஞாபி⁴ஸமயோ பஹானாபி⁴ஸமயோ ஸச்சி²கிரியாபி⁴ஸமயோ பா⁴வனாபி⁴ஸமயோ.

தத்த² அரியஸாவகோ து³க்க²ங் பரிஞ்ஞாபி⁴ஸமயேன அபி⁴ஸமேதி, ஸமுத³யங் பஹானாபி⁴ஸமயேன அபி⁴ஸமேதி, நிரோத⁴ங் ஸச்சி²கிரியாபி⁴ஸமயேன அபி⁴ஸமேதி, மக்³க³ங் பா⁴வனாபி⁴ஸமயேன அபி⁴ஸமேதி. கிங் காரணங்? து³க்க²ஸ்ஸ பரிஞ்ஞாபி⁴ஸமயோ, ஸமுத³யஸ்ஸ பஹானாபி⁴ஸமயோ, நிரோத⁴ஸ்ஸ ஸச்சி²கிரியாபி⁴ஸமயோ, மக்³க³ஸ்ஸ பா⁴வனாபி⁴ஸமயோ. ஸமத²விபஸ்ஸனாய கத²ங் அபி⁴ஸமேதி? ஆரம்மணே சித்தங் உபனிப³ந்தெ⁴த்வா பஞ்சக்க²ந்தே⁴ து³க்க²தோ பஸ்ஸதி. தத்த² யோ உபனிப³ந்தோ⁴, அயங் ஸமதோ². யா பரியோகா³ஹனா, அயங் விபஸ்ஸனா. பஞ்சக்க²ந்தே⁴ து³க்கா²தி பஸ்ஸதோ யோ பஞ்சக்க²ந்தே⁴ஸு ஆலயோ நிகந்தி உபக³மனங் அஜ்ஜோ²ஸானா இச்சா² முச்சா² பணிதி⁴ பத்த²னா பஹீயதி. தத்த² பஞ்சக்க²ந்தா⁴ து³க்க²ங். யோ தத்த² ஆலயோ நிகந்தி உபக³மனங் அஜ்ஜோ²ஸானங் இச்சா² முச்சா² பணிதி⁴ பத்த²னா, அயங் ஸமுத³யோ. யங் தஸ்ஸ பஹானங், ஸோ நிரோதோ⁴ ஸமதோ² விபஸ்ஸனா ச மக்³கோ³, ஏவங் தேஸங் சதுன்னங் அரியஸச்சானங் ஏககாலே ஏகக்க²ணே ஏகசித்தே அபுப்³ப³ங் அசரிமங் அபி⁴ஸமயோ ப⁴வதி. தேனாஹ ப⁴க³வா “ஸஹஸச்சாபி⁴ஸமயா அரியஸாவகஸ்ஸ தீணி ஸங்யோஜனானி பஹீயந்தீ”தி.

70. தத்த² ஸமத²விபஸ்ஸனா யுக³னத்³தா⁴ வத்தமானா ஏககாலே ஏகக்க²ணே ஏகசித்தே சத்தாரி கிச்சானி கரோதி, து³க்க²ங் பரிஞ்ஞாபி⁴ஸமயேன அபி⁴ஸமேதி, யாவ மக்³க³ங் பா⁴வனாபி⁴ஸமயேன அபி⁴ஸமேதி. கிங் காரணா? து³க்க²ங் பரிஞ்ஞாபி⁴ஸமயோ, யாவ மக்³க³ங் பா⁴வனாபி⁴ஸமயோ. ஏவங் தி³ட்ட²ந்தோ யதா² நாவா ஜலங் க³ச்ச²ந்தீ சத்தாரி கிச்சானி கரோதி, பாரிமங் தீரங் பாபேதி, ஓரிமங் தீரங் ஜஹதி, பா⁴ரங் வஹதி, ஸோதங் சி²ந்த³தி; ஏவமேவ ஸமத²விபஸ்ஸனா யுக³னத்³தா⁴ வத்தமானா ஏககாலே ஏகக்க²ணே ஏகசித்தே சத்தாரி கிச்சானி கரோதி , து³க்க²ங் பரிஞ்ஞாபி⁴ஸமயேன அபி⁴ஸமேதி, யாவ மக்³க³ங் பா⁴வனாபி⁴ஸமயேன அபி⁴ஸமேதி. யதா² வா ஸூரியோ உத³யந்தோ ஏககாலே அபுப்³ப³ங் அசரிமங்

சத்தாரி கிச்சானி கரோதி, அந்த◌⁴காரங் வித◌⁴மதி, ஆலோகங் பாதுகரோதி, ரூபங் நித³ஸ்ஸீயதி, ஸீதங் பரியாதி³யதி; ஏவமேவ ஸமத²விபஸ்ஸனா யுக³னத்³தா◌⁴ வத்தமானா ஏககாலே…பே॰… யதா² பதீ³போ ஜலந்தோ ஏககாலே அபுப்³ப³ங் அசரிமங் சத்தாரி கிச்சானி கரோதி, அந்த◌⁴காரங் வித◌⁴மதி, ஆலோகங் பாதுகரோதி, ரூபங் நித³ஸ்ஸீயதி, உபாதா³னங் பரியாதி³யதி; ஏவமேவ ஸமத²விபஸ்ஸனா யுக³னத்³தா◌⁴ வத்தமானா ஏககாலே…பே॰….

யதா³ அரியஸாவகோ ஸோதாபன்னோ ப◌⁴வதி அவினிபாதத◌⁴ம்மோ நியதோ யாவ து³க்க²ஸ்ஸந்தங் கரோதி, அயங் த³ஸ்ஸனபூ◌⁴மி. ஸோதாபத்திப²லஞ்ச ஸோதாபத்திப²லே டி²தோ உத்தரி ஸமத²விபஸ்ஸனங் பா◌⁴வெந்தோ யுக³னத்³தா◌⁴ வத்தமானா காமராக³ப்³யாபாதா³னங் யேபு◌⁴ய்யேன பஹானா அரியஸாவகோ ஹோதி. ஸகதா³கா³மி பரினிட்டி²தத்தா ஸகிதே³வ இமங் லோகங் ஆக³ந்த்வா து³க்க²ஸ்ஸந்தங் கரோதி, அயங் தனுபூ◌⁴மி.

ஸகதா³கா³மிப²லஞ்ச யோ ஸகதா³கா³மிப²லே டி²தோ விபஸ்ஸனங் பா◌⁴வெந்தோ காமராக³ப்³யாபாதே³ ஸானுஸயே அனவஸேஸங் பஜஹதி, காமராக³ப்³யாபாதே³ஸு அனவஸேஸங் பஹீனேஸு பஞ்சோரம்பா◌⁴கி³யானி ஸங்யோஜனானி பஹீனானி ப◌⁴வந்தி ஸக்காயதி³ட்டி² ஸீலப்³ப³தபராமாஸோ விசிகிச்சா² காமச்ச²ந்தோ³ ப்³யாபாதோ³ ச, இமேஸங் பஞ்சன்னங் ஓரம்பா◌⁴கி³யானங் ஸங்யோஜனானங் பஹானா [பஹானாய (பீ॰ க॰)] அரியஸாவகோ ஹோதி அனாகா³மீ தத்த² பரினிப்³பா³யீ அனாவத்தித◌⁴ம்மோ தஸ்மா லோகா, அயங் வீதராக³பூ◌⁴மி.

அனாகா³மிப²லஞ்ச அனாகா³மிப²லே டி²தோ உத்தரி ஸமத²விபஸ்ஸனங் பா◌⁴வெந்தோ பஞ்ச உத்³த◌⁴ம்பா◌⁴கி³யானி ஸங்யோஜனானி பஜஹதி ரூபராக³அரூபராக³மானஉத்³த◌⁴ச்சஅவிஜ்ஜஞ்ச. இமேஸங் பஞ்சன்னங் உத்³த◌⁴ம்பா◌⁴கி³யானங் ஸங்யோஜனானங் பஹானா அரியஸாவகோ அரஹா ப◌⁴வதி, கீ²ணாஸவோ வுஸிதவா ஸம்மத³ஞ்ஞா [ஸம்பஜஞ்ஞோ (பீ॰ க॰)] விமுத்தோ பரிக்கீ²ணப◌⁴வஸங்யோஜனோ அனுப்பத்தஸத³த்தோ², அயங் கதாபூ◌⁴மி.

அரஹந்தோவ அயங் ஸோபாதி³ஸேஸா நிப்³பா³னதா◌⁴து. தஸ்ஸ ஆயுக்க²யா ஜீவிதிந்த்³ரியாபரோதா◌⁴ இத³ஞ்ச து³க்க²ங் நிருஜ்ஜ²தி, அஞ்ஞஞ்ச து³க்க²ங் ந உப்பஜ்ஜதி. யோ இமஸ்ஸ து³க்க²ஸ்ஸ நிரோதோ◌⁴ வூபஸமோ, அஞ்ஞஸ்ஸ ச அபாதுபா◌⁴வோ, அயங் அனுபாதி³ஸேஸா நிப்³பா³னதா◌⁴து. இமா த்³வே நிப்³பா³னதா◌⁴துயோ. இதி ஸச்சானி வுத்தானி. ஸச்சாபி◌⁴ஸமயோ வுத்தோ, கிலேஸவவத்தா²னங் வுத்தங், பஹானங் வுத்தங், பூ◌⁴மியோ வுத்தா, ப²லானி வுத்தானி, நிப்³பா³னதா◌⁴துயோ வுத்தா. ஏவமிமேஸு வுத்தேஸு ஸப்³ப³போ³தி◌⁴ வுத்தா ப◌⁴வதி. எத்த² யோகோ³ கரணீயோ.

71. தத்த² கதமாயோ நவ அனுபுப்³ப³ஸமாபத்தியோ? சத்தாரி ஜா²னானி சதஸ்ஸோ ச அரூபஸமாபத்தியோ நிரோத⁴ஸமாபத்தி ச. தத்த² சத்தாரி ஜா²னானி கதமானி? இத⁴, பி⁴க்க²வே, [பஸ்ஸ தீ³க⁴னிகாயே] பி⁴க்கு² விவிச்சேவ காமேஹீதி வித்தா²ரேன காதப்³பா³னி. தத்த² கதமா சத்தாரோ அரூபஸமாபத்தியோ? விராகி³னோ வத வத்தப்³போ³, யாவ நிரோத⁴ஸமாபத்தி வித்தா²ரேன காதப்³பா³. இமாயோ நவ அனுபுப்³ப³ஸமாபத்தியோ.

தத்த² கதமங் பட²மங் ஜா²னங்? பஞ்சங்க³விப்பயுத்தங் பஞ்சங்க³ஸமன்னாக³தங். கதமேஹி பஞ்சஹி அங்கே³ஹி விப்பயுத்தங்? பஞ்சஹி நீவரணேஹி. தத்த² கதமானி பஞ்ச நீவரணானி? காமச்ச²ந்தோ³தி வித்தா²ரேதப்³போ³. தத்த² கதமோ காமச்ச²ந்தோ³? யோ பஞ்சஸு காமகு³ணேஸு ச²ந்த³ராகோ³ பேமங் நிகந்தி அஜ்ஜோ²ஸானங் இச்சா² முச்சா² பத்த²னா அபரிச்சாகோ³ அனுஸயோ பரியுட்டா²னங், அயங் காமச்ச²ந்த³னீவரணங். தத்த² கதமங் ப்³யாபாத³னீவரணங்? யோ ஸத்தேஸு ஸங்கா²ரேஸு ச ஆகா⁴தோ... பே... யதா² தோ³ஸே ததா² நிஒட்டா²னா, அயங் ப்³யாபாதோ³ நீவரணங். தத்த² கதமங் மித்³த⁴ங்? யா சித்தஸ்ஸ ஜளதா சித்தஸ்ஸ க³ருத்தங் சித்தஸ்ஸ அகம்மனீயதா சித்தஸ்ஸ நிக்கே²போ நித்³தா³யனா பசலிகதா பசலாயனா பசலாயனங், இத³ங் மித்³த⁴ங். தத்த² கதமங் தி²னங் [தீ²னங் (பீ.)]? யா காயஸ்ஸ தி²னதா ஜளதா காயஸ்ஸ க³ருத்தா காயஸ்ஸ அப்பஸ்ஸத்³தி⁴, இத³ங் தி²னங். இதி இத³ஞ்ச தி²னங் புரிமகஞ்ச மித்³த⁴ங் தது³ப⁴யங் தி²னமித்³த⁴னீவரணந்தி வுச்சதி. தத்த² கதமங் உத்³த⁴ச்சங்? யோ அவூபஸமோ சித்தஸ்ஸ, இத³ங் உத்³த⁴ச்சங். தத்த² கதமங் குக்குச்சங்? யோ சேதஸோ விலேகோ² அலஞ்சனா விலஞ்சனா ஹத³யலேகோ² விப்படிஸாரோ, இத³ங் குக்குச்சங். இதி இத³ஞ்ச குக்குச்சங் புரிமகஞ்ச உத்³த⁴ச்சங் தது³ப⁴யங் உத்³த⁴ச்சகுக்குச்சனீவரணந்தி வுச்சதி. தத்த² கதமங் விசிகிச்சா²னீவரணங்? யோ பு³த்³தே⁴ வா த⁴ம்மே வா ஸங்கே⁴ வா...பே... அயங் விசிகிச்சா². அபி ச கோ² பன பஞ்ச விசிகிச்சா²யோ ஸமனந்தராயிகா தே³ஸந்தராயிகா ஸமாபத்தந்தராயிகா மக்³க³ந்தராயிகா ஸக்³க³ந்தராயிகா, இமாயோ பஞ்ச விசிகிச்சா²யோ . இத⁴ பன ஸமாபத்தந்தராயிகா விசிகிச்சா² அதி⁴ப்பேதா. இமே பஞ்ச நீவரணா.

தத்த² நீவரணானீதி கோ வசனத்தோ², குதோ நிவாரயந்தீதி? ஸப்³ப³தோ குஸலபக்கி²கா நிவாரயந்தி. கத²ங் [கிங் கங் (பீ. க.)] நிவாரயந்தி? காமச்ச²ந்தோ³ அஸுப⁴தோ நிவாரயதி, ப்³யாபாதோ³ மெத்தாய [மெத்ததோ (பீ.)] நிவாரயதி, தி²னங் பஸ்ஸத்³தி⁴தோ நிவாரயதி, மித்³த⁴ங் வீரியாரம்ப⁴தோ நிவாரயதி, உத்³த⁴ச்சங் ஸமத²தோ நிவாரயதி, குக்குச்சங் அவிப்படிஸாரதோ நிவாரயதி, விசிகிச்சா² பஞ்ஞாதோ படிச்சஸமுப்பாத³தோ நிவாரயதி.

அபரோ பரியாயோ. காமச்ச²ந்தோ³ அலோப⁴தோ குஸலமூலதோ நிவாரயதி, ப்³யாபாதோ³ அதோ³ஸதோ நிவாரயதி, தி²னமித்³த⁴ங் ஸமாதி⁴தோ நிவாரயதி, உத்³த⁴ச்சகுக்குச்சங் ஸதிபட்டா²னேஹி நிவாரயதி, விசிகிச்சா² அமோஹதோ குஸலமூலதோ நிவாரயதி.

அபரோ பரியாயோ. தயோ விஹாரா தி³ப்³ப³விஹாரோ ப்³ரஹ்மவிஹாரோ அரியவிஹாரோ. தி³ப்³ப³விஹாரோ சத்தாரி ஜா²னானி, ப்³ரஹ்மவிஹாரோ சத்தாரி அப்பமாணானி, அரியவிஹாரோ ஸத்ததிங்ஸ போ³தி⁴பக்கி²யா த⁴ம்மா. தத்த² காமச்ச²ந்தோ³ உத்³த⁴ச்சங் குக்குச்சஞ்ச தி³ப்³ப³விஹாரங் நிவாரயதி, ப்³யாபாதோ³ ப்³ரஹ்மவிஹாரங் நிவாரயதி, தி²னமித்³த⁴ங் விசிகிச்சா² ச அரியவிஹாரங் நிவாரயதி.

அபரோ பரியாயோ. காமச்ச²ந்தோ³ ப்³யாபாதோ³ உத்³த⁴ச்சகுக்குச்சஞ்ச ஸமத²ங் நிவாரயந்தி, தி²னமித்³த⁴ங் விசிகிச்சா² ச விபஸ்ஸனங் நிவாரயந்தி, அதோ நீவரணந்தி வுச்சந்தே. இமேஹி பஞ்சஹி அங்கே³ஹி விப்பயுத்தங் பட²மங் ஜா²னங்.

கதமேஹி பஞ்சஹி அங்கே³ஹி ஸம்பயுத்தங் பட²மங் ஜா²னங்? விதக்கவிசாரேஹி பீதியா ஸுகே²ன ச சித்தேகக்³க³தாய ச. இமேஸங் பஞ்சன்னங் அங்கா³னங் உப்பாத³படிலாப⁴ஸமன்னாக³மோ ஸச்சி²கிரியங் பட²மங் ஜா²னங் படிலத்³த⁴ந்தி வுச்சதி. இமானி பஞ்ச அங்கா³னி உப்பாதெ³த்வா விஹரதீதி, தேன வுச்சதே பட²மங் ஜா²னங் உபஸம்பஜ்ஜ விஹரதீதி தி³ப்³பே³ன விஹாரேன.

தத்த² து³தியங் ஜா²னங் சதுரங்க³ஸமன்னாக³தங் பீதிஸுகே²ன சித்தேகக்³க³தாய அஜ்ஜ²த்தங் ஸம்பஸாத³னேன இமானி சத்தாரி அங்கா³னி உப்பாதெ³த்வா ஸம்பாதெ³த்வா விஹரதி, தேன வுச்சதி து³தியங் ஜா²னங் உபஸம்பஜ்ஜ விஹரதீதி.

தத்த² பஞ்சங்க³ஸமன்னாக³தங் ததியங் ஜா²னங் ஸதியா ஸம்பஜஞ்ஞே ஸுகே²ன சித்தேகக்³க³தாய உபெக்கா²ய இமானி பஞ்சங்கா³னி உப்பாதெ³த்வா ஸம்பாதெ³த்வா விஹரதி, தேன வுச்சதி ததியங் ஜா²னங் உபஸம்பஜ்ஜ விஹரதீதி.

தத்த² சதுத்த²ங் ஜா²னங் சதுரங்க³ஸமன்னாக³தங் உபெக்கா²ய ஸதிபாரிஸுத்³தி⁴யா அது³க்க²மஸுகா²ய வேத³னாய சித்தேகக்³க³தா ச, இமேஹி சதூஹங்கே³ஹி ஸமன்னாக³தங் சதுத்த²ங் ஜா²னங். இதி இமேஸங் சதுன்னங் அங்கா³னங் உப்பாதோ³ படிலாபோ⁴ ஸமன்னாக³மோ ஸச்சி²கிரியா சதுத்த²ங் ஜா²னங் படிலத்³த⁴ந்தி வுச்சதி. இமானி சத்தாரி ஜா²னானி

உப்பாதெ³த்வா ஸம்பாதெ³த்வா உபஸம்பஜ்ஜ விஹரதி, தேன வுச்சதி தி³ப்³பே³ன விஹாரேன விஹரதீதி.

தத்த² கதமோ அனிச்சட்டோ²? பீளனட்டோ² அனிச்சட்டோ² பப⁴ங்க³ட்டோ² ஸம்பாபனட்டோ² விவேகட்டோ² அனிச்சட்டோ², அயங் அனிச்சட்டோ².

தத்த² கதமோ து³க்க²ட்டோ²? பீளனட்டோ² து³க்க²ட்டோ² ஸம்பீளனட்டோ² ஸங்வேக³ட்டோ² ப்³யாதி⁴னட்டோ², அயங் து³க்க²ட்டோ².

தத்த² கதமோ ஸுஞ்ஞட்டோ²? அனுபலித்தோ ஸுஞ்ஞட்டோ², அஸம்பா⁴ஜனட்டோ² க³தபட்டோ² [அப்பட்டோ² (பீ॰)] விவட்டட்டோ², அயங் ஸுஞ்ஞட்டோ².

தத்த² கதமோ அனத்தட்டோ²? அனிஸ்ஸரியட்டோ² அனத்தட்டோ², அவஸவத்தனட்டோ², அகாமகாரிட்டோ² பரிவித³ட்டோ², அயங் அனத்தட்டோ²தி.

ஸுத்தத்த²ஸமுச்சயோ நாம ஸங்வத்திஸந்திகா பேடகபூ⁴மி ஸமத்தா.

7. ஹாரஸம்பாதபூ⁴மி

72. ஜா²னங் விராகோ³. சத்தாரி ஜா²னானி வித்தா²ரேன காதப்³பா³னி. தானி து³விதா⁴னி; பொ³ஜ்ஜ²ங்க³விப்பயுத்தானி ச பொ³ஜ்ஜ²ங்க³ஸம்பயுத்தானி ச. தத்த² பொ³ஜ்ஜ²ங்க³விப்பயுத்தானி பா³ஹிரகானி, பொ³ஜ்ஜ²ங்க³ஸம்பயுத்தானி அரியபுக்³க³லானி. தத்த² யேன ச² புக்³க³லமூலானி தேஸங் நிக்கி²பெத்வா ராக³சரிதோ, தோ³ஸசரிதோ, மோஹசரிதோ, ராக³தோ³ஸசரிதோ, ராக³மோஹசரிதோ, தோ³ஸமோஹசரிதோ, ஸமபா⁴க³சரிதோ, இதி இமேஸங் புக்³க³லானங் ஜா²னங் ஸமாபஜ்ஜிதானங் பஞ்ச நீவரணானி படிபக்கோ² தேஸங் படிகா⁴தாய யதா² அஸமத்தோ² தீணி அகுஸலமூலானி நிக்³க³ண்ஹாதி. லோபே⁴ன அகுஸலமூலேன அபி⁴ஜ்ஜா² ச உத்³த⁴ச்சஞ்ச உப்பிலவதங் அலோபே⁴ன குஸலமூலேன நிக்³க³ண்ஹாதி, குக்குச்சஞ்ச விசிகிச்சா² ச மோஹபக்கோ², தங் அமோஹேன நிக்³க³ண்ஹாதி. தோ³ஸோ ச தி²னமித்³த⁴ஞ்ச தோ³ஸபக்கோ², தங் அதோ³ஸேன நிக்³க³ண்ஹாதி.

தத்த² அலோப⁴ஸ்ஸ பாரிபூரியா நெக்க²ம்மவிதக்கங் விதக்கேதி. தத்த² அதோ³ஸஸ்ஸ பாரிபூரியா அப்³யாபாத³விதக்கங் விதக்கேதி. தத்த² அமோஹஸ்ஸ பாரிபூரியா அவிஹிங்ஸாவிதக்கங் விதக்கேதி. தத்த² அலோப⁴ஸ்ஸ பாரிபூரியா விவித்தோ ஹோதி காமேஹி. தத்த² அதோ³ஸஸ்ஸ பாரிபூரியா அமோஹஸ்ஸ பாரிபூரியா ச விவித்தோ ஹோதி பாபகேஹி அகுஸலேஹி த⁴ம்மேஹி, ஸவிதக்கங் ஸவிசாரங் விவேகஜங் பீதிஸுக²ங் பட²மங் ஜா²னங் உபஸம்பஜ்ஜ விஹரதி.

விதக்காதி தயோ விதக்கா - நெக்க²ம்மவிதக்கோ அப்³யாபாத³விதக்கோ அவிஹிங்ஸாவிதக்கோ. தத்த² பட²மாபி⁴னிபாதோ விதக்கோ, படிலத்³த⁴ஸ்ஸ விசரணங் விசாரோ. யதா² புரிஸோ தூ³ரதோ புரிஸங் பஸ்ஸதி ஆக³ச்ச²ந்தங், ந ச தாவ ஜானாதி ஏஸோ இத்தீ²தி வா புரிஸோதி வா யதா³ து படிலப⁴தி இத்தீ²தி வா புரிஸோதி வா ஏவங் வண்ணோதி வா ஏவங் ஸண்டா²னோதி வா இமே விதக்கயந்தோ உத்தரி உபபரிக்க²ந்தி கிங் நு கோ² அயங் ஸீலவா உதா³ஹு து³ஸ்ஸீலோ அட்³டோ⁴ வா து³க்³க³தோதி வா. ஏவங் விசாரோ விதக்கே அப்பேதி, விசாரோ சரியதி ச அனுவத்ததி ச. யதா² பக்கீ² புப்³ப³ங் ஆயூஹதி பச்சா² நாயூஹதி யதா² ஆயூஹனா ஏவங் விதக்கோ, யதா² பக்கா²னங் பஸாரணங் ஏவங் விசாரோ அனுபாலதி விதக்கேதி விசரதி விசாரேதி. விதக்கயதி விதக்கேதி, அனுவிசரதி விசாரேதி. காமஸஞ்ஞாய படிபக்கோ² விதக்கோ, ப்³யாபாத³ஸஞ்ஞாய விஹிங்ஸஸஞ்ஞாய ச படிபக்கோ² விசாரோ. விதக்கானங் கம்மங் அகுஸலஸ்ஸ அமனஸிகாரோ, விசாரானங் கம்மங் ஜெட்டா²னங் ஸங்வாரணா. யதா² பலிகோ துண்ஹிகோ ஸஜ்ஜா²யங் கரோதி ஏவங் விதக்கோ, யதா² தங்யேவ அனுபஸ்ஸதி ஏவங் விசாரோ. யதா² அபரிஞ்ஞா ஏவங் விதக்கோ. யதா² பரிஞ்ஞா ஏவங் விசாரோ.

நிருத்திபடிஸம்பி⁴தா³யஞ்ச படிபா⁴னபடிஸம்பி⁴தா³யஞ்ச விதக்கோ, த⁴ம்மபடிஸம்பி⁴தா³யஞ்ச அத்த²படிஸம்பி⁴தா³யஞ்ச விசாரோ. கல்லிதா கோஸல்லத்தங் சித்தஸ்ஸ விதக்கோ, அபி⁴னீஹாரகோஸல்லங் சித்தஸ்ஸ விசாரோ . இத³ங் குஸலங் இத³ங் அகுஸலங் இத³ங் பா⁴வேதப்³ப³ங் இத³ங் பஹாதப்³ப³ங் இத³ங் ஸச்சி²காதப்³ப³ந்தி விதக்கோ, யதா² பஹானஞ்ச பா⁴வனா ச ஸச்சி²கிரியா ச ஏவங் விசாரோ. இமேஸு விதக்கவிசாரேஸு டி²தஸ்ஸ து³வித⁴ங் து³க்க²ங் ந உப்பஜ்ஜதி காயிகஞ்ச சேதஸிகஞ்ச; து³வித⁴ங் ஸுக²ங் உப்பஜ்ஜதி காயிகஞ்ச சேதஸிகஞ்ச. இதி விதக்கஜனிதங் சேதஸிகங் ஸுக²ங் பீதி காயிகங் ஸுக²ங் காயிகோயேவ. யா தத்த² சித்தஸ்ஸ ஏகக்³க³தா, அயங் ஸமாதி⁴. இதி பட²மங் ஜா²னங் பஞ்சங்க³விப்பஹீனங் பஞ்சங்க³ஸமன்னாக³தங்.

தேஸங்யேவ விதக்கவிசாரானங் அபி⁴க்க²ணங் ஆஸேவனாய தஸ்ஸ தப்போணமானஸங் ஹோதி. தஸ்ஸ விதக்கவிசாரா ஓளாரிகா கா²யந்தி. யஞ்ச பீதிஸுக²ஞ்ச நெக்க²ம்மஞ்ச ஓளாரிகங் ப⁴வதி. அபி ச ஸமாதி⁴ஜா பீதி ரதி ச ஜாயதி. தஸ்ஸ விசாராரம்மணங். தேஸங் வூபஸமா அஜ்ஜ²த்தங் சேதோ ஸம்பஸீத³தி. யே விதக்கவிசாரா த்³வே த⁴ம்மானுஸ்ஸரிதப்³பா³. பச்சுப்பன்னா த³ரணிதப்³ப³ங். தேஸங் வூபஸமா ஏகோதி³பா⁴வங் சித்தேகக்³க³தங் ஹோதி. தஸ்ஸ ஏகோதி³பா⁴வேன பீதி பாரிபூரிங் க³ச்ச²தி. யா பீதி, தங் ஸோமனஸ்ஸிந்த்³ரியங், யங் ஸுக²ங், தங் ஸுகி²ந்த்³ரியங். யா சித்தேகக்³க³தா, அயங் ஸமாதி⁴. தங் து³தியங் ஜா²னங் சதுரங்க³ஸமன்னாக³தங். ஸோ பீதியா விராகா³ யாதி ஓஜஹி ஜல்லஸஹக³தங்.

73. தத்த² ஸோமனஸ்ஸசித்தமுபாதா³னந்தி ச ஸோ தங் விசினந்தோ உபெக்க²மேவ மனஸிகரோதி. ஸோ பீதியா விராகா³ உபெக்க²கோ விஹரதி. யதா² ச பீதியா ஸுக²மானிதங், தங் காயேன படிஸங்வேதே³தி ஸம்பஜானோ விஹரதி. யேன ஸதிஸம்பஜஞ்ஞேன உபெக்கா²பாரிபூரிங் க³ச்ச²தி. இத³ங் ததியங் ஜா²னங் சதுரங்க³ஸமன்னாக³தங்.

ததா² காயிகஸ்ஸ ஸுக²ஸ்ஸ பஹானாய பட²மே ஜா²னே ஸோமனஸ்ஸிந்த்³ரியங் நிருஜ்ஜ²தி. து³தியே ஜா²னே து³க்கி²ந்த்³ரியங் நிருஜ்ஜ²தி. ஸோ ஸுக²ஸ்ஸ ச பஹானா து³க்க²ஸ்ஸ ச பஹானா புப்³பே³வ ஸோமனஸ்ஸதோ³மனஸ்ஸானங் அத்த²ங்க³மா அது³க்க²மஸுக²ங் உபெக்கா²ஸதிபாரிஸுத்³தி⁴ங் சதுத்த²ங் ஜா²னங் உபஸம்பஜ்ஜ விஹரதி . தத்த² சதூஹி இந்த்³ரியேஹி உபெக்கா² பஸாதா³ ஹோதி, து³க்கி²ந்த்³ரியேன தோ³மனஸ்ஸிந்த்³ரியேன ஸுகி²ந்த்³ரியேன ஸோமனஸ்ஸிந்த்³ரியேன ச. தேஸங் நிரோதா⁴ உபெக்கா²ஸம்பஜஞ்ஞங் ஹோதி, தத்த² ஸுகி²ந்த்³ரியேன ஸோமனஸ்ஸிந்த்³ரியேன ச அஸதி ஹோதி, தேஸங் நிரோதா⁴ ஸதிமா ஹோதி, து³க்கி²ந்த்³ரியேன தோ³மனஸ்ஸிந்த்³ரியேன ச அஸம்பஜஞ்ஞங், தேஸங் நிரோதா⁴ ஸம்பஜஞ்ஞங் ஹோதி, இதி உபெக்கா²ய ச ஸஞ்ஞா, ஸதோ ஸம்பஜானோ சித்தேகக்³க³தா ச இத³ங் வுச்சதே ச சதுத்த²ங் ஜா²னங்.

தத்த² யோ ராக³சரிதோ புக்³க³லோ தஸ்ஸ ஸுகி²ந்த்³ரியஞ்ச ஸோமனஸ்ஸிந்த்³ரியஞ்ச; யோ தோ³ஸசரிதோ புக்³க³லோ தஸ்ஸ து³க்கி²ந்த்³ரியஞ்ச தோ³மனஸ்ஸிந்த்³ரியஞ்ச; யோ மோஹசரிதோ புக்³க³லோ தஸ்ஸ அஸதி ச அஸம்பஜஞ்ஞஞ்ச.

தத்த² ராக³சரிதஸ்ஸ புக்³க³லஸ்ஸததியே ஜா²னே சதுத்தே² ச அனுனயோ நிருஜ்ஜ²தி, தோ³ஸசரிதஸ்ஸ பட²மே ஜா²னே து³தியே ச படிக⁴ங் நிருஜ்ஜ²தி, மோஹசரிதஸ்ஸ புக்³க³லஸ்ஸ பட²மே ஜா²னே து³தியே ச அஸம்பஜஞ்ஞங் நிருஜ்ஜ²தி. ததியே ஜா²னே சதுத்தே² ச அஸதி நிருஜ்ஜ²தி, ஏவமேவ தேஸங் திண்ணங் புக்³க³லானங் சத்தாரி ஜா²னானி வோதா³னங் க³மிஸ்ஸந்தி.

தத்த² ராக³தோ³ஸசரிதஸ்ஸ புக்³க³லஸ்ஸ அஸம்பஜஞ்ஞஞ்ச அனுனயோ ச படிக⁴ஞ்ச, தேன ஹானபா⁴கி³யங் [பஹானபா⁴கி³யங் (பீ. க.)] ஜா²னங் ஹோதி. தத்த² ராக³மோஹசரிதஸ்ஸ புக்³க³லஸ்ஸ அனுனயத்தங் ச ஆதீ³னவங் த³ஸ்ஸிதா, தங் தஸ்ஸ ஹானபா⁴கி³யங் ஜா²னங் ஹோதி. தத்த² தோ³ஸமோஹசரிதஸ்ஸ புக்³க³லஸ்ஸ படிகோ⁴ ச அஸதி ச அஸம்பஜஞ்ஞஞ்ச ஆதீ³னவங் த³ஸ்ஸிதா தேன தஸ்ஸ ஹானபா⁴கி³யங் ஜா²னங் ஹோதி.

தத்த² ராக³தோ³ஸமோஹஸமபா⁴க³சரிதஸ்ஸ புக்³க³லஸ்ஸ விஸேஸபா⁴கி³யங் ஜா²னங் ஹோதி, இமானி சத்தாரி ஜா²னானி ஸத்தஸு புக்³க³லேஸு நித்³தி³ஸிதப்³பா³னி. சதூஸு ச ஸமாதீ⁴ஸு ச²ந்த³ஸமாதி⁴னா பட²மங் ஜா²னங், வீரியஸமாதி⁴னா து³தியங் ஜா²னங், சித்தஸமாதி⁴னா ததியங் ஜா²னங், வீமங்ஸாஸமாதி⁴னா சதுத்த²ங் ஜா²னங். அப்பணிஹிதேன பட²மங் ஜா²னங், ஸுஞ்ஞதாய து³தியங் ஜா²னங், அனிமித்தேன ததியங் ஜா²னங், ஆனாபானஸ்ஸதியா சதுத்த²ங் ஜா²னங். காமவிதக்கப்³யாபாதா³னஞ்ச தங் தங் வூபஸமேன பட²மங் ஜா²னங் ஹோதி, விதக்கவிசாரானங் வூபஸமேன து³தியங் ஜா²னங், ஸுகி²ந்த்³ரியஸோமனஸ்ஸிந்த்³ரியானங் வூபஸமேன ததியங் ஜா²னங், காயஸங்கா²ரானங் வூபஸமேன சதுத்த²ங் ஜா²னஞ்ச. ஸாகா³தி⁴ட்டா²னேன பட²மங் ஜா²னங், ஸச்சாதி⁴ட்டா²னேன து³தியங் ஜா²னங், பஞ்ஞாதி⁴ட்டா²னேன ததியங் ஜா²னங், உபஸமாதி⁴ட்டா²னேன சதுத்த²ங் ஜா²னங். இமானி சத்தாரி ஜா²னானி ஸங்கே²பனித்³தே³ஸேன நித்³தி³ட்டா²னி, தத்த² ஸமாதி⁴ந்த்³ரியங் பாரிபூரிங் க³ச்ச²தி. அனுவத்தனகானி சத்தாரி, தத்த² யோ பட²மங் ஜா²னங் நிஸ்ஸாய ஆஸவக்க²யங் பாபுணாதி, ஸோ ஸுகா²ய படிபதா³ய த³ந்தா⁴பி⁴ஞ்ஞாய தோ³மனஸ்ஸிந்த்³ரியபடிபக்கே²ன. யோ து³தியங் ஜா²னங் நிஸ்ஸாய ஆஸவானங் க²யங் பாபுணாதி, ஸோ ஸுகா²ய படிபதா³ய கி²ப்பாபி⁴ஞ்ஞாய து³க்கி²ந்த்³ரியபடிபக்கே²ன. யோ ததியங் ஜா²னங் நிஸ்ஸாய ஆஸவானங் க²யங் பாபுணாதி, ஸோ ஸுகா²ய படிபதா³ய த³ந்தா⁴பி⁴ஞ்ஞாய ஸோமனஸ்ஸிந்த்³ரியபடிபக்கே²ன. யோ சதுத்த²ங் ஜா²னங் நிஸ்ஸாய

ஆஸவானங் க²யங் பாபுணாதி, ஸோ ஸுகா²ய படிபதா³ய கி²ப்பாபி⁴ஞ்ஞாய ஸுகி²ந்த்³ரியபடிபக்கே²ன க³தோ.

பகிண்ணகனித்³தே³ஸோ.

74. யானி சத்தாரி ஜா²னானி, தேஸங் ஜா²னானங் இமானி அங்கா³னி, தேஸங் அங்கா³னங் ஸமூஹோ [ஸம்மோஹோ (பீ॰ க॰)] அஸ்ஸ அங்கா³, அயங் ஜா²னபூ⁴மி கோ விஸேஸோதி அஸ்ஸ விஸேஸோ. இமே ஸம்பா⁴ரா தேஹி அயங் ஸமுதா³க³மோ, தஸ்ஸ ஸமுதா³க³மஸ்ஸ அயங் உபனிஸா, தாய உபனிஸாய அயங் பா⁴வனா. தஸ்ஸா பா⁴வனாய அயங் ஆதீ³னவோ. தேன அயங் பரிஹானி. கஸ்ஸ பரிஹானீதி தது³பக³ஜ்ஜா²யினோ [தது³பகஜ்ஜா²யினோ (பீ॰ க॰)]. தங் யதா² ப⁴ணிதங் பச்சவெக்க²ந்தோ அயங் விஸேஸோ. தேன விஸேஸேன அயங் அஸ்ஸாதோ³, ஸோ கஸ்ஸ அஸ்ஸாதோ³ அஜா²னியா ஜா²யினோ, தஸ்ஸா அஜா²னியா ஜா²யினோ, இத³ங் கல்லிதா கோஸல்லே டி²தஜ்ஜா²னங் அனோமத³தி³யதங் க³ச்ச²தி ஜா²னப³லங், ஜா²னப³லே டி²தஸ்ஸ அயங் பாரமிப்பத்தஸ்ஸ இமானி ஜா²னங்கா³னி அனாவிலஸங்கப்போ பட²மே ஜா²னே ஜா²னங்கா³னி பா⁴வீ. ஸோ பீதி தத³னுஸாரித்தாவ பட²மே ஜா²னே ஜா²னங்க³ங் தஸ்ஸங்கு³னோ ச த⁴ம்மா தத³பி⁴ஸன்னிதாய ச. பீதி து³தியே ஜா²னே ஜா²னங்க³த⁴ம்மதா கோ² பன ததா² பவத்தஸ்ஸ ஸஹக³தங் ஜா²னங்க³த⁴ம்மங் ஸஸுக²தாய அஜ்ஜ²த்தங் ஸம்பஸாதோ³ து³தியே ஜா²னே ஜா²னங்க³ங் மனோஸம்பஸாத³னதாய தத³பி⁴ஸன்னிதாய ச. பீதி து³தியே ஜா²னே ஜா²னங்க³ங் அஜ்ஜ²த்தங் ஸம்பஸாத³னங் ஸமாதி⁴தா [ஸமாதி⁴கா (பீ॰)] பீதி து³தியே ஜா²னே ஜா²னங்க³ங், சேதஸோ ஏகோதி³பா⁴வோ து³தியே ஜா²னே ஜா²னங்க³ங், உபெக்கா² ப²ஸ்ஸதா ததியே ஜா²னே ஜா²னங்க³ங், ஸுக²ங் தஸ்ஸ அங்க³ந்தி ச. சேதஸோ ஏகோதி³பா⁴வோ சதுத்தே² ஜா²னே ஜா²னங்க³ங், உபெக்கா² அது³க்க²மஸுகா² சதுத்தே² ஜா²னே ஜா²னங்க³ங், அபி⁴னிஸாபூ⁴மி உபெக்கா²ஸதிபாரிஸுத்³தி⁴ சதுத்தே² ஜா²னே ஜா²னங்க³ங். ஸதிபாரிஸுத்³தி⁴ ச அனேகஜ்ஜா²பூ⁴மீஸு ஜா²னங்க³ஸமாயுத்தா பீதி சேதஸோ ஏகோதி³பா⁴வோ சதுத்தே² ஜா²னே ஜா²னங்க³ங்.

தத்த² கதமா ஜா²னபூ⁴மி? ஸவிதக்கே ஸவிசாரே விவேகா அனுக³தா பட²மே ஜா²னே ஜா²னபூ⁴மி. அவிதக்கே அவிசாரே அஜ்ஜ²த்தங் ஸம்பஸாத³னங் ஜனிதங் பீதிமனுக³தா து³தியே ஜா²னே ஜா²னபூ⁴மி. ஸுக²ஸாதஸமோஹிதா ஸப்பீதிகா ததியே ஜா²னே ஜா²னபூ⁴மி. தஸ்ஸ ஸுக²து³க்க²ஸஹக³தா அபி⁴னீஹாரஸஹக³தா சதுத்தே² ஜா²னே ஜா²னபூ⁴மி. அப்பமாணஸஹக³தா ஸத்தாரம்மணா பட²மே ஜா²னே ஜா²னபூ⁴மி. அபி⁴பூ⁴மிஆயதனஸஹக³தா ரூபஸஞ்ஞீஸு து³தியே ஜா²னே ஜா²னபூ⁴மி. விமொக்க²ஸஹக³தானங்

விமொக்கே²ஸு ததியே ஜா²னே ஜா²னபூ⁴மி. அனுபஸ்ஸனாஸஹக³தா காயஸங்கா²ரா ஸம்மா சதுத்த²ஸ்ஸ ஜா²னஸ்ஸ பூ⁴மி.

75. தத்த² கதமே ஜா²னவிஸேஸா? விவிச்சேவ காமேஹி விவிச்ச பாபகேஹி அகுஸலேஹி த⁴ம்மேஹி சித்தசேதஸிகஸஹக³தா காமதா⁴துஸமதிக்கமனதாபி, அயங் ஜா²னவிஸேஸோ. அவிதக்கா சேவ அவிசாரா ச ஸப்பீதிகாய ஸதிஸஹக³தாய பீதிஸஹக³தா ஸஞ்ஞாமனஸிகாரா ஸமுதா³சரந்தி. அயங் ஜா²னவிஸேஸோ. அவிதக்காய பூ⁴மியா அவிசாரேயேவ ஸதி அனுக³தா உபெக்கா²ஸஹக³தா மனஸிகாரா ஸமுதா³சரந்தி. தத³னுத⁴ம்மதாய ச ஸதி ஸண்ட³ஹதி [ஸந்த³ஹதி (பீ.)]. தஞ்ச பூ⁴மிங் உபஸம்பஜ்ஜ விஹரதி, அயங் ஜா²னவிஸேஸோ. ஸதிபாரிஸுத்³தி⁴ஸஹக³தா ஸஞ்ஞாமனஸிகாரா ஸமுதா³சரந்தி, தஞ்ச பூ⁴மிங் உபஸம்பஜ்ஜ விஹரதி, அயங் ஜா²னவிஸேஸோ. விஞ்ஞாணஞ்சாயதனஸஹக³தாய பூ⁴மியங் ஆகிஞ்சஞ்ஞாயதனஸஹக³தா ஸஞ்ஞாமனஸிகாரா ஸமுதா³சரந்தி, தஞ்ச பூ⁴மிங் உபஸம்பஜ்ஜ விஹரதி, அயங் ஜா²னவிஸேஸோ.

ஜா²னஸம்பா⁴ரா நெக்க²ம்மவிதக்கோ ஸம்பா⁴ரோ காமவிதக்கவினோத³னாதி⁴ப்பாயதா. அப்³யாபாத³விதக்கோ ஸம்பா⁴ரோ ப்³யாபாத³விதக்கபடிவினோத³னாதி⁴ப்பாயதா. அவிஹிங்ஸாவிதக்கோ ஸம்பா⁴ரோ விஹிங்ஸாவிதக்கபடிவினோத³னாதி⁴ப்பாயதா. இந்த்³ரியேஸு கு³த்தத்³வாரதா அப்பிச்ச²தா ஸம்பா⁴ரோ பரிஸுத்³தா⁴ஜீவோ சதுன்னங் ஸமாபத்தீனங் ஸம்பா⁴ரோ அகம்மஸ்ஸ விஹாரிதா. மக்³க³ஸம்பா⁴ரோ ஸமாபத்திபஜ்ஜனதா. ப²லஸம்பா⁴ரோ ஜா²னநிப்³ப³த்திதாய ஜா²னஸமுதா³க³மோ. குஸலஹேது யங் ஜா²னங் ஸமுத³யங் க³ச்ச²ந்தி கோ ச [கோசி (க.)] ந குதோசி நெக்க²ம்மப்பத்தா ஸமுதா³க³ச்ச²ந்தி. ஆலம்ப³னிரோத⁴ஸமாதி⁴ ஸந்தோ ஸமுதா³க³ச்ச²ந்தி. அவீதிக்கந்தா ஸமுதா³க³ச்ச²ந்தி. ஸுகி²ந்த்³ரியங் ஸோமனஸ்ஸிந்த்³ரியங் பஹானாய தே ச அப்³யாபஜ்ஜதாய ஸமுதா³க³ச்ச²ந்தி. தங் பன ஸந்தா⁴ய ஸமுதா³க³ச்ச²ந்தி. அபரிதா³ஹனாய ஸமுதா³க³ச்ச²ந்தி. அயங் ஞாணஸமுதா³க³மோ.

76. தத்த² கதமா உபனிஸா? கல்யாணமித்ததா ஜா²னஸ்ஸ உபனிஸா. கல்யாணஸம்பவங்கதா ஜா²னஸ்ஸ உபனிஸா. இந்த்³ரியேஸு கு³த்தத்³வாரதா ஜா²னஸ்ஸ உபனிஸா. அஸந்துட்டி²தா குஸலேஸு த⁴ம்மேஸு ஜா²னஸ்ஸ உபனிஸா. ஸத்³த⁴ம்மஸ்ஸவனங் ஜா²னஸ்ஸ உபனிஸா. ஸங்வேஜனியே டா²னே ஸங்விக்³க³ஸ்ஸ யோனிஸோ பதா⁴னங். அயங் ஜா²னோபனிஸா.

தத்த² கதமா பா⁴வனா? மெத்தாஸேவனா அப்³யாபாத³விதக்கபா⁴வனா. கருணாஸேவனா அவிஹிங்ஸாவிதக்கபா⁴வனா. முதி³தாபா⁴வனா பீதிஸுக²ஸம்பஜஞ்ஞா காரிதா. உபெக்கா²பா⁴வனா பஸ்ஸவதா உபெக்கா²பா⁴வனா அபஸ்ஸவதா உபெக்கா² ச அஜ்ஜு²பெக்கா² ச,

அஸுப⁴ஸஞ்ஞாபா⁴வனா து³க்கா²படிபதா³ த³ந்தா⁴பி⁴ஞ்ஞா ப⁴வஸந்தா⁴பி⁴ஞ்ஞா ப⁴வஸந்தா⁴னங், ஸா ச²ப்³பி³தா⁴ பா⁴வனா பா⁴விதா ப³ஹுலீகதா அனுட்டி²தா வத்து²கதா யானீகதா பரிசிதா ஸுஸமாரத்³தா⁴. அயங் பா⁴வனா.

ஏவங் பா⁴வயந்தஸ்ஸ அயங் ஆதீ³னவோ. பட²மே ஜா²னே ஸங்கா²ரஸமன்னாக³தோ ஏஸோ த⁴ம்மோ அஸ்ஸுதோ ஸாஸவோ. ஸசே ஏஸ த⁴ம்மோ அயங் ஸீலோ ஆஸன்னபடிபக்கோ² ச ஏஸ த⁴ம்மோ காமோ பதிசாரோ பதிவிசாரோ ஸமாபத்தீனங் ச ஸப்³போ³ளாரிகோ ஏஸ த⁴ம்மோ விதக்கவிசாரோ ச. தத்த² சித்தங் கோ²பெ⁴ந்தி, காயோ செத்த² கிலமதி, காயம்ஹி செத்த² கிலந்தே சித்தங் விஹஞ்ஞதி. அனபி⁴னீஹாரக்க²மோவ அபி⁴ஞ்ஞானங் இமே ஆதீ³னவா பட²மே ஜா²னே.

து³தியே ஜா²னே இமே ஆதீ³னவா பீதிப²ரணஸஹக³தோ ச ஏஸோ த⁴ம்மோ, ந ஸமுதா³சாரஸ்ஸேதி சித்தங். அஸோத⁴யங் உபக³மோ சேஸ த⁴ம்மோ உபக³மிபரிஸ்ஸயோ [உபக³மிபரிசயோ (பீ.)] தோ³மனஸ்ஸபச்சத்தி²கோ சேஸ த⁴ம்மோ. தத்த² தத்த² யுத்தீனங் பீதி பரஜ்ஜதோ சேஸ த⁴ம்மோ து³க்கரங் ஹோதி, அவத்தஸந்தாஸபூ⁴மிபரிவஜ்ஜயந்தோ சதூஸு து³க்க²தாஸு ஏஸ த⁴ம்மோ அனுவித்³தா⁴பனஸத்³தா⁴ய [அனுவித்³தா⁴ பஸ்ஸதியா (பீ.)] து³க்க²தாய ச ந பலிபோ³த⁴து³க்க²தாய ச அபி⁴ஞ்ஞாது³க்க²தாய ச ரோக³து³க்க²தாய ச, இமே ஆதீ³னவா து³தியே ஜா²னே.

தத்த² கதமே ஆதீ³னவா ததியே ஜா²னே? உபெக்கா²ஸுக²ஸஹக³தாய தத்த² ஸாதாவீனங் பஞ்சன்னங் உபெக்கா²ஸுக²ங் பரிவத்திதோ ஏஸ த⁴ம்மோ தேன நிச்சஸஞ்ஞிதானஞ்ச யங் ஹோதி. து³க்கோ²பனியங் ஸுக²ங் சித்தஸ்ஸ ஸங்கோ²ப⁴தங் உபாதா³ய ஸுக²து³க்கா²ய க³தோ ஸவதி. ஸுக²து³க்கா²னுகதஞ்ச உபாதா³ய அனபி⁴ஹாரக்க²மங் சித்தங் ஹோதி. அபி⁴ஞ்ஞாய ஸச்சி²கிரியாஸு ஸப்³பே³பி சேதே த⁴ம்மா தீஸு ஜா²னஸமாபத்தீஸு சதூஹி ச து³க்க²தாஹி அனுவித்³தா⁴னங் ஸா ப⁴யா து³க்க²தாய பலிபோ³த⁴து³க்க²தாய ச அபி⁴ஞ்ஞாய து³க்க²தாய ச இமே ஆதீ³னவா ததியே ஜா²னே.

தத்த² கதமே ஆதீ³னவா சதுத்தே² ஜா²னே? ஆகிஞ்சஞ்ஞாஸமாபத்திகா தே த⁴ம்மானுஸமாபத்திகா ஏதிஸ்ஸா ச பூ⁴மியங் ஸாதானங் பா³லபுது²ஜ்ஜனானங் அனேகவிதா⁴னி தி³ட்டி²க³தானி உப்பஜ்ஜந்தி. ஓளாரிகா ஸுகு²மேஹி ச ரூபஸஞ்ஞாஹி அனுவிதா⁴னி ஏதானி ஜா²னானி ஸதா³ அனுத³யமெத்தாஜா²னகலானுத³னுகலாய ஸாதா⁴ரணா, து³க்கரா ச ஸப்³பே³ சத்தாரோ மஹாஸம்பா⁴ரா ஸமுதா³க³தானி ச ஏதானி ஜா²னானி அஞ்ஞமஞ்ஞங் நிஸ்ஸாய ஸமுதா³க³ச்ச²ந்தி. எத்த² ஸமுதா³க³தா ச ஏதே

த⁴ம்மா ந ஸமத்தா ஹொந்தி. அஸமுக்³க³ஹிதனிமித்தா ச ஏதே த⁴ம்மா பரிஹாயந்தி. நிருஜ்ஜ²ந்தி ச ஏதே த⁴ம்மா ந உபாதி³யந்தி நிருஜ்ஜ²ங்கா³னி ச, ஏதேஸங் த⁴ம்மானங் ஜா²னானி நிமித்தானி ந ஜா²னநிமித்தஸஞ்ஞா வோகிரதி. அப்படிலத்³த⁴புப்³பா³ ச ஜா²யீவஸேன ச ப⁴வதி [ஜா²யீ ச வஸேன ச ப⁴வதி (பீ॰ க॰)]. இமேஹி ஆதீ³னவேஹி அயங் ஜா²னபரிஹானி.

77. நிரோத⁴ஸமாபத்தியா அபடிஸங்கா²ய அவஸேஸஸஞ்ஞினோ ஆகிஞ்சஞ்ஞாயதனஸஹக³தா ஸஞ்ஞாமனஸிகாரா ஸமுதா³சரந்தி, ஸோ நிரோத⁴ஸமாபத்திதோ பரிஹாயதி. ஆனேஞ்ஜஸஞ்ஞினோ அஸஞ்ஞாயதனங் ஸமாபன்னஸ்ஸ ஆகிஞ்சஞ்ஞாயதனஸஹக³தா மனஸிகாரா ஸமுதா³சரந்தி, தஞ்ச பூ⁴மிங் ந பஜானாதி, ஸோ ததோ பரிஹாயதி. ஆகிஞ்சஞ்ஞாயதனங் ஸமாபன்னஸ்ஸ விஞ்ஞாணஞ்சாயதனஸஞ்ஞா மனஸிகாரா ஸமுதா³சரந்தி, தஞ்ச பூ⁴மிங் ந பஜானாதி, ஸோ ததோ பரிஹாயதி. விஞ்ஞாணஞ்சாயதனங் ஸமாபன்னஸ்ஸ ரூபஸஞ்ஞாஸஹக³தா. வித்தா²ரேன...பே॰... யாவ பட²மே ஜா²னே காமஸஞ்ஞாஸஹக³தா காதப்³பா³. ஸகஸ்ஸ [ஸா தஸ்ஸ (பீ॰ க॰)] பரிஹாயதி, கலங்கஜ்ஜா²னே கலங்கங் ஜா²யதி, பரிஸமந்ததோ ஜா²யதி, பி⁴ந்த³ந்தோ ஜா²யதி, ந ஸஜ்ஜா²யதி, ஆயூஹந்தோ ஜா²யதி, கிஞ்சி ச நிபரிசிதோ ஜா²யதி. அதிவிதா⁴வந்தோ ஜா²யதி, அதிமஞ்ஞந்தோ ஜா²யதி, காயஸங்கா²ரே அப்படிஸம்பா⁴ரே ஜா²யதி, பரியுட்டா²னஸ்ஸ நிஸ்ஸரணங் அஜானந்தோ ஜா²யதி, நீவரணாபி⁴பூ⁴தோ ஜா²யதி, அஸ்ஸாபத்திமனஸிகரொந்தோ ஜா²னஸ்ஸ அஸ்ஸாதோ³ காமராக³பரியுட்டா²னங் பஹானங் ஜா²னஸ்ஸ அஸ்ஸாதோ³ காமராக³ஹேதூனங் த⁴ம்மானங் உத³யந்தி, நிருஜ்ஜ²ங்கா³னி ஏதேஸங் த⁴ம்மானங் ஜா²னானி உபரிமா ஸூகு²பெக்கா² காமகம்மகிலேஸானங் பஹானங் அஸ்ஸாதோ³, ஏவங் கோ² புன ஜா²னஸ்ஸ அஸ்ஸாதோ³ மஹாஸங்வாஸமப்பீளிதே லோகஸங்னிவாஸே அஸம்போ³தோ⁴காஸா விக³மெஸ்ஸமித³ங் ஜா²னப்பஹானா. அயங் பலிரோத⁴மப்பலிரோத⁴லோகஸன்னிவாஸே ஏஸனித⁴மித³ங் ஜா²னங் அனமதக்³க³ஸங்ஸாரஸமாபன்னானங் ஸத்தானங் ஸங்ஸாரப்பஹானநா ஆனிஸங்ஸோ, யமித³ங் ஜா²னஸ்ஸ அஸ்ஸாதோ³ காயஸ்ஸ அஜா²னியஜா²யினோ ப⁴வதி. அஜா²னியஜா²னியஜா²யீஹி அபராமஸந்தோ அஜா²னியஜா²யிதங் ஜா²யதி, யானி கலங்கஜ்ஜா²யினோ பதா³னி, தானி அனுதி⁴தானி படிபக்கே².

78. தத்த² கதமங் ஜா²னகோஸல்லங்? ஸமாபத்திகோஸல்லங் ஜா²னகோஸல்லங், ஜா²னவிஸேஸகோஸல்லங் ஜா²னகோஸல்லங், ஜா²னந்தரிககோஸல்லங் ஜா²னகோஸல்லங், ஸமாபத்திவுட்டா²னகோஸல்லங் ஜா²னகோஸல்லங், ஜா²னே ஸபா⁴வகோஸல்லங் ஜா²னகோஸல்லங், ஜா²னே ஆதீ³னவகோஸல்லங் ஜா²னகோஸல்லங், ஜா²னே நிஸ்ஸரணகோஸல்லங்

ஜா²னகோஸல்லங், ஜா²னப²லேன உபாதா³ய கோஸல்லங், ஜா²னப²லேன படிஸங்கா²னப²லே அபரிஹானத⁴ம்மதா நிப்³ப³த்திஜா²னே ச கீளிதாபி விஸேஸபா⁴கி³யங் ஜா²னங் படிலப்³ப⁴தி. இத³ங் பனஸ்ஸாதி ப⁴வஹாரிதா ச ஆரம்மணானிமித்தக்³கா³ஹோ அனபி⁴னீஹாரப³லங், சித்தேகக்³க³தா நிமித்தாஸு க³திஸஹிதா ஸமத²ப³லேன அஸங்ஸீத³னஞ்ச ஜா²னே மக்³க³ப²லங் ஸமத²ங் பவத்தே ஸமாதி⁴னோ உபெக்கா²பலிபுப்³பா³பரனிமித்தாஸயோ பக்³கா³ஹினோ [மக்³கா³ஹினோ (பீ.)] ஸதிப³லங் தங் பவத்திதானஞ்ச விபஸ்ஸனானங் ஸமஞ்ஞாப³லே.

தத்த² கதமா ஜா²னபாரமிதா? ஸுபாரமிதா மெத்தா காமேஸு ஸத்தா காமஸங்க³ஸத்தாதி [உதா³. 63 உதா³னே பஸ்ஸிதப்³ப³ங்] யம்ஹி ஸுத்தே தே³ஸனாய வோஹாரேன த்³வே ஸச்சானி நித்³தி³ட்டா²னி, து³க்க²ஞ்ச ஸமுத³யோ ச, விசயேன ஹாரேன யே ஸங்யோஜனீயேஸு த⁴ம்மேஸு வஜ்ஜங் ந பஸ்ஸந்தி, தே ஓக⁴ங் தரிஸ்ஸந்தீதி நேதங் டா²னங் விஜ்ஜதி. ந தரிஸ்ஸந்தீதி அத்தி² ஏஸா யுத்தி ச விசயோ ச இத³ங் நு கிஸ்ஸ பத³ட்டா²னங், காமேஸு ஸத்தாதி பஞ்ச காமகு³ணா, தங் காமதண்ஹாய பத³ட்டா²னங். ஸங்யோஜனே வஜ்ஜமபஸ்ஸமானாதி அவிஜ்ஜாய பத³ட்டா²னங், ந ஹி ஜாது ஸங்யோஜனஸங்க³ஸத்தா ஓக⁴ங் தரெய்யுங் விபுலங் மஹந்தந்தி உபாதா³னஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். காமேஸு ஸத்தாதி காமா த்³விதா⁴ - வத்து²காமா ச கிலேஸகாமா ச, தத்த² கிலேஸகாமா காமதண்ஹா காமதண்ஹாய யுத்தா ப⁴வந்தி ரூபதண்ஹா ப⁴வதண்ஹா லக்க²ணேன ஹாரேன, ஸங்யோஜனே வஜ்ஜமபஸ்ஸமானாதி ஸங்யோஜனஸ்ஸ. யோ தத்த² ச²ந்த³ராகோ³ தஸ்ஸ கிங் பத³ட்டா²னங்? ஸுகா² வேத³னா த்³வே ச இந்த்³ரியானி - ஸுகி²ந்த்³ரியஞ்ச ஸோமனஸ்ஸிந்த்³ரியஞ்ச. இதி ஸுகா²ய வேத³னாய க³ஹிதாய தயோபி வேத³னா க³ஹிதா ஹொந்தி. வேத³னாக்க²ந்தே⁴ க³ஹிதே ஸப்³பே³ பஞ்சக்க²ந்தா⁴ க³ஹிதா ஹொந்தி. ரூபஸத்³த³க³ந்த⁴ரஸபொட்ட²ப்³பா³ க³ஹிதா, வத்து²காமேஸு க³ஹிதேஸு ஸப்³பா³னி ச² பா³ஹிரானி ஆயதனானி க³ஹிதானி ஹொந்தி. அஜ்ஜ²த்திகபா³ஹிரேஸு ஆயதனேஸு யோ ஸதோ, அயங் வுச்சதே லக்க²ணோ ஹாரோ, தத்த² யோ ஓளாரிகம்ஹி கிலேஸே அஜ்ஜா²வஸிதோ ஸப்³ப³கிலேஸேஸு யோ ந ததோ ஸுகு²மதரேஸு ந வீதராகோ³ ப⁴வதி. தத்த² பா³ஹிரஸங்யோஜனங் மமந்தி அஜ்ஜ²த்தஸங்யோஜனங் அஹந்தி. தத்த² ப⁴க³வதோ கோ அதி⁴ப்பாயோ? யே ஓக⁴ங் தரிதுகாமா தே ஸங்யோஜனீயேஸு த⁴ம்மேஸு ஆதீ³னவானுபஸ்ஸினோ விஹரிஸ்ஸந்தீதி அயமெத்த² ப⁴க³வதோ அதி⁴ப்பாயோ. காமேஸு ஸத்தாதி யேஸு ச ஸத்தா யேன ச ஸத்தா யேஸஞ்ச ஸத்தா அயங் சதுப்³பி³தோ⁴ ஆகாரோ ஸப்³பே³ஸங் ஹாரபா⁴கி³யோ.

79. தத்த² கதமானி தீணி விபல்லாஸானி பத³ட்டா²னானி ச? சித்தவிபல்லாஸஸ்ஸ தி³ட்டி²விபல்லாஸஸ்ஸ ஸஞ்ஞாவிபல்லாஸஸ்ஸ தயோ விபல்லாஸா தீணி அகுஸலமூலானி பத³ட்டா²னங். தீணி அகுஸலமூலானி ஹீனப்பணீதகாரியகம்மஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். சதுன்னஞ்ச உபாதா³னானங் தோ³ஸோ அகுஸலமூலங் தி³ஸ்ஸதி. ஹீனப்பணீதகாரியகம்மஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். யதா² மாதுயா வா பிதுனோ வா அஞ்ஞதரஸ்ஸ வா புன உளாரஸ்ஸ பி⁴க்கு²னோ அப⁴யங் தே³தி. தத்த² அஞ்ஞோ மிச்சா² படிபஜ்ஜெய்ய காயேன வா வாசாய வா. தத்த² ஸோ ப்³யாபாத³முபாதா³ய தேஸங் உளாரானங் ரக்கா²வரணகு³த்தியா அனுபாலயந்தோ யோ உளாரானங் அப⁴யங் தே³தி. தேஸங் அப⁴யே தி³ன்னே யோ தத்த² மிச்சா² படிபஜ்ஜெய்ய. தத்த² ஸோ ப்³யாபாத³ங் உபாதா³யந்தோ தோ³ஸஜங் கம்மங் கரோதி. யோ தத்த² அஸாது⁴ இந்த்³ரியா நீவரணங் யங் தேஸங் அப⁴யங் த³க்கி²ணதோ ஸஞ்ஞுங் இத³ங் பணீதங் காரணங் மயா புன தத்த² மிச்சா²படிபத்தி அயங் ப்³யாபாதோ³ ஹீனக³மிவகம்மங் லோபோ⁴ மோஹோ ச இமானி நீவரணானி வசனானி தானி சத்தாரி உபாதா³னானி தேஹி சதூஹி உபாதா³னேஹி யோ ஸோ உபாதா³னோ இத்தீ² வா புரிஸோ வா தேஸங் பஞ்சக்க²ந்தா⁴னங் தேயேவ உபாதா³னோ ஸமுத³யோ இத³ங் து³க்க²ஞ்ச ஸமுத³யோ ச ஸோயேவ தே³ஸனாஹாரோ.

தத்த² காமேஸு யே ந பஜ்ஜந்தி, தே ஆதீ³னவானுபஸ்ஸனாய பஜ்ஜந்தி. இதிஸ்ஸா காமதா⁴துயா நிக்க²மிதுகாமதா, அயங் வுச்சதி நெக்க²ம்மச்ச²ந்தோ³. யோ தத்த² அனபி⁴ஸங்கா²ரானங் கிஞ்சி விஸோதே⁴தி தஸ்ஸ தா⁴வரா வா, அயங் அப்³யாபாத³ச்ச²ந்தோ³. கிஞ்சி விஹிங்ஸதி, அயங் விஹிங்ஸாச²ந்தோ³. இதி நெக்க²ம்மாபி⁴னீஹதா தயோ ச²ந்தா³ - நெக்க²ம்மச்ச²ந்தோ³ அப்³யாபாத³ச்ச²ந்தோ³ அவிஹிங்ஸாச²ந்தோ³. தத்த² நெக்க²ம்மச்ச²ந்தோ³ அலோபோ⁴; அப்³யாபாத³ச்ச²ந்தோ³ அதோ³ஸோ; அவிஹிங்ஸாச²ந்தோ³ அமோஹோ. இமானி தீணி குஸலமூலானி அட்ட²ஸு ஸம்பத்தேஸு பரஹிதானி, தேஸங்யேவ சதுன்னங் உபாதா³னானங் நிரோதா⁴ய ஸங்வத்தந்தி. ஸசே வா புன கம்மங் கரெய்ய கண்ஹங் வா ஸுக்கங் வா தஸ்ஸ விபாகஹானாய ஸங்வத்தந்தி. இத³ங் கம்மங் அகண்ஹங் அஸுக்கங் கம்மக்க²யாய ஸங்வத்ததி. தத்த² யோ திண்ணங் அகுஸலமூலானங் நிரோதோ⁴, அயங் நிரோதோ⁴. ஸோயேவ மக்³கோ³ தத்த² படிபதா³னி இமானி த்³வே ஸச்சானி இமானி சத்தாரி ஸச்சானி ஆவட்டோ ஹாரோ.

காமேஸு ஸத்தாதி யே ஸெக்கா², தே ஏகேனேவாகாரேன ஸத்தா. யே புது²ஜ்ஜனா, தே த்³வீஹாகாரேஹி ஸத்தா, தஸ்ஸாயங் பஞ்ஹோ விப⁴ஜ்ஜப்³யாகரணீயோ வத்தப்³போ³. கிஞ்சாபி ஸோதாபன்னோ படிஸேவனாய, நோ ச கோ² அபி⁴னிவேஸே ஸத்தோ யோ ஹி அபசயாய பத³ஹதி, ந உபசயாய. ஸெக்கோ² ஹி கிலேஸவஸேன காமே படிஸேவதி. புது²ஜ்ஜனோ

பன கிலேஸஸமுட்டா²னாய காமே படிஸேவதி. தத்த² காமேஸு ஸத்தானங் சதுஓக⁴ங் தரிஸ்ஸதீதி விப⁴ஜ்ஜப்³யாகரணீயோ, அயங் விப⁴த்தி.

80. பரிவத்தனோதி காமே யே நேவ ஸஜ்ஜந்தி ந ச ஸங்யோஜனேஹி ஸங்யுத்தா, தே ஓக⁴ங் தரிஸ்ஸந்தி விபுலங் மஹந்தந்தி. அயங் ஸுத்தஸ்ஸ படிபக்கோ².

வேவசனந்தி யோ காமேஸு ஸத்தோ யோ ச தத்த² காமானங் கு³ணோ, தத்த² விஸோ ஸத்தோ. யேபி காமானங் ஆஹாரா த⁴ம்மா, தத்த² விஸோ ஸத்தோ. தத்தி²மங் காமானங் வேவசனங் பாகோ ரஜோ ஸல்லங் க³ண்டோ³ ஈதி உபத்³த³வோதி. யானி வா பன அஞ்ஞானி வேவசனானி தத்த² விஸோ ஸத்தோதி வேவசனங். ஸத்தோ ப³ந்தோ⁴ முச்சி²தோ க³தி⁴தோ அஜ்ஜோ²ஸிதோ காமே அஜ்ஜா²பன்னா பரிமுத்தோ தப்³ப³ஹுலவிஹாரீதி. யானி வா பன அஞ்ஞானி வேவசனானி, அயங் வேவசனோ நாம. காமப்பசாரபஞ்ஞத்தியா கிலேஸகோ³சரபஞ்ஞத்தியா பஞ்ஞத்தா சித்தந்தி வேவசனங். ஸத்தோ தப்³ப³ஹுலவிஹாரீதி யானி வா பன அஞ்ஞானி. இமே காமப்பசாரபஞ்ஞத்தியா கிலேஸகோ³சர பஞ்ஞத்தியா பஞ்ஞத்தா, பீ³ஜபஞ்ஞத்தியா பஞ்ஞத்தா, ஸங்கா²ரா ஸங்யோஜனபஞ்ஞத்தியா பஞ்ஞத்தா, உபாதா³னங் ஹேதுபஞ்ஞத்தியா பஞ்ஞத்தங், புக்³க³லோ புது²பஞ்ஞத்தியா பஞ்ஞத்தோ.

ஓதரணோதி இமாய படிச்சஸமுப்பாதோ³ து³க்க²ஞ்ச ஸமுத³யோ ச. யே கிலேஸா யே ஸங்கா²ரா ஸங்யோஜனானி ச பஞ்சஸு க²ந்தே⁴ஸு ஸங்கா²ரக்க²ந்தோ⁴ த⁴ம்மாயதனேஸு அகுஸலா த⁴ம்மாயதனானி இந்த்³ரியேஸு ஸுகி²ந்த்³ரியஞ்ச, ஸோமனஸ்ஸிந்த்³ரியஞ்ச, அயங் இந்த்³ரியோதரணோ.

ஸோத⁴னோதி எத்தகோ. ஏஸேவ ஆரம்போ⁴ நித்³தி³ஸிதப்³போ³ ஸுத்தத்தோ².

அதி⁴ட்டா²னோதி இமே த⁴ம்மா அத்தி² ஏகத்ததாய பஞ்ஞத்தா அத்தி² வேமத்ததாய. யே ஸஞ்ஞா பா³ஹிரோ காமே, தே வேமத்ததாய பஞ்ஞத்தா. பஞ்சஸு காமகு³ணேஸு ஸத்தாதி பரியுட்டா²னவிபல்லாஸா வேமத்ததாய பஞ்ஞத்தா ஓக⁴ங் தரெய்யுங். விபுலங் மஹந்தந்தி அவிஜ்ஜா ஏகத்ததாய பஞ்ஞத்தா.

பரிக்கா²ரோதி தஸ்ஸ கோ ஹேது கோ பச்சயோ? ஆரம்மணபச்சயதாய பச்சயோ. அயோனிஸோ ச மனஸிகாரோ ஸன்னிஸ்ஸயஸ்ஸ பச்சயதாய பச்சயோ. அவிஜ்ஜா ஸமனந்தரபச்சயதாய பச்சயோ. ராகா³னுஸயோ ஹேதுபச்சயதாய பச்சயோ. அயங் ஹேது, அயங் பச்சயோ.

ஸமாரோபனோ பச்சயோதி யே காமேஸு ஸத்தா ஸுக³தா ஸுரூபாதி அயங் காமதா◌⁴துயா ச²ந்தோ³ ராகோ³ தே அபுஞ்ஞமயா ஸங்கா²ரா. தே கிங் பச்சயா? அவிஜ்ஜா பச்சயா. தே கிஸ்ஸ பச்சயா? விஞ்ஞாணஸ்ஸ பச்சயா. இதி அவிஜ்ஜாபச்சயா ஸங்கா²ரா. ஸங்கா²ரபச்சயா விஞ்ஞாணங் யாவ ஜராமரணங் ஏவமேதஸ்ஸ கேவலஸ்ஸ மஹதோ து³க்க²க்க²ந்த◌⁴ஸ்ஸ ஸமுத³யோ ஹோதி ஏகங் ஸுத்தங் க³தங். பஞ்சனீவரணிகங் ஸுத்தங் காதப்³ப³ங்.

81. தத்த² கதமோ தே³ஸனாஹாரோ நாம? யா ச அபி◌⁴ஜ்ஜா² யோ ச ப்³யாபாதோ³ யஞ்ச உத்³த◌⁴ச்சங், அயங் தண்ஹா. யஞ்ச தி²னமித்³த◌⁴ங், யஞ்ச குக்குச்சங் யா ச விசிகிச்சா², அயங் தி³ட்டி². யா பன காயஸ்ஸ அகம்மனியதா கிஞ்சாபி தங் மித்³த◌⁴ங் நோ து ஸபா◌⁴வகிலேஸதாய கிலேஸோ, இதி யா ச சித்தஸல்லீயனா யா ச காயாகம்மனியதா, அயங் பக்கோ²பகிலேஸோ ந து ஸபா◌⁴வகிலேஸோ. தத்த² அத்தஸஞ்ஞானுபசித்தங் கிலமதோ² குக்குச்சானுபசித்தங் தி²னங் யா சித்தஸ்ஸ லீயனா, இதி இமே பஞ்ச நீவரணா சத்தாரி நீவரணானி ஸபா◌⁴வகிலேஸா தி²னமித்³த◌⁴ங் நீவரணபக்கோ²பகிலேஸோ. யதா² சத்தாரோ ஆஸவா ஸபா◌⁴வஆஸவதாய ஆஸவா நோ து சித்தஸாஸவதாய ஆஸவா. ஸபா◌⁴வதாய ஆஸவா. பக்கே² ஆஸவதாய ஆஸவா. அத² பனாஹ ஸுத்தந்தங் யேன தே ஸம்பயுத்தா வா விப்பயுத்தா வா ஆஸவா, தேயேவ ஏதே வத்தப்³பா³ ஸாஸவா வா அனாஸவா வா.

தத்த² கதமோ விசயோ. அபி◌⁴ஜ்ஜா² காமதண்ஹா ரூபதண்ஹா ப◌⁴வதண்ஹா. யங் வா பன கிஞ்சி அஜ்ஜோ²ஸானக³தங் ஸாஸவா அபி◌⁴ஜ்ஜி²தஸ்ஸ மெத்தானுபஸ்ஸிய யோ அனத்த²ங் சரதி. தத்த² யோ ப்³யாபாத³ங் உப்பாதே³தி, அசரி சரிஸ்ஸதீதி. ஏவங் நவ ஆகா◌⁴தவத்தூ²னி கத்தப்³பா³னி, தஸ்ஸேவங் ப்³யாபாதா³னுபஸ்ஸிஸ்ஸ கிலேஸோ யோ பரிதா³ஹோ காயகிலமதோ² அகம்மனியதா மித்³த◌⁴ங். சித்தானுபஸ்ஸிஸ்ஸ படிகா◌⁴தேன கி²யனா, இத³ங் தி²னமித்³த◌⁴ங். தத்த² அதி◌⁴கரணஅவூபஸமோ, இத³ங் உத்³த◌⁴ச்சங். யங் கிங் கஸத²மீதி [கரத²மீதி (பீ॰ க॰)] இத³ங் குக்குச்சங். யங் யதா² இத³ங் ஸந்தீரணங், அயங் விசிகிச்சா². தத்த² அவிஜ்ஜா ச தண்ஹா ச அத்தி², இத³ங் பரியுட்டா²னங். ஆவரணங் நீவரணங் ச²த³னங் உபக்கிலேஸோ ச அத்தி², இத³ங் காமச்ச²ந்தோ³ காமராக³பரியுட்டா²னஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். ப்³யாபாதோ³ ப்³யாபாத³பரியுட்டா²னஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். தி²னமித்³த◌⁴ங் தி²னமித்³த◌⁴பரியுட்டா²னஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். உத்³த◌⁴ச்சகுக்குச்சங் அவிஜ்ஜாபரியுட்டா²னஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். விசிகிச்சா² விசிகிச்சா²பரியுட்டா²னஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். காமராக³பரியுட்டா²னங் அனுஸயஸங்யோஜனஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். ப்³யாபாத³பரியுட்டா²னங் படிக◌⁴ஸங்யோஜனஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். தி²னமித்³த◌⁴பரியுட்டா²னங்

மானஸங்யோஜனஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். அவிஜ்ஜாபரியுட்டா²னஞ்ச விசிகிச்சா²பரியுட்டா²னஞ்ச தி³ட்டி²ஸங்யோஜனஸ்ஸ பத³ட்டா²னங்.

தத்த² கதமோ லக்க²ணோ ஹாரோ? காமராக³பரியுட்டா²னே வுத்தே ஸப்³பா³னி பரியுட்டா²னானி வுத்தானி ஹொந்தீதி. ஸங்யோஜனேஸு வுத்தேஸு ஸப்³ப³ஸங்யோஜனானி வுத்தானி ஹொந்தி. அயங் லக்க²ணோ ஹாரோ.

82. தத்த² கதமோ சதுப்³யூஹோ ஹாரோ? யே இமே பஞ்ச நீவரணா ஜா²னபடிபக்கோ² ஸோ து³க்க²ஸமுத³யோ. யங் ப²லங், இத³ங் து³க்க²ங். தத்த² காமச்ச²ந்த³ஸ்ஸ நெக்க²ம்மவிதக்கோ படிபக்கோ²; ப்³யாபாத³ஸ்ஸ அப்³யாபாத³விதக்கோ படிபக்கோ²; தி²ண்ணங் நீவரணானங் அவிஹிங்ஸாவிதக்கோ படிபக்கோ². இதி இமே தயோ விதக்கா. நெக்க²ம்மவிதக்கோ ஸமாதி⁴க்க²ந்த⁴ங் ப⁴ஜதி. அப்³யாபாத³விதக்கோ ஸீலக்க²ந்த⁴ங் ப⁴ஜதி. அவிஹிங்ஸாவிதக்கோ பஞ்ஞாக்க²ந்த⁴ங் ப⁴ஜதி. இமே தயோ க²ந்தா⁴. அரியோ அட்ட²ங்கி³கோ மக்³கோ³ நீவரணப்பஹானாய ஸங்வத்ததி. யங் நீவரணப்பஹானங், அயங் நிரோதோ⁴. இமானி சத்தாரி ஸச்சானி. அயங் சதுப்³யூஹோ ஹாரோ.

தத்த² கதமோ ஆவட்டோ ஹாரோ? பஞ்ச நீவரணானி த³ஸ ப⁴வந்தி. யத³பி அஜ்ஜ²த்தங் ஸாரஜ்ஜதி , தத³பி நீவரணங். யத³பி ப³ஹித்³தா⁴ ஸாரஜ்ஜதி, தத³பி நீவரணங், ஏவங் யாவ விசிகிச்சா² இமே த³ஸ நீவரணா. அஜ்ஜ²த்தப³ஹித்³தா⁴ கிலேஸா இமானி த்³வே ஸங்யோஜனானி அஜ்ஜ²த்தஸங்யோஜனஞ்ச ப³ஹித்³தா⁴ஸங்யோஜனஞ்ச. தத்த² அஹந்தி அஜ்ஜ²த்தங், மமந்தி ப³ஹித்³தா⁴. ஸக்காயதி³ட்டி² அஜ்ஜ²த்தங், ஏகஸட்டி² தி³ட்டி²க³தானி ப³ஹித்³தா⁴. யோ அஜ்ஜ²த்தங் ச²ந்த³ராகோ³ ரூபேஸு அவீதராகோ³ ப⁴வதி அவீதச்ச²ந்தோ³. ஏவங் யாவ விஞ்ஞாணே, அயங் அஜ்ஜ²த்தா தண்ஹா. யங் ச²ஸு பா³ஹிரேஸு ஆயதனேஸு தீஸு ச ப⁴வேஸு அஜ்ஜோ²ஸானங், அயங் ப³ஹித்³தா⁴ தண்ஹா. இமானி த்³வே ஸச்சானி ஸங்யோஜனானி ஸங்யோஜனீயா ச த⁴ம்மா. தத்த² ஸங்யோஜனேஸு த⁴ம்மேஸு யா நிப்³பி³தா³னுபஸ்ஸனா ச, அயங் மக்³கோ³. யங் ஸங்யோஜனப்பஹானங், அயங் நிரோதோ⁴. அயங் ஆவட்டோ ஹாரோ.

தத்த² கதமோ விப⁴த்திஹாரோ? ஸங்யோஜனந்தி ந ஏதங் ஏகங்ஸேன. மானஸங்யோஜனங் தி³ட்டி²பா⁴கி³யந்தி ந தங் ஏகங்ஸேன அதி³ட்ட²மானங் நிஸ்ஸாயமானங் ந பஜஹதி. யோ பஞ்ச உத்³த⁴ம்பா⁴கி³யோ மானோ கிஞ்சாபி ஸோ தி³ட்டி²பக்கே² ஸியா. ந து ஓரம்பா⁴கி³யங் ஸங்யோஜனங் தஸ்ஸ பஹானாய ஸங்வத்தததீதி. யோ ச அஹங்காரோ ந பவித்³தோ⁴யங் பனஸ்ஸ ஏவங் ஹோதி. கதா³ஸு நாமாஹங் தங் ஸந்தங் ஆயதனங் ஸச்சி²கத்வா உபஸம்பஜ்ஜ விஹரிஸ்ஸாமி, யங் அரியா ஸந்தங் ஆயதனங் உபஸம்பஜ்ஜ விஹரிஸ்ஸந்தீதி, அயங் அபி⁴ஜ்ஜா² ந ச தங் நீவரணங். அத்தி²

பன அரஹதோ காயகிலேஸமித்³த⁴ஞ்ச ஓக்கமதி ந ச தங் நீவரணங் தஸ்ஸ தி²னமித்³த⁴ங் நீவரணந்தி. ந ஏகங்ஸேன. அயங் விப⁴த்திஹாரோ.

பரிவத்தனோதி பஞ்ச நீவரணா பஞ்சங்கி³கேன ஜா²னேன பஹானங் க³ச்ச²ந்தி. அயங் தேஸங் படிபக்கோ² நீவரணோ அஸுகஸ்ஸ பஹீனாதி ந அஞ்ஞானுமினிதப்³ப³ங், பரமத்த²மஜ்ஜ²த்தங், அயங் பரிவத்தனா.

தத்த² கதமோ வேவசனோ? காமச்ச²ந்தோ³ ச²ந்த³ராகோ³ பேமங் நிகந்தீதி வேவசனங். நீவரணங் ச²த³னங் உபக்கிலேஸோ பரியுட்டா²னந்தி வேவசனங்.

பஞ்ஞத்தீதி அவிஜ்ஜாபச்சயா கிச்சபஞ்ஞத்தியா [பச்சாபஞ்ஞத்தியா (க.)] பஞ்ஞத்தி, ப்³யாபாதோ³ விக்கே²பபஞ்ஞத்தியா பஞ்ஞத்தி, தி²னமித்³த⁴ங் அஸமுக்³கா⁴தபஞ்ஞத்தியா பஞ்ஞத்தி. ஏவங் ஸப்³பே³பி ஏதே பஞ்ச நீவரணா இமம்ஹி ஸுத்தே விக்கே²பபஞ்ஞத்தியா பஞ்ஞத்தி.

தத்த² கதமோ ஓதரணோ? இமே பஞ்ச நீவரணா அவிஜ்ஜா ச தண்ஹா ச தத்த² அவிஜ்ஜாமூலா நீவரணா. யா தண்ஹா இமே ஸங்கா²ரா, தே அவிஜ்ஜாபச்சயா இமே த்³வே த⁴ம்மா பஞ்சஸு க²ந்தே⁴ஸு ஸங்கா²ரக்க²ந்த⁴பரியாபன்னா, ஆயதனேஸு த⁴ம்மாயதனங், தா⁴தூஸு த⁴ம்மதா⁴து, இந்த்³ரியேஸு இமேஸங் த⁴ம்மானங் பத³ட்டா²னங் ஸுகி²ந்த்³ரியஸ்ஸ ச ஸோமனஸ்ஸிந்த்³ரியஸ்ஸ ச இத்தி²ந்த்³ரியஸ்ஸ ச புரிஸிந்த்³ரியஸ்ஸ ச.

தத்த² கதமோ ஸோத⁴னோ ஹாரோ? இத³ங் ஸுத்தங் யதா² ஆரப்³ப⁴ நிக்கி²த்தங் ஸோ அத்தோ² பா⁴ஸிதோ இமேஹி பஞ்சஹி பதே³ஹி.

தத்த² காமச்ச²ந்தோ³ ச ப்³யாபாதோ³ ச விசிகிச்சா² ச ந ஏகத்ததாய பஞ்ஞத்தா, காமாதி ந ஏகத்ததாய பஞ்ஞத்தா, அத² க²லு வேமத்ததாய பஞ்ஞத்தா. அயங் அதி⁴ட்டா²னோ ஹாரோ.

தத்த² கதமோ பரிக்கா²ரோ? காமச்ச²ந்த³ஸ்ஸ அயோனிஸோ மனஸிகாரோ ஸுபா⁴ரம்மணபச்சயோ; ஸுப⁴னிமித்தஞ்ச ஹேது. ப்³யாபாத³ஸ்ஸ அயோனிஸோ மனஸிகாரோ ஆகா⁴தவத்தூ²னி ச பச்சயோ; படிகா⁴னுஸயோ ஹேது. தி²னமித்³த⁴ஸ்ஸ படிஸங்ஹாரோ பச்சயோ; பவத்தியா கிலமதா² சலனா தஞ்ச ஹேது. உத்³த⁴ச்சகுக்குச்சஸ்ஸ ரஜனீயங் ஆரம்மணியங் அஸ்ஸாதி³யாகிந்த்³ரியங் தாவ அபரிபுண்ணஞ்ச ஞாணங் பச்சயோ; காமஸஞ்ஞா ச தி³ட்டி²அனுஸயோ ச ஹேது. விசிகிச்சா²ய நவ மானவிதா⁴ ஆரம்மணங் மானானுஸயோ, ஸோவ பச்சயோ; விசிகிச்சா²னுஸயோ ஹேது. ஏதே பஞ்ச த⁴ம்மா ஸஹேது ஸப்பச்சயா உப்பஜ்ஜந்தி.

தத்த² கதமோ ஸமாரோபனோ ஹாரோ? இமே பஞ்ச நீவரணா சத்தாரோபி ஏதே ஆஸவா க³ண்டா³பி [தண்ஹாபி (பீ॰)] ஏதே ஸல்லாபி ஏதே உபாதா³னானி ஏதே. தேஸு ஏவ பா³ஹிரேஸு த⁴ம்மேஸு ஸங்கிலேஸபா⁴கி³யங் ஸுத்தந்தி பஞ்ஞுத்திங் க³ச்ச²தி. அயங் ஸமாரோபனோ ஹாரோ.

நித்³தி³ட்ட²ங் ஸங்கிலேஸிகபா⁴கி³யங் ஸுத்தங்.

83. மனோபுப்³ப³ங்க³மா த⁴ம்மாதி கா³தா².

தத்த² கதமோ தே³ஸனா ஹாரோ? இமம்ஹி ஸுத்தே கோ அத்தோ² க²ந்த⁴வவத்தா²னேன விஞ்ஞாணக்க²ந்த⁴ங் தே³ஸேதி, தா⁴துவவத்தா²னேன மனோவிஞ்ஞாணதா⁴துங், ஆயதனவவத்தா²னேன மனாயதனங், இந்த்³ரியவவத்தா²னேன மனிந்த்³ரியங். தஸ்ஸ கிங் புப்³ப³ங்க³மா த⁴ம்மா? ஸங்கி²த்தேன ச² த⁴ம்மா புப்³ப³ங்க³மா த⁴ம்மா குஸலமூலானி ச அகுஸலமூலானி ச அனிமித்தங் இமம்ஹி ஸுத்தே குஸலமூலங் தே³ஸிதங். தத்த² கதமா மனோபுப்³ப³ங்க³மா த⁴ம்மா? மனோ தேஸங் புப்³ப³ங்க³மங், யதா²பி ப³லஸ்ஸ ராஜா புப்³ப³ங்க³மோ, ஏவமேவ த⁴ம்மானங் மனோபுப்³ப³ங்க³மா. தத்த² திவிதா⁴னங் புப்³ப³ங்க³மானங் நெக்க²ம்மச்ச²ந்தே³ன அப்³யாபாத³ச்ச²ந்தே³ன அவிஹிங்ஸாச²ந்தே³ன. அலோப⁴ஸ்ஸ நெக்க²ம்மச்ச²ந்தே³ன புப்³ப³ங்க³மா. அதோ³ஸஸ்ஸ அப்³யாபாத³ச்ச²ந்தே³ன புப்³ப³ங்க³மா. அமோஹஸ்ஸ அவிஹிங்ஸாச²ந்தே³ன புப்³ப³ங்க³மா. தத்த² **மனோஸெட்டா²**தி மனஸா இமே த⁴ம்மா உஸ்ஸடா மனேன வா நிம்மிதா. மனோவ இமேஸங் த⁴ம்மானங் ஸெட்டோ²தி மனோவ இமேஸங் த⁴ம்மானங் ஸெட்ட²ஜெட்டோ²தி மனோவ இமேஸங் த⁴ம்மானங் ஆதி⁴பச்சங் கரோதீதி மனோஸெட்டா². **மனோஜவா**தி யத்த² மனோ க³ச்ச²தி. தத்த² இமே த⁴ம்மா க³ச்ச²ந்தீதி மனோஜவா. யதா² வாதோ ஸீக⁴ங் க³ச்ச²தி அஞ்ஞோ வா கோசி ஸீக⁴ங் கா³மகோ வுச்சதே வாதஜவோதி பக்கி²கா³மிகோதி, ஏவமேவ இமே த⁴ம்மா மனேன ஸம்பஜாயமானா க³ச்ச²ந்தி, தத்த² இமே த⁴ம்மா க³ச்ச²ந்தீதி மனோஜவாதி. தே திவிதா⁴ ச²ந்த³ஸமுதா³னிதா அனாவிலதா ச ஸங்கப்போ. ஸத்தவிதா⁴ ச காயிகங் ஸுசரிதங் வாசஸிகங் ஸுசரிதங், தே த³ஸ குஸலகம்மபதா². தத்த² **மனஸா சே பஸன்னேனா**தி மனோகம்மங். **பா⁴ஸதி வா**தி வசீகம்மங். **கரோதி வா**தி காயகம்மங். இமேஹி இமஸ்மிங் ஸுத்தே த³ஸ குஸலகம்மபதா² பரமாபி ஸந்தா ஸீலவதா பரமா. ஸோ ப⁴வதி விவத்தியங் ந லோகனிய்யானாய வாஸனாபா⁴கி³யங் ஸுத்தங் ப⁴வதி. அயங் தே³ஸனா.

தத்த² கதமோ விசயோ ஹாரோ? மனோபுப்³ப³ங்க³மா த⁴ம்மாதி குஸலமூலானி ச அட்ட²ங்க³ஸம்மத்தானி. இத³ங் ஸுத்தங்.

யுத்தீதி த³ஸன்னங் குஸலகம்மபதா²னங் யோ விபாகோ, ஸோ ஸுக²வேத³னீயோ அப்³யாபாத³ஸ்ஸங்க³மானோ. **சா²யாவ அனபாயினீ**தி

அனுக³ச்ச²தி அத்தி² ஏஸா யுத்தி.

பத³ட்டா²னந்தி அட்டா²ரஸன்னங் மனோபவிசாரானங் பத³ட்டா²னங். மனோபுப்³ப³ங்க³மா த⁴ம்மாதி ஸப்³ப³குஸலபக்க²ஸ்ஸ இமே த⁴ம்மா பத³ட்டா²னங். **மனஸா சே பஸன்னேனா**தி யோ சேதஸோ பஸாதோ³, இத³ங் ஸத்³தி⁴ந்த்³ரியஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். **பா⁴ஸதி வா**தி ஸம்மாவாசாய. **கரோதி வா**தி ஸம்மாகம்மந்தஸ்ஸ ச ஸம்மாவாயாமஸ்ஸ ச பத³ட்டா²னங்.

லக்க²ணோதி இதி புப்³ப³ங்க³மா த⁴ம்மாதி வேத³னாபுப்³ப³ங்க³மாபி ஏதே, ஸஞ்ஞாபுப்³ப³ங்க³மாபி ஏதே, ஸங்கா²ரபுப்³ப³ங்க³மாபி ஏதே. யே கேசி த⁴ம்மா ஸஹஜாதா ஸப்³பே³ புப்³ப³ங்க³மா ஏதேஸங் த⁴ம்மானங். **ததோ நங் ஸுக²மன்வேதீ**தி ஸோமனஸ்ஸமபி நங் அன்வேதி யங் ஸுஸுக²ச்சா²யா ததா³பி நங் ஸுக²ங் தத³பி அன்வேதி.

84. தத்த² கதமோ சதுப்³யூஹோ ஹாரோ? மனோபுப்³ப³ங்க³மாதி ந இத³ங் ஏகாதி³வசனங். கிங் காரணா? ஸப்³பே³ யேவ இமே ச²விஞ்ஞாணகாயா, இமம்ஹி ப⁴க³வதோ கோ அதி⁴ப்பாயோ? யே ஸுகே²ன அத்தி²கா, தே மனங் பஸாதெ³ந்தீதி அயங் இமம்ஹி ஸுத்தே ப⁴க³வதோ அதி⁴ப்பாயோ. அத்தோ² புப்³பே³யேவ நித்³தி³ட்டோ².

யானி ஹி குஸலமூலானி, தானி அட்டா²னிஸங்ஸமத்தா ஹேது, அயங் அட்ட²ங்கி³கோ மக்³கோ³. த³ஸ டா²னானி தே³ஸனாஹேதூனி தே³ஸனாபச்சயா நித்³தே³ஸனா ச. தத்த² யங் மஞ்ஞே து³க்கே²ன ஸஹ நாமரூபங் விஞ்ஞாணஸச்சந்தி அங்கே³ன குஸலமூலங் பஹீயதி, அயங் அப்பஹீனபூ⁴மியங் ஸமுத³யோ. யங் தேஸங் பஹானா, அயங் நிரோதோ⁴. இமானி சத்தாரி ஸச்சானி. அயங் ஆவட்டோ ஹாரோ.

விப⁴த்தீதி -

> மனோபுப்³ப³ங்க³மா த⁴ம்மா, மனோஸெட்டா² மனோமயா;
> மனஸா சே பஸன்னேன, பா⁴ஸதி வா கரோதி வா;
> ததோ நங் ஸுக²மன்வேதி, சா²யாவ அனபாயினீதி.

தங் ந ஏகங்ஸேன ஸமணஸ்ஸ வா ப்³ராஹ்மணஸ்ஸ வா பன ஹோதி. தஸ்ஸ வா மிச்சா²தி³ட்டி²கஸ்ஸ ஸகஸத்தே² சித்தங் பஸாதே³தி, தேன ச பஸன்னேன சித்தேன பா⁴ஸதி ப்³யாகரோதி ந தங் ஸுக²மன்வேதி ந சா²யாவ அனுகா³மினீ, து³க்க²மேவ தங் அன்வேதி. யதா² வஹந்தங் சக்கங் பத³மன்வேதி, இத³ங் தங் விப⁴ஜ்ஜப்³யாகரணீயங். மனஸா சே பஸன்னேன காயகம்மங் வசீகம்மங் ஸுக²வேத³னீயந்தி ஸமக்³க³தே ஸுக²வேத³னீயங் மிச்ச²க்³க³தே து³க்க²வேத³னீயங், அயங் விப⁴த்தி.

தத்த² கதமோ பரிவத்தனோ ஹாரோ? மனோபுப்³ப³ங்க³மா த⁴ம்மாதி யங் மனஸா பது³ட்டே²ன பா⁴ஸதி வா கரோதி வா து³க்க²மஸ்ஸானுகா³மினீ, ஏதானியேவ த்³வே ஸுத்தானி பா⁴ஸிதானி ஏஸ ஏவ ச படிபக்கோ². வேவசனந்தி யதி³த³ங் மனோசித்தங் விஞ்ஞாணங் மனிந்த்³ரியங் மனோவிஞ்ஞாணதா⁴து.

பஞ்ஞத்தீதி மனோபுப்³ப³ங்க³மா த⁴ம்மாதி அயங் மனோ கிஞ்சி பஞ்ஞத்தியா பஞ்ஞத்தங். த⁴ம்மாதி குஸலகம்மபத²பஞ்ஞத்தியா பஞ்ஞத்தங். மனோஸெட்டா²தி விஸிட்ட²பஞ்ஞத்தியா பஞ்ஞத்தங். மனோஜவாதி ஸஹபஞ்ஞத்தியா பஞ்ஞத்தங். சித்தந்தி நெக்க²ம்மபஞ்ஞத்தியா பஞ்ஞத்தங். மனஸா சே பஸன்னேனாதி ஸத்³தி⁴ந்த்³ரியபஞ்ஞத்தியா பஞ்ஞத்தங். மனஸா சே பஸன்னேனாதி அனாவிலஸங்கப்பது³தியஜ்ஜா²னபஞ்ஞத்தியா பஞ்ஞத்தங் . மனஸா சே பஸன்னேனாதி அஸ்ஸத்³தா⁴னங் படிபக்க²பஞ்ஞத்தியா பஞ்ஞத்தங். பா⁴ஸதி வாதி ஸம்மாவாசாபஞ்ஞத்தியா பஞ்ஞத்தங். கரோதி வாதி ஸம்மாகம்மந்தபஞ்ஞத்தியா பஞ்ஞத்தங். ததோ நங் ஸுக²மன்வேதீதி ஜா²னஸமாதா⁴னங். இந்த்³ரியேஸு மனிந்த்³ரியங். படிச்சஸமுப்பாதே³ விஞ்ஞாணங். மனோபுப்³ப³ங்க³மா த⁴ம்மாதி மெத்தா ச முது³தா ச ஜா²னேஸு து³தியங் ஜா²னங் ததியஞ்ச. க²ந்தே⁴ஸு ஸங்கா²ரக்க²ந்த⁴பரியாபன்னோ. தா⁴தூஸு த⁴ம்மதா⁴து, ஆயதனேஸு த⁴ம்மாயதனங். யங் குஸலங் இந்த்³ரியேஸு ஸுகி²ந்த்³ரியஞ்ச ஸோமனஸ்ஸிந்த்³ரியஞ்ச பத³ட்டா²னங். இமேஸங் த⁴ம்மானங் படிச்சஸமுப்பன்னானங் ப²ஸ்ஸபச்சயா ஸுக²வேத³னீயோ ப²ஸ்ஸோ ஸுக²வேத³னா மனோபவிசாரேஸு ஸோமனஸ்ஸவிசாரோ ச²த்திங்ஸேஸு பட²மபதே³ஸு ச² ஸோமனஸ்ஸனெக்க²ம்மஸ்ஸிதா. இதி அயங் ஓதரணோ ஹாரோ.

தத்த² கதமோ ஸோத⁴னோ ஹாரோ? யங் அத்த²ங் ஆரப்³ப⁴ இத³ங் ஸுத்தங் பா⁴ஸிதங். ஸோ அத்தோ² நியுத்தோ ஏதமத்த²ங் ஆரப்³ப⁴ ஸுத்தங். அயங் ஸோத⁴னோ ஹாரோ.

85. தத்த² கதமோ அதி⁴ட்டா²னோ ஹாரோ? மனோபுப்³ப³ங்க³மா த⁴ம்மாதி வேவசனபஞ்ஞத்தி, ந ஏகத்தபஞ்ஞத்தி. த⁴ம்மாதி ஏகதோ ந வேவசனபஞ்ஞத்தி. மனஸா சே பஸன்னேனாதி ஸோ பஸாதோ³ த்³விதோ⁴ அஜ்ஜ²த்தஞ்ச அப்³யாபாதா³விக்க²ம்ப⁴னப³ஹித்³தா⁴ ச ஓகப்பனதோ. ஸோ அஜ்ஜ²த்தபஸாதோ³ த்³விதோ⁴. ஸமுக்³கா⁴தபஸாதோ³ ச விக்க²ம்ப⁴னபஸாதோ³ ச ப்³யாபாத³பரியுட்டா²னங். விகா⁴தோ ந மூலபஸாதோ³ ஜாதமூலம்பி வா. பஸாதோ³ ஸப்³யாபாத³ங் விகா⁴தேன. ததோ நங் ஸுக²மன்வேதீதி ஸுக²ங் காயிகஞ்ச சேதஸிகஞ்ச அப்பியவிப்பயோகோ³பி பியஸம்பயோகோ³பி நெக்க²ம்மஸுக²ம்பி புது²ஜ்ஜனஸுக²ம்பி பீதிஸம்பொ³ஜ்ஜ²ங்க³ம்பி சேதஸிகங் ஸுக²ங் . யம்பி பஸ்ஸத்³த⁴காயோ ஸுக²ங் வேதே³தி, தம்பி காயிகங் ஸுக²ங் பொ³ஜ்ஜ²ங்கா³ ச சேதஸிகங் ஸுக²ங்.

யம்பி பஸ்ஸத்³த◌⁴காயோ ஸுக²ங் வேதே³ஸி, தம்பி தஞ்ச ஸுக²பத³ட்டா²னங் பஞ்ஞத்தியா யதா²வுத்தங் தங் அபராமட்ட²ங் குஸலானங் த◌⁴ம்மானங். அன்வேதீதி அப்பனா ஸந்தி³ஸ்ஸதி ந சாயங் வா பத்தபூ◌⁴தோ அன்வேதி. ததி³த³ங் ஸுத்தங் த்³வீஹி ஆகாரேஹி அதி◌⁴ட்டா²தப்³ப³ங். ஹேதுனா ச யோ பஸன்னமானஸோ விபாகேன ச யோ து³க்க²வேத³னீயோ.

பரிக்கா²ரோதி ப◌⁴க³வா பஞ்சஸதேன பி◌⁴க்கு²ஸங்கே◌⁴ன நக³ரங் பவிஸதி ராஜக³ஹங். தத்த² மனுஸ்ஸோ புக்³க³லோ ப◌⁴க³வந்தங் பரிவிஸதி, தஸ்ஸ பஸாதோ³ உப்பன்னோ குஸலமூலபுப்³ப³யோகா³வசரோபி. ஸோ அஞ்ஞேஸஞ்ச அக்கா²தி, இத³ங் வாசங் பா◌⁴ஸதி லாபா◌⁴ தேஸங், யேஸங் நிவேஸனங் ப◌⁴க³வா பவிஸதி, அம்ஹாகம்பி யதி³ ப◌⁴வெய்ய மயம்பி ப◌⁴க³வதோ ஸங்பஸாத³ங் லச்ச²ம்ஹாதி. யேன ப◌⁴க³வா தேனஞ்ஜலிங் பணாமெத்வா “நமோ ப◌⁴க³வதோ நமோ ப◌⁴க³வதோ”தி அப்³யாபாத³மானோ ஏகமந்தே அட்டா²ஸி. தத³னந்தரே ப◌⁴க³வா இமங் ஸுத்தங் அபா◌⁴ஸித்த² “மனோபுப்³ப³ங்க³மா த◌⁴ம்மா”தி. ஸப்³ப³ங் ஸுத்தங் ததா² யங் பரேஸங் பா◌⁴ஸதி இத³ங் வாசாகம்மங். யங் அஞ்ஜலிங் பணாமேதி, இத³ங் காயகம்மங். யோ மனோபஸாதோ³, இத³ங் மனோகம்மங். தத்த² யங் பரேஸங் பகாஸேதி பா◌⁴ஸதி வண்ணங். யேஸங் ப◌⁴க³வா நிவேஸனங் க³ச்ச²தீதி. ஸப்³ப³ங் தஸ்ஸ அலோபோ◌⁴ குஸலமூலங். யங் ப◌⁴க³வதி மெத்தசித்தோ, தஸ்ஸ அதோ³ஸோ குஸலமூலங் . யங் அஞ்ஜலிங் பணாமேதி மானஞ்ச நிக்³க³ண்ஹாதி, தத்த²ஸ்ஸ அமோஹோ குஸலமூலங் பாதுப◌⁴வதி. யங் உளாரபஞ்ஞங் படிலப◌⁴தி, இத³மஸ்ஸ தி³ட்டி²விபல்லாஸப்பஹானங். யங் ததா²யேவ ஸங்வரோ ஹோதி, இத³மஸ்ஸ ஸஞ்ஞாவிபல்லாஸப்பஹானங். யங் மனஸ்ஸ பஸாத³னங், இத³மஸ்ஸ சித்தவிபல்லாஸப்பஹானந்தி அகுஸலவிபல்லாஸானங் விக்க²ம்ப◌⁴னங் பஹானங் பச்சயோ. தீணி குஸலமூலானி யோ அனாவிலசித்தஸங்கப்போ, ஸோ தஸ்ஸ மனஸிகாரோதி வுச்சதி. யங் கிலேஸேஹி விக்க²ம்ப◌⁴னங் இதி விபல்லாஸா ச ஆரம்மணா ஸப்பச்சயதாய பச்சயோ குஸலமூலானி ச ஸந்தி³ஸ்ஸயதாய பச்சயோ, ஸோ ச மனஸிகாரோ ஹேதுனா இமினா பச்சயேன சித்தங் உப்பன்னங். தத்த² யங் ஸஸத்தா²ரம்மணங் சித்தங் பவத்தங் அயங் பு³த்³தா◌⁴னுஸ்ஸதி. யம்பி ப◌⁴க³வதோ கு³ணே மனஸி கரோதி, அயமஸ்ஸ த◌⁴ம்மானுஸ்ஸதி. தத்த² ஸதிஸம்பஜஞ்ஞங் ஹேது, அயஞ்ச பச்சயோ. வாசா பஞ்ஞா ஹேது விதக்கவிசாரா பச்சயோ. காயஸங்கா²ரா கம்மஸ்ஸ அபி◌⁴ஸங்கா²ரோ நாம ஹேது வா அப்பச்சயோ ஸுக²வேத³னீயஸ்ஸ கம்மஸ்ஸ உபசயோ ஹேதுகா கம்மஸ்ஸ பச்சயோ.

86. தத்த² கதமோ ஸமாரோபனோ ஹாரோ? மனஸாயேவ பஸன்னேன ஸதோயேவெத்த² பஸன்னோ அபி ச சித்தவோதா³னா ஸத்தா விமுச்சந்தீதி தேன ஸத்தா சித்தபுப்³ப³ங்க³மா சித்தேன பஸன்னேன சேதனாபி தத்த²

சித்தபூ⁴தா ப⁴வந்தீதி படிகா⁴ அயங் சேதனானங் பஸாதே³ன காயோ சஸ்ஸ பஸாதோ³ , ஸோ ச ஆரப⁴தி பஸாதே³ன பஸன்னோ ஸஞ்ஞானந்தி சஸ்ஸ அவிபரீதா, ஸோ பஞ்சவிதோ⁴ விக்க²ம்ப⁴னா, காயபஸ்ஸம்ப⁴னாயேவா பஸாதோ³ சித்தஸிதோ சித்தங் பன புப்³ப³ங்யேவ பஸன்னங். அயங் ஸமாரோபனா. ஏவங் பஞ்சன்னம்பி பஸாதோ³. ததோ நங் ஸுக²மன்வேதீதி கதமங் ப⁴க³வா நித்³தி³ஸதி? ந ஹி அத்தஸச்சங் தஸ்ஸ கம்மஸ்ஸ விபாகோ அன்வேதி. தஸ்ஸ உபாயோ அனுக³ச்ச²தி யதா³ ஸிதபச்சயா உப்பஜ்ஜதே ஸோமனஸ்ஸங் அவிப்படிஸாரோபி அன்வேதி. அயங் ஸமாரோபனோ ஹாரோ.

மஹானாம ஸக்கஸ்ஸ ஸுத்தங் [பஸ்ஸ ஸங்॰ நி॰ 5.1017]. தஸ்மிங் சே ஸமயே அஸ்ஸதோ அஸம்பஜானோ காலங் கரெய்ய காமே ப⁴வதி. அஸ்ஸதோ அபி⁴ஸமாஹாரோ யோ மா பா⁴யி, மஹானாம, யங் தங் சித்தங் தீ³க⁴ரத்தங் ஸத்³தா⁴பரிபா⁴விதங் ஸீலபரிபா⁴விதங் ஸுதசாக³பரிபா⁴விதந்தி வித்தா²ரேன காதப்³ப³ங். சாகே³ன ச பஞ்ஞாய ச கிங் த³ஸ்ஸேதி? யா ஸத்³தா⁴, ஸா சேதஸோ பஸாதோ³. யா அனாவிலஸங்கப்பிதா, ஸா ஸத்³தா⁴. கிங் காரணா? அனாவிலலக்க²ணா. அனாவிலலக்க²ணா ஹி ஸத்³தா⁴. அபரே ஆஹு கு³ணபரிஸுத்³தி⁴னிட்டா²க³மனலக்க²ணா, யஞ்ச அபரே வா வசனபடிக்³க³ஹலக்க²ணா ஸத்³தா⁴. அபரோ பரியாயோ அத்தானங் யதி³ ஏவங் ஓகப்பேதி "நாஹங் கிஞ்சி ஜானாமீதி ஏஸா அஹங் தத்த² அனுஞ்ஞத்தா அனஞ்ஞதா"தி. அயங் ஸத்³தா⁴தி. அபரோ பரியாயோ ஏகஸட்டி²யா தி³ட்டி²க³தானங் ஆதீ³னவானுபஸ்ஸனா அனிச்சங் து³க்க²மனத்தாதி. தேன ச பதி³ட்ட²ங் ப⁴வதி யதா² க³ம்பீ⁴ரே உத³பானே உத³கங் சக்கு²னா பஸ்ஸதி ந ச காயேன அபி⁴ஸம்பு⁴னாதி. ஏவமஸ்ஸ அரியா நிஜ்ஜா²னக்க²ந்தியா தி³ட்டி² ப⁴வதி, ந ச ஸச்சி²கதா. அயங் வுச்சதி ஸத்³தா⁴. ஸா ச லோகிகா. அபரோ பரியாயோ க²மதி புது²ஜ்ஜனபூ⁴தஸ்ஸ வீஸதி சாதி கோ ஸக்காயாதீ⁴னா ந நிவேஸோ. ந ஏதங் ஏகந்தி நயஸஞ்ஞா யதா²பூ⁴தங் தி³ட்டி²யா து க²லு முது³ஹி பஞ்சஹி இந்த்³ரியேஹி த³ஸ்ஸனமக்³கே³ன பஹீனா ப⁴வந்தி. தி³ட்டே²கட்டா² ச கிலேஸா, அயங் ஸத்³தா⁴.

ஸோதாபத்தங்க³மது³க்கா²யங் பூ⁴மியங் பரிபுண்ணா வுச்சதி. தஸ்மிங்யேவ பூ⁴மியங் ஸெக்க²ஸீலங் அரியா தா⁴ரந்தி வுச்சதி. தஸ்மிங்யேவ பூ⁴மியங் முது³பஞ்ஞா பஞ்ஞிந்த்³ரியந்தி வுச்சதி. தஸ்மிங்யேவ பூ⁴மியங் க²ந்தே⁴ஹி அனத்தி²கதா, அயங் சாகோ³. தஸ்மா ஸத்³தா⁴ சாகா³தி⁴ட்டா²னேன நித்³தி³ஸிதப்³பா³. யதிகேன [தேன (க॰)] பி⁴ய்யோ மனேன ஸா ஹிஸ்ஸ விபரீதா தி³ட்டி²கா அஸ்ஸத்³தா⁴, ஸா நயனஉபதீ⁴ஸு பமத்தா ஸமாதி³ன்னா. தத்த² ஸத்³தி⁴ந்த்³ரியங் யோ காமங் பரிவிஸ்ஸந்தி இதி ஸந்தபாபபடினிஸ்ஸக்³கா³ ந சாகா³தி⁴ட்டா²னங் பஞ்ஞிந்த்³ரியேன பஞ்ஞாதி⁴ட்டா²னங், ஸீலேன உபஸமாதி⁴ட்டா²னங். இமே சத்தாரோ த⁴ம்மா

ஸீலங் பரிபா⁴வயந்தி ஸத்³தா⁴ ஸீலங் சாகோ³ ச பஞ்ஞாதி. தத்த² ஸத்³தா⁴ய ஓக⁴ங் தரதி. யங் ஸீலங், அயங் அப்பமாதோ³. யோ சாகோ³, இத³ங் பஞ்ஞாய கம்மங். யா பஞ்ஞா, இத³ங் பஞ்ஞிந்த்³ரியங், தத்த² யங் ஸத்³தி⁴ந்த்³ரியங். தங் தீஸு அவேச்சப்பஸாதே³ஸு. யங் ஸீலங், தங் ஸத்³தி⁴ந்த்³ரியேஸு. யோ சாகோ³, ஸோ சதூஸு ஜா²னேஸு. யா பஞ்ஞா, ஸா ஸச்சேஸு, ஸதி ஸப்³ப³த்த²கா³மினீ. தஸ்ஸ ஸெக்க²ஸ்ஸ ப⁴த்³தி³கா ப⁴தி, ப⁴த்³தி³கோ அபி⁴ஸம்பராயோ. தஸ்ஸ ஸம்முட்ட²ஸ்ஸதிகஸ்ஸ ஸீலங் கரொந்தஸ்ஸ ந காயஸம்முட்ட²ஸ்ஸதிதாய தானி வா இந்த்³ரியானி தங் வா குஸலமூலங் கம்மவிபாகங் ப⁴வதி. தஸ்ஸ திகஸ்ஸ அத்த²னித்³தே³ஸோ. தத்த² ஸத்³தா⁴ ஸீலங் சாகோ³ பஞ்ஞா சத்தாரோ த⁴ம்மா. யா ஸத்³தா⁴ யா ச பஞ்ஞா, இத³ங் மனோஸுசரிதங். யங் ஸீலங், இத³ங் காயிகங் வாசஸிகங் ஸுசரிதங். யோ சாகோ³, இத³ங் சேதஸிகங் அலோபோ⁴ ஸுசரிதங். இதி சித்தே க³ஹிதே பஞ்சக்க²ந்தா⁴ க³ஹிதா ப⁴வந்தி. இமேஹி த⁴ம்மேஹி ஸுசரிதங் இத³ங் து³க்க²ஞ்ச அரியஸச்சங் பத³ட்டா²னங் மக்³க³ஸ்ஸ.

87. தத்த² கதமோ விசயோ ஹாரோ? யா ச ஸத்³தா⁴ யஞ்ச ஸீலங். தங் கிஸ்ஸ கரோதி? யா ஸத்³தா⁴ தாய ப⁴க³வந்தங் அனுஸ்ஸரதி மத்தேனபி ஹத்தி²னா ஸமாக³தா, அஸ்ஸ போ⁴ குக்குரா ஸப்³ப³ங் ஸீலேன நப்படிபஜ்ஜதி காயேன வா வாசாய வா டா²னங் விஸாரதோ³ ப⁴வதீதி அவிப்படிஸாரீ பஞ்ஞா யஸ்ஸ பஞ்ஞுத்தங் உபட்ட²பேதி. தஸ்ஸ அக²ண்ட³ஸ்ஸ ஸீலங் யங் ந பச்சி² தஸ்ஸங் மோஹஸ்ஸ அகுஸலசித்தங் உப்பஜ்ஜதி மிச்சா²தி³ட்டி²ஸஹக³தங் வா, அயங் விசயோ ஹாரோ. த⁴ம்மவாதி³னோ ப⁴த்³தி³காராதி ப⁴விஸ்ஸதி அத்தி² ஏஸா யுத்தி.

தத்த² கதமோ பத³ட்டா²னோ ஹாரோ? யமித³ங் சித்தங் தீ³க⁴ரத்தங் பரிபா⁴விதங் ஸத்³தா⁴ய ஸீலேன சாகே³ன பஞ்ஞாய ஸமாதி⁴னா பட²மஜ்ஜா²னஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். யா ஸத்³தா⁴ அஸ்ஸ அனாவிலஸங்கப்போ, தங் து³தியஜ்ஜா²னஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். தீணி ச அவேச்சப்பஸாதா³ யங் ஸீலங், தங் அரியகந்தங், தங் ஸீலக்க²ந்த⁴ஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். யா பஞ்ஞா, ஸா பஞ்ஞாக்க²ந்த⁴ஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். இமே ச த⁴ம்மா இத³ஞ்ச சித்தங் ஏகோதி³பூ⁴தஸமாதி⁴ஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். ஸத்³தா⁴ ஸத்³தி⁴ந்த்³ரியஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். சாகோ³ ஸமாதி⁴ந்த்³ரியஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். பஞ்ஞா பஞ்ஞிந்த்³ரியஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். ஸத்³தா⁴ ச பஞ்ஞா ச விபஸ்ஸனா பத³ட்டா²னங். ஸீலஞ்ச சாகோ³ ச ஸமத²ஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். ஸத்³தா⁴ ச பஞ்ஞா ச அவிஜ்ஜா விராகா³ய பஞ்ஞாவிமுத்தியா பத³ட்டா²னங். ஸீலஞ்ச சாகோ³ ச ராக³விராகா³ய சேதோவிமுத்தியா பத³ட்டா²னங்.

தத்த² கதமோ லக்க²ணோ ஹாரோ? விஞ்ஞாணே வுத்தே ஸத்³தா⁴ஸதிபா⁴விதே ஸப்³பே³ பஞ்சக்க²ந்தா⁴ வுத்தா ப⁴வந்தி. ஸத்³தா⁴ய ப⁴ணிதாய ஸப்³பா³னி ஸத்த த⁴னானி ப⁴ணிதானி ஹொந்தி

ஸத்³தா⁴த⁴னங்…பே॰… ஸீலக்க²ந்தே⁴ வுத்தே ஸமாதி⁴க்க²ந்தோ⁴ ச பஞ்ஞாக்க²ந்தோ⁴ ச வுத்தா ப⁴வந்தி. யங் தங் சித்தங் தீ³க⁴ரத்தங் பரிபா⁴விதங் பச்சி²மகே காலே ந தத³னுபரிவத்தி ப⁴விஸ்ஸதீதி நேதங் டா²னங் விஜ்ஜதி. தத்த² ஸஞ்ஞாபி தத³னுபரிவத்தினீ ப⁴வதி. யேபி தஜ்ஜாதிகா த⁴ம்மா, தேபி தத³னுபரிவத்தினோ ப⁴வந்தி. ரூபஸஞ்ஞா ரூபஸஞ்சேதனானுபஸ்ஸனமனஸிகாரோ ஏவங் ச²ன்னங் ஆயதனானங் விஞ்ஞாணகாயே, அயங் லக்க²ணோ ஹாரோ.

தத்த² கதமோ சதுப்³யூஹோ ஹாரோ? இத⁴ ஸுத்தே ப⁴க³வதோ கோ அதி⁴ப்பாயோ? யே ப⁴த்³தி³கங் ப⁴திங் ஆகங்கெ²ய்ய ப⁴த்³தி³கஞ்ச அபி⁴ஸம்பராயங், தே ஸத்³த⁴ங் ஸீலங் சாக³ங் பஞ்ஞஞ்ச மனஸி கரிஸ்ஸந்தி, அயங் அதி⁴ப்பாயோ. யே சஞ்ஞேபி ஸத்தா ததா²க³தஸ்ஸ ஸம்முக²ங் ந படியுஜ்ஜ²ந்தே, இமங் த⁴ம்மங் ஸோதா அவிப்படிஸாரதோ காலங் கரிஸ்ஸந்தீதி, அயங் அதி⁴ப்பாயோ.

88. தத்த² கதமோ ஆவட்டோ ஹாரோ? இத³ம்பி சத்தாரோ த⁴ம்மா ஸத்³தா⁴ ச பஞ்ஞா ச அஸ்ஸத்³தி⁴யஞ்ச அவிஜ்ஜஞ்ச ஹனந்தி. ஸீலஞ்ச சாகோ³ ச தண்ஹா ச தோ³ஸஞ்ச ஹனந்தி. தஸ்ஸ த்³வே மூலானி பஹீயந்தி. து³க்க²ங் நிவத்தேதி அப்பஹீனபூ⁴மியஞ்ச த்³விமூலானி பஞ்சக்க²ந்தா⁴. த்³வே அரியஸச்சானி ஸமதோ² ச விபஸ்ஸனா ச. த்³வின்னங் மூலானங் பஹானங். இமானி த்³வே ஸச்சானி நிரோதோ⁴ ச மக்³கோ³ ச. அயங் ஆவட்டோ ஹாரோ.

தத்த² கதமோ விப⁴த்தி? யங் தங் சித்தங் ஸத்³தா⁴பரிபா⁴விதங்…பே॰… ஸசே புது²ஜ்ஜனஸ்ஸ தஸ்ஸபி ப⁴த்³தி³கா ப⁴தி ப⁴விஸ்ஸதீதி ந ஏகங்ஸேன தஸ்ஸ கம்மங் தி³ட்டே²யேவ த⁴ம்மே விபாகந்தி பச்செஸ்ஸதி, அபரம்ஹி வா பரியாயே ப⁴விஸ்ஸதி. யங் வா அதீதங் விபாகாய பச்சுபட்டி²தங், தப்பச்சயானி சேதானி, யே யதா² மஹாகம்மவிப⁴ங்கே³ "தேனாயங் விப⁴ஜ்ஜப்³யாகரணியோ நித்³தே³ஸோ த⁴ம்மசாரினோ யா ப⁴த்³தி³கா ப⁴தீ"தி.

தத்த² கதமா பரிவத்தனா? அஸ்ஸத்³தி⁴யங் து³ஸ்ஸீல்யங் யங் மச்சே²ரங் து³ப்பஞ்ஞங் ச [து³ப்பஞ்ஞியங் (க॰)] யஞ்ச படிபக்கே²ன பஹீனா ப⁴வந்தி, அயங் பரிவத்தனா.

தத்த² கதமங் வேவசனங்? யங் தங் சித்தங் தீ³க⁴ரத்தங் பரிபா⁴விதங் சித்தங் மனோவிஞ்ஞாணங்…பே॰… யங் ஸத்³தா⁴ப³லங் ஸத்³தி⁴ந்த்³ரியங், யங் ஸீலங் தங் ஸுசரிதங், ஸங்யமோ நியமோ த³மோ க²ந்த⁴தா இமானி தஸ்ஸ வேவசனானி. யோ சாகோ³ ஸோ படினிஸ்ஸக்³கோ³ அலோபோ⁴ வோஸக்³கோ³ சாகோ³யிட்டா²னங். யா பஞ்ஞா ஸா பஞ்ஞத்தா பஞ்ஞப்பபா⁴ பஞ்ஞிந்த்³ரியங் பஞ்ஞாப³லங்.

தத்த² கதமா பஞ்ஞத்தி? யங் தங் சித்தங் பீ³ஜங் பஞ்ஞத்தியா பஞ்ஞத்தங். பரிபா⁴வனா வாஸனா பஞ்ஞத்தியா பஞ்ஞத்தி. ஸத்³தா⁴ பஸாத³பஞ்ஞத்தியா பஞ்ஞத்தா. ஸீலங் ஸுசரிதபஞ்ஞத்தியா பஞ்ஞத்தங். சாகோ³ புஞ்ஞகிரியபஞ்ஞத்தியா பஞ்ஞத்தோ. பஞ்ஞா வீமங்ஸபஞ்ஞத்தியா பஞ்ஞத்தா. இமே தயோ த⁴ம்மா ஸத்³தா⁴ ஸீலங் சாகோ³ பஞ்ஞவதோ பாரிஸுத்³தி⁴ங் க³ச்ச²ந்தி.

தத்த² கதமோ ஓதரணோ? யங் சித்தங், தங் க²ந்தே⁴ஸு விஞ்ஞாணக்க²ந்தோ⁴, தா⁴தூஸு மனோவிஞ்ஞாணதா⁴து, ஆயதனேஸு மனாயதனங். யே சத்தாரோ த⁴ம்மா, தே க²ந்தே⁴ஸு ஸங்கா²ரக்க²ந்தே⁴ பரியாபன்னா…பே॰… தா⁴தூஸு ஆயதனேஸு.

தத்த² கதமோ ஸோத⁴னோ ஹாரோ? இத³ங் ப⁴க³வதோ பா⁴ஸிதங் மஹானாமேன ஸக்கேன புச்சி²தேன ஸப்³ப³ங் தங் நியுத்தங்.

தத்த² கதமோ அதி⁴ட்டா²னோ? இத³ங் சித்தங் வேமத்ததாய பஞ்ஞத்தங் அகுஸலேஹி சித்தேஹி அபரிபா⁴விதேஹி பரிபா⁴விதந்தி யானி புன பரிபா⁴விதானி அஞ்ஞேஸம்பி தத்த² உபாதா³ய பஞ்ஞத்தங் ஸப்³பே³பிமே சத்தாரோ த⁴ம்மா ஏகத்ததாய பஞ்ஞத்தா. ப⁴த்³தி³கா ப⁴தீதி காமபோ⁴கி³னோ தேவ ரூபதா⁴து அரூபதா⁴து மனுஸ்ஸாதி ஸப்³பா³ ப⁴த்³தி³கா ப⁴தி ததே³வ கதா²ய பஞ்ஞத்தங், அயங் பஞ்ஞத்தி.

தத்த² கதமோ பரிக்கா²ரோ? சித்தஸ்ஸ இந்த்³ரியானி பச்சயோ ஆதி⁴பதெய்யபச்சயதாய மனஸிகாரோ. ஹேதுபச்சயதாய பச்சயோ. ஸத்³தா⁴ய லோகிகா பஞ்ஞா ஹேதுபச்சயதாய பச்சயோ. யோனிஸோ ச மனஸிகாரோ பச்சயோ. ஸீலஸ்ஸ பதிரூபதே³ஸவாஸோ பச்சயோ. அத்தஸம்மாபணிதா⁴னஞ்ச ஹேது. சாக³ஸ்ஸ அலோபோ⁴ ஹேது. அவிப்படிஸாரோ ச ஹேதுபச்சயோ. பஞ்ஞா பரதோ ச கோ⁴ஸோ அஜ்ஜ²த்தஞ்ச யோனிஸோ மனஸிகாரோ ஹேதுபச்சயோ ச.

தத்த² கதமோ ஸமாரோபனோ? யங் தங் சித்தங் தீ³க⁴ரத்தங் பரிபா⁴விதந்தி சேதஸிகாபி. எத்த² ஸப்³பே³ த⁴ம்மா பரிபா⁴விதா ப⁴த்³தி³கா தே ப⁴தி ப⁴விஸ்ஸதி, ப⁴த்³தி³கா உபபத்திகோ அபி⁴ஸம்பராயோ. இதி யே கேசி மனுஸ்ஸகா உபபோ⁴க³பரிபோ⁴கா³ ஸப்³பே³ ப⁴த்³தி³கா ப⁴தியேவ, அயங் ஸமாரோபனோ.

89. உத்³த⁴ங் அதோ⁴ ஸப்³ப³தி⁴ வீதராகோ³தி கா³தா² [பஸ்ஸ உதா³॰ 61 உதா³னே]. தத்த² கிங் உத்³த⁴ங் நாம? யங் இதோ உத்³த⁴ங் ப⁴விஸ்ஸதி அனாகா³மீ, இத³ங் உத்³த⁴ங். அதோ⁴ நாம யமதிக்கந்தமதீதங், இத³மவோச அபதா³னதந்தி உத்³த⁴ங். தத்த² அதீதேன ஸஸ்ஸததி³ட்டி² புப்³ப³ந்தாகப்பிகானங்

அபரந்ததி³ட்டி² கேஸஞ்சி, உச்சே²த³தி³ட்டி²ங் யங் [உச்சே²த³தி³ட்டி²யங் (க.)] வுத்தகப்பிகானங் இமா சேவ தி³ட்டி²யோ உச்சே²த³தி³ட்டி² ச ஸஸ்ஸததி³ட்டி² ச. தத்தா²யங் ஸஸ்ஸததி³ட்டி² இமானி பன்னரஸ பதா³னி ஸக்காயதி³ட்டி² ஸஸ்ஸதங் ப⁴ஜந்தி. ரூபவந்தங் மே அத்தா, அத்தனி மே ரூபங், ரூபங் மே அத்தாதி யது³ச்சதே பஞ்ஞுங் பரித³ஹந்தி. யா உச்சே²த³தி³ட்டி² ஸா பஞ்சஸதானி உச்சே²த³ங் ப⁴ஜந்தி. தே "தங் ஜீவங் தங் ஸரீர"ந்தி பஸ்ஸந்தி, ரூபங் மே அத்தாதி ததா²ரூபா சதுப்³பி³தா⁴ ஸக்காயதி³ட்டி² உச்சே²தே³ன ச ஸஸ்ஸதேன ச. ஏவங் பஞ்சஸு க²ந்தே⁴ஸு வீஸதிவத்து²காய தி³ட்டி²யா பன்னரஸ பதா³னி புப்³ப³ந்தங் ப⁴ஜந்தி. ஸஸ்ஸததி³ட்டி²யா பஞ்ச பதா³னி அபரந்தங் ப⁴ஜந்தி உச்சே²த³தி³ட்டி²யா. தத்த² "அயமஹமஸ்மீ"தி பஸ்ஸந்தா ரூபங் அத்ததோ ஸமனுபஸ்ஸதி, ஸோ உச்சே²த³வாதீ³ ரூபவந்தஞ்ச அத்தானங், அத்தனி ச ரூபங், ரூபஸ்மிங் வா அத்தாதி ஸோ பஸ்ஸதி சாதி இதி உச்சே²த³தி³ட்டி² ச, அத்ததோ படிஸ்ஸரதி ஸஸ்ஸததி³ட்டி² புப்³ப³ந்ததோ ச படிஸ்ஸரதி. "அயமஹமஸ்மீ"தி ந ஸமனுபஸ்ஸதி. தஸ்ஸ தி³ட்டா²ஸவா பஹானங் க³ச்ச²ந்தி. யோ தீஸு அத்³தா⁴ஸு புப்³ப³ந்தே ச அபரந்தே ச தேன தேன நித்³தி³ட்டா²னேன உத்³த⁴ங் அதோ⁴ ஸப்³ப³தி⁴ வீதராகோ³ "அஹமஸ்மீ"தி ந அனுபஸ்ஸதீதி இமினா த்³வாரேன இமினா பயோகே³ன இமினா உபாயேன இத³ங் த³ஸ்ஸனபூ⁴மி ச ஸோதாபத்திப²லஞ்ச ஸோ அரியோ பயோகோ³ அனபா⁴வங்க³தேன ஸங்ஸாரேன அபுனப்³ப⁴வாதி யோ கோசி அரியோ பயோகோ³ புனப்³ப⁴வாய முது³னி வா பஞ்சிந்த்³ரியானி மஜ்ஜா²னி அதி⁴மத்தானி வா ஸப்³ப³ங் அபுனப்³ப⁴வப்பஹானாய ஸங்வத்தந்தி. அஹந்தி தி³ட்டோ²கோ⁴ காமோகோ⁴ ப⁴வோகோ⁴ அவிஜ்ஜோகோ⁴ ச ஓதி⁴ஸோ. தத்த² தே³ஸனாஹாரேன சத்தாரி ஸச்சானி பஞ்சஹி இந்த்³ரியேஹி ஸோதாபத்திப²லேன ச த்³வே ஸச்சானி மக்³கோ³ ச நிரோதோ⁴ ச. ஸக்காயஸமுத³யேன த்³வே ஸச்சானி து³க்க²ஞ்ச ஸமுத³யோ ச, அயங் தே³ஸனா ஹாரோ.

தத்த² கதமோ விசயோ? "அயமஹமஸ்மீ"தி அஸமனுபஸ்ஸந்தோ தீணி த³ஸ்ஸனப்பஹாதப்³பா³னி ஸங்யோஜனானி பஜஹதி. அயங் விசயோ.

தத்த² கதமா யுத்தி? திவிதா⁴ புக்³க³லா கோசி உக்³க⁴டிதஞ்ஞூ கோசி விபஞ்சிதஞ்ஞூ கோசி நெய்யோ. உக்³க⁴டிதஞ்ஞூ திக்கி²ந்த்³ரியோ ச ததோ விபஞ்சிதஞ்ஞூ முதி³ந்த்³ரியோ ததோ முதி³ந்த்³ரியேஹி நெய்யோ. தத்த² உக்³க⁴டிதஞ்ஞூ திக்கி²ந்த்³ரியதாய த³ஸ்ஸனபூ⁴மிமாக³ம்ம ஸோதாபத்திப²லங் பாபுணாதி, ஏகபீ³ஜகோ ப⁴வதி. அயங் பட²மோ ஸோதாபன்னோ. விபஞ்சிதஞ்ஞூ முது³ஹி இந்த்³ரியேஹி த³ஸ்ஸனபூ⁴மிமாக³ம்ம ஸோதாபத்திப²லங் பாபுணாதி, கோலங்கோலோ ச ஹோதி. அயங் து³தியோ ஸோதாபன்னோ. தத்த² நெய்யோ த³ஸ்ஸனபூ⁴மிமாக³ம்ம ஸோதாபத்திப²லங் பாபுணாதி, ஸத்தக்க²த்துபரமோ ச ப⁴வதி. அயங் ததியோ ஸோதாபன்னோ.

அத்தி² ஏஸா யுத்தி முது³மஜ்ஜா²தி⁴மத்தேஹி இந்த்³ரியேஹி முது³மஜ்ஜா²தி⁴மத்தங் பூ⁴மிங் ஸச்சி²கரெய்ய ஸக்காயதி³ட்டி²ப்பஹானேன வா தி³ட்டி²க³தானி பஜஹதி. அயங் யுத்தி.

தத்த² கதமோ பத³ட்டா²னோ? தத்த² ஸக்காயதி³ட்டி² ஸப்³ப³மிச்சா²தி³ட்டி²யா பத³ட்டா²னங். ஸக்காயோ நாமரூபஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். நாமரூபங் ஸக்காயதி³ட்டி²யா பத³ட்டா²னங். பஞ்ச இந்த்³ரியானி ரூபீனி ரூபராக³ஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். ஸளாயதனங் அஹங்காரஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். தத்த² கதமோ லக்க²ணோ? த்³வீஸு தி³ட்டீ²ஸு பஹீனாஸு தத்த² ஏகா தி³ட்டி² தி³ட்டி²க³தானி பஹானங் க³ச்ச²ந்தி. உத்³த⁴ங் ச அதோ⁴ ச வீதராகோ³ ஸப்³ப³ரஜனீயேஸு வீதராகோ³ ஹோதி. தஜ்ஜா பரபூ⁴மியங், இத³ங் பச்சயந்தி யதா²பூ⁴தங் பஸ்ஸதி. ஸோ ஸப்³ப³படிச்சஸமுப்பாத³ங் ஆமஸதி. அயங் லக்க²ணோ ஹாரோ.

90. தத்த² கதமோ சதுப்³யூஹோ ஹாரோ? இமம்ஹி ஸுத்தே ப⁴க³வதோ கோ அதி⁴ப்பாயோ? யே ஸத்தா யே நாபி⁴ரமிஸ்ஸந்தி, தே தி³ட்டி²ப்பஹானாய வாயமிஸ்ஸந்தி. அயமெத்த² ப⁴க³வதோ அதி⁴ப்பாயோ. அயங் சதுப்³யூஹோ ஹாரோ.

தத்த² கதமோ ஆவட்டோ ஹாரோ? யானிமானி முது³னி பஞ்சிந்த்³ரியானி தானி ஓரம்பா⁴கி³யானி பஞ்சிந்த்³ரியானி. ஸப்³பே³ன ஸப்³ப³ங் ஸமூஹனந்தி அபி⁴ஜ்ஜா²ப்³யாபாதோ³ ச பா⁴வனாகாரேன ஸெக்கா²ய விமுத்தியா ப³லங் ஸத்³தா⁴, உத்³த⁴ம்பா⁴கி³யானி தி³ட்டி²வஸேன ப³லங் ஸத்³தா⁴, வீரியிந்த்³ரியங் ஆரபி⁴தத்தா ஸதிந்த்³ரியங் பக்³க³ஹிதத்தா அச்சந்தங் நிட்ட²ங் க³ச்ச²ந்தி. தத்த² யானி இந்த்³ரியானி, அயங் மக்³கோ³ ஸங்கிலேஸப்பஹானங். அயங் நிரோதோ⁴ ஆயதிங் அனுப்பாத³த⁴ம்மோ, இத³ங் து³க்க²ங். அயங் ஆவட்டோ ஹாரோ.

தத்த² கதமோ விப⁴த்தி ஹாரோ? "அயமஹமஸ்மீ"தி யோ ஸமனுபஸ்ஸதி, ஸோ ச கோ² அதி⁴மத்தேன லோகிகா யங் பூ⁴மியங் ந து அரியேன பயோகே³ன ஸோ ஸக்காயதி³ட்டி² பஜஹதி. யங் வுச்சதி தஜ்ஜாய பூ⁴மியா அதி⁴மத்தாய. தத்த² தஜ்ஜாய பூ⁴மியங் பஞ்சஹி ஆகாரேஹி அதி⁴மத்ததங் படிலப⁴தி ஸீலேன வதேன பா³ஹுஸ்ஸச்சேன ஸமாதி⁴னா நெக்க²ம்மஸுகே²ன. தத்த² அப்பத்தே பத்தஸஞ்ஞீ அதி⁴மானங் க³ண்ஹாதி. ஏதஸ்மிங்யேவ வத்து²ப்பத்தியங் ப⁴க³வா இத³ங் ஸுத்தங் பா⁴ஸதி. ஸீலவா வதமத்தேனாதி. தத்த² யோ அப்பத்தே பத்தஸஞ்ஞீ தஸ்ஸ யோ ஸமாதி⁴, ஸோ ஸாமிஸோ காபுரிஸஸேவிதோ பன ஸோ காபுரிஸா வுச்சந்தி புது²ஜ்ஜனா. ஆமிஸங் யஞ்ச அரியமக்³க³மாக³ம்ம லோகிகா அனரியங் தேன ஸமாதி⁴ ஹோதி அனரியோ காபுரிஸஸேவிதோ. யோ பன அரியாகாரேன யதா²பூ⁴தங் ந ஜானாதி ந பஸ்ஸதி [ஜானாதி பஸ்ஸதி (பீ.)], ஸோ

அதி⁴க³மனங் பஜஹதி யோ அரியேன ஸமாதி⁴னா அகாபுரிஸஸேவிதேன நிராமிஸேன நீயதி, தத்த² அகாபுரிஸா வுச்சந்தி அரியபுக்³க³லா. யோ தேஹி ஸேவிதோ ஸமாதி⁴, ஸோ அகாபுரிஸஸேவிதோ. தஸ்மா ஏகங் விப⁴ஜ்ஜப்³யாகரணீயங் “அயமஹமஸ்மீ”தி அஸமனுபஸ்ஸந்தோ ததா² பாதேதி.

தத்த² கதமா பரிவத்தனா? இமாய த³ஸ்ஸனபூ⁴மியா கிலேஸா பஹாதப்³பா³, தேஹி பஹீயந்தி அனித்³தி³ட்டா²பி ப⁴க³வதா நித்³தி³ஸிதப்³பா³ யோ.

தத்த² கதமங் வேவசனங்? யா ஸக்காயதி³ட்டி²யா அத்ததி³ட்டி²யா. அயங் பூ⁴மி. யே கிலேஸா பஹாதப்³பா³. தே அப்பஹீயந்தி அனித்³தி³ட்டா²பி ப⁴க³வதா ஸஸ்ஸததி³ட்டி² ச உச்சே²த³தி³ட்டி² ச, ஸா பரியந்ததி³ட்டி² ச. யா அபரியந்ததி³ட்டி² ச, ஸா ஸஸ்ஸததி³ட்டி² ச. யா உச்சே²த³தி³ட்டி², ஸா நத்தி²கா தி³ட்டி². யா ஸஸ்ஸததி³ட்டி², ஸா அகிரியதி³ட்டி². இத³ங் வேவசனங்.

தத்த² கதமா பஞ்ஞத்தி? தண்ஹா ஸங்யோஜனபஞ்ஞத்தியா பஞ்ஞத்தா. மக்³கோ³ படிலாப⁴பஞ்ஞத்தியா பஞ்ஞத்தோ. இந்த்³ரியா படிலாப⁴பஞ்ஞத்தியா பஞ்ஞத்தாதி. தத்த² கதமோ ஓதரணோ? ஸக்காயோ து³க்க²ங் த³ஸ்ஸனப்பஹாதப்³போ³. ஸமுத³யோ மக்³கோ³. இந்த்³ரியானி தானி ச நித்³தி³ட்டா²னி க²ந்த⁴தா⁴துஆயதனேஸு.

தத்த² கதமோ ஸோத⁴னோ ஹாரோ? யஞ்ஹி ஆரப்³ப⁴ ப⁴க³வதா இத³ங் ஸுத்தங் பா⁴ஸிதங், ஸோ ஆரப்³ப⁴ நித்³தி³ட்டோ². தத்த² கதமோ பரிக்கா²ரோ? நாமரூபஸ்ஸ ஹேதுபச்சயோபி விஞ்ஞாணங் ஹேது பீ³ஜங். தேன அவிஜ்ஜா ச ஸங்கா²ரா ச பச்சயோ. நிவத்தினயோ ந அபரோ பரியாயோ ஸப்³ப³ப⁴வோ, யே ச ஸப்³ப³ப⁴வஸ்ஸ ஹேது பரப⁴ண்ட³பச்சயோ இதி ஸம்மாதி³ட்டி² பரதோ ச கோ⁴ஸோ யோனிஸோ ச மனஸிகாரோ பச்சயோ . யா பஞ்ஞா உப்பாதே³தி, ஏஸா ஹேது ஸம்மாதி³ட்டி²யா ஸம்மாஸங்கப்போ ப⁴வதி, யா ஸம்மாஸமாதி⁴ [ஸம்மாதி³ட்டி² (பீ॰)], அயங் பரிக்கா²ரோ.

தத்த² கதமோ ஸமாரோபனோ? “அயமஹமஸ்மீ”தி அஸமனுபஸ்ஸீ து³க்க²தோ ரோக³தோ…பே॰… பன்னரஸ பதா³னி. ஸீலானி ப⁴க³வா கிமத்தி²யானி கிமானிஸங்ஸானி. ஸீலானி, ஆனந்த³, அவிப்படிஸாரத்தா²னி யாவ விமுத்தி. தத்த² து³விதோ⁴ அத்தோ² - புரிஸத்தோ² ச வசனத்தோ² ச.

91. தத்த² கதமோ புரிஸத்தோ²? யாயங் ந பச்சா²னுதாபிதா அயங் அவிப்படிஸாரோ, அயங் புரிஸத்தோ². யதா² கோசி ப்³ரூஹயதி இமத்த²மாஸேவதி ஸோ ப⁴ணெய்ய, கிஞ்சி மமெத்த² அதீ⁴னங் தஸ்ஸத்தா²ய இத³ங் கிரியங் ஆரபா⁴மீதி. அயங் புரிஸத்தோ².

தத்த² கதமோ வசனத்தோ²? ஸீலானி காயிகங் வா வாசஸிகங் வா ஸுசரிதங் அவிப்படிஸாரோதி. தத்த² ஸீலஸ்ஸ வதஸ்ஸ ச பா⁴ஸோயேவ. அனஞ்ஞா ஸுக³தகம்மதா ஸுசரிதங் அயங் அவிப்படிஸாரோ. ஏவங் யாவ விமுத்தீதி ஏகமேகஸ்மிங் பதே³ த்³வே அத்தா² - புரிஸத்தோ² ச வசனத்தோ² ச, யதா² இமம்ஹி ஸுத்தே ஏவங் ஸப்³பே³ஸு ஸுத்தேஸு த்³வே த்³வே அத்தா². அயங் ஹி பரமத்தோ² உத்தமத்தோ² ச. யங் நிப்³பா³னஸச்சி²கங் நிஸ்ஸாய யங் ஸகங் ஸச்சி²காதப்³ப³ங் ப⁴வதி, ஸோ வுச்சதி கதஸ்ஸ [ஸதஸ்ஸ (க.)] கத்தோ²தி. அயங் புன வேவசனங் ஸம்பஜானாதி. இமினா நியுத்தத்த²மபி⁴லப்³ப⁴ந்தி வசனத்தோ². தத்த² யங் அத்த²ங் ஸாவகோ அபி⁴கங்க²தி. தஸ்ஸ யோ படிலாபோ⁴, அயங் புரிஸத்தோ². யங் யங் ப⁴க³வா த⁴ம்மங் தே³ஸேதி, தஸ்ஸ தஸ்ஸ த⁴ம்மஸ்ஸ யா அத்த²விஞ்ஞத்தி. அயங் அத்தோ², தத்த² ஸீலானங் அவிப்படிஸாரோ அத்தோ²பி ஆனிஸங்ஸோபி. ஏஸோ ச ஆனிஸங்ஸோ யங் து³க்³க³திங் ந க³ச்ச²தி. யதா² தங் ப⁴க³வதா ஏஸானிஸங்ஸோ த⁴ம்மே ஸுசிண்ணே ந து³க்³க³திங் க³ச்ச²தி த⁴ம்மசாரீ, அயங் அத்தோ².

யங் புரிஸோ பா⁴வனாபூ⁴மியங் ஸீலானி ஆரப்³ப⁴ ஸீலேன ஸங்யுத்தோ ஹோதி ஏவங் யாவ விமுத்தி ததா² ஸீலக்க²ந்தோ⁴. தத்த² யோ ச அவிப்படிஸாரோ அனுஸயவஸேன நித்³தி³ட்டோ², தஞ்ச ஸீலங் அயங் ஸீலக்க²ந்தோ⁴. பாமோஜ்ஜபீதிபஸ்ஸத்³தீ⁴தி ச ஸமாதி⁴ந்த்³ரியேன, அயங் ஸமாதி⁴க்க²ந்தோ⁴. யங் ஸமாஹிதோ யதா²பூ⁴தங் பஜானாதி, அயங் பஞ்ஞாக்க²ந்தோ⁴. இமே தயோ க²ந்தா⁴ ஸீலங் ஸமாதி⁴ பஞ்ஞா ச ததா² ஸீலங் பரிபூரேதி யங் வீரியிந்த்³ரியங் தேன காரணேன ஸோ ஸீலங் பரிபூரேதி, அனுப்பன்னஸ்ஸ ச அகுஸலஸ்ஸ அனுப்பாதா³ய வாயமதி, உப்பன்னஸ்ஸ ச பஹானாய அனுப்பன்னஸ்ஸ ச குஸலஸ்ஸ உப்பாதா³ய, உப்பன்னஸ்ஸ ச குஸலஸ்ஸ பி⁴ய்யோபா⁴வாய இதி வீரியிந்த்³ரியங் நித்³தி³ட்ட²ங். தத்த² யோ ஸமாதி⁴க்க²ந்தோ⁴ , இத³ங் ஸமாதி⁴ந்த்³ரியங். பஞ்ஞாக்க²ந்தோ⁴ பஞ்ஞிந்த்³ரியங், தங் சதூஸு ஸம்மப்பதா⁴னேஸு த³ட்ட²ப்³ப³ங். ததா² யோ அனுப்பன்னஸ்ஸ ச அகுஸலஸ்ஸ அனுப்பாதா³ய வாயமதி, இத³ங் பட²மங் ஸம்மப்பதா⁴னங். யங் உப்பன்னஸ்ஸ, இத³ங் து³தியங். சத்தாரி ஸம்மப்பதா⁴னானி சதூஸு ஜா²னேஸு பஸ்ஸிதப்³பா³னி. ததா² ஸீலக்க²ந்தே⁴ன நெக்க²ம்மதா⁴து ச அதி⁴கா [ஆதி³கா (பீ.)], தயோ ச விதக்கா நெக்க²ம்மவிதக்கோ அப்³யாபாத³விதக்கோ அவிஹிங்ஸாவிதக்கோ ச. ஸாதா⁴ரணபூ⁴தா. யா பியாயமானஸ்ஸ பாமோஜ்ஜேன இத³ங் காயிகங் ஸுக²ங் ஆனிதங் அனியமீதிபேமேன, இத³ங் து³க்க²ங். யோ தத்த² அவிக்கே²போ, அயங் ஸமாதி⁴. இத³ங் பஞ்சங்கி³கங் பட²மங் ஜா²னங். யா சேதஸிகா பஸ்ஸத்³தி⁴ ஸவிதக்கங் ஸவிசாரங் விரோத⁴னங், யோ கிலேஸோ ச பரிதா³ஹோ, ஸோ பட²மே ஜா²னே நிருத்³தோ⁴. ததா² யா ச கிலேஸபஸ்ஸத்³தி⁴ யா ச விதக்கவிசாரானங் பஸ்ஸத்³தி⁴, உப⁴யேபி ஏதே

த◌⁴ம்மே பஸ்ஸத்³தா◌⁴யங். தத்த² காயஸ்ஸ சித்தஸ்ஸ ச ஸுக²ங் ஸுகா²யனா, இத³ங் பீதிஸுகி²னோ பஸ்ஸத்³தி◌⁴. யோபி ஏகோதி³பா◌⁴வோ சித்தஸ்ஸ, தேன ஏகோதி³பா◌⁴வேன யங் சித்தஸ்ஸ அஜ்ஜ²த்தங் ஸம்பஸாத³னங், இத³ங் சதுத்த²ங் ஜா²னங்க³ங். இதி அஜ்ஜ²த்தஞ்ச ஸம்பஸாதோ³ சேதஸோ ச ஏகோதி³பா◌⁴வோ பீதி ச ஸுக²ஞ்ச, இத³ங் து³தியங் ஜா²னங் சதுரங்கி³கங். யோ பஸ்ஸத்³த◌⁴காயோ ஸுக²ங் வேதே³தி, தேன அதி◌⁴மத்தேன ஸுகே²ன ப²ரித்வா ஸுக²ங் சேதஸிகங் யங், ஸோ பீதிவீதராகோ³ ஏவங் தஸ்ஸ பீதிவீதராக³தாய உபெக்க²ங் படிலப◌⁴தி. ஸோ பீதியா ச விராகா³ உபெக்க²ங் படிலப◌⁴தி. ஸுக²ஞ்ச படிஸங்வேதே³தி. ஸதி ச ஸம்மா பஞ்ஞாய படிலப◌⁴தி. ஸசே ஸதி ஏகக்³க³தா இத³ங் பஞ்சங்கி³கங் ததியங் ஜா²னங். யங் ஸுகி²னோ சித்தங் ஸமாதி◌⁴யதி, அயங் ஏகக்³க³தாய பராவிதா◌⁴னபா◌⁴கி³யா, பட²மே ஜா²னே அத்தி² சித்தேகக்³க³தா நோ சக்கு²ஸ்ஸ வேத³னா ஸப்³ப³ங் பாரிபூரிங் க³ச்ச²தி. யதா² சதுத்தே² ஜா²னே, ததா² யா உபெக்கா² பஸ்ஸம்ப◌⁴யங் ஸதிஸம்பஜஞ்ஞங் சித்தேகக்³க³தா ச, இத³ங் சதுத்த²ங் ஜா²னங்.

92. யதா² ஸமாதி◌⁴ த³ஸ்ஸயிதப்³ப³ங், ததா² பஞ்ஞிந்த்³ரியங் தங் சதூஸு அரியஸச்சேஸு பஸ்ஸிதப்³ப³ங். யங் ஸமாஹிதோ யதா²பூ◌⁴தங் பஜானாதி, ஸா பஜானநா சதுப்³பி³தா◌⁴ அஸுப◌⁴தோ து³க்க²தோ அனத்ததோ ச, யதா³ரம்மணங் தங் து³க்க²ங் அரியஸச்சங், யங் பஜானந்தோ நிப்³பி³ந்த³தி விமுச்சதி ததா² யங் காமாஸவஸ்ஸ பஹானங் ப◌⁴வாஸவஸ்ஸ தி³ட்டா²ஸவஸ்ஸ அவிஜ்ஜாஸவஸ்ஸ, அயங் நிரோதோ◌⁴ அப்பஹீனபூ◌⁴மியங் ஆஸவஸமுத³யோ. இமானி சத்தாரி அரியஸச்சானி யதா² பஞ்ஞிந்த்³ரியங் பஸ்ஸிதப்³ப³ங். யதா²யங் ஸமாஹிதோ யதா²பூ◌⁴தங் பஜானாதி, அயங் த³ஸ்ஸனபூ◌⁴மி. ஸோதாபத்திப²லஞ்ச யதா²பூ◌⁴தங் பஜானந்தோ நிப்³பி³ந்த³தீதி, இத³ங் தனுகஞ்ச. காமராக³ப்³யாபாத³ங் ஸகதா³கா³மிப²லஞ்ச யங் நிப்³பி³ந்த³தி விரஜ்ஜதி, அயங் பட²மஜ்ஜா²னபா◌⁴வனாபூ◌⁴மி ச ராக³விராகா³ சேதோவிமுத்தி அனாகா³மிப²லஞ்ச. யங் விமுத்தி விமுச்சதி, அயங் அவிஜ்ஜாவிராகா³ பஞ்ஞாவிமுத்தி அரஹத்தஞ்ச. இமே அவிப்படிஸாரா ச வீரியிந்த்³ரியஞ்ச சத்தாரோ ஸம்மப்பதா◌⁴னா அவிப்படிஸாரா தஞ்ச உபரி யாவ ஸமாதி◌⁴, ஏவங் தே சத்தாரி ஜா²னானி ஸமாதி◌⁴ந்த்³ரியஞ்ச யங் ஸமாஹிதோ யதா²பூ◌⁴தங் பஜானாதி. இமே சத்தாரோ ஸதிபட்டா²னா ஸீலபாரிபூரிமுபாதா³ய ஸாக³ஸங்ஹிதேன ச நிப்³பே³தி◌⁴கானஞ்ச நிமித்தானங் அனாவிலமனா, இத³ங் ஸதிந்த்³ரியங் சத்தாரோ ஸதிபட்டா²னா. யங் புன இமாய த◌⁴ம்மதே³ஸனாய தீஸு டா²னேஸு தி³ட்டோ²க³மனகிந்த்³ரியங் கிலேஸபஹானேன ச ஸெக்க²ஸீலங், இத³ங் ஸத்³தி◌⁴ந்த்³ரியங். சத்தாரி ச ஸோதாபத்தியங்கா³னி ப²லானி. ஸமாதி◌⁴ந்த்³ரியானி ஸோபனியாஹாரீனி ஸப்³ப³ஸுத்தேஸு நித்³தி³ஸிதப்³பா³னி. யங் ஜா²னங் படிலப◌⁴னங் வீரியக³ஹிதங்யேவ ஞாணங் படிஸ்ஸரதோ, அயங் ஸுதமயீ பஞ்ஞா. யோ ஸமாதி◌⁴

புப்³பா³பரனிமித்தாபா◌⁴ஸோ அனோமக³திதாய யதா²காமோ, அயங் சிந்தாமயீ பஞ்ஞா, யங் ததா²ஸமாஹிதோ யதா²பூ◌⁴தங் பஜானாதி, அயங் பா◌⁴வனாமயீ பஞ்ஞா. அயங் ஸுத்தனித்³தே³ஸோ.

இமங் ஸுத்தங் நிப்³பே³த◌⁴பா◌⁴கி³யங் பு³ஜ்ஜ²காரதி◌⁴கங் பு³ஜ்ஜி²தப்³ப³ங். யேஹி அங்கே³ஹி ஸமன்னாக³தங் தங் பு³ஜ்ஜி²ஸ்ஸந்தி தஸ்ஸ அங்கா³னி பு³ஜ்ஜி²ஸ்ஸந்தி, தேன பொ³ஜ்ஜ²ங்கா³. ததா² ஆதி³தோ யாவ ஸீலங் வதங் சேதனா கரணீயா, கிஸ்ஸ ஸீலானி பாரிபூரேதி. அனுப்பன்னஸ்ஸ ச அகுஸலஸ்ஸ அனுப்பாதா³ய உப்பன்னஸ்ஸ ச அகுஸலஸ்ஸ பஹானாய அனுப்பன்னஸ்ஸ குஸலஸ்ஸ உப்பாதா³ய உப்பன்னஸ்ஸ ச குஸலஸ்ஸ பி◌⁴ய்யோபா◌⁴வாய, இத³ங் வீரியங் தஸ்ஸ தஸ்ஸ பு³ஜ்ஜி²தஸ்ஸ அங்க³ந்தி. அயங் வீரியஸம்பொ³ஜ்ஜ²ங்கோ³. இமினா வீரியேன த்³வே த◌⁴ம்மா ஆதி³தோ அவிப்படிஸாரோ பாமோஜ்ஜஞ்ச யா புன பீதி அவிப்படிஸாரபச்சயா பாமோஜ்ஜபச்சயா, அயங் பீதிஸம்பொ³ஜ்ஜ²ங்கோ³. யங் பீதிமனஸ்ஸ காயோ பஸ்ஸம்ப◌⁴தி. அயங் பஸ்ஸத்³தி◌⁴ஸம்பொ³ஜ்ஜ²ங்கோ³. தேன காயிகஸுக²மானிதங் யங் ஸுகி²னோ சித்தங் ஸமாதி◌⁴யதி, அயங் ஸமாதி◌⁴ஸம்பொ³ஜ்ஜ²ங்கோ³. யங் ஸமாஹிதோ யதா²பூ◌⁴தங் பஜானாதி, அயங் த◌⁴ம்மவிசயஸம்பொ³ஜ்ஜ²ங்கோ³. யா ஸீலமுபாதா³ய பஞ்சன்னங் பொ³ஜ்ஜ²ங்கா³னங் உபாதா³யானுலோமதா நிமித்தாயனா பீதிபா◌⁴கி³யானஞ்ச விஸேஸபா◌⁴கி³யானஞ்ச அபிலாபனதா ஸஹக³தா ஹோதி அனவமக்³கோ³, அயங் ஸதிஸம்பொ³ஜ்ஜ²ங்கோ³. யங் யதா²பூ◌⁴தங் பஜானாதி, அச்சாரத்³த◌⁴வீரியங் கரோதி. உத்³த◌⁴ச்சபூ◌⁴மீதி கதா அபி◌⁴பத்தி²தங் பேஸேதி. கோஸஜ்ஜபூ◌⁴மீதி க³ரஹிதோ ரஹிதேஹி அங்கே³ஹி பு³ஜ்ஜ²தி யங் சக்கு²ஸமத²பத²ங், ஸா உபெக்கா²தி. தேன ஸா உபெக்கா² தஸ்ஸ பொ³ஜ்ஜ²ங்க³ஸ்ஸ அங்க³ந்தி கரித்வா உபெக்கா²ஸம்பொ³ஜ்ஜ²ங்கோ³தி வுச்சதே. ஏஸோ ஸுத்தனித்³தே³ஸோ.

93. தத்த² கதமா தே³ஸனா? அஸ்மிங் ஸுத்தே சத்தாரி அரியஸச்சானி தே³ஸிதானி. தத்த² கதமோ விசயோ? ஸீலவதோ அவிப்படிஸாரோ யாவ விமுத்தி இமிஸ்ஸாய புச்சா²ய மினிகிமத்த²ஸ்ஸமீதி த்³வே பதா³னி புச்சா² த்³வே பதா³னி விஸஜ்ஜனானி த்³வீஹி பதே³ஹி த்³வே அபி◌⁴ஞ்ஞங் த்³வீஹி சேவ பதே³ஹி விஸஜ்ஜனா கிங் புச்ச²தி நிப்³பா³தி◌⁴கங் காயபூ◌⁴மிங் கம்மஸ்ஸ ததா² ஹி பதிட்டா² ச அஸெக்கே² த◌⁴ம்மே உப்பாதே³தி. தத்த² கதமா யுத்தி? ஸீலவதோ அவிப்படிஸாரோ ப◌⁴வதி கிங் நிச்ச²ந்த³ஸ்ஸ ச விராகோ³ அத்தி² ஏஸா யுத்தி. தத்த² கதமங் பத³ட்டா²னங்? வீரியங் வீரியிந்த்³ரியஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். ஸமாதி◌⁴ ஸமாதி◌⁴ந்த்³ரியஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். பஞ்ஞா பஞ்ஞிந்த்³ரியஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். வீரியங் அதோ³ஸஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். ஸமாதி◌⁴ அலோப◌⁴ஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். பஞ்ஞா அமோஹஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். வீரியிந்த்³ரியங் திண்ணங் மக்³க³ங்கா³னங் பத³ட்டா²னங், ஸம்மாவாசாய

ஸம்மாகம்மந்தஸ்ஸ ஸம்மாஆஜீவஸ்ஸ. ஸமாதி◌⁴ந்த்³ரியங் திண்ணங் மக்³க³ங்கா³னங் பத³ட்டா²னங், ஸம்மாஸங்கப்பஸ்ஸ ஸம்மாவாசாய ஸம்மாஸமாதி◌⁴னோ. பஞ்ஞிந்த்³ரியங் த்³வின்னங் மக்³க³ங்கா³னங் பத³ட்டா²னங், ஸம்மாஸதியா ஸம்மாதி³ட்டி²யா ச.

தத்த² கதமோ லக்க²ணோ? ஸீலக்க²ந்தே◌⁴ வுத்தே ஸப்³பே³ தயோ க²ந்தா◌⁴ வுத்தா ப◌⁴வந்தி, ஸீலமேவ ஹி ஸேலோபமதா யதா² ஸேலோ ஸப்³ப³பச்சத்தி²கேஹி அகரணீயோ ஏவங் தங் சித்தங் ஸப்³ப³கிலேஸேஹி ந கம்பதீதி, அயங் அமோஹோ. விரத்தங் [பஸ்ஸ உதா³॰ 34 உதா³னபாளியங்] ரஜனீயேஸூதி அயங் அலோபோ◌⁴. கோபனெய்யே ந குப்பதீதி அயங் அதோ³ஸோ. தத்த² பஞ்ஞா அமோஹோ குஸலமூலங், அலோபோ◌⁴ அலோபோ◌⁴யேவ, அதோ³ஸோ அதோ³ஸோயேவ. இமேஹி தீஹி குஸலமூலேஹி ஸெக்க²பூ◌⁴மியங் டி²தோ அஸெக்க²மக்³க³ங் உப்பாதே³தி. ஸெக்க²பூ◌⁴மி ஸம்பத்திகம்மத◌⁴ம்மே உப்பாதே³தி, ஸா ச ஸம்மாவிமுத்தி, யஞ்ச விமுத்திரஸஞாணத³ஸ்ஸனங் இமே த³ஸ அஸெக்கா²னங் அரஹத்தங் த◌⁴ம்மா. தத்த² அட்ட²ங்கி³கேன மக்³கே³ன சதுப்³பி³தா◌⁴ பா◌⁴வனாபி லப்³ப◌⁴தி. ஸீலபா◌⁴வனா காயபா◌⁴வனா சித்தபா◌⁴வனா பஞ்ஞாபா◌⁴வனா ச. தத்த² ஸம்மாகம்மந்தேன ஸம்மாஆஜீவேன ச காயோ பா◌⁴விதோ. ஸம்மாவாசாய ஸம்மாவாயாமேன ச ஸீலங் பா◌⁴விதங். ஸம்மாஸங்கப்பேன ஸம்மாஸமாதி◌⁴னா ச சித்தங் பா◌⁴விதங். ஸம்மாதி³ட்டி²யா ஸம்மாஸதியா ச பஞ்ஞா பா◌⁴விதா. இமாய சதுப்³பி³தா◌⁴ய பா◌⁴வனாய த்³வே த◌⁴ம்மா பா◌⁴வனாபாரிபூரிங் க³ச்ச²ந்தி சித்தங் பஞ்ஞஞ்ச. சித்தங் பா◌⁴வனாய ஸமதோ², பஞ்ஞா பா◌⁴வனாய விபஸ்ஸனா. தத்த² பஞ்ஞா அவிஜ்ஜாபஹானேன சித்தங் உபக்கிலேஸேஹி அமிஸ்ஸீகதந்தி. பஞ்ஞா பா◌⁴வனாய சித்தபா◌⁴வனங்யேவ பரிபூரேதி. ஏவங் யஸ்ஸ ஸூபா◌⁴விதங் சித்தங் குதோ தங் து³க்க²மெஸ்ஸதீதி. அபி ச கோ² பன தஸ்ஸ ஆயஸ்மதோ அப்³யாபாத³தா◌⁴து அதி◌⁴முத்தா, ந ஸோ பேதங் ஸமாபன்னோ தஸ்ஸ ஸங்கா²பஹாரங் தே³தி, ஸங்கா²விதக்கிதே ஸரீரே து³க்க²ங் ந வேதி³யதி, அயங் ஸுத்தத்தோ².

94. தத்த² கதமா தே³ஸனா? இமம்ஹி ஸுத்தே த³ஸ அஸெக்கா² அரஹத்தத◌⁴ம்மா தே³ஸிதா அப்பமாணா ச ஸம்மா விபா◌⁴வனா. தத்த² கதமோ விசயோ? ஸேலோபமதா யே யே த◌⁴ம்மா வேத³னீயஸுக²து³க்கோ²பக³தா, தே ஸப்³பே³ நிரூபங் வானுபஸ்ஸந்தானங் ஞபக³தா காயதோ வேத³யிதபரிக்கா²ரோ அப்பவத்திதோ து³க்க²ங் ந வேதி³யதி. தத்த² கதமா யுத்தி, யஸ்ஸேவங் பா◌⁴விதங் சித்தங் குதோ தங் [நங் (க॰)] து³க்க²மெஸ்ஸதீதி. தீஸு பா◌⁴வனாஸு து³க்க²ங் நக்க²மதி சித்தங் சித்தபா◌⁴வனாய ச. நிரோத◌⁴பா◌⁴வனாய ச ஆனந்தரிகா ஸமாதி◌⁴பா◌⁴வனாய ச. இதி யஸ்ஸேவங் பா◌⁴விதங் சித்தந்தி ஸமாதி◌⁴ ப²லஸ்ஸ பத³ட்டா²னங்.

தத்த² கதமோ லக்க²ணோ? யஸ்ஸேவங் பா⁴விதங் [பஸ்ஸ உதா³. 34 உதா³னபாளியங்] சித்தந்தி சித்தானி பா⁴விதானி யதா² பட²மங் நித்³தி³ட்டா²னி பஞ்ஞா ஸீலங் காயோ சித்தங், ஸீலம்பி ஸுபா⁴விதங் காயிகசேதஸிகஞ்ச டி²தத்தா நானுபகம்பதீதி வேத³னாபி ததா² ஸஞ்ஞாபி ஸங்கா²ராபி. குதோ தங் து³க்க²மெஸ்ஸதீதி ஸுக²ம்பி நானுக³ச்ச²தி, அது³க்க²மஸுக²ம்பி நாக³தந்தி.

தத்த² கதமோ சதுப்³யூஹோ ஹாரோ? இத⁴ ப⁴க³வதோ கோ அதி⁴ப்பாயோ? யே து³க்கே²ன அதி⁴கா ப⁴விஸ்ஸந்தி, தே ஏவரூபாஹி ஸமாபத்தீஹி விரஹிஸ்ஸந்தி. அயமெத்த² ப⁴க³வதோ அதி⁴ப்பாயோ. யே ச அப்பஸன்னா, தே ஹி ப⁴விஸ்ஸந்தி, பஸன்னானஞ்ச பீதிபாமோஜ்ஜங் ப⁴விஸ்ஸதி, அயங் தத்த² ப⁴க³வதோ அதி⁴ப்பாயோ. ஆவட்டோதி நத்தி² ஆவட்டனஸ்ஸ பூ⁴மி.

விப⁴த்தீதி யஸ்ஸேவங் பா⁴விதங் சித்தங் குதோ தங் து³க்க²மெஸ்ஸதீதி து³விதோ⁴ நித்³தே³ஸோ - து³க்க²ஹேதுனித்³தே³ஸோ ச படிபக்க²னித்³தே³ஸோ ச. கோ ஸோ து³க்க²ஹேது? யதோ து³க்க²ங் ஆக³ச்ச²தி படிபக்கே² வுத்தே ஸேஸத⁴ம்மானங் ஸீலங் ஹேது ச பச்சயோ ச, தே ஸப்³பே³ த⁴ம்மா வுத்தா ஹொந்தி. ஏகபோ³தி⁴பக்கி²யே த⁴ம்மே வுத்தே ஸப்³பே³ போ³த⁴க³மனீயா த⁴ம்மா வுத்தா ப⁴வந்தி.

தத்த² கதமோ சதுப்³யூஹோ ஹாரோ? இமம்ஹி ஸுத்தே ப⁴க³வதோ கோ அதி⁴ப்பாயோ? யே அவிப்படிஸாரேன ச²ந்தி³கா, தே ஸீலபாரிபூரீ ப⁴வந்தி பாமோஜ்ஜச²ந்தி³கா அவிப்படிஸாரீபாரிபூரீ, அயமெத்த² ப⁴க³வதோ அதி⁴ப்பாயோ...பே.... அயங் சதுப்³யூஹோ ஹாரோ.

தத்த² கதமோ ஆவட்டோ? இத³ங் ஸுத்தங் நிப்³பே³த⁴பா⁴கி³யங். யோ நிப்³பே³தோ⁴, அயங் நிரோதோ⁴. யேன நிப்³பி³ஜ்ஜ²தி, ஸோ மக்³கோ³. யங் நிப்³பி³ஜ்ஜ²தி, தங் து³க்க²ங். யங் நிப்³பே³த⁴கா³மினா மக்³கே³ன பஹீயதி, ஸமுத³யோயங் வுத்தோ.

தத்த² கதமா விப⁴த்தி? ஸீலவதோ அவிப்படிஸாரோதி விப⁴ஜ்ஜப்³யாகரணீயங், பராமஸந்தஸ்ஸ நத்தி² அவிப்படிஸாரோ யாவ தோ³ஸகதங் காயேன வா வாசாய வா அகுஸலங் ஆரப⁴தி. கிஞ்சிபிஸ்ஸ ஏவங் ஹோதி "ஸுகதமேதங் ஸுசரிதமேதங் நோ சஸ்ஸ தேன அவிப்படிஸாரேன பாமோஜ்ஜங் ஜாயதி யாவ விமுத்தி, தஸ்ஸ ஸீலவதோ அவிப்படிஸாரோ"தி விப⁴ஜ்ஜப்³யாகரணீயங், அயங் விப⁴த்திஹாரோ.

தத்த² கதமா பரிவத்தனா? இமேஹி ஸத்தஹி உபனிஸாஸம்பத்தீஹி ஏகாத³ஸ உபனிஸா விப⁴த்தியங் பஜஹானங் பஜஹந்தி, அயங் பரிவத்தனா.

தத்த² கதமா வேவசனா? இமேஸங் அரியத◌⁴ம்மானங் ப³லபொ³ஜ்ஜ²ங்க³விமொக்க²ஸமாதி◌⁴ஸமாபத்தீனங் இமானி வேவசனானி.

தத்த² கதமா பஞ்ஞத்தி? ஸீலவதோ அவிப்படிஸாரோதி ஸீலக்க²ந்தே◌⁴ நெக்க²ம்மபஞ்ஞத்தியா பஞ்ஞத்தங், நிஸஜ்ஜபஞ்ஞத்தி ச ஏவங் த³ஸ அங்கா³னி த்³வீஹி த்³வீஹி அங்கே³ஹி பஞ்ஞத்தானி.

தத்த² கதமோ ஓதரணோ? இத³ங் நிப்³பே³த◌⁴பா◌⁴கி³யஸுத்தங் பஞ்சஸு ஓதிண்ணங் யதா² யங் பட²மங் நித்³தி³ட்ட²ங் ஏவமிந்த்³ரியாதி³க²ந்த◌⁴தா◌⁴துஆயதனேஸு நித்³தி³ஸிதப்³பா³னி.

தத்த² கதமோ ஸோத◌⁴னோ ஹாரோ? ஸீலவதோ அவிப்படிஸாரோதி ந தாவ ஸுத்³தோ◌⁴ ஆரம்போ◌⁴ அவிப்படிஸாரினோ பாமோஜ்ஜந்தி ந தாவ ஸுத்³தோ◌⁴ ஆரம்போ◌⁴ யானி ஏகாத³ஸ பதா³னி தே³ஸிதானி யதா³ ததா³ ஸுத்³தோ◌⁴ ஆரம்போ◌⁴, அயங் ஸோத◌⁴னோ.

தத்த² கதமோ அதி◌⁴ட்டா²னோ? ஸீலவேமத்ததாய பஞ்ஞத்தங் ஏவங் த³ஸ பதா³னி ஸப்³பா³னி ஸீலக்க²ந்த◌⁴ஸ்ஸ ஆனிஸங்ஸோ, தே ச பதிரூபதே³ஸவாஸோ ச பச்சயோ அத்தஸம்மாபணிதா◌⁴னஞ்ச ஹேது, ஸமாதி◌⁴க்க²ந்த◌⁴ஸ்ஸ ஸுக²ங் ஹேது பஸ்ஸத்³தி◌⁴ பச்சயோ, யேன ஜா²னஸஹஜாதி ச டா²னந்தி ஜா²னங்கா³ அபரோ பரியாயோ காமேஸு ஆதீ³னவானுபஸ்ஸனா ஸமாதி◌⁴னோ பச்சயோ நெக்க²ம்மே ஆனிஸங்ஸத³ஸ்ஸாவிதா ஹேது.

தத்த² கதமா ஸமாரோபனா? யங் வீரியிந்த்³ரியங், ஸோ ஸீலக்க²ந்தோ◌⁴. யங் ஸீலங், தே சத்தாரோ த◌⁴ம்மா பதா◌⁴னா. யங் த◌⁴ம்மானுத◌⁴ம்மபடிபத்தி, ஸோ பாதிமொக்க²ஸங்வரோ.

95. யஸ்ஸ ஸேலோபமங் சித்தந்தி கா³தா² [பஸ்ஸ உதா³. 34 உதா³னே], ஸேலோபமந்தி உபமா யதா² ஸேலோ வாதேன ந கம்பதி ந உண்ஹேன ந ஸீதேன ஸங்கம்பதி. யதா² அனேகா அசேதனா, தே உண்ஹேன மிலாயந்தி, ஸீதேன அவஸுஸ்ஸந்தி, வாதேன ப◌⁴ஜந்தி. ந ஏவங் ஸேலோ விரத்தங் ரஜனீயேஸு தோ³ஸனீயே ந து³ஸ்ஸதீதி காரணங் தோ³ஸனீயே தோ³மனஸ்ஸந்தங், ந து³ட்டே²ன வா கம்பதி உண்ஹேன வா, ஸோ மிலாயதி ஸீதேன வா அவஸுஸ்ஸதி, ஏவங் சித்தங் ராகே³ன நானுஸ்ஸதி ஸீதேன கம்பதீதி. கிங் காரணங்? விரத்தங் ரஜனீயேஸு தோ³ஸனீயே ந து³ஸ்ஸதி. கிங் காரணங்? தோ³ஸனீயே பனஸ்ஸந்தி ந து³ஸ்ஸதி, அது³ட்ட²ங் தங் ந கோஸிஸ்ஸந்தி, தேன குப்பனீயே ந குப்பதி, யஸ்ஸேவங் பா◌⁴விதங் சித்தங் குதோ தங் து³க்க²னித்³தே³ஸோ ச குதோ ஏவரூபஸ்ஸ து³க்க²ங் ஆக³மிஸ்ஸதீதி நித்³தி³ட்ட²ங்.

பரிவத்தனாதி குதோ தங் து³க்க²மெஸ்ஸதீதி யங் சேதஸிகங் ஸுக²ங் அனுபாதி³ஸேஸா அயங் நத்தி². ஸோபாதி³ஸேஸா அயங் அத்தி². புன ஏவமாஹங்ஸு தங் க²ணங் தங் முஹுத்தங் உப⁴யமேவ அவேத³யிதங் ஸோபாதி³ஸேஸங் யஞ்ச அனுபாதி³ஸேஸங் யஞ்ச தங் க²ணங் தங் முஹுத்தங் அனுபாதி³ஸேஸங் யஞ்ச ஸோபாதி³ஸேஸங் ச அவேத³யிதங். ஸுக²மாபன்னஸ்ஸ அனாவத்திகந்தி அயமெத்த² விஸேஸோ பரிவத்தனா.

தத்த² கதமோ வேவசனோ? யஸ்ஸேவங் பா⁴விதங் சித்தங் வா பா⁴விதங் ஸுபா⁴விதங் அனுட்டி²தங் வத்து²கதங் ஸுஸமாரத்³த⁴ங். சித்தந்தி மனோ விஞ்ஞாணங் மனிந்த்³ரியங் மனோவிஞ்ஞாணதா⁴து.

தத்த² கதமா பஞ்ஞத்தி? சித்தங் மனோ ஸங்கா²ரா வூபஸமபஞ்ஞத்தியா பஞ்ஞத்தங். ஸமாதி⁴ அஸெக்க²பஞ்ஞத்தியா பஞ்ஞத்தோ. து³க்க²ங் உச்சி²ன்னபஞ்ஞத்தியா பஞ்ஞத்தங்.

தத்த² கதமோ ஓதரணோ? சித்தே நித்³தி³ட்டே² பஞ்சக்க²ந்தா⁴ நித்³தி³ட்டா² ஹொந்தி, அயங் க²ந்தே⁴ஸு ஓதரணோ, மனோவிஞ்ஞாணதா⁴துயா நித்³தி³ட்டா²ய அட்டா²ரஸ தா⁴துயோ நித்³தி³ட்டா² ஹொந்தி, அயங் தா⁴தூஸு ஓதரணோ. மனாயதனே நித்³தி³ட்டே² ஸப்³பா³னி ஆயதனானி நித்³தி³ட்டா²னி ஹொந்தி. தத்த² மனாயதனங் நாமரூபஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். நாமரூபபச்சயா ஸளாயதனங். ததா² படிச்சஸமுப்பாதே³. அயங் ஓதரணோ. தத்த² கதமோ ஸோத⁴னோ ஸுத்³தோ⁴யேவ ஆரம்போ⁴.

தத்த² கதமோ அதி⁴ட்டா²னோ? ச²ளிந்த்³ரியங் பா⁴வனா ஏகத்தாயங் பஞ்ஞத்தி ச²ட்டி²தேன காயோ ஏகத்தாய பஞ்ஞத்தோ.

தத்த² கதமோ பரிக்கா²ரோ? சித்தஸ்ஸ புப்³ப³ஹேது ஸமுப்பாதா³ய மனஸிகாரோ ச தப்போணதா ச யங் அஸமாஹிதபூ⁴மியங் ச விஸேஸத⁴ம்மானங் அபா⁴விதத்தா சித்தஸததங் க³ச்ச²தி, ஸசே ஸமாதி⁴னோ ஸுக²ங் ஹேது அவிப்படிஸாரோ பச்சயோ, அயங் ஹேது அயங் பச்சயோ பரிக்கா²ரோ.

தத்த² கதமா ஸமாரோபனா? யஸ்ஸேவங் பா⁴விதந்தி தஸ்ஸ த⁴ம்மா ஸமாரோபயிதப்³பா³. காயோ ஸீலங் பஞ்ஞா பா⁴விதசித்தந்தி அனபி⁴ரதங் அனபணதங் அனேகங் அனுதங் அனாபஜ்ஜாஸத்தங் அயங் ஸமஞ்ஞாயதனா ந தஸ்ஸ ஸெக்க²ஸ்ஸ ஸம்மாஸமாதி⁴ ஸப்³பே³ அஸெக்கா² த³ஸ அரஹந்தத⁴ம்மா நித்³தி³ட்டா² ஹொந்தி. அஸெக்க²பா⁴கி³யானி ஸுத்தானி.

96. யஸ்ஸ நூன, ப⁴ந்தே, காயக³தாஸதி அபா⁴விதா, அயங் ஸோ அஞ்ஞதரங் ஸப்³ரஹ்மசாரிங் [ஸப்³ரஹ்மசாரீனங் (க.)] ஆஸஜ்ஜ ஸமாபஜ்ஜ அப்படினிஸஜ்ஜ ஜனபத³சாரிகங் பக்கமெய்ய, ஸோ ஆயஸ்மா இமஸ்மிங்

விப்படிஜானாதி த்³வே பஜானி படிஜானாதி சித்தபா◌⁴வனாயஞ்ச தி³ட்டி²யா பஹானங், காயபா◌⁴வனாயஞ்ச தி³ட்டி²ப்பஹானங், காயபா◌⁴வனாயஞ்ச தண்ஹாபஹானங், யங் பட²மங் உபமங் கரோதி. அஸுசினாபி ஸுசினாபி பத²வீ நேவ அட்டியதி ந ஜிகு³ச்ச²தி ந பீதிபாமோஜ்ஜங் படிலப◌⁴தி, ஏவமேவ ஹி பத²வீஸமேன ஸோ சேதஸா அன்வயேன அப்பகேன அவேரேன அப்³யாபஜ்ஜேன விஹராமீதி. இதி ஸோ ஆயஸ்மா கிங் படிஜானாதி, காயபா◌⁴வனாய ஸுகி²ந்த்³ரியபஹானங் படிஜானாதி, சித்தபா◌⁴வனாய ஸோமனஸ்ஸிந்த்³ரியபஹானங் படிஜானாதி. காயிகா வேத³னா ராகா³னுஸயமனுக³தானங் ஸுகி²ந்த்³ரியங் படிக்கி²பதி. ந ஹி வேத³னாக்க²ந்த◌⁴ங் யா சேதஸிகா ஸுக²வேத³னா தத்த² அயங் படிலாப◌⁴பச்சயா உப்பஜ்ஜதி ஸுக²ங் ஸோமனஸ்ஸங். ஸோதங் படிக்கி²பதி, ந ஹி மனோஸம்ப²ஸ்ஸஜங் வேத³னங். தத்த² சதூஸு மஹாபூ◌⁴தேஸு ரூபக்க²ந்த◌⁴ஸ்ஸ அனுஸயபடிக◌⁴பஹானங் ப◌⁴ணதி. காமே ரூபஞ்ச தஞ்ச அஸெக்க²பூ◌⁴மியங். காயே காயானுபஸ்ஸனா தி³ட்ட²த◌⁴ம்மஸுக²விஹாரஞ்ச. ப³லேன ச உஸ்ஸாஹேன ச ஸப்³ப³ங் மனஸி கதத்தானங் பஹானங் மேத³ங் கதாலிகாய ச புரிஸேன ச மண்ட³னகஜாதிகேன ச, ஏதேஹி இமஸ்ஸ மாதாபிதுஸம்பூ◌⁴தங் பச்சவெக்க²ணங், ஸோ காயேன ச காயானுபஸ்ஸனாய ச சித்தேன ச சித்தானுபஸ்ஸனாய ச த்³வே த◌⁴ம்மே தா◌⁴ரேதி. காயகிலேஸவத்து²ங் சித்தேன ச சித்தஸன்னிஸ்ஸயே சித்தேன ஸுபா◌⁴விதேன ஸத்தன்னங் ச ஸமாபத்தீனங் விஹரிதுங் படிஜானாதி.

க³ஹபதிபுத்தோபமதாய ச யதா² க³ஹபதிபுத்தஸ்ஸ நானாரங்கா³னங் வத்த²கரண்ட³கோ புண்ணோ ப◌⁴வெய்ய, ஸோ யங் யதே³வ வத்த²யுக³ங் புப்³ப³ண்ஹஸமயே ஆகங்க²தி, புப்³ப³ண்ஹஸமயே நிப்³பா³பேதி, ஏவங் மஜ்ஜ²ன்ஹிகஸமயே, ஸாயன்ஹஸமயே, ஏவமேவ ஸோ ஆயஸ்மா சித்தஸ்ஸ ஸுபா◌⁴விதத்தா யதா²ரூபேன விஹாரேன ஆகங்க²தி புப்³ப³ண்ஹஸமயங் விஹரிதுங், ததா²ரூபேன [யதா²ரூபேன (பீ. க.)] புப்³ப³ண்ஹஸமயங் விஹரதி, மஜ்ஜ²ன்ஹிகஸமயே, ஸாயன்ஹஸமயே. தேன வேஸ ஆயஸ்மதா உபமாய மே ஆஸிதாய பத²வீ வா அனுத்தரா இந்த்³ரியபா◌⁴வனா பா◌⁴விதசித்தேன. தேன ஸோ ஆயஸ்மா இத³ங் அட்ட²வித◌⁴ங் பா◌⁴வனங் படிஜானாதி சதூஸு மஹாபூ◌⁴தேஸு, காயபா◌⁴வனங் உபகசண்டா³லங் புரிஸமேதகங் ப◌⁴வதலாகாஸு சித்தபா◌⁴வனங், இமாஹி பா◌⁴வனாஹி தாய பா◌⁴வனாய ச ஸமதா² பாரிபூரிமந்தேஹி. இமேஹி சதூஹி பஞ்ஞாபாரிபூரிமந்தேஹி.

97. கத²ங் உபகசண்டா³லங் படிகூலேஸு த◌⁴ம்மேஸு அப்படிகூலஸஞ்ஞீ விஹரதி? காயோ பகதியா அப்படிகூலங் காயே உத்³து◌⁴மாதகஸஞ்ஞா ஸங்கி²த்தேன நவ ஸஞ்ஞா இமே படிகூலா த◌⁴ம்மா சேஸோ ஆயஸ்மா

படிகூலதோ அஜிகு³ச்சி²தோ காயக³தாஸதியா பா◌⁴வனானுயோக³மனுயுத்தோ விஹரதி, ந ஹி தஸ்ஸ ஜிகு³ச்ச²ப்பஹாய சித்தங் படிகூலதி.

கத²ங் அப்படிகூலேஸு த◌⁴ம்மேஸு படிகூலஸஞ்ஞீ விஹரதீதி? காயோ ஸப்³ப³லோகஸ்ஸ அப்படிகூலோ தங் ஸோ ஆயஸ்மா அஸுப◌⁴ஸஞ்ஞாய விஹரதி. ஏவங் அப்படிகூலேஸு த◌⁴ம்மேஸு படிகூலஸஞ்ஞீ விஹரதி.

கத²ங் படிகூலேஸு ச அப்படிகூலேஸு ச அப்படிகூலஸஞ்ஞீ விஹரதீதி அபி ஸப்³போ³யங் லோகஸ்ஸ யமித³ங் முண்டோ³ பத்தபாணீ குலேஸு பிண்டா³ய விசரதி, தேன ச ஸோ ஆயஸ்மா ஸுவண்ணது³ப்³ப³ண்ணேன அப்படிகூலஸஞ்ஞீ சித்தேன ச காயேன நிப்³பி³தா³ஸஹக³தேன அப்படிகூலஸஞ்ஞீ, ஏவங் படிகூலேஸு அப்படிகூலேஸு ச த◌⁴ம்மேஸு அப்படிகூலஸஞ்ஞீ விஹரதி.

கத²ங் படிகூலேஸு ச த◌⁴ம்மேஸு அப்படிகூலஸஞ்ஞீ விஹரதி? படிகூலேஸு ச த◌⁴ம்மேஸு ஸுப◌⁴ஸஞ்ஞினோ இத்தி²ரூபே படிகூலேஸு ச ஜிகு³ச்சி²னோ வினீலகவிபுப்³ப³கே தத்த² ஸோ ஆயஸ்மா படிகூலஸஞ்ஞீ விஹரதி.

கத²ங் படிகூலேஸு த◌⁴ம்மேஸு தது³ப◌⁴யங் அபி◌⁴னிவஜ்ஜயித்வா உபெக்க²கோ விஹரதி ஸதோ ச ஸம்பஜானோ ச? அப்படிகூலேஸு ச த◌⁴ம்மேஸு ஸுப◌⁴ஸஞ்ஞினோ இத்தி²ரூபே படிகூலேஸு ச ஜிகு³ச்சி²னோ வினீலகவிபுப்³ப³கே தது³ப◌⁴யங் அபி◌⁴னிவஜ்ஜயித்வா 'நேதங் மம''நேஸோஹமஸ்மி''நேஸோ மே' அத்தாதி விஹரதி. ஏவங் தது³ப◌⁴யங் அபி◌⁴னிவஜ்ஜயித்வா உபெக்க²கோ விஹரதி ஸதோ ஸம்பஜானோ.

அபரோ பரியாயோ. தேதா◌⁴துகோ லோகஸன்னிவாஸோ ஸப்³ப³பா³லபுது²ஜ்ஜனானங் அப்படிகூலஸஞ்ஞா. தத்த² ச ஆயஸ்மா ஸாரிபுத்தோ அப்படிகூலஸஞ்ஞீ விஹரதி. ஏவங் அப்படிகூலேஸு த◌⁴ம்மேஸு படிகூலஸஞ்ஞீ விஹரதி.

கத²ங் படிகூலேஸு த◌⁴ம்மேஸு அப்படிகூலஸஞ்ஞீ விஹரதி? படிகூலஸஞ்ஞினோ ஸப்³ப³ஸெக்கா² இத◌⁴ கா தேதா◌⁴துகே ஸப்³ப³லோகே. தத்த² கதமோ பூ◌⁴மிப்பத்தோ ஸமாதி◌⁴ப²லே ஸச்சி²கதோ அப்படிகூலஸஞ்ஞீ விஹரதி ? கிங் காரணங்? ந ஹி தங் அத்தி² யஸ்ஸ லோகஸ்ஸ பஹானாய படிகூலஸஞ்ஞீ உப்பாதெ³ய்ய.

கத²ங் படிகூலேஸு ச அப்படிகூலேஸு ச த◌⁴ம்மேஸு படிகூலஸஞ்ஞீ விஹரதி? தேதா◌⁴துகே லோகஸன்னிவாஸே யாவ காமலோகபூ◌⁴மதா ஹி ராகா³னங் வீதராகா³னங் படிகூலஸமதா ரூபாரூபதா◌⁴துங் அப்படிகூலஸமதா.

தத்த² ச ஆயஸ்மா ஸாரிபுத்தோ படிகூலஸஞ்ஞீ விஹரதி. ஏவங் படிகூலேஸு ச அப்படிகூலேஸு ச த◌⁴ம்மேஸு படிகூலஸஞ்ஞீ விஹரதி.

கத²ங் படிகூலேஸு ச அப்படிகூலேஸு ச த◌⁴ம்மேஸு அப்படிகூலஸஞ்ஞீ விஹரதி? யங் கிஞ்சி பரதோ து³ருத்தானங் து³ராக³தானங் வசனபதா²னங் தங் வசனங் அப்படிகூலங் யாவதா வாசஸோ அப்பதிரூபா ததா² ஜனஸ்ஸ அப்படிகூலஸஞ்ஞா. தத்த² ஆயஸ்மா ஸாரிபுத்தோ அபி◌⁴ஞ்ஞாய ஸச்சி²கதோ அப்படிகூலஸஞ்ஞீ விஹரதி, ஏவங் படிகூலேஸு ச அப்படிகூலேஸு ச த◌⁴ம்மேஸு அப்படிகூலஸஞ்ஞீ விஹரதி.

98. கத²ங் படிகூலேஸு ச அப்படிகூலேஸு ச த◌⁴ம்மேஸு தது³ப◌⁴யங் அபி◌⁴னிவஜ்ஜயித்வா உபெக்க²கோ ச விஹரதி ஸதோ ச ஸம்பஜானோ? யஞ்ச நேஸங் ஸமனுபஸ்ஸதி யே த◌⁴ம்மா து³ச்சரிதா, தே த◌⁴ம்மா அப்படிகூலா. தத்த² ஆயஸ்மா ஸாரிபுத்தோ இதி படிஸஞ்சிக்க²தி யே த◌⁴ம்மா து³ச்சரிதா, தே த◌⁴ம்மா அனிட்ட²விபாகா. யே த◌⁴ம்மா ஸுசரிதா, தே ஆசயகா³மினோ. ஸோ ச ஸுசரிதங் ஆசயகா³மினிங் கரித்வா து³ச்சரிதங் அனிட்ட²விபாகங் கரித்வா தது³ப◌⁴யங் அபி◌⁴னிவஜ்ஜயித்வா உபெக்க²கோ விஹரதி.

அத² படிகூலேஸு ச த◌⁴ம்மேஸு அப்படிகூலேஸு ச படிகூலஸஞ்ஞீ விஹரதி. தண்ஹா படிகூலத◌⁴ம்மா கிங் காரணங்? தண்ஹாவஸேன ஹி ஸத்தா த்³வீஹி த◌⁴ம்மேஹி ஸத்தா, கப³ளீகாரே ஆஹாரே ரஸதண்ஹாய ஸத்தா, ப²ஸ்ஸே ஸுக²ஸஞ்ஞாய ஸத்தா. தத்தா²யஸ்மா ஸாரிபுத்தோ கப³ளீகாரே ச ஆஹாரே படிகூலஸஞ்ஞீ விஹரதி, ப²ஸ்ஸே ச து³க்க²ஸஞ்ஞீ விஹரதி. ஏவங் படிகூலேஸு ச அப்படிகூலேஸு ச படிகூலஸஞ்ஞீ விஹரதி.

கத²ங் படிகூலேஸு ச த◌⁴ம்மேஸு அப்படிகூலேஸு ச த◌⁴ம்மேஸு அப்படிகூலஸஞ்ஞீ விஹரதி? தண்ஹாக்க²யங் அனுத்தரங் நிப்³பா³னங் ததா² பா³லபுது²ஜ்ஜனானங் படிகூலஸஞ்ஞா பஹதஸஞ்ஞா ச. தத்தா²யஸ்மதோ ஸாரிபுத்தஸ்ஸ அப்படிகூலஸஞ்ஞா அப்³யாபாத³ஸஞ்ஞா ச ஸாமங் பஞ்ஞாய பஸ்ஸித்வா ஏவங் படிகூலேஸு ச த◌⁴ம்மேஸு அப்படிகூலஸஞ்ஞீ விஹரதி.

கத²ங் படிகூலேஸு ச அப்படிகூலேஸு ச த◌⁴ம்மேஸு அப்படிகூலஸஞ்ஞீ விஹரதி? ததியே ச நிப்³பா³னே படிகூலஸஞ்ஞினோ யஸேன ச கித்தினி ச அப்படிகூலஸஞ்ஞினோ. தத்தா²யஸ்மா ஸாரிபுத்தோ அஸ்ஸாத³ஞ்ச ஆதீ³னவஞ்ச நிஸ்ஸரணஞ்ச யதா²பூ◌⁴தங் ஸம்மாபஞ்ஞாய படிஜானந்தோ படிகூலஞ்ச அப்படிகூலஞ்ச த◌⁴ம்மங் தது³ப◌⁴யங் அபி◌⁴னிவஜ்ஜயித்வா அப்படிகூலஸஞ்ஞீ விஹரதி.

கத²ங் படிகூலங் அப்படிகூலஞ்ச த◌⁴ம்மங் தது³ப◌⁴யங் அபி◌⁴னிவஜ்ஜயித்வா உபெக்க²கோ விஹரதி? ஸதோ ச ஸம்பஜானோ ச, யஞ்ச ஸமனுபஸ்ஸதி

அனுனயோ அப்படிகூலோ த⁴ம்மோ படிகோ⁴ ச படிகூலோ த⁴ம்மோ, தத்தா²யஸ்மா ஸாரிபுத்தோ அனுனயஸ்ஸ படிக⁴ப்பஹீனத்தா உபெக்க²கோ விஹரதி ஸதோ ஸம்பஜானோ ச. யஞ்சஸ்ஸ ஸமனுபஸ்ஸதி அயங் பஞ்சவிதா⁴ அனுத்தரா இந்த்³ரியபா⁴வனா. அயங் ஸுத்தனித்³தே³ஸோ.

99. தத்த² கதமோ தே³ஸனாஹாரோ? இமம்ஹி ஸுத்தே கிங் தே³ஸிதப்³ப³ங்? தத்த² வுச்சதே, இமம்ஹி ஸுத்தே தி³ட்ட²த⁴ம்மஸுக²விஹாரோ தே³ஸிதோ, ததா² விமுத்தங் சித்தங் பச்சவெக்க²ணா ச அதி⁴பஞ்ஞாத⁴ம்மங் தே³ஸிதங்.

தத்த² கதமோ விசயோ? யே காயே காயானுபஸ்ஸினோ விஹரந்தி, தேஸங் சித்தங் அனுனயப்படிகே⁴ன ந விஹரதி அனுனயப்படிகே⁴ன சாபி⁴ரமமானஸ்ஸ சித்தங் ஸமக்³க³தங் ப⁴விஸ்ஸதீதி பா⁴வனாய ப³லமேதங், அயங் விசயோ ஹாரோ.

தத்த² கதமோ யுத்திஹாரோ? காயபா⁴வனாய ச சித்தபா⁴வனாய ச ந கிஞ்சி ஸப்³ரஹ்மசாரீ அதிமஞ்ஞிஸ்ஸதீதி. அத்தி² ஏஸா யுத்தி, அயங் யுத்திஹாரோ.

தத்த² கதமோ பத³ட்டா²னோ ஹாரோ? காயபா⁴வனாய பட²மஸ்ஸ ஸதி உபட்டா²னஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். யா பத²வீஸமசித்ததா, ஸா அனிச்சானுபஸ்ஸனாய பத³ட்டா²னங்.

தத்த² கதமோ லக்க²ணோ? யங் பத²வீஸமேன சேதஸா விஹரதி அத்தானுபஸ்ஸீ பத²வீஸமேன கி³ஹீ விஹரதி. கோ அத்தோ² பத²வீஸமேனாதி? யதா² யே ச ஸேலோபமதாய அகம்மயுத்தா ஏவமேவ பத²வீஸமோ அயங் ஹிரியதாய. அயங் லக்க²ணோ.

தத்த² கதமோ சதுப்³யூஹோ ஹாரோ? இமம்ஹி ப்³யாகரணே கோ தஸ்ஸ ஆயஸ்மதோ அதி⁴ப்பாயோ? யே கேசி அரஹந்தா இந்த்³ரியபா⁴வனங் ஆகங்கி²யந்தி, தே பத²வீஸமதங் உப்பாத³யிஸ்ஸந்தீதி. அயங் அதி⁴ப்பாயோ.

தத்த² கதமோ ஆவட்டோதி? நத்தி² ஆவட்டஸ்ஸ பூ⁴மி.

தத்த² கதமோ விப⁴த்தி? யோ காயானுபஸ்ஸீ விஹரதி, ஸோ பத²வீஸமசித்ததங் படிலபி⁴ஸ்ஸதீதி ந ஏகங்ஸேன. கிங் காரணங்? யே க²ண்ட³காதி³சி²ன்னகாதி³னோ, ந தே பத²வீஸமசித்ததங் படிலப⁴ந்தி. ஸப்³பா³ காயக³தாஸதி ஸெக்க²பா⁴வனாய நிப்³பா³னங் ப²லங், அயங் விப⁴த்தி.

தத்த² கதமோ பரிவத்தனோ ஹாரோ? யே காயானுபஸ்ஸினோ விஹரிஸ்ஸந்தி, தேஸங்யேவ காயபச்சயா உப்பஜ்ஜெய்ய ஆஸவா விகா⁴தபரிளாஹா, அயங் பரிவத்தனோ ஹாரோ.

தத்த² கதமோ ஓதரணோ? பஞ்சக்க²ந்தா⁴ [ஸத்தேஸு ச பஞ்சக்க²ந்தா⁴ (பீ.)] அவிதிண்ணா [அவதிண்ணா (பீ.)] பா³வீஸதிந்த்³ரியானி, ததா² யங் மனிந்த்³ரியங், தங் மனோதா⁴து மனாயதனஞ்ச. யங் ஸமாதி⁴ந்த்³ரியங், தங் த⁴ம்மதா⁴து த⁴ம்மாயதனஞ்ச. அயங் ஓதரணோ ஹாரோ.

தத்த² கதமோ ஸோத⁴னோ ஹாரோ? யே ச மனஸா சத்தாரோ பா⁴வேதப்³பா³, தே ஸப்³பே³ பா⁴விதா யங் தங் மனேன பஹீனே பத்தப்³ப³தங் ஸப்³ப³த்த² ஏதஸ்ஸ ச அத்தா²ய ஆரம்போ⁴, ஸோ அத்தோ² ஸுத்³தோ⁴. அயங் ஸோத⁴னோ ஹாரோ.

தத்த² கதமோ அதி⁴ட்டா²னோ? அயங் ஸமாதி⁴ ஏகத்ததாய பஞ்ஞத்தோ, ச² காயா ஏகத்ததாய பஞ்ஞத்தா. பஞ்சிந்த்³ரியானி ரூபீனி ரூபகாயோ. ச² வேத³னாகாயா வேத³னாகாயோ. ச² ஸஞ்ஞாகாயா ஸஞ்ஞாகாயோ. ச² சேதனாகாயா சேதனாகாயோ. ச² விஞ்ஞாணகாயா விஞ்ஞாணகாயோ. ஸப்³பே³பி ஏதே த⁴ம்மா த⁴ம்மகாயோதியேவ ஸங்க²ங் க³ச்ச²ந்தி. அயங் அதி⁴ட்டா²னோ.

பரிக்கா²ரோதி ஸமாபத்திகோஸல்லஞ்ச வீதி²கோஸல்லஞ்ச [தீ⁴திகோஸல்லஞ்ச (பீ.)] ஹேது. யஞ்ச கோ³சரகோஸல்லங் யஞ்ச கல்லங் தங் கோஸல்லங் பச்சயோ. வோதா³னகோஸல்லங் ஹேது, கல்லங் பச்சயோ. ஸுக²ங் ஹேது, அப்³யாபஜ்ஜங் பச்சயோ. அயங் பரிக்கா²ரோ.

தத்த² கதமோ ஸமாரோபனோதி? யதா² பத²வீ ஸுசிம்பி நிக்கீ²பந்தே அஸுசிம்பி நிக்கி²த்தே தாதி³ஸேயேவ ஏவங் காயோ மனாபிகேஹிபி ப²ஸ்ஸேஹி அமனாபிகேஹிபி ப²ஸ்ஸேஹி தாதி³ஸோயேவ படிக⁴ஸம்ப²ஸ்ஸேன வா ஸுகா²ய வேத³னாய தாதி³ஸங் யோ சித்தங். இத³ங் ஸுத்தங் விப⁴த்தங் ஸஓபம்மங் உக்³க⁴டிதஞ்ஞுஸ்ஸ புக்³க³லஸ்ஸ விபா⁴கே³ன. தத்த² ஸமாரோபனாய அவகாஸோ நத்தி².

100. தத்த² கதமங் ஸுத்தங் ஸங்கிலேஸபா⁴கி³யங்? யதோ ச குஸலேஹி த⁴ம்மேஹி ந விரோத⁴தி, ந வட்³ட⁴தி, இமங் ஆதீ³னவங் ப⁴க³வா தே³ஸேதி, தஸ்மா ச²ன்னங் விவரெய்ய, விவடங் நாதிவஸ்ஸதி, ததோ ஆதீ³னவதோ விவரெய்யாதி தங் தீஹி த⁴ம்மேஹி நாபி⁴த⁴ங்ஸிதாதி அஸுப⁴ஸஞ்ஞாய ராகே³ன நாபி⁴த⁴ங்ஸியதி. மெத்தாய தோ³ஸேன நாபி⁴த⁴ங்ஸியதி. விபஸ்ஸனா மோஹேன நாபி⁴த⁴ங்ஸியதி. ஏவஞ்சஸ்ஸ யோ யோ த⁴ம்மோ படிபக்கோ² தம்ஹி தம்ஹி த⁴ம்மே பரிபூரிஸ்ஸதி. யோ தஸ்ஸ த⁴ம்மஸ்ஸ அகுஸலோ த⁴ம்மோ படிபக்கோ², தேன நாதி⁴வாஸியதி.

அபரோ பரியாயோ. யே இமே த⁴ம்மா அத்தனா ந ஸக்கோதி வுட்டா²னங், தே ஏதே த⁴ம்மா தே³ஸிதா. ச²ன்னமதிவஸ்ஸதீதி தேஹி விதக்கங் யேன ச

ஸக்கா புன தே³ஸிதங் சித்தங் விபா◌⁴வேதுங் பரியோதா³பேதுங் விவேகனின்னஸ்ஸ விவேகபோணஸ்ஸ விவேகபப்³பா◌⁴ரஸ்ஸ வுத்³தி◌⁴ங் விருள்ஹிங் வேபுல்லதங் ஆபஜ்ஜதி குஸலேஸு த◌⁴ம்மேஸு, ஸெய்யதா²பி நாம உப்பலங் வா குமுத³ங் வா பது³மங் வா உத³கே ஸுக்கபக்கே² சந்தோ³ யாவரத்தி யாவதி³வஸோ ஆக³ச்ச²தி, தஸ்ஸ வுத்³தி◌⁴யேவ பாடிகங்கி²தப்³பா³, ந பரிஹானி, ஏவங்வித◌⁴ங் தங் சித்தங் நாபி◌⁴த◌⁴ங்ஸியதி. அபரோபெத்த² யோ அகூடோ அஸடோ² அமாயாவீ உஜு புரிஸோ யதா²பூ◌⁴தங் அத்தானங் ஆவிகரோதி. தத்த² யோ சா²தே³தி தஸ்ஸ அகுஸலா த◌⁴ம்மா சித்தங் அனுதா◌⁴வந்தி. ச²ன்னமதிவஸ்ஸதீதி யோ பன ஹோதி அஸடோ² அகூடோ அமாயாவீ உஜு புரிஸோ யதா²பூ◌⁴தங் அத்தானங் ஆவிகரோதி. தஸ்ஸ சித்தங் அகுஸலேஹி த◌⁴ம்மேஹி ந வித்³த◌⁴ங்ஸியதி, அயங் ஸுத்தத்தோ².

101. தத்த² கதமா தே³ஸனா? இத◌⁴ தே³ஸிதா த³ஸ அகுஸலகம்மபதா² அதி◌⁴வஸ்ஸனதாய த³ஸ குஸலகம்மபதா² அனதி◌⁴வஸ்ஸனதாய அகுஸலேஹி ந விஸுஜ்ஜ²தி. யதா² வுத்தங் ப◌⁴க³வதா “சித்தஸங்கிலேஸா, பி◌⁴க்க²வே, ஸத்தா ஸங்கிலிஸ்ஸந்தீ”தி.

தத்த² கதமோ விசயோ? யஸ்ஸேவங் சித்தங் அதி◌⁴வாஸியதி, தஸ்ஸ பு³ஜ்ஜி²தஸ்ஸ யங் ப◌⁴வெய்ய கூடெய்ய, தங் ஆனந்தரியேனபி ஸத்த²ரி வா கு³ணானுகம்பனதாய, அயங் விசயோ.

தத்த² கதமா யுத்தீதி? ஏவங் அனதி◌⁴வஸியந்தங் சித்தங் வுட்டா²தி. வுட்டி²தங் பதிட்ட²ஹதி குஸலேஸு த◌⁴ம்மேஸூதி அத்தி² ஏஸா யுத்தி.

பத³ட்டா²னந்தி ச²ன்னமதிவஸ்ஸதீதி ச²ன்னங் அஸங்வரானங் பத³ட்டா²னங், விவடங் நாதிவஸ்ஸதீதி அச²ன்னங் ஸங்வரணானங். தஸ்மா ச²ன்னங் விவரெய்ய விவடங் நாதிவஸ்ஸதீதி தே³ஸனாய பத³ட்டா²னங்.

லக்க²ணோதி ச²ன்னமதிவஸ்ஸதீதி யே கேசி விசித்தேன ச²ன்னேன ஏகலக்க²ணா த◌⁴ம்மா ஸப்³பே³ தே அவித்³த◌⁴ங்ஸியந்தி. தஸ்மா ச²ன்னங் விவரெய்ய. விவடங் நாதிவஸ்ஸதீதி யே கேசி தேன அச்ச²ன்னேன ஏகலக்க²ணா த◌⁴ம்மா ஸப்³பே³ தே நாதிவஸ்ஸந்தீதி லக்க²ணோ ஹாரோ.

தத்த² கதமோ சதுப்³யூஹோ ஹாரோ? இமம்ஹி ஸுத்தே ப◌⁴க³வதோ கோ அதி◌⁴ப்பாயோ? யேஸங் கேஸஞ்சி சித்தங் அகுஸலா த◌⁴ம்மா அதி◌⁴படிதே³ஸிதா தே யதா²த◌⁴ம்மங் படிகரிஸ்ஸந்தீதி அயங் தத்த² ப◌⁴க³வதோ அதி◌⁴ப்பாயோ. அயங் சதுப்³யூஹோ ஹாரோ.

ஆவட்டோதி யங் ச²ன்னங் தங் து³வித◌⁴ங் கம்பமானங் ஸமுச்சி²தப்³போ³. ஆனந்தரியஸமாதீ◌⁴னங். தத்த² பஸ்ஸத்³தி◌⁴யஞ்ச மானோ ஆஸவே வட்³டே◌⁴தி, அஸ்ஸத்³தி◌⁴யேன ச பமாத³ங் க³ச்ச²தி, பமாதே³ன ஓனமதி,

உன்னளபா⁴வங் க³ச்ச²தி. வுத்தங் சேதங் ப⁴க³வதா "உன்னளானங் பமத்தானங் தேஸங் வட்³ட⁴ந்தி ஆஸவா"தி சத்தாரி தானி உபாதா³னானி, யானி சத்தாரி உபாதா³னானி, தே பஞ்சுபாதா³னக்க²ந்தா⁴ ப⁴வந்தி. இமானி ஸச்சானி து³க்க²ஞ்ச ஸமுத³யோ ச. தஸ்மா ச²ன்னங் விவரெய்யாதி யேன ஹேதுனா, தே ஆஸவா வட்³ட⁴ந்தி. தேஸங் பஹீனத்தா ஆஸவா பஹீயந்தே. தத்த² அப்பமாதே³ன அஸ்ஸத்³தி⁴யங் பஹீயதி உத்³த⁴ச்சகுக்குச்சப்பஹானேன ஓளாரிகதா தஸ்ஸ த்³வே த⁴ம்மா ந ஸமதோ² ச பா⁴வனா ச பாரிபூரிங் க³ச்ச²ந்தி. யோ தேஸங் ஆஸவானங் க²யோ, அயங் நிரோதோ⁴. இமானி சத்தாரி ஸச்சானி, அயங் ஆவட்டோ.

தத்த² கதமோ விப⁴த்தி ஹாரோ? ச²ன்னமதிவஸ்ஸதீதி ந ஏகங்ஸோ. கிங் காரணங்? யஸ்ஸ அஸ்ஸா நிவத்தனா யதா²பி ஸெக்கா²னங். யதா²வுத்தங் ப⁴க³வதா -

> "கிஞ்சாபி ஸெக்கோ² பகரெய்ய பாபங், காயேன வாசாய உத³ சேதஸா வா;
> அப⁴ப்³போ³ ஹி தஸ்ஸ பரிகு³ஹனாய, அப⁴ப்³ப³தா தி³ட்ட²பத³ஸ்ஸ ஹோதீ"தி.

கிஞ்சாபி தேஸங் நிவாரணங் சித்தங் ஹோதி. அபி து அப்பச்சயா ஸமாயே ச தே நித்³தி³ஸிதப்³பா³, அயங் விப⁴த்திஹாரோ.

தத்த² கதமோ பரிவத்தனோ ஹாரோ. ச²ன்னமதிவஸ்ஸதீதி யஸ்ஸ யே த⁴ம்மா ஸப்³ப³ங் அனவிவடங் அதிவஸ்ஸியதி, விவடங் நாதிவஸ்ஸதி, அவகு³ணந்தங் நாதிவஸ்ஸதி. அயங் பரிவத்தனோ ஹாரோ.

தத்த² கதமோ வேவசனோ ஹாரோ. ச²ன்னந்தி ஆவுதங் நிவுதங் பிஹிதங் படிகுஜ்ஜிதங் ஸஞ்ச²ன்னங் பரோத⁴ங், விவடங் நாதிவஸ்ஸதீதி யஸ்ஸ தே த⁴ம்மா பப்³ப³ஜ்ஜிதா வினோத³ங் நாதி⁴வஸ்ஸிதா வந்திகதாதி, அயங் வேவசனோ ஹாரோ.

தத்த² கதமோ பஞ்ஞத்தி ஹாரோ. ச²ன்னமதிவஸ்ஸதீதி கிலேஸபா⁴கி³யபஞ்ஞத்தங் விவடங் நாதிவஸ்ஸதீதி ஸத⁴ம்மகிச்சங் யங் படிபதா³ பஞ்ஞத்தியா பஞ்ஞத்தங், தஸ்மா ஹி ச²ன்னங் விவரெய்யாதி அனுஸாஸனபஞ்ஞத்தியா பஞ்ஞத்தங், விவடங் நாதிவஸ்ஸதீதி நித்³தா⁴னபஞ்ஞத்தியா பஞ்ஞத்தங், அயங் பஞ்ஞத்தி ஹாரோ.

தத்த² கதமோ ஓதரணோ ஹாரோ? ச²ன்னமதிவஸ்ஸதீதி தயோ கிலேஸா ராகோ³ தோ³ஸோ மோஹோ, தே க²ந்தே⁴ஸு ஸங்கா²ரக்க²ந்தோ⁴...பே.... தே புரா யதா² நித்³தி³ட்ட²ங் க²ந்த⁴தா⁴துஆயதனேஸு, அயங் ஓதரணோ ஹாரோ.

தத்த² கதமோ ஸோத◌⁴னோ ஹாரோ? யேனாரம்பே◌⁴ன இத³ங் ஸுத்தங் பா◌⁴ஸதி ஸோ ஆரம்போ◌⁴ நியுத்தோ.

அதி◌⁴ட்டா²னோதி ச²ன்னமதிவஸ்ஸதீதி ஏகத்ததாய பஞ்ஞத்தங். கிங்காரணங்? இத³ங் ஹி அதிவஸ்ஸதீதி இமஸ்ஸ ச அதிவஸ்ஸதி ஏவஞ்ச அதிவஸ்ஸதீதி அயங் வேமத்ததாய யா ஸுணஸாதா◌⁴ரணேஹி லக்க²ணேஹி பஞ்ஞாபியதி, ஸா ஏகத்தபஞ்ஞத்தி.

தத்த² கதமோ பரிக்கா²ரோ? யஞ்ச தங் அதிவஸ்ஸியந்தி, தஸ்ஸ த்³வே ஹேதூ த்³வே பச்சயா அகுஸலபஸுதேவ வாசகத்தாபி◌⁴ரதி ச. இமே த்³வே அயோனிஸோமனஸிகாரோ ச குஸலா த◌⁴ம்மா வோபஸக்³கா³ ச, இமே த்³வே பச்சயா.

தத்த² கதமோ ஸமாரோபனோ? ச²ன்னமதிவஸ்ஸதீதி வேமதி பஸ்ஸதீதி ச²ன்னங் யங் பரிக்³க³ஹிதுங் யங் அதே³ஸிதுங் அப்பஸ்ஸுதங் யங் கத²ங்கதா² விபூ◌⁴தேன அகுஸலமூலேன யங் தண்ஹாய ச தே வட்³ட◌⁴தி தோ³ஸாதி ஸன்னித்வா தே அப்பஸக்க²யேன ஸங்கா²ரா. ஸங்கா²ரபச்சயா விஞ்ஞாணங் யாவ ஜராமரணங், அயங் ஸமாரோபனோ . யங் புன ததா² தே³ஸனா, தஸ்ஸேவ அகுஸலா த◌⁴ம்மா வுத்³தி◌⁴ங் விரூள்ஹிங் வேபுல்லதமாபஜ்ஜதி தஸ்ஸ ஸங்கா²ரா நிரோதா◌⁴, அயங் ஸமாரோபனோ.

102. சத்தாரோ புக்³க³லா [பஸ்ஸ அ॰ நி॰ 4.85] தமோ தமபராயனோதி…பே॰… தத்த² கதமோ வுச்சதே தமோ நாம? யோ தமோ அந்த◌⁴காரோ, யதா² வுத்தங் ப◌⁴க³வதா “யதா² அந்த◌⁴காரே தஸ்மிங் ப◌⁴யானகே ஸகம்பிதா◌⁴துபுரிஸோ ந பஸ்ஸதி, ஏவமேவ அஞ்ஞாணதோ தமோபனந்த◌⁴காரோ பாபகஸகம்மஸவிபாகங் ந ஸத்³தோ◌⁴ ஹோதி. இதி ஏவங் லக்க²ணதா அஞ்ஞாணங் தமோ அவிஜ்ஜா மோஹோ, யேன ஸத்தா யதா²பூ◌⁴தங் நப்பஜானந்தி, இதி வுச்சதி தமோதி. ஸோ திண்ணங் சக்கூ²னங் தமோ மங்ஸசக்கு²னோ தி³ப்³ப³சக்கு²னோ பஞ்ஞாசக்கு²னோ, இமேஸங் சக்கூ²னங் இத◌⁴ தமோ நித்³தி³ஸியதி அஞ்ஞாணந்தி. தத்த² கதமங் அஞ்ஞாணங் அத³ஸ்ஸனங்? அத² நிஸ்ஸயே யங் புப்³ப³ந்தே அஞ்ஞாணங் அபரந்தே அஞ்ஞாணங் புப்³ப³ந்தாபரந்தே அஞ்ஞாணங் ஹேதும்ஹி அஞ்ஞாணங் பச்சயம்ஹி அஞ்ஞாணங் தஸ்ஸ அஞ்ஞாணினோ ஸமாதி◌⁴பூ◌⁴தஸ்ஸ ஏஸோ நிஸ்ஸந்தோ³. யங் ந ஜானாதி இத³ங் ஸேவிதப்³ப³ங் இத³ங் ந மனஸிகாதப்³ப³ந்தி. ஸோ தேன தமேன நித்³தி³ஸியதி தமோபி யதா² வுச்சதி. மூள்ஹோதி ஏவங் சேதனா. தேன தமேன ஸோ புக்³க³லோ வுச்சதி. தமோதி ஸோ தேன தமேன அஸமூஹதேன அஸமுச்சி²ன்னேன தப்பரமோ ப◌⁴வதி தப்பராயனோ, அயங் வுச்சதி புக்³க³லோ தமோ தமபராயனோதி. பராயனோயேவ த◌⁴ம்மோ மனஸிகாதப்³போ³ ஸோ தமோ த³ஹதி அஞ்ஞுசித்தங் உபட்ட²பேதி.

தே சஸ்ஸ த⁴ம்மா நிஜ்ஜா²னக்க²மந்தி. ஸோ ஸுதமயாய பஞ்ஞாய ஸமனுபஸ்ஸதி.

தத்த² கதமோ தமோ ஜோதிபராயனோ? ஸோ தேன பஞ்ஞாவஸேன இரியதி ஏவங் தஸ்ஸேவ இரியந்தஸ்ஸ பராயனோ ப⁴வதி. அயங் வுச்சதே புக்³க³லோ தமோ ஜோதிபராயனோ.

தத்த² கதமோ புக்³க³லோ ஜோதி ஜோதிபராயனோ [ஜோதிபராயனோ (பீ.)]? தத்த² வுச்சதி ஜோதி நாம யங் தஸ்ஸ சே தமஸ்ஸ படிபக்கே²ன யே ச த⁴ம்மே அந்தமஸோ ஞாணாலோகோ, ஸோ ஸுணத⁴ம்மோ புக்³க³லோ தமோ ஜோதிபராயனோ, தத்த² வுச்சதே, யோயங் புக்³க³லோ தமோ ஜோதிபராயனோ, ஸோ யதி³ ததா²ரூபங் கல்யாணமித்தங் படிலப⁴தி, யோ நங் அகுஸலதோ ச நிவாரேதி பா⁴விதகுஸலதாவ பா⁴வீ நியோஜேதீதி . ஏவஞ்ச ஸத்³த⁴ம்மங் தே³ஸேதி. இமே த⁴ம்மா குஸலா, இமே த⁴ம்மா அகுஸலா. இமே த⁴ம்மா ஸாவஜ்ஜா, இமே த⁴ம்மா அனவஜ்ஜா. இமே த⁴ம்மா ஸேவிதப்³பா³, இமே த⁴ம்மா ந ஸேவிதப்³பா³. இமே த⁴ம்மா ப⁴ஜிதப்³பா³, இமே த⁴ம்மா ந ப⁴ஜிதப்³பா³. இமே த⁴ம்மா உபஸம்பஜ்ஜ விஹாதப்³பா³, இமே த⁴ம்மா ந உபஸம்பஜ்ஜ விஹாதப்³பா³. இமே த⁴ம்மா மனஸிகாதப்³பா³, இமே த⁴ம்மா ந மனஸிகாதப்³பா³தி. பச்சதே ஸஞ்ஞாய யதா² ஸஞ்ஞாயதி ஸதிந்த்³ரியானி, ஸோ ஏவங் பஜானாதி. இமே த⁴ம்மா குஸலா, இமே த⁴ம்மா அகுஸலா. இமே த⁴ம்மா ஸாவஜ்ஜா, இமே த⁴ம்மா அனவஜ்ஜா. இமே த⁴ம்மா ஸேவிதப்³பா³, இமே த⁴ம்மா ந ஸேவிதப்³பா³. இமே த⁴ம்மா பா⁴வேதப்³பா³, இமே த⁴ம்மா ந பா⁴வேதப்³பா³. இமே த⁴ம்மா உபஸம்பஜ்ஜ விஹாதப்³பா³, இமே த⁴ம்மா ந உபஸம்பஜ்ஜ விஹாதப்³பா³. இமே த⁴ம்மா மனஸிகாதப்³பா³, இமே த⁴ம்மா ந மனஸிகாதப்³பா³தி. ஸோ தே த⁴ம்மே ஸுஸுய்யதி, ஸோதங் ஓத³ஹதி, அஞ்ஞங் சித்தங் உபட்ட²பேதி, தே சஸ்ஸ த⁴ம்மா நிஜ்ஜா²னக்க²மந்தி, ஸோ ஸுதமயாய பஞ்ஞாய ஸமன்னாக³தோ ஸோ தேன பச்சயவஸேன இரியதி ஏவங் தஸ்ஸேவ இரியந்தி தப்பரமோ ப⁴வதி தப்பராயனோ. அயங் வுச்சதே புக்³க³லோ தமோ தமபராயனோ.

தத்த² கதமோ புக்³க³லோ ஜோதி தமபராயனோ? ஜோதி நாம யா தஸ்ஸேவ தமஸ்ஸ படிபக்கே²ன யே த⁴ம்மா அந்தமஸோ ஞாணாலோகோ, ஸோ புன த⁴ம்மோ. கதமா உச்சதே? பஞ்ஞாயதோ பண்டி³தோதி வுச்சதே, ஸோ ஏவங் பஜானாதி. இமே த⁴ம்மா குஸலா, இமே த⁴ம்மா அகுஸலா. இமே த⁴ம்மா ஸாவஜ்ஜா, இமே த⁴ம்மா அனவஜ்ஜா. இமே த⁴ம்மா ஸேவிதப்³பா³, இமே த⁴ம்மா ந ஸேவிதப்³பா³. இமே த⁴ம்மா பா⁴விதப்³பா³, இமே த⁴ம்மா ந பா⁴விதப்³பா³. இமே த⁴ம்மா உபஸம்பஜ்ஜ விஹாதப்³பா³, இமே த⁴ம்மா ந உபஸம்பஜ்ஜ விஹாதப்³பா³. இமே த⁴ம்மா மனஸிகாதப்³பா³, இமே த⁴ம்மா ந மனஸிகாதப்³பா³. இத⁴ பன பாபமித்தஸங்ஸேவனோ பாபமித்தவஸானுகோ³

அகுஸலே த⁴ம்மே அபி⁴வட்³டே⁴தி, குஸலே த⁴ம்மே பஜஹதி. ஸோ தேன பமாதே³ன பச்சயஸஞ்ஞா அமனஸிகத்வா அஸ்ஸதிஅஸம்பஜஞ்ஞங் ஆஸேவதி. தயா யோ படிபக்கோ² தமோ, ஸோ பவட்³டே⁴தி. ஸோ தமாபி⁴பூ⁴தோ பராயனோ தமபரமோ சேவ ப⁴வதி. அயங் வுச்சதி புக்³க³லோ ஜோதி தமபராயனோ.

103. தத்த² கதமோ புக்³க³லோ ஜோதி ஜோதிபராயனோ? தத்த² வுச்சதே ஸோயங் புக்³க³லோ கல்யாணமித்தஸ்ஸ ஸன்னிஸ்ஸிதோ ப⁴வதி ஸக்கா ஸங்யோகீ³ குஸலங் க³வேஸீ, ஸோ கல்யாணமித்தே உபஸங்கமித்வா பரிபுச்ச²தி, பரிபஞ்ஹயதி? கிங் குஸலங், கிங் அகுஸலங்? கிங் ஸாவஜ்ஜங், கிங் அனவஜ்ஜங்? கிங் ஸேவிதப்³ப³ங், கிங் ந ஸேவிதப்³ப³ங்? கிங் பா⁴விதப்³ப³ங், கிங் ந பா⁴விதப்³ப³ங்? கிங் உபஸம்பஜ்ஜ விஹாதப்³ப³ங், கிங் ந உபஸம்பஜ்ஜ விஹாதப்³ப³ங்? கிங் மனஸிகாதப்³ப³ங், கிங் ந மனஸிகாதப்³ப³ங்? கத²ங் ஸங்கிலேஸோ ஹோதி, கத²ங் வோதா³னங் ஹோதி? கத²ங் பவத்தி ஹோதி, கத²ங் நிவத்தி ஹோதி? கத²ங் ப³ந்தோ⁴ ஹோதி, கத²ங் மொக்கோ² ஹோதி? கத²ங் ஸக்காயஸமுத³யோ ஹோதி, கத²ங் ஸக்காயநிரோதோ⁴ ஹோதி? ஸோ எத்த² தே³ஸிதங் யதா² உபட்டி²தங் ததா² ஸம்படிபஜ்ஜந்தோ ஸோ ஏவங் பஜானாதி. இமே த⁴ம்மா குஸலா, இமே த⁴ம்மா அகுஸலா. ஏவங்…பே॰… யாவ கத²ங் ஸக்காயஸமுத³யோ ஹோதி, கத²ங் ஸக்காயநிரோதோ⁴ ஹோதீதி வித்தா²ரேன காதப்³ப³ங். ஸோ தே த⁴ம்மே அதி⁴பாடிகங்கா²தி ஏவங் லக்க²ணங் ஞாணங் விஜ்ஜா ஆலோகங் வட்³டே⁴தி. ஸோ புக்³க³லோ தப்பரமோ ப⁴வதி தப்பராயனோ, அயங் வுச்சதே புக்³க³லோ ஜோதி ஜோதிபராயனோ.

தத்த² கதமோ புக்³க³லோ தமோ தமபராயனோ? யோ அகுஸலங் த⁴ம்மங் தீ³பேதி. தங் பா⁴வனாய ஹீனாஸு க³தீஸு உபபத்திங் த³ஸ்ஸேதி, தப்பரமோ ப⁴வதி தப்பராயனோ. அயங் வுச்சதே புக்³க³லோ தமோ தமபராயனோ.

தத்த² யோ புக்³க³லோ தமோ ஜோதிபராயனோ? ஸோ தமேன அகுஸலஸ்ஸ கம்மஸ்ஸ விபாகங் த³ஸ்ஸேதி. தமேதி யங் சக்கு² கல்யாணமித்தஸ்ஸ யேன அகுஸலே த⁴ம்மே பஜஹதி, குஸலே த⁴ம்மே அபி⁴வட்³ட⁴தி.

தத்த² யோ ச பணீதாஸு க³தீஸு உபபத்திங் த³ஸ்ஸேதி, தப்பரமோ தேன வுச்சதே தமோ ஜோதிபராயனோ.

தத்த² யோ புக்³க³லோ ஜோதி தமபராயனோ? குஸலஸ்ஸ கம்மவிபாகங் த³ஸ்ஸேதி. யங் சக்கு² பாபமித்தஸங்ஸக்³கே³ன பாபமித்துபஸேவேன பாபமித்தவஸானுகோ³ அகுஸலங் த⁴ம்மங் அபி⁴வட்³ட⁴தி, தங் பா⁴வனாய ஹீனாஸு க³தீஸு உபபத்திங் த³ஸ்ஸேதி. தப்பரமோ தேன வுச்சதே ஜோதி தமபராயனோ.

தத்த² யோ புக்³க³லோ ஜோதி ஜோதிபராயனோ ஸோ ஜோதிதா பபா◌⁴தா [ஜோதிதபா◌⁴வதாய (பீ.)] யாவ பணீதாஸு க³தீஸு உபபத்திங் த³ஸ்ஸேதி. தப்பரமோ தேனாஹ ஜோதி ஜோதிபராயனோ.

ஜோதிதமபராயனேன த³ஸ அகுஸலானங் கம்மானங் உத³யங் த³ஸ்ஸேதி. தமேன புக்³க³லேன அகுஸலானங் கம்மானங் விபாகங் த³ஸ்ஸேதி. ந அகுஸலானங் த◌⁴ம்மானங் விபாகங் த³ஸ்ஸேதி. தமேன அட்ட² மிச்ச²த்தானி த³ஸ்ஸேதி. ஜோதினா அட்ட² ஸம்மத்தானி த³ஸ்ஸேதி. ஜோதினா தமபராயனேன த³ஸ அகுஸலகம்மபதே² த³ஸ்ஸேதி. ஜோதினா பணீதத்தங் த³ஸ்ஸேதி. தமேன ஜோதிபராயனேன அதபனீயங் த◌⁴ம்மங் த³ஸ்ஸேதி. ஜோதினா தமபராயனேன தபனீயங் த◌⁴ம்மங் த³ஸ்ஸேதி. அயங் ஸுத்தத்தோ².

104. தத்த² கதமோ தே³ஸனா ஹாரோ? இமம்ஹி ஸுத்தே கிங் தே³ஸிதங்? தத்த² வுச்சதே இமம்ஹி ஸுத்தே குஸலாகுஸலா த◌⁴ம்மா தே³ஸிதா. குஸலாகுஸலானஞ்ச த◌⁴ம்மானங் விபாகோ தே³ஸிதோ. ஹீனப்பணீதானஞ்ச ஸத்தானங் க³தி நானாகாரணங் தே³ஸிதங். அயங் தே³ஸனா ஹாரோ.

தத்த² கதமோ விசயோ ஹாரோ? அகுஸலஸ்ஸ கம்மஸ்ஸ யோ விபாகங் பச்சனுபோ◌⁴தி. தத்த² டி²தோ அகுஸலே த◌⁴ம்மே உப்பாதி³யதி விசயந்தங் யுஜ்ஜதி. குஸலஸ்ஸ கம்மஸ்ஸ யோ விபாகங் பச்சனுபோ◌⁴தி. தத்த² டி²தோ குஸலே த◌⁴ம்மே உப்பாதி³யதி விசயந்தங் யுஜ்ஜதி. அயங் விசயோ யுத்தி ச.

தத்த² கதமோ பத³ட்டா²னோ ஹாரோ? யோ புக்³க³லோ ஜோதி, ஸோ பச்சவெக்க²ணாய பத³ட்டா²னங். யோ புக்³க³லோ தமோ, ஸோ தமாதி³ன்னங் வானுபஸ்ஸனாய பத³ட்டா²னந்தி த³ஸ்ஸேதி. தமேன ஜோதிபராயனேன அப்பமாத³ஸ்ஸ பத³ட்டா²னங் த³ஸ்ஸேதி, தமோ அவிஜ்ஜாய ச தி³ட்டி²யா ச பத³ட்டா²னங் த³ஸ்ஸேதி. ஜோதினா தமபராயனேன பமாத³ஸ்ஸ ச தி³ட்டி²யா ச பத³ட்டா²னங் த³ஸ்ஸேதி. அயங் பத³ட்டா²னோ.

தத்த² கதமோ லக்க²ணோ ஹாரோ? தமேன தமபராயனேன தமோதி அவிஜ்ஜாய நித்³தி³ட்டா²ய ஸப்³ப³கிலேஸத◌⁴ம்மா நித்³தி³ட்டா² ஹொந்தி. தமேன ஜோதிபராயனேன ஜோதிவிஜ்ஜாய நித்³தி³ட்டா²ய ஸப்³பே³ போ³தி◌⁴பக்கி²யத◌⁴ம்மா நித்³தி³ட்டா² ஹொந்தி. ஜோதிதமபராயனேன பமாதோ³ நித்³தி³ட்டோ² ஹோதி. தமேன ஜோதிபராயனேன அப்பமாதோ³ நித்³தி³ட்டோ² ஹோதி. அயங் லக்க²ணோ ஹாரோ.

தத்த² கதமோ சதுப்³யூஹோ ஹாரோ? இமம்ஹி ஸுத்தே ப◌⁴க³வதோ கோ அதி◌⁴ப்பாயோ? யே ஸத்தா நீசகுலினோ, ந தே இமங் ஸுத்வா குஸலே த◌⁴ம்மே ஸமாதா³ய வத்திஸ்ஸந்தி. யே ஸத்தா உச்சகுலினோ, தே இமங் த◌⁴ம்மதே³ஸனங் ஸுத்வா பி◌⁴ய்யோஸோ மத்தாய குஸலே த◌⁴ம்மே

ஸமாதா³ய வத்திஸ்ஸந்தீதி. அயங் சதுப்³யூஹோ ஹாரோ. பூ⁴மியங் உபதே³ஸோ.

தத்த² கதமோ ஆவட்டோ ஹாரோ? யா அவிஜ்ஜாதோ பபூ⁴தி தண்ஹா, அயங் ஸமுத³யோ. யோ தமோ தமபராயனோ, இத³ங் து³க்க²ங். இமானி த்³வே ஸச்சானி து³க்க²ஞ்ச ஸமுத³யோ ச ஜோதி யேன ஸுத்தேன த⁴ம்மேன பஞ்ஞாபியதி, ஸோ த⁴ம்மோ பஞ்ஞிந்த்³ரியஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். தேன அமோஹேன தீணி குஸலமூலானி பாரிபூரிங் க³ச்ச²ந்தி ஸக்³க³ஸ்ஸ பத³ட்டா²னங்.

தத்த² கதமா விப⁴த்தி? தமோ தமபராயனோதி ந ஏகங்ஸேன. கிங் காரணங்? அத்தி² தமோ ச ப⁴வோ அபராபரியவேத³னீயேன ச குஸலேன ஜோதினா புக்³க³லேன ஸஹோபத்திபா⁴வே. அத்தி² ஜோதி ச ப⁴வோ அபராபரியவேத³னீயேன ச அகுஸலேன தமேன புக்³க³லேன ஸஹோபத்திபா⁴வே பரிவத்தனா தமேஸு படிபக்கோ²தி ஜோதினா தமபராயனோ.

தத்த² கதமோ வேவசனோ? யோ தமோ, ஸோ ஏவங் அத்தப்³யாபாதா³ய படிபன்னோ, ஸோ அஸ்ஸத்³தா⁴ய பா³லோ அகுஸலோ அப்³யத்தோ அனாதீ³னவத³ஸ்ஸீ. யோ ஜோதி, ஸோ அத்தஹிதாய படிபன்னோ பண்டி³தோ குஸலோ ப்³யத்தோ ஆதீ³னவத³ஸ்ஸீ. அயங் வேவசனோ.

தத்த² கதமா பஞ்ஞத்தி? ஸோ புக்³க³லோ விபாகபஞ்ஞத்தியா பஞ்ஞாபியதி, அகுஸலே பரியாதி³ன்னதா பஞ்ஞாபியதி. ஜோதிகுஸலத⁴ம்முபபத்திபஞ்ஞத்தியா பஞ்ஞாபியதி குஸலத⁴ம்மவிபாகபஞ்ஞத்தியா சாதி.

ஓதரணோதி யே அவிஜ்ஜாபச்சயா ஸங்கா²ரா யஞ்ச ஜராமரணங் யா ச அவிஜ்ஜா, தங் பத³ட்டா²னங், நித்³தே³ஸேன விஜ்ஜுப்பாதோ³ அவிஜ்ஜானிரோதோ⁴ யோ யாவ ஜராமரணனிரோதோ⁴, இமே த்³வே த⁴ம்மா ஸங்கா²ரக்க²ந்த⁴பரியாபன்னா. த⁴ம்மதா⁴து த⁴ம்மாயதனஞ்ச பத³ட்டா²னங் நித்³தே³ஸேன தா⁴தூஸு.

தத்த² கதமோ ஸோத⁴னோ? இமஸ்ஸ ஸுத்தஸ்ஸ தே³ஸிதஸ்ஸ ஆரம்போ⁴. அதி⁴ட்டா²னோதி தமோதி ப⁴க³வா ப்³ரவீதி, ந ஏகங் புக்³க³லங் தே³ஸேதி. யாவதா ஸத்தானங் க³தி, தத்த² யே து³ச்சரிதத⁴ம்மேன உபபன்னா, தே ப³ஹுலாதி⁴வசனேன தமோ நித்³தி³ஸதி. யா ஜோதி ஸப்³ப³ஸத்தேஸு குஸலத⁴ம்மோபபத்தி ஸப்³ப³ங் தங் ஜோதீதி அபி⁴லபதி அயமேகதா பச்சயோ யோனிஸோமனஸிகாரபஞ்ஞத்தி சதுன்னங் மஹாபூ⁴தானங் புக்³க³லானங்.

தத்த² கதமோ பரிக்கா²ரோ? அகுஸலஸ்ஸ பாபமித்ததா பச்சயோ, அயோனிஸோ மனஸிகாரோ ஹேது. குஸலஸ்ஸ கல்யாணமித்ததா பச்சயோ, யோனிஸோ மனஸிகாரோ ஹேது.

தத்த² கதமா ஸமாரோபனாதி? இதே⁴கச்சோ நீசே குலே பச்சாஜாதோ ஹோதீதி நீசே குலே பச்சாஜாதோ ரூபேஸு ஸத்³தே³ஸு க³ந்தே⁴ஸு ரஸேஸு ப²ஸ்ஸேஸு, ஸோ உபபன்னோ ஸப்³ப³ம்ஹி மானுஸ்ஸகே உபபோ⁴க³பரிபோ⁴கே³. ஜோதி பணீதேஸு குஸலேஸு உபபன்னோ ஸப்³ப³ம்ஹி மானுஸ்ஸகே உபபோ⁴க³பரிபோ⁴கே³ உபபன்னோதி.

105. தத்த² கதமங் ஸங்கிலேஸபா⁴கி³யங் நிப்³பே³த⁴பா⁴கி³யங் ச ஸுத்தங்? ந தங் த³ள்ஹங் ப³ந்த⁴னமாஹு தீ⁴ராதி கா³தா². கேன காரணேன தங் ப³ந்த⁴னங் த³ள்ஹங்? சதூஹி காரணேஹி இஸ்ஸரியேன ஸக்கா மோசேதுங் த⁴னேன வா அஞ்ஞேன வா யாசனாய வா பராயனேன வா. யேஸு ச அயங் ராகோ³ மணிகுண்ட³லேஸு புத்தேஸு தா³ரேஸு ச யா அபெக்கா², இத³மஸ்ஸ சேதஸிகப³ந்த⁴னங். தங் ந ஸக்கா இஸ்ஸரியேன வா த⁴னேன வா அஞ்ஞேன வா யாசனாய வா பராயனேன வா மோசேதுங். ந ச தத்த² கோசி அத்தி² பாடிபோ⁴கோ³. இமினா ப³ந்த⁴னதோ மோசயித்தா²தி தே³வோ வா மனுஸ்ஸோ வா ததி³த³ங் ப³ந்த⁴னங் ராகா³னுஸயேன ச ச²ஸு பா³ஹிரேஸு ச ஆயதனேஸு ப³ந்த⁴தி. ரூபேஸு ரூபதண்ஹா ப³ந்த⁴தி, யாவ த⁴ம்மேஸு த⁴ம்மதண்ஹா. யோ இத⁴ லோகே ப³ந்தோ⁴ பரலோகஸ்மிங் ப³ந்தோ⁴ நீயதி. ஸோ ப³ந்தோ⁴ ஜாயதி, ப³ந்தோ⁴ மீயதி. ப³ந்தோ⁴ அஸ்மா லோகா பரங் லோகங் க³ச்ச²தி. ந ஸக்கா மோசேதுங் அஞ்ஞத்ர அரியமக்³கே³ன இமஞ்ச ப³ந்த⁴னங். மரணபா⁴வஞ்ச உபபத்திபா⁴வஞ்ச ப⁴யதோ விதி³த்வா ச²ந்த³ராக³ங் பஜஹதி. ஸோ இமங் ச²ந்த³ராக³ங் பஜஹித்வா அதிக்கமதி. அயஞ்ச லோகோ இதோ பரங் து³தியோ.

தத்த² யங் ப³ந்த⁴னாஸங்கா²ரானங் பஹானங் இத³ங் வுச்சதி உப⁴யேஸு டா²னேஸு வீரியங், க³ந்த⁴பரிவாதோ [க³ந்த²பரிவஸோ (பீ.) க³ந்த²பரிவுதோ (க.)] ஸுமுனி நோபலிம்பதி. ததே²வ பரிக்³க³ஹேஸு புத்தேஸு தா³ரேஸு ச அவூள்ஹோ ஸல்லோதி தஸ்ஸேவ தண்ஹாய பஹானங் த³ஸ்ஸேதி. அயங் தண்ஹாமூலஸ்ஸ பஹானா வரே [அஹனாவரே (பீ.), அஹனாவரோ (க.)] அப்பமத்தோதி காமோ பமாத³வத்ததி பஹானாய நெக்க²ம்மாபி⁴ரதோ அப்பமாத³விஹாரீ ப⁴வதி. தஸ்ஸ ஆஸயங் பஹானாய நேவ இமங் லோகங் ஆஸீஸதி ந பரலோகங். ந இத⁴லோகங் நிஸ்ஸிதங், பியரூபங் ஸாதரூபங் ஆகங்க²தி. நாபி பரலோகங் நிஸ்ஸிதங் பியரூபங் ஸாதரூபங் ஆகங்க²தி, தேன வுச்சதே “நாஸீஸதே லோகமிமங் பரங் லோகஞ்சா”தி. யங் தஸ்ஸ பஹானங் தங் சே²த³னங் அட்ட²கவக்³கி³யேஸு முனி நித்³தி³ட்டோ². ஸோ இத⁴ விரோதோ⁴ அட்ட²கவக்³கி³யேஸு நாஸீஸனங் இத⁴ அனாதா². ததா²யங்

தண்ஹாய தஸ்ஸ பரிக்³க³ஹஸ்ஸ வத்து²காமஸ்ஸ ஏககா³தா²ய ஏதே ஸப்³பே³ காமா த³ஸ்ஸிதா. தேன ப⁴க³வா தே³ஸேதி "ஏதம்பி செ²த்வான பரிப்³ப³ஜந்தி அனபெக்கி²னோ ஸப்³ப³காமே பஹாயா"தி. இமிஸ்ஸா கா³தா²ய த்³விதா⁴ நித்³தே³ஸோ ஸங்ஸந்த³னநித்³தே³ஸோ ச ஸமயனித்³தே³ஸோ ச, யதா² அயங் கா³தா² ஸங்கிலேஸபா⁴கி³யஞ்ச நிப்³பே³த⁴பா⁴கி³யஞ்ச, ஏவங் தாய கா³தா²ய ஸங்கிலேஸபா⁴கி³யஞ்ச நிப்³பே³த⁴பா⁴கி³யஞ்ச விஸஜ்ஜனா. ஏவங் கா³தா² ஸப்³ப³கா³தா²ஸு ப்³யாகரணேஸு வா நித்³தி³ட்ட²ங் ஸுத்தங்.

106. தத்த² கதமா தே³ஸனா? இமங் ஸுத்தங் கேனாதி⁴ப்பாயேன தே³ஸிதங். யே ராக³சரிதா ஸத்தா, தே காமே பஜஹிஸ்ஸந்தீதி அயங் தத்த² ப⁴க³வதோ அதி⁴ப்பாயோ.

தத்த² கதமோ விசயோ? யஸ்ஸ த³ஸவத்து²கா கிலேஸா உத்திண்ணா வந்தா விதி³தா. கதமே த³ஸவிதா⁴தி , கிலேஸகாமா ச ஓரம்பா⁴கி³யஉத்³த⁴ம்பா⁴கி³யா ச ஸங்யோஜனா த³ஸவத்து²கானி ஆயதனானி, அயங் விசயோ.

தத்த² கதமா யுத்தி? யே ஸாரத்தா தே கா³ள்ஹப³ந்த⁴னேன ப³ந்த⁴ந்தி அத்தி² ஏஸா யுத்தி.

தத்த² கதமோ பத³ட்டா²னோ? ஸாரத்தோ மணிகுண்ட³லேஸு மமங்காரஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். அபெக்கா²தி அதீதவத்து²ஸ்ஸ ஸராக³ஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். ஏதம்பி செ²த்வாதி பா⁴வனாய பத³ட்டா²னங்.

தத்த² கதமோ லக்க²ணோ? ஸாரத்தசித்தோ மணிகுண்ட³லேஸு யோ அஹங்காரே விஸத்தோ மமங்காரே விஸத்தோ, யோ புத்ததா³ரே ஸாரத்தோ. கெ²த்தவத்து²ஸ்மிங் ஸாரத்தோ. அயங் லக்க²ணோ ஹாரோ.

தத்த² கதமோ சதுப்³யூஹோ ஹாரோ? இத⁴ ஸுத்தே ப⁴க³வதோ கோ அதி⁴ப்பாயோ. யே நிப்³பா³னேன ச²ந்தி³கா ப⁴விஸ்ஸந்தி, தே புத்ததா³ரே தண்ஹங் பஜஹிஸ்ஸந்தி. அயங் தத்த² ப⁴க³வதோ அதி⁴ப்பாயோ. இமானி சத்தாரி ஸச்சானி.

தத்த² கதமோ ஆவட்டோ? யா புத்ததா³ரே தண்ஹா, அயங் ஸமுத³யோ. யே உபாதி³ன்னக்க²ந்தா⁴, தே யே ச பா³ஹிரேஸு ரூபேஸு ரூபபரிக்³க³ஹோ, இத³ங் து³க்க²ங், யங் தத்த² சே²த³னீயங், அயங் நிரோதோ⁴. யேன பி⁴ஜ்ஜதி, அயங் மக்³கோ³. விப⁴த்தீதி நத்தி² விப⁴த்தியா பூ⁴மி, பரிவத்தனோதி படிபக்கோ² நித்³தி³ட்டோ².

தத்த² கதமோ வேவசனோ? நித்³தி³ட்டோ² வேவசனோ. தத்த² கதமோ ஓதரணோ? அத்தி² தண்ஹா ஏகோ ஸத்தோ ஓதிண்ணோ தப்பச்சயா

விஞ்ஞாணங் யாவ ஜராமரணங். யா தத்த² வேத³னா, அயங் அவிஜ்ஜா விஜ்ஜுப்பாதா³ அவிஜ்ஜானிரோதோ⁴ யாவ ஜராமரணனிரோதோ⁴.

தத்த² கதமோ ஸோதனோ⁴? ஸுத்³தோ⁴ கா³தா²ய ஆரம்போ⁴. தத்த² கதமோ அதி⁴ட்டா²னோ? ந தங் த³ள்ஹங் ப³ந்த⁴னமாஹு தீ⁴ராதி ஏகத்ததாய பஞ்ஞத்தா, ந வேமத்ததாய. சத்தாரோ ராகா³ காமராகோ³ ரூபராகோ³ ப⁴வராகோ³ தி³ட்டி²ராகோ³ சாதி ஏகத்ததாய பஞ்ஞத்தா.

தத்த² கதமோ பரிக்கா²ரோ? யேஸங் ராகோ³ மணிகுண்ட³லேஸு தஸ்ஸ ஸுப⁴ஸஞ்ஞா ஹேது, அனுப்³யஞ்ஜனஸோ ச நிமித்தக்³கா³ஹிதா பச்சயோ. யாய தே சி²ன்னானி தஸ்ஸ அஸுப⁴ஸஞ்ஞா ஹேது, நிமித்தக்³க³ஹணஅனுப்³யஞ்ஜனக்³க³ஹணவினோத³னங் பச்சயோ.

தத்த² கதமோ ஸமாரோபனோ? ஸாரத்தோ மணிகுண்ட³லேஸு ஸம்மூள்ஹவிதோ⁴ து³ட்டா²திபி ஏதம்பி [ஏவம்பி (பீ॰ க॰)] செ²த்வான பரிப்³ப³ஜந்தீதி தங் பரிஞ்ஞாதத்த²ங் பரிவஜ்ஜிதத்த²ங் பஜஹிதா, அயங் ஸமாரோபனோ.

107. யங் சேதஸிகங் யங் பகப்பிதங் வித்தா²ரேன பச்சயோ, யங் வா சேதஸிகங் காயிகங் சேதஸிகங் கம்மங். கிங்காரணா? சேதஸிகா ஹி சேதனா மனோகம்மாதி வுச்சதே, ஸா சேதனாகம்மங், யங் சேதஸிகங் இமங் காயிகஞ்ச வாசஸிகஞ்ச இமானி தீணி கம்மானி நித்³தி³ட்டா²னி. காயகம்மங் வசீகம்மஞ்ச தானி குஸலானி பியங் காயேன ச வாசாய ச ஆரப⁴தி பராமஸதி, அயங் வுச்சதி ஸீலப்³ப³தபராமாஸோ. ஸங்கப்பனா தே திவிதா⁴ ஸங்கா²ரா புஞ்ஞமயா அபுஞ்ஞமயா ஆனேஞ்ஜமயா, தப்பச்சயா விஞ்ஞாணங் தே ஆரம்மணமேதங் ஹோதி விஞ்ஞாணஸ்ஸ டி²தியா. யா ஸுப⁴ஸஞ்ஞா ஸுக²ஸஞ்ஞா அத்தஸஞ்ஞா ச. இத³ங் சேதஸிகங். யங் ரூபூபக³ங் விஞ்ஞாணங் திட்ட²தி ரூபாரம்மணங் ரூபபதிட்டி²தங் நந்தூ³பஸேசனங் வுத்³தி⁴ங் விரூள்ஹிங் வேபுல்லதங் க³ச்ச²தி, அயங் ஸங்கப்பனா, இதி யங் விஞ்ஞாணட்டி²தீஸு டி²தங் பட²மாபி⁴னிப்³ப³த்திஆரம்மணவஸேன உபாதா³னங், இத³ங் வுச்சதி சேதஸிகந்தி.

தத்த² டி²தஸ்ஸ அரூபஸ்ஸ யா நிகந்தி அஜ்ஜோ²ஸானங், இத³ம்பி ஸகம்பிதங் மனாபிகேஸு ரூபேஸு பியரூபஸாதரூபேஸு ஆபோ⁴கோ³, இத³ங் சேதஸிகங். யங் சேதேதி ஸத்தேஸு [ஸத்தஸு (பீ॰)] மனாபிகேஸு அபி⁴ஜ்ஜா²காயக³ந்தோ² படிகா⁴னுஸயேஸு ப்³யாபாத³காயக³ந்தோ² ஸப்³பே³ சத்தாரோ க³ந்தா², அயங் பஞ்சஸு காமகு³ணேஸு பட²மாபி⁴னிபாதோ சித்தஸ்ஸ யா சேதனா யஸ்ஸ தத்த² அஸ்ஸாதா³னுபஸ்ஸிஸ்ஸ அனேகா பாபகா அகுஸலா த⁴ம்மா சித்தங் அரூபவதியோ ஹொந்தி. புக்³க³லோ ராகா³னுப³ந்தி⁴பூ⁴தோ தேஹி கிலேஸகாமேஹி யதா² காமகரணீயோ, அயங்

வுச்சதே காமேஸு பகப்பனா. ஏவங் ஸப்³பே³ சத்தாரோ ஓகா⁴. யங் தேஹி காமேஹி ஸங்யுத்தோ விஹரதி பா⁴விதோ அஜ்ஜோ²ஸன்னோ, அயங் சேதனா. யஸ்ஸ ததா²யங் அவீதராக³ஸ்ஸ அதி⁴க³தபேமஸ்ஸ தஸ்ஸ விபரிணாமஞ்ஞுதா²பா⁴வா உப்பஜ்ஜந்தி ஸோகபரிதே³வது³க்க²தோ³மனஸ்ஸுபாயாஸா து³க்கா²னுபரிவத்திதங் விஞ்ஞாணங் ஹோதி ஸரிதஸ்ஸ வயத⁴ம்மஸமுப்பாதோ³ சித்தங் பரியாதி³யதி, இத³ங் வுச்சதி பகப்பிதந்தி.

ஏகமேகஸ்ஸ சேதேதி ச பகப்பேதி ச விஞ்ஞாணஸ்ஸ டி²தி யா ஹோதி, ஸா ச டி²தி த்³விதா⁴ ஆரம்மணட்டி²தி ச ஆஹாரட்டி²தி ச. தத்த² யா ஆரம்மணட்டி²தி, அயங் நாமரூபஸ்ஸ பச்சயோ . யா ஆஹாரட்டி²தி யா புனப்³ப⁴வாபி⁴னிப்³ப³த்திகா டி²தி யா ச போனோப⁴விகா டி²தி, அயங் வுச்சதி ஆரம்மணங். தங் ஹோதி விஞ்ஞாணஸ்ஸ டி²தியா தஸ்ஸ விஞ்ஞாணபச்சயா நாமரூபங் யாவ ஜராமரணஞ்ச சேதேதி, அத² ச புன பத்த²யதே யதோ ந போனோப⁴விகா அனாக³தவத்து²ம்ஹி, அயங் படிபக்கோ² நித்³தி³ட்டோ². ந சேதேதி ந பத்த²யதி அத² ச தூ³ஸேதீதி து³விதோ⁴ நித்³தே³ஸோ. அஸ்ஸ புப்³பே³ ஹோதி தங் சேதஸிகங் தங் பகப்பிதங் அஸமூஹதங் தப்பச்சயா, அயங் விஞ்ஞாணஸ்ஸ டி²தி ஹோதி.

108. அத² வா தஸ்ஸ அனுஸயா ஆவிப⁴வந்தி தப்பச்சயா தஸ்ஸ புனப்³ப⁴வோ நிப்³ப³த்ததி. அத² வா நங் ஸங்கியதே அப்பேது ஆகா³ரே வா, ஸுகு²மா வா ஸந்தி வா ந ஸங்கியதே காமே தங் ஏவங் நிச்சேஸுபி ஆகா³ரேஸு ஜாதோ ஹோதி. தங் நயதி யங் நோ கப்பேதுங் ஏவங் ஸங்கா²ரா சேதிதா பகப்பிதா ச ஆரம்மணபூ⁴தா ஹொந்தி, யா ச சேதனா யா ச பகப்பனா யஞ்ச வத்து² நிப்³ப³த்தங், உபோ⁴பி ஏதே ஆரம்மணங் விஞ்ஞாணஸ்ஸ ததா² சேதனாய ச ஸங்கப்பனாய ச பத்த²னாய ச பூ⁴தா ஸத்தா சேதேதி ச ஸங்கப்பேதி ச. யங் க³வேஸனா ந ச சேதேதி ந ச ஸங்கப்பேதி. கதமே ச ஸத்தா பூ⁴தா? யே ச தனுஜாதஅண்ட³ஜாபி அண்ட³கா அனுபி⁴ன்னா ஸங்ஸேத³ஜா ந ச ஸம்பி⁴ன்னா இமே பூ⁴தா. கதமே ஸம்ப⁴வேஸினோ க³ப்³ப⁴க³தா அண்ட³க³தா ஸங்ஸரந்தோ இமே ந சேதேதி ந பத்தே²தி ந ச ஸங்கப்பேதி. அனுஸயே ந ச புனப்³ப⁴வோ நிப்³ப³த்தீதி? யே பூ⁴தா ஸத்தா யே ஸம்ப⁴வேஸினோ, தே தா²வரா. யே வா ஸதோ சேதெந்தி பத்தெ²ந்தி ச யே தா²வரா. தே ந ச சேதெந்தி, ந ச பத்தெ²ந்தி, ந ச ஸங்கப்பெந்தி, அனுஸயேன ச ஸங்ஸரந்தி.

அபரோ பரியாயோ. யே அரியபுக்³க³லா ஸெக்கா², தத்த² தே ந ச சேதெந்தி, ந ச ஸங்கப்பெந்தி, அனுஸயேன புன உப்பஜ்ஜந்தி.

அபரோ பரியாயோ. ஸுகு²மா பாணா பூ⁴மிக³தா உத³கக³தா சக்கு²னோ ஆபாத²ங் நாக³ச்ச²ந்தி, தே ந ச சேதெந்தி, ந ச ஸங்கப்பெந்தி, அனுஸயேன ச

ஸங்ஸரந்தி.

அபரோ பரியாயோ. பா³ஹிகா ஸப்³பே³ பி⁴க்கூ² அபி⁴மானிகா, தே ந ச சேதெந்தி, ந ச பத்த²யந்தி, அனுஸயேன ச ஸங்ஸரந்தி, ந ச சேதெந்தி, ந ச ஸங்கப்பெந்தி, ந ச அனுஸெந்தி. ஆரம்மணம்பேதங் ந ஹோதி விஞ்ஞாணஸ்ஸ டி²தியா.

ந ச சேதேதீதி பரியுட்டா²னஸமுக்³கா⁴தங் த³ஸ்ஸேதி. ந ச அனுஸேதீதி அனுஸயஸமுக்³கா⁴தங் த³ஸ்ஸேதி . ந ச சேதேதீதி ஓளாரிகானங் கிலேஸானங் பஹானங் த³ஸ்ஸேதி. ந ச அனுஸேதீதி ஸுகு²மானங் கிலேஸானங் பஹானங் த³ஸ்ஸேதி. ந ச சேதேதீதி யேன பூ⁴மி ச ந ச பத்த²யந்தீதி ஸகதா³கா³மீ அனாகா³மீ, ந ச அனுஸேதீதி அரஹங், ந ச சேதேதீதி ஸீலக்க²ந்த⁴ஸ்ஸ படிபக்கே²ன பஹானங் த³ஸ்ஸேதி, ந ச பத்த²யதீதி ஸமாதி⁴க்க²ந்த⁴ஸ்ஸ படிபக்கே²ன பஹானங் த³ஸ்ஸேதி, ந ச அனுஸயதீதி பஞ்ஞாக்க²ந்த⁴ஸ்ஸ படிபக்கே²ன பஹானங் த³ஸ்ஸேதி, ந ச சேதேதீதி அபுஞ்ஞமயானங் ஸங்கா²ரானங் பஹானங் த³ஸ்ஸேதி, ந ச பத்த²யதீதி புஞ்ஞமயானங் ஸங்கா²ரானங் பஹானங் த³ஸ்ஸேதி, ந ச அனுஸேதீதி ஆனேஞ்ஜமயானங் ஸங்கா²ரானங் பஹானங் த³ஸ்ஸேதி, ந ச சேதேதீதி அனஞ்ஞாதஞ்ஞஸ்ஸாமீதிந்த்³ரியங், ந ச பத்த²யதீதி அஞ்ஞிந்த்³ரியங், ந ச அனுஸயதீதி அஞ்ஞாதாவினோ இந்த்³ரியங். ந ச சேதேதீதி முது³கா இந்த்³ரியபா⁴வனா, ந ச பத்த²யதீதி மஜ்ஜ²இந்த்³ரியபா⁴வனா, ந ச அனுஸேதீதி அதி⁴மத்தா இந்த்³ரியபா⁴வனா. அயங் ஸுத்தத்தோ².

109. தத்த² கதமா தே³ஸனா? இத⁴ ஸுத்தே சத்தாரி ஸச்சானி தே³ஸிதானி. யஞ்ச சேதயிதங் யஞ்ச பகப்பிதங் அத்தி² ஏதங் ஆரம்மணங் சித்தங் பதிட்ட²தி விசினதி [விசினயதி (பீ॰ க॰)] யுஜ்ஜதி. ந ச சேதேதீதி ந ச பத்த²யதீதி அத்தி² ஏவங் ஆரம்மணங் அனுஸயே விஞ்ஞாணமிதி விசினியதி யுஜ்ஜதி ந ச சேதேதி ந ச பத்த²யதி. அனுஸயப்பஹானா விஞ்ஞாணட்டி²திங் ந க³வேஸந்தி, விசியந்தங் யுஜ்ஜதி. அயங் யுத்திவிசயோ.

தத்த² கதமோ பத³ட்டா²னோ? சேதனா பரியுட்டா²னங் சேதனாபரியுட்டா²னஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். ஸங்கப்பனங் உபாதா³னஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். அனுஸயோ பரியுட்டா²னஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். தேஸங் ச²ந்த³ராக³வினாஸாய பா⁴வனா ப⁴வராக³ஸ்ஸ பஹானங்.

தத்த² கதமோ லக்க²ணோ? யங் சேதஸிகந்தி வேத³யிதங் பகப்பிதங் உக்³க³ஹிதங் விஞ்ஞாதங் தப்³பி³ஞ்ஞாணங் ஆரம்மணம்பி பச்சயோபி.

தத்த² கதமோ சதுப்³யூஹோ? இத⁴ ஸுத்தே ப⁴க³வதோ கோ அதி⁴ப்பாயோ? யே புனப்³ப⁴வங் ந இச்ச²ந்தி, தே ந சேதயிஸ்ஸந்தி ந ச

பத்த²யிஸ்ஸந்தீதி, அயங் அதி⁴ப்பாயோ.

ஆவட்டோதி யா ச சேதனா பத்த²னா ச அனுஸயோ ச விஞ்ஞாணட்டி²திபஹானா ச, இமானி த்³வே ஸச்சானி. விப⁴த்தீதி நத்தி² விப⁴த்தியா பூ⁴மி. பரிவத்தனா பன படிபக்க²ங் ஸுத்தங்.

தத்த² கதமோ வேவசனோ? சேதனா ரூபஸஞ்சேதனா யாவத⁴ம்மஸஞ்சேதனா. யோ அனுஸயோ, தே ஸத்த அனுஸயா.

பஞ்ஞத்தீதி சேதனாபரியுட்டா²னங் பஞ்ஞத்தியா பஞ்ஞத்தா. ஸங்கப்பனங் உபாதா³னபஞ்ஞத்தியா பஞ்ஞத்தங். அனுஸயோ ஹேதுபஞ்ஞத்தியா பஞ்ஞத்தோ. விஞ்ஞாணட்டி²தி உபபத்திஹேதுபஞ்ஞத்தியா பஞ்ஞத்தா. சேதனா ஸங்கப்பனா அனுஸயோ ஸமுச்சே²தோ³ ச²ந்த³ராக³வினயபஞ்ஞத்தியா பஞ்ஞத்தோ. பட²மே கேசி த்³வீஹி பரிவத்தகேஹி படிச்சஸமுப்பாதோ³ இத³ப்பச்சயதாய மஜ்ஜ²பஞ்ஞத்தி.

ஓதரணோதி த்³வீஹி பரிவத்தகேஹி து³க்க²ஞ்ச ஸமுத³யோ ச மஜ்ஜி²மகேஹி மக்³கோ³ ச நிரோதோ⁴ ச. ஸோத⁴னோதி ஸுத்தே ஸுத்தஸ்ஸ ஆரம்போ⁴.

அதி⁴ட்டா²னோதி யஞ்சேதயிதங் ஸப்³ப³ங் அதி⁴ட்டா²னேன ஏகத்தாய பஞ்ஞத்தங். ஸங்கப்பிதந்தி உபாதா³னேகத்தாய பஞ்ஞத்தங். விஞ்ஞாணங் ஏகத்தாய பஞ்ஞத்தங்.

பரிக்கா²ரோதி ஸுப⁴ஞ்ச ஆரம்மணங் அயோனிஸோ மனஸிகாரோ சேதனா ஹேதுபச்சயதாய பச்சயோ. விஞ்ஞாணஸ்ஸ பதிட்டா²னோ த⁴ம்மோ ஆரம்மணபச்சயதாய பச்சயோ. தஸ்ஸ மனஸிகாரோ ஹேதுபச்சயதாய பச்சயோ.

தத்த² கதமோ ஸமாரோபனோ? இத³ங் ஸுத்தங் ஸஞ்ஞிதங் தத்த² சேதேதி விஸஜ்ஜனா இதி நித்³தி³ஸிதப்³பா³. தஸ்ஸ தி³ட்டி²யா விஞ்ஞாணபச்சயா நாமரூபங் யாவ ஜராமரணங், அயங் ஸமாரோபனோ. ஆரம்மணமேதங் ந ஹோதி விஞ்ஞாணஸ்ஸ டி²தியா, விஞ்ஞாணனிரோதா⁴ நாமரூபனிரோதோ⁴, நாமரூபனிரோதா⁴ யாவ ஜராமரணனிரோதோ⁴.

110. தத்த² கதமங் ஸங்கிலேஸபா⁴கி³யஞ்ச நிப்³பே³த⁴பா⁴கி³யஞ்ச அஸெக்க²பா⁴கி³யஞ்ச ஸுத்தங்? அயங் லோகோ [பஸ்ஸ உதா³. 30 உதா³னே] ஸந்தாபஜாதோ யாவ யே ஹி கேசி ஸமணா வா ப்³ராஹ்மணா வா ப⁴வேன ப⁴வஸ்ஸ விப்பமொக்க²மாஹங்ஸு. ஸங்கிலேஸபா⁴கி³யங் உபதி⁴ங் ஹி படிச்ச து³க்க²மித³ங் ஸம்போ⁴தி, யா தா பன தண்ஹா பஹீயந்தி, ப⁴வங் நாபி⁴னந்த³தீதி நிப்³பே³த⁴ஸ்ஸ நிப்³பு³தஸ்ஸ [நிச்சுதஸ்ஸ (பீ. க.)]

பி◌⁴க்கு²னோ அனுபாதா³ய புனப்³ப◌⁴வோ ந ஹோதி. உபச்சகா³ ஸப்³ப³ப◌⁴வானி தாதீ³தி அஸெக்க²பா◌⁴கி³யங்.

தத்த² ஸந்தாபஜாதோதி ராக³ஜோ ஸந்தாபோ தோ³ஸஜோ மோஹஜோதி. தேஸங் ஸத்தானங் டா²னங் த³ஸ்ஸேதி . லோகோ ஸந்தாபஜாதோதி ப²ஸ்ஸோ திவிதோ◌⁴ ஸுக²வேத³னீயோ து³க்க²வேத³னீயோ அது³க்க²மஸுக²வேத³னீயோ. தத்த² ஸுக²வேத³னீயோ ப²ஸ்ஸோ ராக³ஸந்தாபோ, து³க்க²வேத³னீயோ தோ³ஸஸந்தாபோ, அது³க்க²மஸுக²வேத³னீயோ மோஹஸந்தாபோ. யதா² ச ப◌⁴க³வா ஆஹ பட²மகஸ்ஸ வலாஹகஸ்ஸ கோ³மக்³கே³ [கோமக்³கே³ (பீ॰ க॰) பஸ்ஸ அ॰ நி॰ 3.35] யேஹி க³ஹபதிபுத்த ராக³ஜேஹி தோ³ஸஜேஹி மோஹஜேஹி ஸந்தாபேஹி து³க்க²ங் ஸுபதி, தே மம ஸந்தாபா ந ஸந்தி.

ரோக³ங் வத³தி அத்ததோதி தேஹி ஸந்தாபேஹி ஸந்தாபிதோ திவித◌⁴ங் விபல்லாஸங் படிலப◌⁴தி ஸஞ்ஞாவிபல்லாஸங் சித்தவிபல்லாஸங் தி³ட்டி²விபல்லாஸங். தத்த² அஸுபே◌⁴ ஸுப◌⁴ந்தி ஸஞ்ஞாவிபல்லாஸோ. து³க்கே² ஸுக²ந்தி சித்தவிபல்லாஸோ. அனிச்சே நிச்சந்தி அனத்தனி அத்தாதி தி³ட்டி²விபல்லாஸோ.

யதா² சித்தஸ்ஸ விபல்லாஸோ ஸஞ்ஞாதி³ட்டி²தே திவிதா◌⁴ விதக்கா - சித்தவிதக்கோ விபல்லாஸோ ஸஞ்ஞாவிதக்கோ விபல்லாஸோ தி³ட்டி²விதக்கோ விபல்லாஸோபி. தத்த² அவிஜ்ஜா விபல்லாஸோ கோ³சரா க³திபதெய்யபூ◌⁴மி, யதா² ஹி தங் ஸஞ்ஜானாதி யதா² விஜானாதி யதா² ஸஞ்ஜானாதி ச விஜானாதி ச. யதா² க²ந்தி சேதேதி இமே சத்தாரோ விபல்லாஸா ஸத்தா யேஹி சதுப்³பி³த◌⁴ங் அத்தபா◌⁴வவத்து²ங் ரோக³பூ◌⁴தங் க³ண்ட³பூ◌⁴தங் "அத்தா"தி வத³ந்தி. ரோக³ங் வத³தி அத்ததோதி அயங் ஆவட்டோ. யேன யேன ஹி மஞ்ஞதி ததோ தங் ஹோதி அஞ்ஞதா²தி ஸுப◌⁴ந்தி மஞ்ஞதி ந ததா² ஹோதி. ஏவங் ஸுக²ந்தி நிச்சங் அத்தாதி ஸோ அஞ்ஞதா² ப◌⁴வமேவ ஸந்தங் அனாக³தங் ப◌⁴வங் பத்த²யதி, தேன வுச்சதி "ப◌⁴வராகோ³"தி. ப◌⁴வமேவாபி◌⁴னந்த³தி, யங் அபி◌⁴னந்த³தி, தங் து³க்க²ந்தி பஞ்சக்க²ந்தே◌⁴ நித்³தி³ஸியதி. யஞ்ச தப்பச்சயா ஸோகபரிதே³வது³க்க²ங் தஸ்ஸ ஹி பா◌⁴வெஸ்ஸதி. எத்தாவதா ஸங்கிலேஸோ ஹோதி. பஹானத்த²ங் கோ² பன ப்³ரஹ்மசரியங் வுஸ்ஸதி. திண்ணங் ஸந்தாபானங் ச²ந்த³ராக³வினயோ ஹோதி.

உபதி◌⁴ங் ஹி படிச்ச து³க்க²மித³ங் ப◌⁴வதீதி யே ப◌⁴வமேவாபி◌⁴னந்த³ந்தி யஸ்ஸ பா◌⁴வெஸ்ஸதி, தங் து³க்க²ங் தஸ்ஸ து³க்க²ஸ்ஸ பஹானமாஹ. ஸப்³ப³ஸோ உபாதா³னஞ்ச யங் நத்தி² து³க்க²ஸ்ஸ ஸம்ப◌⁴வோதி சத்தாரோ விபல்லாஸா யதா² நித்³தி³ட்ட²உபாதா³னமாஹ. தஸ்ஸ பட²மோ விபல்லாஸோ காமுபாதா³னங், து³தியங் தி³ட்டு²பாதா³னங், ததியங் ஸீலப்³ப³துபாதா³னங், சதுத்த²ங் அத்தவாது³பாதா³னங், தேஸங் யோ க²யோ நத்தி² து³க்க²ஸ்ஸ

ஸம்ப◌⁴வோ உபதி◌⁴ நிதா³னங் து³க்க²நிரோத◌⁴மாஹ. ஏவமேதங் யதா²பூ◌⁴தங் ஸம்மப்பஞ்ஞாய பஸ்ஸதோ விப◌⁴வதண்ஹா ந ஹோதி. விப◌⁴வங் நாபி◌⁴னந்த³தீதி த³ஸ்ஸனபூ◌⁴மிங் மந்தேதி ஸப்³ப³ஸோ தண்ஹக்க²யங் நிப்³பா³னந்தி த்³வே விமுத்தியோ கதே²தி ராக³விராக³ஞ்ச அவிஜ்ஜாவிராக³ஞ்ச. தஸ்ஸ பி◌⁴க்கு²னோதி அனுபாதி³ஸேஸனிப்³பா³னதா◌⁴துங் மந்தேதி. அயங் ஸுத்தஸ்ஸ அத்த²னித்³தே³ஸோ.

111. தத்த² கதமோ விசயோ? யஸ்ஸ யத்த² பரிளாஹேதி தஸ்ஸ பரிட³ய்ஹந்தஸ்ஸ ஸோ யதா²பூ◌⁴தங் நத்தி² நிப்³பி³ந்த³தி ச, அயங் விசயோ ச யுத்தி ச. பத³ட்டா²னோ ராக³ஜோ பரிளாஹோ ஸுகி²ந்த்³ரியஸ்ஸ தோ³மனஸ்ஸிந்த்³ரியஸ்ஸ ச பத³ட்டா²னங். தோ³ஸஜோ பரிளாஹோ ஸுகி²ந்த்³ரியஸ்ஸ தோ³மனஸ்ஸிந்த்³ரியஸ்ஸ ச பத³ட்டா²னங். மோஹஜோ பரிளாஹோ உபெக்கி²ந்த்³ரியஸ்ஸ தோ³மனஸ்ஸிந்த்³ரியஸ்ஸ ச பத³ட்டா²னங்.

தத்த² கதமோ லக்க²ணோ ஹாரோ? ப²ஸ்ஸபரேதோ வேத³னாபரேதோ ஸஞ்ஞாபரேதோபி ஸங்கா²ரபரேதோபி யேன யேன மஞ்ஞதி யதி³ ஸுப◌⁴னிமித்தேன யதி³ ஸுக²னிமித்தேன யதி³ நிச்சனிமித்தேன யதி³ அத்தனிமித்தேன அஸுபே◌⁴ ஸுப◌⁴ந்தி மஞ்ஞதி, ஏவங் ஸப்³ப³ங் ராக³ஜே பரிளாஹே வுத்தே சத்தாரோ பரிளாஹா வுத்தா ப◌⁴வந்தி. ராக³ஜோ தோ³ஸஜோ மோஹஜோ தி³ட்டி²ஜோ ச ராக³ங் வதா³மீதி அத்ததோ வத³தி. ஸப்³பா³னி பன்னரஸ பதா³னி அனிச்சங் து³க்க²ந்தி.

தத்த² கதமோ சதுப்³யூஹோ? இத◌⁴ ஸுத்தே ப◌⁴க³வதோ கோ அதி◌⁴ப்பாயோ? யே பரிளாஹேன ந அச்ச²ந்தி தே ப◌⁴வங் நாபி◌⁴னந்த³ந்தி. யே ப◌⁴வங் நாபி◌⁴னந்த³ந்தி, தே பரினிப்³பா³யிஸ்ஸந்தி. அயங் அதி◌⁴ப்பாயோ.

தத்த² கதமோ ஆவட்டோ? ஸங்கிலேஸபா◌⁴கி³யேன து³க்க²ஞ்ச ஸமுத³யஞ்ச நித்³தி³ஸதி. நிப்³பே³த◌⁴பா◌⁴கி³யேன மக்³க³ஞ்ச நிரோத◌⁴ஞ்ச.

தத்த² கதமா விப◌⁴த்தி? ஸந்தாபஜாதோ ரோக³ஜாதோ ரோக³ங் வத³தி அத்ததோ தங் ந ஏகங்ஸேன ஹோதி அமனஸிகாரா ஸந்தாபஜாதோ கோ² ந ச ரோக³ங் அத்ததோ வத³தி.

தத்த² கதமோ பரிவத்தனோ? பக்க²படிபக்க²னித³ஸ்ஸனத்த²ங் பூ◌⁴மி பரிவத்தனாய.

தத்த² கதமோ வேவசனோ ஹாரோ? ரோக³ஞ்ச அத்ததோ வத³தி ஸல்லங் அத்ததோ வத³தி. பன்னரஸ பதா³னி ஸப்³பா³னி வத்தப்³பா³னி.

தத்த² கதமா பஞ்ஞத்தி? ஸந்தாபஜாதோதி தோ³மனஸ்ஸபத³ட்டா²னங். ஸப்³பே³ வசனபஞ்ஞத்தியா பஞ்ஞபேதி. ரோக³ங் வத³தி அத்ததோ விபல்லாஸோ

ஸங்கிலேஸபஞ்ஞத்தியா பஞ்ஞபேதி. யங் நாபி◌⁴னந்த³தி, தங் து³க்க²ந்தி விபல்லாஸனிக்கே²பபஞ்ஞத்தியா பஞ்ஞத்தா. தே அகதஸத்தா லோகா மஜ்ஜே²ன வேமத்ததாய பஞ்ஞத்தா.

தத்த² கதமோ ஓதரணோ? ஸந்தாபஜாதோதி தீணி அகுஸலமூலானி, தே ஸங்கா²ரா ஸங்கா²ரக்க²ந்த◌⁴பரியாபன்னா, தா◌⁴தூஸு த◌⁴ம்மதா◌⁴து, ஆயதனேஸு த◌⁴ம்மாயதனங். இந்த்³ரியேஸு இத்தி²ந்த்³ரியங் புரிஸிந்த்³ரியஞ்ச பத³ட்டா²னங்.

தத்த² கதமோ ஸோதன◌⁴னோ? ஸுத்³தோ◌⁴ ஸுத்தஸ்ஸ ஆரம்போ◌⁴.

தத்த² கதமோ அதி◌⁴ட்டா²னோ ஹாரோ? பரிளாஹோதி யே ஸத்தா லோகா ஏகத்தபஞ்ஞத்தியா பஞ்ஞத்தா, தே அகதஸத்தா லோகா மஜ்ஜே²ன வேமத்ததாய பஞ்ஞத்தா.

தத்த² கதமோ பரிக்கா²ரோ? ஸந்தாபஜாதோதி அயோனிஸோ மனஸிகாரோ ஹேது, விபல்லாஸஞ்ச பச்சயோ. தத்த² த்³வீஹி த◌⁴ம்மேஹி அத்தா அபி◌⁴னிவிட்டா² சித்தஞ்ச சேதஸிகஞ்ச த◌⁴ம்மே உப◌⁴யானி தஸ்ஸ விபரீதேன பராமஸதோ. அபரோ பரியாயோ, சேதஸிகேஹி த◌⁴ம்மேஹி அத்தஸஞ்ஞா அனத்தஸஞ்ஞா ஸமுக்³கா◌⁴தேதி. அபரோ பரியாயோ. அனிச்சஸஞ்ஞா சேதஸிகேஸு த◌⁴ம்மேஸு, ந து அத்தஸஞ்ஞா. இத³ங் வுச்சதி சித்தந்தி வா மனோதி வா விஞ்ஞாணந்தி வா இத³ங் தீ³க◌⁴ரத்தங் அப்³பு◌⁴க்³க³தங் ஏதங் மம, ஏஸோஹமஸ்மி, ஏஸோ மே அத்தாதி. தத்த² சேதஸிகா த◌⁴ம்மானுபஸ்ஸனா ஏஸாபி த◌⁴ம்மஸஞ்ஞா. தஸ்ஸ கோ ஹேது, கோ பச்சயோ? அஹங்காரோ ஹேது, மமங்காரோ பச்சயோ.

தத்த² கதமோ ஸமாரோபனோ? அயங் லோகோ ஸந்தாபஜாதோதி அகுஸலங் மந்தேதி விஞ்ஞாணங் நாமரூபஸ்ஸ பச்சயோ யாவ ஜராமரணந்தி, அயங் ஸமாரோபனோ.

112. ஏவமேதங் யதா²பூ◌⁴தங், ஸம்மப்பஞ்ஞாய பஸ்ஸதி அகுஸலமூலானங் பஹானங். தத்த² அவிஜ்ஜானிரோதோ◌⁴ அவிஜ்ஜானிரோதா◌⁴ யாவ ஜராமரணனிரோதோ◌⁴, அயங் ஸமாரோபனோ.

சத்தாரோ புக்³க³லா [பஸ்ஸ அ॰ நி॰ 4.5] - அனுஸோதகா³மீ படிஸோதகா³மீ டி²தத்தோ, திண்ணோ பாரங்க³தோ த²லே திட்ட²தி ப்³ராஹ்மணோதி.

தத்த² யோ அனுஸோதகா³மீ அயங் காமே ஸேவதி. பாபஞ்ச கம்மங் கரோதி யாவ காமே படிஸேவதி . இத³ங் லோபோ◌⁴ அகுஸலமூலங், ஸோ யேவ தண்ஹா, ஸோ தேஹி காமேஹி வுய்ஹதி அனுஸோதகா³மீதி வுச்சதி. யோ புக்³க³லோ தாஹி க³மிதோ தப்பச்சயா தஸ்ஸ ஹேது அகுஸலகம்மங் கரோதி

காயேன ச வாசாய ச, அயங் வுச்சதி பாபகம்மங் கரோதீதி. தஸ்ஸ தீணி ஸோதானி ஸக்காயதி³ட்டி² விசிகிச்சா² ஸீலப்³ப³தபராமாஸோ. இமேஹி தீஹி ஸோதேஹி திவித○⁴தா○⁴துயங் உப்பஜ்ஜதி காமதா○⁴துயங் ரூபதா○⁴துயங் அரூபதா○⁴துயங். தேன படிபக்கே²ன யோ காமே ந படிஸேவதி. யோ ஸீலவதங் ந பராமஸதி. யோ ஸக்காயதி³ட்டி²னங் பஹானாய காமேஸூ யதா²பூ○⁴தங் ஆதீ³னவங் பஸ்ஸதி. யேன ச தே த○⁴ம்மே படிஸேவதி. யஞ்ச தப்பச்சயா திட்ட²தி ப்³ராஹ்மணோதி அரஹங் கிர. தத்த² அரஹங் தஸ்ஸ பாரங்க³தோ ஹோதி, பாரங்க³தஸ்ஸ த²லே திட்ட²தி ஸோபாதி³ஸேஸா நிப்³பா³னதா○⁴து. அனுஸோதகா³மினீதி த³ஸ்ஸனப்பஹாதப்³பா³னங் ஸங்யோஜனானங் அப்பஹானமாஹ. படிஸோதகா³மினீதி ப²லே தி³ட்டே²கட்டா²னஞ்ச கிலேஸானங் பஹானமாஹ, டி²தத்தேன பஞ்சன்னங் ஓரம்பா○⁴கி³யானங் ஸங்யோஜனானங் பஹானமாஹ. தத்த² அனுஸோதகா³மினா மக்³க³ரூபிமாஹ. படிஸோதகா³மினா டி²தத்தேன ச மக்³க³மிதிமாஹ. பாரங்க³தேன ஸாவகா அஸெக்கா² ச ஸம்மாஸம்பு³த்³தா○⁴ ச வுத்தா. அனுஸோதகா³மினா ஸக்காயஸமுத³யகா³மினிங் படிபத³மாஹ. படிஸோதகா³மினா டி²தத்தேன ஸக்காயனிரோத○⁴கா³மினிங் படிபத³மாஹ. பாரங்க³தேன த³ஸ அஸெக்கா² அரஹந்தா த○⁴ம்மா வுத்தா. அயங் ஸூத்தத்தோ².

113. தத்த² கதமா தே³ஸனா? இமஸ்மிங் ஹி ஸூத்தே சத்தாரி அரியஸச்சானி தே³ஸிதானி. தேதா○⁴துகலோகஸமதிக்கமனஞ்ச.

தத்த² கதமோ விசயோ ஹாரோ? யோ காமே படிஸேவதி பாபங் [பாபகங் (பீ.)] கரெய்யாதி யோ ச காமே ந படிஸேவதி ஸோ பாபகம்மங் ந கரெய்யாதி யோ ச இமேஹி த்³வீஹி பூ○⁴மீஹி உத்திண்ணோ பாரங்க³தோதி யா வீமங்ஸா அயங் விசயோ.

யுத்தீதி யுஜ்ஜதி ஸூத்தேஸூ, நாயுஜ்ஜதீதி யா வீமங்ஸாய, அயங் யுத்தி. பத³ட்டா²னோதி அனுஸோதகா³மினா ஸத்தன்னங் ஸங்யோஜனானங் பத³ட்டா²னங். அகுஸலஸ்ஸ கிரியா அகுஸலஸ்ஸ மூலானங் பத³ட்டா²னங். படிஸோதகா³மினா யதா²பூ○⁴தத³ஸ்ஸனஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். டி²தத்தேன அஸங்ஹாரியாய [அஸஹாரியாய (பீ.)] பத³ட்டா²னங். பாரங்க³தோதி கதா³சி பூ○⁴மியா பத³ட்டா²னங்.

தத்த² கதமோ லக்க²ணோ ஹாரோ? யோ அனுஸோதங் க³ச்ச²தி தண்ஹாவஸேன. ஸப்³பே³ஸம்பி கிலேஸானங் வஸேன க³ச்ச²தி. யோ படிஸோதங் வாயமதி. தண்ஹாய ஸப்³பே³ஸம்பி ஸோ கிலேஸானங் வாயமதி படிஸோதங். யோ அத்தனா டி²தோ காயேனபி ஸோ டி²தோ வாசாசித்தேனபி ஸோ டி²தோ. அயங் லக்க²ணோ ஹாரோ.

தத்த² கதமோ சதுப்³யூஹோ? இத⁴ ஸுத்தே ப⁴க³வதோ கோ அதி⁴ப்பாயோ? யே அனுஸோதகா³மினியா படிபதா³ய நாபி⁴ரமிஸ்ஸந்தி, தே படிஸோதங் வாயமிஸ்ஸந்தீதி யாவ கதா³சி பூ⁴மியங், அயங் அதி⁴ப்பாயோ. ஆவட்டோதி இத⁴ ஸுத்தே சத்தாரி ஸுத்தானி தே³ஸிதானி.

தத்த² கதமோ விப⁴த்தி ஹாரோ? யோ காமே படிஸேவதி பாபஞ்ச கம்மங் கரோதி. ஸோ அனுஸோதகா³மீதி ந ஏகங்ஸேன ஸோதாபன்னோபி காமே படிஸேவதி. தங் பா⁴கி³யஞ்ச பாபகம்மங் கரோதி. கிஞ்சாபி ஸெக்கோ²பி கரெய்ய பாபங் யதா² ஸுத்தே நித்³தி³ட்டோ² ந ச ஸோ அனுஸோதகா³மீ, இத³ங் விப⁴ஜ்ஜப்³யாகரணீயங். ந ச காமே படிஸேவதி ந ச பாபகம்மங் கரோதி படிஸோதகா³மீ ந ச ஏகங்ஸேன ஸப்³பே³ பா³ஹிரகோ காமேஸு வீதராகோ³ ந ச காமே படிஸேவதி, தேன ச பாபகம்மங் கரோதி அனுஸோதகா³மீ படிஸோதகா³மீ, அயங் விப⁴த்தி.

தத்த² கதமோ பரிவத்தனோ ஹாரோ? நித்³தி³ட்டோ² படிபக்கோ². வேவசனோதி காமேஸு வத்து²காமாபி கிலேஸகாமாபி ரூபஸத்³த³க³ந்த⁴ரஸப²ஸ்ஸபுத்ததா³ரதா³ஸகம்மகரபோரிஸஞ்ச பரிக்³க³ஹா.

பஞ்ஞத்தீதி ஸப்³பே³ புது²ஜ்ஜனா ஏகத்தாய பஞ்ஞத்தா. அனுஸோதகா³மீதி கிலேஸஸமுதா³சாரபஞ்ஞத்தியா பஞ்ஞத்தா. யே பன ஸெக்கா² புக்³க³லா, தே நிப்³பா³னபஞ்ஞத்தியா [நிட்டா²னபஞ்ஞத்தியா (க॰)] பஞ்ஞத்தா. யே பன அனாகா³மீ, தே அஸங்ஹாரிய பஞ்ஞத்தியா பஞ்ஞத்தா, அயங் பஞ்ஞத்தி.

ஓதரணோதி யோ அனுஸோதகா³மீ, ஸோ து³க்க²ங். யே தஸ்ஸ த⁴ம்மா, தே து³க்க²ஸ்ஸ ஸமுத³யோ. யங் ரூபங், அயங் ரூபக்க²ந்தோ⁴, ஏவங் பஞ்சபி க²ந்தா⁴ படிச்சஸமுப்பாதோ³, தே கிலேஸா ஸங்கா²ரக்க²ந்த⁴பரியாபன்னா த⁴ம்மாயதனங் த⁴ம்மதா⁴து இந்த்³ரியேஸு ச பஞ்ஞத்தா.

ஸோத⁴னோதி யேனாரம்பே⁴ன இத³ங் ஸுத்தங் தே³ஸிதங், ஸோ ஆரம்போ⁴ ஸப்³போ³ ஸுத்³தோ⁴.

அதி⁴ட்டா²னோதி படிஸோதகா³மினா ஸப்³பே³ ஸோதாபன்னா ஏகத்தேன வா நித்³தி³ட்டா² ராகா³னுஸயபடிஸோதகா³மினோ ஸெக்கா²வ மக்³கோ³ ச ஸெக்கோ² ச புக்³க³லோ டி²தத்தோதி.

வீதராகோ³ ஏகத்தாய பஞ்ஞத்தோ. பாரங்க³தோதி ஸப்³பே³ அரஹந்தோ ஸப்³பே³ பச்சேகபு³த்³தா⁴ ஸம்மாஸம்பு³த்³தா⁴ ச ஏகத்தாய பஞ்ஞத்தா.

பரிக்கா²ரோதி அனுஸோதகா³மினோ பாபமித்தபச்சயோ காமபரியுட்டா²னங் ஹேது. படிஸோதகா³மினோ த்³வே ஹேதூ த்³வே பச்சயா ச யாவ ஸம்மாதி³ட்டி²யா உப்பாதா³யதி³ட்டி² [உபாதா³யதி³ட்டி² (பீ॰)], தஸ்ஸ

படிலத்³த⁴மக்³கோ³ ஹேது ஆரம்போ⁴ பச்சயோ காயிகோ சேதஸிகஸ்ஸ கொட்டா²ஸோ ச. ஸமாரோபனோதி விப⁴த்தி இத³ங் ஸுத்தங் நத்தி² ஸமாரோபனாய பூ⁴மி.

114. பஞ்சானிஸங்ஸா ஸோதானுக³தானங் த⁴ம்மானங் [பஸ்ஸ அ॰ நி॰ 4.191] யாவ தி³ட்டி²யா ஸுப்படிவித்³தா⁴னங் ஸுத்தங் வித்தா²ரேன காதப்³ப³ங். யுஞ்ஜதோ க⁴டெந்தஸ்ஸ வாயமதோ கி³லானோ மரணகாலே தே³வபூ⁴தோ பச்சேகபோ³தி⁴ங் பாபுணாதி. ஸோதானுக³தாதி ஸத்³த⁴ம்மஸ்ஸவனேன கதங் ஹோதி. ந ச அதி⁴பஞ்ஞாத⁴ம்மவிபஸ்ஸனாய தஸ்ஸ சித்தங் தஸிதங் ஹோதி, ந ச அனிப்³பி³த்³த⁴த்தங், இத³ங் ச ஸுத்தங் பஞ்சன்னங் புக்³க³லானங் தே³ஸிதங், ஸத்³தா⁴னுஸாரினோ முதி³ந்த்³ரியஸ்ஸ திக்கி²ந்த்³ரியஸ்ஸ ச த⁴ம்மானுஸாரினோ திக்கி²ந்த்³ரியஸ்ஸ முதி³ந்த்³ரியஸ்ஸ ச. யோ பன மோஹசரிதோ புக்³க³லோ ந ஸக்கோதி யுஞ்ஜிதுங் க⁴டிதுங் வாயமிதுங் யதா²பூ⁴தங் யதா²ஸமாதி⁴கா விமுத்தி தங் க²ணங் தங் லயங் தங் முஹுத்தங் ப²லங் த³ஸ்ஸேதி. ஸாது⁴ பரிஹாயதி பரோ தங் து³ய்ஹதி, நோ து ஸுக²அவிபாகினீ ப⁴வதி . தஸ்ஸ தி³ட்டே² யேவ ச த⁴ம்மே உபபஜ்ஜஅபராபரியவேத³னீயங். தத்த² யோ புக்³க³லோ த⁴ம்மானுஸாரீ தஸ்ஸ யதி³ ஸோதானுக³தா த⁴ம்மா ஹொந்தி ஸோ யுஞ்ஜந்தோ பாபுணாதி. யோ த⁴ம்மானுஸாரீ முதி³ந்த்³ரியோ, ஸோ கி³லானோ பாபுணாதி. யோ ஸத்³தா⁴னுஸாரீ திக்கி²ந்த்³ரியோ, ஸோ மரணகாலஸமயே பாபுணாதி. யோ முதி³ந்த்³ரியோ, ஸோ தே³வபூ⁴தோ பாபுணாதி. யதா³ தே³வபூ⁴தோ ந பாபுணாதி, ந ஸோ தேனேவ த⁴ம்மராகே³ன தாய த⁴ம்மனந்தி³யா பச்சேகபோ³தி⁴ங் பாபுணாதி. யோ ஸோதானுக³தேஸு யுஞ்ஜதி க⁴டேதி வாயமதி, ஸோ புப்³பா³பன்னேன விஸேஸங் ஸஞ்ஜானாதி, ஸஞ்ஜானந்தோ பாபுணாதி. ஸசே பன கி³லானஸ்ஸ மனஸிகாரோ ஹோதி, தத்த² யுஞ்ஜந்தோ பாபுணாதி. ஸசே பனஸ்ஸ மரணகாலே ஸங்விக்³கோ³ ஹோதி, தத்த² யுஞ்ஜந்தோ பாபுணாதி. ஸசே பன ந கத்த²சி [கத்த² (பீ॰ க॰), தத்த² (க॰)] ஸங்வேகோ³ ஹோதி, தஸ்ஸ தே³வபூ⁴தஸ்ஸ ஸுகி²னோ த⁴ம்மபூ⁴தா பாதா³ ஏவங் அவிலபதி. ஸோ ஏவங் ஜானாதி "அயங் ஸோ த⁴ம்மவினயோ யத்த² மயங் புப்³பே³ மனுஸ்ஸபூ⁴தா ப்³ரஹ்மசரியங் சரிம்ஹா"தி. அத² தே³வபூ⁴தோ பாபுணாதி. தி³ப்³பே³ஸு வா பஞ்சஸு காமகு³ணேஸு அஜ்ஜோ²ஸிதோ ஹோதி பமாத³விஹாரீ, ஸோ தேன குஸலமூலேன பச்சேகபோ³தி⁴ங் பாபுணாதி.

யா பரதோகோ⁴ஸேன வசஸா ஸுபரிசிதா, அயங் ஸுதமயீ பஞ்ஞா. யே பன த⁴ம்மா ஹொந்தி மனஸா அனுபெக்கி²தா, அயங் சிந்தாமயீ பஞ்ஞா. யங் தி³ட்டி²யா ஸுப்படிவித்³தா⁴, அயங் பா⁴வனாமயீ பஞ்ஞா . யங் ஸோதானுக³தா வசஸா பரிசிதா ஹொந்தி, ஸோ ச தி³ட்டே² யேவ த⁴ம்மே பரினிப்³பா³யீ, அயங் அரஹங் புக்³க³லோ. யோ உபபஜ்ஜதி தே³வபூ⁴தோ

பாபுணாதி, தத்த² ச பரினிப்³பா³யதி, அயங் அனாகா³மீ. யோ தேன குஸலமூலேன பச்சேகபோ³தி◌⁴ங் பாபுணாதி, அயங் புப்³ப³யோக³ஸம்பா◌⁴ரஸம்பூ◌⁴தோ புக்³க³லோ.

ஸோதானுக³தா த◌⁴ம்மாதி பட²மங் விமுத்தாயதனங், வசஸா பரிசிதாதி து³தியங் ததியஞ்ச விமுத்தாயதனங், மனஸா அனுபெக்கி²தாதி சதுத்த²ங் விமுத்தாயதனங் தி³ட்டி²யா ஸுப்படிவித்³தா◌⁴தி பஞ்சமங் விமுத்தாயதனங்.

ஸோதானுக³தாய விமுத்தியா வசஸா யா வாசா ஸுப்படிவித்³தா◌⁴ அனுபுப்³ப³த◌⁴ம்மஸ்ஸ ஸோதேன ஸுத்வா ஸீலக்க²ந்தே◌⁴ பரிபூரேதி, மனஸா அனுபெக்கி²தா ஸமாதி◌⁴க்க²ந்த◌⁴ங் பரிபூரேதி, தி³ட்டி²யா ஸுப்படிவித்³தா◌⁴ பஞ்ஞாக்க²ந்த◌⁴ங் பரிபூரேதி.

ஸோதானுக³தா த◌⁴ம்மா ப³ஹுஸ்ஸுதா ஹொந்தீதி வித்தா²ரேன காதப்³ப³ங். இத³ங் பட²மங் ஸத்³தா◌⁴பதா³னங் மனஸா அனுபெக்கி²தாதி படிஸல்லானப³ஹுலோ விஹரதி, வித்தா²ரேன காதப்³ப³ங். இத³ங் து³தியங் ஸத்³தா◌⁴பதா³னங் தி³ட்டி²யா ஸுப்படிவித்³தா◌⁴தி அனாஸவா சேதோவிமுத்தியா நாபரங் இத்த²த்தாயாதி பஜானாதீதி. இத³ங் ததியங் ஸத்³தா◌⁴பதா³னங்.

ஸோதானுக³தா த◌⁴ம்மாதி ஸெக்க²ங் ஸத்தா² த³ஸ்ஸேதி. மனஸா அனுபெக்கி²தாதி அரஹத்தங் ஸத்தா² த³ஸ்ஸேதி. தி³ட்டி²யா ஸுப்படிவித்³தா◌⁴தி ததா²க³தங் அரஹந்தங் ஸம்மாஸம்பு³த்³த◌⁴ங் ஸத்தா² த³ஸ்ஸேதி.

ஸோதானுக³தா த◌⁴ம்மாதி காமானங் நிஸ்ஸரணங் த³ஸ்ஸேதி. மனஸா அனுபெக்கி²தாதி ரூபதா◌⁴துயா நிஸ்ஸரணங் த³ஸ்ஸேதி. தி³ட்டி²யா ஸுப்படிவித்³தா◌⁴தி தேதா◌⁴துகானங் நிஸ்ஸரணங் த³ஸ்ஸேதி. அயங் ஸுத்தத்தோ².

115. தத்த² கதமோ தே³ஸனாஹாரோ? இமம்ஹி ஸுத்தே தயோ ஏஸனா தே³ஸிதா ஸோதானுக³தேஹி த◌⁴ம்மேஹி வசஸா பரிசிதேஹி காமேஸனாய ஸமத²மக்³கோ³. தி³ட்டி²யா ஸுப்படிவித்³தே◌⁴ஹி ப்³ரஹ்மசரியேஸனாய ஸமத²மக்³கோ³.

விசயோதி யதா² ஸுத்தங் மனஸிகரொந்தோ விசினந்தோ ஸுதமயிபஞ்ஞங் படிலப◌⁴தி. யதா² ச ஸோ மனஸிகரோதீதி யதா² ஸுதத◌⁴ம்மா ததா³ சிந்தாமயிபஞ்ஞங் படிலப◌⁴தி. யதா² தி³ட்டே²வ த◌⁴ம்மே மனஸிகரோதி ததா³ பா◌⁴வனாமயிபஞ்ஞங் படிலப◌⁴தி. அயங் விசயோ.

ஸுதேன ஸுதமயிபஞ்ஞங் படிலப⁴தி. சிந்தாய சிந்தாமயிபஞ்ஞங் பா⁴வனாய பா⁴வனாமயிபஞ்ஞங் படிலப⁴தி. அத்தி² ஏஸா யுத்தி.

பத³ட்டா²னோதி ஸோதானுக³தா த⁴ம்மாதி த⁴ம்மஸ்ஸவனஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். வசஸா பரிசிதாதி யுஞ்ஜனாய பத³ட்டா²னங். மனஸா அனுபெக்கி²தாதி த⁴ம்மானுத⁴ம்மாய விபஸ்ஸனாய பத³ட்டா²னங். தி³ட்டி²யா அனுபெக்கி²தாதி பஞ்ஞாயபி அனுபெக்கி²தா தி³ட்டி²யாபி அனுபெக்கி²தா.

சதுப்³யூஹோதி இமம்ஹி ஸுத்தே ப⁴க³வதோ கோ அதி⁴ப்பாயோ? யே இமாஹி த்³வீஹி பஞ்ஞாஹி ஸமன்னாக³தா தேஹி....

ஸ நிப்³பு³தோதி மக்³க³ப²லங் அனுபாதி³ஸேஸஞ்ச நிப்³பா³னதா⁴துங் மந்தேதி, தா³னேன ஓளாரிகானங் கிலேஸானங் பஹானங் மந்தேதி. ஸீலேன மஜ்ஜி²மானங், பஞ்ஞாய ஸுகு²மகிலேஸானங் மந்தேதி, ராக³தோ³ஸமோஹக்க²யா ஸ நிப்³பு³தோதி கதா ச பூ⁴மி.

> த³த³தோ புஞ்ஞங் பவட்³ட⁴தி, ஸங்யமதோ வேரங் ந சீயதி;
> குஸலோ ச ஜஹாதி பாபகந்தி மக்³கோ³ வுத்தோ;
> ராக³தோ³ஸமோஹக்க²யா ஸ நிப்³பு³தோதி மக்³க³ப²லமாஹ.

த³த³தோ புஞ்ஞங் பவட்³ட⁴தி, ஸங்யமதோதி தீஹி பதே³ஹி லோகிகங் குஸலமூலங் வுத்தங். ராக³தோ³ஸமோஹக்க²யா ஸ நிப்³பு³தோதி லோகுத்தரங் குஸலமூலங் வுத்தங்.

த³த³தோ புஞ்ஞங் பவட்³ட⁴தி, ஸங்யமதோ வேரங் ந சீயதீதி புது²ஜ்ஜனபூ⁴மிங் மந்தேதி. குஸலோ ச ஜஹாதி பாபகந்தி ஸெக்க²பூ⁴மிங் மந்தேதி. ராக³தோ³ஸமோஹக்க²யா ஸ நிப்³பு³தோதி அஸெக்க²பூ⁴மி வுத்தா.

த³த³தோ புஞ்ஞங் பவட்³ட⁴தி, ஸங்யமதோ வேரங் ந சீயதீதி மக்³க³னியா படிபதா³ வுத்தா. குஸலோ ச ஜஹாதி பாபகந்தி ஸெக்க²விமுத்தி. ராக³தோ³ஸமோஹக்க²யா ஸ நிப்³பு³தோதி அஸெக்க²விமுத்தி.

த³த³தோ புஞ்ஞங் பவட்³ட⁴தி, ஸங்யமதோ வேரங் ந சீயதீதி தா³னகத²ங் ஸீலகத²ங் மக்³க³கத²ங் லோகிகானங் த⁴ம்மானங் தே³ஸனமாஹ. குஸலோ ச ஜஹாதி பாபகந்தி லோகே ஆதீ³னவானுபஸ்ஸனா. ராக³தோ³ஸமோஹக்க²யா ஸ நிப்³பு³தோதி ஸாமுக்கங்ஸிகாய த⁴ம்மதே³ஸனாயபி படிவித்³தா⁴.

த³த³தோ புஞ்ஞங் பவட்³ட⁴தீதி பாணானங் அப⁴யதா³னேன பாணாதிபாதா வேரமணிஸத்தானங் அப⁴யங் தே³தி. ஏவங் ஸப்³பா³னி ஸிக்கா²பதா³னி காதப்³பா³னி. ஸங்யமதோ வேரங் ந சீயதீதி ஸீலே பதிட்டா²ய சித்தங்

ஸங்யமேதி, தஸ்ஸ ஸங்யமதோ பாரிபூரிங் க³ச்ச²தி. ராக³தோ³ஸமோஹக்க²யா ஸ நிப்³பு³தோதி த்³வே விமுத்தியோ. அயங் ஸுத்தனித்³தே³ஸோ.

116. தத்த² கதமா தே³ஸனா? இமம்ஹி ஸுத்தே கிங் தே³ஸிதங்? த்³வே ஸுக³தியோ தே³வா ச மனுஸ்ஸா ச, தி³ப்³பா³ ச பஞ்சகாமகு³ணா, மானுஸ்ஸகா ச. த்³வீஹி பதே³ஹி நித்³தே³ஸோ. த³த³தோ புஞ்ஞங் பவட்³ட⁴தி, ஸங்யமதோ வேரங் ந சீயதி, குஸலோ ச ஜஹாதி பாபகந்தி மக்³கோ³ வுத்தோ. ராக³தோ³ஸமோஹக்க²யா ஸ நிப்³பு³தோதி த்³வே நிப்³பா³னதா⁴துயோ தே³ஸிதா ஸோபாதி³ஸேஸா ச அனுபாதி³ஸேஸா ச. அயங் தே³ஸனா.

விசயோதி த³த³தோ புஞ்ஞங் பவட்³ட⁴தீதி இமினா பட²மேன பதே³ன தா³னமயிகபுஞ்ஞகிரியவத்து² வுத்தங். தேனஸ்ஸ ஆனந்தரியானங் குஸலானங் த⁴ம்மானங். து³தியேன பதே³ன… யந்தி, நிய்யானிகங் ஸாஸனந்தி, அயங் அதி⁴ப்பாயோ. அஸ்ஸவனேன ச அமனஸிகாரேன ச அப்படிவேதே⁴ன ச ஸக்காயஸமுத³யகா³மினீ படிபதா³ வுத்தா. ஸவனேன ச மனஸிகாரேன ச படிவேதே⁴ன ச ஸக்காயனிரோத⁴கா³மினீ படிபதா³ வுத்தா. அயங் ஆவட்டோ.

விப⁴த்தீதி ஏகங்ஸப்³யாகரணீயோ. நத்தி² தத்த² விப⁴த்தியா பூ⁴மி. பரிவத்தனாதி யே பஞ்சானிஸங்ஸா, தே பஞ்சாதி³னா படிபக்கே²ன தேனேவ தி³ட்டே²வ த⁴ம்மே பாபுணாதி, தங் உபபஜ்ஜமானா அபரோ பரியாயோ.

வேவசனந்தி ஸோதானுக³தா த⁴ம்மாதி யங் ஸுத்தங் தி³ட்ட²ம்பி பஞ்ஞிந்த்³ரியங் விஞ்ஞுத்தம்பி தி³ட்டி²யா ஸுப்படிவித்³த⁴ம்பி விபா⁴விதம்பி.

பஞ்ஞத்தீதி ஸோதானுக³தாத⁴ம்மாதி தே³ஸனா அவிஜ்ஜாபஞ்ஞத்தியா பஞ்ஞத்தங். மனஸிகாரோ பாமோஜ்ஜபஞ்ஞத்தியா பஞ்ஞத்தோ, தி³ட்ட²த⁴ம்மாபி ஆனிஸங்ஸபஞ்ஞத்தியா பஞ்ஞத்தா.

ஓதரணோதி திஸ்ஸோ பஞ்ஞா வசஸா பரிசிதேஸு ஸுதமயீபஞ்ஞா மனஸா அனுபெக்கி²தேஸு சிந்தாமயீபஞ்ஞா தி³ட்டி²யா ஸுப்படிவித்³தா⁴ஸு பா⁴வனாமயீபஞ்ஞா. இமானி அரியஸச்சானி இந்த்³ரியானி விஜ்ஜுப்பாதா³ அவிஜ்ஜானிரோதோ⁴ படிச்சஸமுப்பாதோ³ இந்த்³ரியேஸு தீணி இந்த்³ரியானி, ஆயதனேஸு த⁴ம்மாயதனபரியாபன்னா தா⁴தூஸு த⁴ம்மதா⁴துபரியாபன்னாதி. ஸோத⁴னோதி யோ ஆரம்போ⁴ ஸுத்தஸ்ஸ பவேஸோ நியுத்தோ.

அதி⁴ட்டா²னோதி பஞ்சானிஸங்ஸாதி வேமத்ததாய பஞ்ஞத்தா ஆனிஸங்ஸா ஸோதா அனுக³தாதி வேமத்ததாய அரியவோஹாரோ பஞ்ஞத்தோ, த⁴ம்மே ச ஸவனந்தி ஏகத்ததாய பஞ்ஞத்தங்.

பரிக்கா²ரோதி த⁴ம்மஸ்ஸவனஸ்ஸ பயிருபாஸனா பச்சயோ, ஸத்³தா⁴ ஹேது. மனஸா அனுபெக்கி²தாதி அத்த²ப்படிஸங்வேதி³தா பச்சயோ, த⁴ம்மப்படிஸங்வேதி³தா ஹேது, தி³ட்டி²யா ஸுப்படிவித்³தா⁴தி ஸத்³த⁴ம்மஸ்ஸவனஞ்ச மனஸிகாரோ ச பச்சயோ, ஸுதமயீ சிந்தாமயீ பஞ்ஞா ஹேது. ஸமாரோபனோதி விப⁴த்தங் ஸுத்தங் அபரோ பரியாயோ நிப்³ப³த்தி ப³லே நத்தி². தத்த² ஸமாரோபனாய பூ⁴மி.

117. தத்த² கதமங் வாஸனாபா⁴கி³யஞ்ச நிப்³பே³த⁴பா⁴கி³யஞ்ச ஸுத்தங்? த³த³தோ புஞ்ஞங் பவட்³ட⁴தீதி கா³தா². த³த³தோதி தா³னமயிகபுஞ்ஞகிரியவத்து² வுத்தங். ஸங்யமதோ வேரங் ந சீயதீதி ஸீலமயிகபுஞ்ஞகிரியவத்து² வுத்தங். குஸலோ ச ஜஹாதி பாபகந்தி லோப⁴ஸ்ஸ ச மோஹஸ்ஸ ச ப்³யாபாத³ஸ்ஸ ச பஹானமாஹ. ராக³தோ³ஸமோஹக்க²யா ஸ நிப்³பு³தோதி லோப⁴ஸ்ஸ ச மோஹஸ்ஸ ச ப்³யாபாத³ஸ்ஸ ச ச²ந்த³ராக³வினயமாஹாதி. த³த³தோ புஞ்ஞங் பவட்³ட⁴தீதி கா³தா² அலோபோ⁴ குஸலமூலங் ப⁴வதி. ஸங்யமதோ வேரங் ந சீயதீதி அதோ³ஸோ குஸலமூலங் ப⁴வதி. ஸங்யமதோ வேரங் ந சீயதீதி அவேரா அஸபத்தா அப்³யாபாத³தாய ஸதா³. குஸலோ ச ஜஹாதி பாபகந்தி ஞாணுப்பாதா³ அஞ்ஞாணனிரோதோ⁴. சதுத்த²பதே³ன ராக³தோ³ஸமோஹக்க²யேன ராக³விராகா³ சேதோவிமுத்திமோஹக்க²யேன அவிஜ்ஜாவிராகா³ பஞ்ஞாவிமுத்தி, அயங் விசயோ.

யுத்தீதி தா³னே டி²தோ உப⁴யங் ஹி பரிபூரேதி. மச்ச²ரியஞ்ச பஜஹதி. புஞ்ஞஞ்ச பவட்³ட⁴தி. அத்தி² ஏஸா யுத்தி.

பத³ட்டா²னந்தி த³த³தோ புஞ்ஞங் பவட்³ட⁴தீதி சாகா³தி⁴ட்டா²னஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். ஸங்யமதோ வேரங் ந சீயதீதி பஞ்ஞாதி⁴ட்டா²னஸ்ஸ பத³ட்டா²னங் குஸலோ ச ஜஹாதி பாபகந்தி ஸச்சாதி⁴ட்டா²னஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். ராக³தோ³ஸமோஹக்க²யா ஸ நிப்³பு³தோதி உபஸமாதி⁴ட்டா²னஸ்ஸ பத³ட்டா²னங். அயங் பத³ட்டா²னோ.

தத்த² கதமோ லக்க²ணோ? த³த³தோ புஞ்ஞங் பவட்³ட⁴தி ஸங்யமதோ வேரங் ந சீயதி. த³த³தோபி வேரங் ந கரியாதி குஸலோ ச ஜஹாதி பாபகங் ராக³தோ³ஸமோஹக்க²யா ஸ நிப்³பு³தோ ரூபக்க²யாபி வேத³னக்க²யாபி, யேன ரூபேன தி³ட்ட²ங், தேன ததா²க³தோ பஞ்ஞபெந்தோ பஞ்ஞபெய்ய ரூபஸ்ஸ க²யா விராக³னிரோதா⁴தி ஏவங் பஞ்சக்க²ந்தா⁴.

சதுப்³யூஹோ இத⁴ ப⁴க³வதோ கோ அதி⁴ப்பாயோ? யே மஹாபோ⁴கா³னங் பத்த²யிஸ்ஸந்தி? தே தா³னங் த³ஸ்ஸந்தி பரிஸ்ஸயபஹானாய, யே அவேராபி⁴ச²ந்த³கா, தே பஞ்ச வேரானி பஜஹிஸ்ஸந்தி, யே குஸலாபி⁴ச²ந்த³கா, தே அட்ட²ங்கி³கங் மக்³க³ங்

பா◌⁴வெஸ்ஸந்தி அட்ட²ன்னங் மிச்ச²த்தானங் பஹானாய. யே நிப்³பா³யிதுகாமா, தே ராக³தோ³ஸமோஹங் பஜஹிஸ்ஸந்தீதி அயங் ப◌⁴க³வதோ அதி◌⁴ப்பாயோ.

ஆவட்டோதி யஞ்ச அத³த³தோ மச்ச²ரியங் யஞ்ச அஸங்யமதோ வேரங் யஞ்ச அகுஸலஸ்ஸ பாபஸ்ஸ அப்பஹானங், அயங் து³க்க²னித்³தே³ஸோ ந ஸமுத³யோ. அலோபே◌⁴ன ச அதோ³ஸேன ச அமோஹேன ச குஸலேன இமானி தீணி குஸலமூலானி. தேஸங் பச்சயோ அட்ட² ஸம்மத்தானி, அயங் மக்³கோ³. தேஸங் ராக³தோ³ஸமோஹானங் க²யா, அயங் நிரோதோ◌⁴.

விப◌⁴த்தீதி த³த³தோ புஞ்ஞங் பவட்³ட◌⁴தீதி ந ஏகங்ஸேன யோ ராஜத³ண்ட³ப◌⁴யேன தே³தி, யோ ச அகப்பியஸ்ஸ பரிபோ◌⁴கே³ன ஸீலவந்தேஸு தே³தி, ந தஸ்ஸ புஞ்ஞங் பவட்³ட◌⁴தீதி ஸோ சேதங் தா³னங் அகுஸலேன தே³தி, த³ண்ட³தா³னங் ஸத்த²தா³னங் அபுஞ்ஞமயங் பவட்³ட◌⁴தி, ந புஞ்ஞங். ஸங்யமதோ வேரங் ந சீயதீதி ந ஏகங்ஸேன கிங் காரணங் யஞ்ச யோ பத³ங் தி³ட்ட²த◌⁴ம்மிகங் பஸ்ஸதி யதி³ மம ராஜானோ க³ஹெத்வா ஹத்த²ங் வா சி²ந்தெ³ய்ய...பே॰... ந தேன ஸங்யமேன வேரங் ந கரோதி. யோ து ஏவங் ஸமாதி³யதி பாணாதிபாதஸ்ஸ பாபகோ விபாகோதி, தி³ட்டே² யேவ த◌⁴ம்மே அபி◌⁴ஸம்பராயே ச ஏவங் ஸப்³ப³ஸ்ஸ அகுஸலஸ்ஸ ஹேதுதோ ஆரதி. இமினா ஸங்யமேன வேரங் ந சீயதி.

பரிவத்தனாதி த³த³தோ புஞ்ஞங் பவட்³ட◌⁴தீதி அத³த³தோ புஞ்ஞங் ந பவட்³ட◌⁴தி. யங் தா³னமயங், தங் ஸங்யமதோ வேரங் ந சீயதி, அஸங்யமதோ வேரங் கரீயதி. குஸலோ ச ஜஹாதி பாபகங் அகுஸலோ ந ஜஹாதி. ராக³தோ³ஸமோஹக்க²யா ஸனிப்³பு³தோதி தூ³தங் பேஸெத்வா பணீதங் பேஸெத்வாபி ந பக்கோஸாமி, ஸோ ஸயமேவ பன மஹாபி◌⁴க்கு²ஸங்க◌⁴பரிவாரோ அம்ஹாகங் வஸனட்டா²னங் ஸம்பத்தோ அம்ஹேஹி ச ஸந்தா²கா³ரஸாலா [ஸந்தா◌⁴கா³ரஸாலா (க॰)] காரிதா, எத்த² மயங் த³ஸப³லங் ஆனெத்வா மங்க³லங் ப◌⁴ணாபேமாதி சிந்தெத்வா உபஸங்கமிங்ஸு. யேன ஸந்தா²கா³ரங் தேனுபஸங்கமிங்ஸூதி தங் தி³வஸங் கிர ஸந்தா²கா³ரே சித்தகம்மங் நிட்டா²பெத்வா அட்டகா முத்தமத்தா ஹொந்தி. பு³த்³தா◌⁴ நாம அரஞ்ஞஜ்ஜா²ஸயா அரஞ்ஞாராமா அந்தோகா³மே வஸெய்யுங் வா நோ வாதி தஸ்மா ப◌⁴க³வதோ மனங் ஜானித்வாவ படிஜக்³கி³ஸ்ஸாமாதி சிந்தெத்வா தே ப◌⁴க³வந்தங் உபஸங்கமிங்ஸு. இதா³னி பன மனங் லபி◌⁴த்வா படிஜக்³கி³துகாமா யேன ஸந்தா²கா³ரங், தேனுபஸங்கமிங்ஸு. ஸப்³ப³ஸந்த²ரிந்தி யதா² ஸப்³ப³ங் ஸந்த²தங் ஹோதி ஏவங் யேன ப◌⁴க³வா தேனுபஸங்கமிங்ஸூதி. எத்த² பன தே மல்லராஜானோ ஸந்தா²கா³ரங் படிஜக்³கி³த்வா நக³ரவீதி²யோபி ஸம்மஜ்ஜாபெத்வா த◌⁴ஜே உஸ்ஸாபெத்வா ஸுவண்ணக◌⁴டிகத³லியோ ச ட²பாபெத்வா ஸகலனக³ரங் தீ³பமாலாஹி விப்பகிண்ணதாரகங் விய கத்வா கீ²ரபகே [கீ²ருபகே (பீ॰ க॰)] தா³ரகே கீ²ரங்

பாயேத², த³ஹரே குமாரே லஹுங் லஹுங் போ⁴ஜாபெத்வா ஸயாபேத², உச்சாஸத்³த³ங் மாகரி, அஜ்ஜ ஏகரத்திங் ஸத்தா² அந்தோகா³மேவ வஸிஸ்ஸதி, பு³த்³தா⁴ நாம அப்பஸத்³த³காமா ஹொந்தீதி பே⁴ரிங் சராபெத்வா ஸயங் த³ண்ட³கதீ³பிகா ஆதா³ய யேன ப⁴க³வா தேனுபஸங்கமிங்ஸு. ப⁴க³வந்தங் யேவ புரக்க²த்வாதி ப⁴க³வந்தங் புரதோ கத்வா, தத்த² ப⁴க³வா பி⁴க்கூ²னஞ்சேவ உபாஸகானஞ்ச மஜ்ஜே² நிஸின்னோ அதிவிய விரோசதி. ஸமந்தபாஸாதி³கோ ஸுவண்ணவண்ணோ அபி⁴ரூபோ த³ஸ்ஸனீயோ புரத்தி²மகாயதோ ஸுவண்ணவண்ணா ரஸ்மி உட்ட²ஹித்வா க³க³னதலே அஸீதிஹத்த²ங் டா²னங் க³ண்ஹாதி. பச்சி²மகாயதோ த³க்கி²ணஹத்த²தோ வாமஹத்த²தோ ஸுவண்ணவண்ணா ஹெட்டா² பாத³தலேஹி பவாளவண்ணரஸ்மி உட்ட²ஹித்வா க⁴னபத²வியங் அஸீதிஹத்த²ங் டா²னங் க³ண்ஹாதி, ஏவங் ஸமந்தா அஸீதிஹத்த²மத்தங் டா²னங் ச²ப்³ப³ண்ணபு³த்³த⁴ரஸ்மியோ விஜ்ஜோதமானா விதண்ட³மானா விதா⁴வந்தி, ஸப்³பே³ தி³ஸாபா⁴கா³ ஸுவண்ணசம்பகபுப்பே²ஹி விகிரியமானா விய ஸுவண்ணக⁴டதோ நிக்க²ந்தஸுவண்ணரஸதா⁴ராஹி ஸிஞ்சமானா விய பஸாரிதஸுவண்ணபடபரிக்கி²த்தா வ்விய வேரம்ப⁴வாதஸமுட்டி²தகிங்ஸுககிங்ஸுகாரகணிகாரபுப்ப²சுண்ணஸமோகிண்ணா விய விப்பகஸந்தங் அஸீதிஅனுப்³யஞ்ஜனப்³யாமப்பபா⁴ த்³வத்திங்ஸவரலக்க²ணஸமுஜ்ஜலங் ஸரீரங் ஸமுக்³க³ததாரகங் விய க³க³னதலங் விகஸிதமிவ பது³மவனங் ஸப்³ப³பா²லிபு²ல்லோ விய யோஜனஸதிகோ பாரிச்ச²த்தகோ படிபாடியா ட²பிதானங் த்³வத்திங்ஸசந்தா³னங் த்³வத்திங்ஸஸூரியானங் த்³வத்திங்ஸசக்கவத்தீனங் த்³வத்திங்ஸதே³வராஜானங் த்³வத்திங்ஸமஹாப்³ரஹ்மானங் நிப்³பு³தோ அஸெக்க²ஸ்ஸ நத்தி² நிப்³பு³தி.

வேவசனந்தி த³த³தோ புஞ்ஞங் பவட்³ட⁴தி, அனுமோத³தோபி புஞ்ஞங் பவட்³ட⁴தி. சித்தஸ்ஸ ஸமாத³ஹதோபி வெய்யாவச்சகிரியாயபி புஞ்ஞங் பவட்³ட⁴தீதி.

பஞ்ஞத்தீதி த³த³தோ புஞ்ஞங் பவட்³ட⁴தி, அலோப⁴ஸ்ஸ படினிஸ்ஸயகா⁴தபஞ்ஞத்தியா பஞ்ஞத்தங். ஸங்யமதோ வேரங் ந சீயதீதி அதோ³ஸஸ்ஸ படினிஸ்ஸயகா⁴தபஞ்ஞத்தியா பஞ்ஞத்தங் குஸலோ ச ஜஹாதி பாபகந்தி அமோஹஸ்ஸ படினிஸ்ஸயகா⁴தபஞ்ஞத்தியா பஞ்ஞத்தங்.

ஓதரணோதி பஞ்சஸு இந்த்³ரியேஸு த³த³தோ புஞ்ஞங் பவட்³ட⁴தி, ஸங்யமதோ வேரங் ந சீயதி ஸங்யமேன ஸீலக்க²ந்தோ⁴. ஓதிண்ணோ ச²ஸு இந்த்³ரியேஸு ஸங்வரோ, அயங் ஸமாதி⁴க்க²ந்தோ⁴, யங் குஸலோ ச ஜஹாதி பாபகங், அயங் பஞ்ஞாக்க²ந்தோ⁴, ராக³தோ³ஸமோஹக்க²யா ஸ நிப்³பு³தோதி விமுத்திக்க²ந்தோ⁴. தா⁴தூஸு த⁴ம்மதா⁴து, ஆயதனேஸு மனாயதனங்.

ஸோத⁴னோதி யேனாரம்பே⁴ன இத³ங் ஸுத்தங் தே³ஸிதங் ஸோ ஆரம்போ⁴ ஸுத்³தோ⁴.

அதி⁴ட்டா²னோ தா³னந்தி ஏகத்ததாய பஞ்ஞத்தங். சாகோ³ பரிச்சாகோ³ த⁴ம்மதா³னங் ஆமிஸதா³னங், அட்ட² தா³னானி வித்தா²ரேன காதப்³பா³னி, அயங் வேமத்ததா. ந ச த³த³தோ ஏகத்தபஞ்ஞத்தியா பஞ்ஞத்தங். க²ந்தீ அனவஜ்ஜந்தி பஞ்ஞத்தியா பஞ்ஞத்தங். ராக³தோ³ஸமோஹக்க²யா ஸ நிப்³பு³தோதி ரோத⁴வீரியபஞ்ஞத்தியா [யோத⁴ வீரியபஞ்ஞத்தியா (பீ. க.)] பஞ்ஞத்தா.

பரிக்கா²ரோதி தா³னஸ்ஸ பாமோஜ்ஜங் பச்சயோ, அலோபோ⁴ ஹேது. ஸங்யமதோ யோனிஸோ மனஸிகாரோ ஹேது, பரிச்சாகோ³ பச்சயோ. குஸலோ ச ஜஹாதி பாபகந்தி யதா²பூ⁴தத³ஸ்ஸனங் பச்சயோ, ஞாணப்படிலாபோ⁴ ஹேது. ராக³தோ³ஸமோஹக்க²யா ஸ நிப்³பு³தோதி பரதோ ச கோ⁴ஸோ அஜ்ஜ²த்தஞ்ச யோனிஸோ மனஸிகாரோ மக்³கோ³ ச ஹேது ச பச்சயோ ச.

ஸமாரோபனோதி த³த³தோ புஞ்ஞங் பவட்³ட⁴தீதி கா³தா² தஸ்ஸ ஸீலம்பி வட்³ட⁴தி. ஸங்யமோபி வட்³ட⁴தி. ஸங்யமதோ வேரங் ந சீயதீதி. அஞ்ஞேபி கிலேஸா ந சீயந்தி யேபிஸ்ஸ தப்பச்சயா உப்பஜ்ஜெய்யுங் ஆஸவா விகா⁴தா, தேபிஸ்ஸ ந உப்பஜ்ஜந்தி. ராக³தோ³ஸமோஹக்க²யா ஸ நிப்³பு³தோதி ராக³தோ³ஸஸ்ஸாபி க²யா ராகா³னுஸயஸ்ஸபி க²யா தோ³ஸஸ்ஸ மோஹஸ்ஸாபி ஸ நிப்³பு³தோதி ஸோபாதி³ஸேஸா நிப்³பா³னதா⁴து அனுபாதி³ஸேஸாபி. அயங் ஸமாரோபனோ.

தே²ரஸ்ஸ மஹாகச்சாயனஸ்ஸ பேடகோபதே³ஸே

ஹாரஸ்ஸ ஸம்பாதபூ⁴மி ஸமத்தா.

8. ஸுத்தவேப⁴ங்கி³யங்

118. புப்³பா³ கோடி ந பஞ்ஞாயதி அவிஜ்ஜாய ச ப⁴வதண்ஹாய ச. தத்த² அவிஜ்ஜானீவரணானங் தண்ஹாஸங்யோஜனானங் ஸத்தானங் புப்³ப³கோடி ந பஞ்ஞாயதி. தத்த² யே ஸத்தா தண்ஹாஸங்யோஜனா, தே அஜ்ஜோ²ஸானப³ஹுலா மந்த³விபஸ்ஸகா. யே பன உஸ்ஸன்னதி³ட்டி²கா ஸத்தா, தே விபஸ்ஸனாப³ஹுலா மந்த³ஜ்ஜோ²ஸானா.

தத்த² தண்ஹாசரிதா ஸத்தா ஸத்தஸஞ்ஞாபி⁴னிவிட்டா² அனுப்பாத³வயத³ஸ்ஸினோ. தே பஞ்சஸு க²ந்தே⁴ஸு அத்தானங் ஸமனுபஸ்ஸந்தி “ரூபவந்தங் வா அத்தானங், அத்தனி வா ரூபங், ரூபஸ்மிங் வா அத்தான”ந்தி. ஏவங் பஞ்சக்க²ந்தா⁴. அஞ்ஞேஹி க²ந்தே⁴ஹி அத்தானங் ஸமனுபஸ்ஸந்தி தஸ்ஸ உஸ்ஸன்னதி³ட்டி²கா ஸத்தா விபஸ்ஸமானா க²ந்தே⁴ உஜுங் அத்ததோ ஸமனுபஸ்ஸந்தி. தே ரூபங் அத்தகோ ஸமனுபஸ்ஸந்தி. யங் ரூபங், ஸோ அத்தா. யோ அஹங், தங் ரூபங். ஸோ ரூபவினாஸங் பஸ்ஸதி, அயங் உச்சே²த³வாதீ³ . இதி பஞ்சன்னங் க²ந்தா⁴னங் பட²மாபி⁴னிபாதா ஸக்காயதி³ட்டி²யோ பஞ்ச உச்சே²த³ங் ப⁴ஜந்தி “தங் ஜீவங் தங் ஸரீர”ந்தி. ஏகமேகம்ஹி க²ந்தே⁴ தீஹி பதே³ஹி பச்சி²மகேஹி ஸஸ்ஸதங் ப⁴ஜதி “அஞ்ஞங் ஜீவங் அஞ்ஞங் ஸரீர”ந்தி. இதோ ப³ஹித்³தா⁴தே பப்³ப³ஜிதா தண்ஹாசரிதா காமஸுக²ல்லிகானுயோக³மனுயுத்தா விஹரந்தி. தேன யே ச நிஸ்ஸந்தே³ன தி³ட்டி²சரிதா அத்தகிலமதா²னுயோக³மனுயுத்தா விஹரந்தி. தேன யேவ தி³ட்டி²ஸுகே²ன எத்தாவதா பா³ஹிரகோ பயோகோ³.

தத்த² தி³ட்டி²சரிதா ஸத்தா யே அரியத⁴ம்மவினயங் ஓதரந்தி, தே த⁴ம்மானுஸாரினோ ஹொந்தி. யே தண்ஹாசரிதா ஸத்தா அரியங் த⁴ம்மவினயங் ஓதரந்தி, தே ஸத்³தா⁴னுஸாரினோ ஹொந்தி.

தத்த² யே தி³ட்டி²சரிதா ஸத்தா, தே காமேஸு தோ³ஸதி³ட்டீ², ந ச யே காமேஸு அனுஸயா ஸமூஹதா, தே அத்தகிலமதா²னுயோக³மனுயுத்தா விஹரந்தி. தேஸங் ஸத்தா² த⁴ம்மங் தே³ஸேதி. அஞ்ஞோ வா ஸாவகோ காமேஹி நத்தி² அத்தோ²தி தே ச புப்³பே³யேவ காமேஹி அனத்தி²கா இதி காமே அப்பகஸிரேன படினிஸ்ஸஜ்ஜந்தி. தே சேதஸிகேன து³க்கே²ன அனஜ்ஜோ²ஸிதா. தேன வுச்சதி “ஸுகா² படிபதா³”தி . யே பன தண்ஹாசரிதா ஸத்தா, தே காமேஸு அஜ்ஜோ²ஸிதா, தேஸங் ஸத்தா² வா த⁴ம்மங் தே³ஸேதி. அஞ்ஞதரோ வா பி⁴க்கு² காமேஹி நத்தி² அத்தோ²தி, தே பியரூபங் து³க்கே²ன படினிஸ்ஸஜ்ஜந்தி. தேன வுச்சதி “து³க்கா² படிபதா³”தி. இதி இமே ஸப்³ப³ஸத்தா த்³வீஸு படிபதா³ஸு ஸமோஸரணங் க³ச்ச²ந்தி து³க்கா²யஞ்ச ஸுகா²யஞ்ச.

தத்த² யே தி³ட்டி²சரிதா ஸத்தா, தே த்³விதா⁴ முதி³ந்த்³ரியா ச திக்கி²ந்த்³ரியா ச. தத்த² யே தி³ட்டி²சரிதா ஸத்தா திக்கி²ந்த்³ரியா ஸுகே²ன படினிஸ்ஸஜ்ஜந்தி, கி²ப்பஞ்ச அபி⁴ஸமெந்தி, தேன வுச்சதி "கி²ப்பாபி⁴ஞ்ஞா ஸுகா² படிபதா³"தி. தத்த² யே தி³ட்டி²சரிதா ஸத்தா முதி³ந்த்³ரியா பட²மங் திக்கி²ந்த்³ரியங் உபாதா³ய த³ந்த⁴தரங் அபி⁴ஸமெந்தி, தே ஸுகே²ன படினிஸ்ஸஜ்ஜந்தி, த³ந்த⁴ஞ்ச அபி⁴ஸமெந்தி. தேன வுச்சதி "ஸுகா² படிபதா³ த³ந்தா⁴பி⁴ஞ்ஞா"தி. தத்த² தண்ஹாசரிதா ஸத்தா த்³விதா⁴ திக்கி²ந்த்³ரியா ச முதி³ந்த்³ரியா ச. தத்த² யே தண்ஹாசரிதா ஸத்தா திக்கி²ந்த்³ரியா து³க்கே²ன படினிஸ்ஸஜ்ஜந்தி, கி²ப்பஞ்ச அபி⁴ஸமெந்தி. தேன வுச்சதி "து³க்கா² படிபதா³ கி²ப்பாபி⁴ஞ்ஞா"தி. தத்த² யே தண்ஹாசரிதா ஸத்தா முதி³ந்த்³ரியா பட²மங் திக்கி²ந்த்³ரியங் உபாதா³ய த³ந்த⁴தரங் அபி⁴ஸமெந்தி, தே து³க்கே²ன படினிஸ்ஸஜ்ஜந்தி, த³ந்த⁴ஞ்ச அபி⁴ஸமெந்தி. தேன வுச்சதி "து³க்கா² படிபதா³ த³ந்தா⁴பி⁴ஞ்ஞா"தி. இமா சதஸ்ஸோ படிபதா³யோ அபஞ்சமா அச²ட்டா². யே ஹி கேசி நிப்³பு³தா நிப்³பா³யிஸ்ஸந்தி வா இமாஹி சதூஹி படிபதா³ஹி அனஞ்ஞாஹி அயங் படிபதா³சதுக்கேன கிலேஸே நித்³தி³ஸதி. யா சதுக்கமக்³கே³ன அரியத⁴ம்மேஸு நித்³தி³ஸிதப்³பா³, அயங் வுச்சதி ஸீஹவிக்கீளிதோ நாம நயோ.

119. தத்ரிமே சத்தாரோ ஆஹாரா. சத்தாரோ விபல்லாஸா உபாதா³னா யோகா³ க³ந்தா² ஆஸவா ஓகா⁴ ஸல்லா விஞ்ஞாணட்டி²தியோ அக³திக³மனாதி, ஏவங் இமானி ஸப்³பா³னி த³ஸ பதா³னி. அயங் ஸுத்தஸ்ஸ ஸங்ஸந்த³னா.

சத்தாரோ ஆஹாரா. தத்த² யோ ச கப³ளீகாரோ ஆஹாரோ யோ ச ப²ஸ்ஸோ ஆஹாரோ, இமே தண்ஹாசரிதேன பஹாதப்³பா³. தத்த² யோ ச மனோஸஞ்சேதனாஹாரோ யோ ச விஞ்ஞாணாஹாரோ, இமே தி³ட்டி²சரிதேன பஹாதப்³பா³.

பட²மோ ஆஹாரோ பட²மோ விபல்லாஸோ, து³தியோ ஆஹாரோ து³தியோ விபல்லாஸோ, ததியோ ஆஹாரோ ததியோ விபல்லாஸோ, சதுத்தோ² ஆஹாரோ சதுத்தோ² விபல்லாஸோ. இமே சத்தாரோ விபல்லாஸா அபஞ்சமா அச²ட்டா². இத³ஞ்ச பமாணா சத்தாரோ ஆஹாரா.

தத்த² பட²மே விபல்லாஸே டி²தோ காமே உபாதி³யதி, இத³ங் காமுபாதா³னங். து³தியே விபல்லாஸே டி²தோ அனாக³தங் ப⁴வங் உபாதி³யதி, இத³ங் ஸீலப்³ப³துபாதா³னங். ததியே விபல்லாஸே டி²தோ விபரீதோ தி³ட்டி²ங் உபாதி³யதி, இத³ங் தி³ட்டு²பாதா³னங். சதுத்தே² விபல்லாஸே டி²தோ க²ந்தே⁴ அத்ததோ உபாதி³யதி, இத³ங் அத்தவாது³பாதா³னங்.

தத்த² காமுபாதா³னே டி²தோ காமே அபி◌⁴ஜ்ஜா²யதி க³ந்த²தி, அயங் அபி◌⁴ஜ்ஜா²காயக³ந்தோ². ஸீலப்³ப³துபாதா³னே டி²தோ ப்³யாபாத³ங் க³ந்த²தி, அயங் ப்³யாபாத³காயக³ந்தோ². தி³ட்டு²பாதா³னே டி²தோ பராமாஸங் க³ந்த²தி, அயங் பராமாஸகாயக³ந்தோ². அத்தவாது³பாதா³னே டி²தோ பபஞ்சந்தோ க³ந்த²தி, அயங் இத³ங்ஸச்சாபி◌⁴னிவேஸோ காயக³ந்தோ².

தஸ்ஸ க³ந்தி²தா கிலேஸா ஆஸவந்தி. கிஞ்சி பன வுச்சதி விப்படிஸாரோ. யே விப்படிஸாரா [யோ விப்படிஸாரோ (பீ॰ க॰)] தே அனுஸயா. தத்த² அபி◌⁴ஜ்ஜா²காயக³ந்தே²ன காமாஸவோ, ப்³யாபாத³காயக³ந்தே²ன ப◌⁴வாஸவோ, பராமாஸகாயக³ந்தே²ன தி³ட்டா²ஸவோ, இத³ங் ஸச்சாபி◌⁴னிவேஸகாயக³ந்தே²ன அவிஜ்ஜாஸவோ.

தே சத்தாரோ ஆஸவா வேபுல்லபா◌⁴வங் க³தா ஓகா◌⁴ ஹொந்தி, தேன வுச்சந்தி "ஓகா◌⁴"தி. தத்த² காமாஸவோ காமோகோ◌⁴, ப◌⁴வாஸவோ ப◌⁴வோகோ◌⁴, அவிஜ்ஜாஸவோ அவிஜ்ஜோகோ◌⁴, தி³ட்டா²ஸவோ தி³ட்டோ²கோ◌⁴.

தே சத்தாரோ ஓகா◌⁴ ஆஸயமனுபவிட்டா² அனுஸயஸஹக³தா வுச்சந்தி. ஸல்லாதி ஹத³யமாஹச்ச திட்ட²ந்தா. தத்த² காமோகோ◌⁴ ராக³ஸல்லங், ப◌⁴வோகோ◌⁴ தோ³ஸஸல்லங், அவிஜ்ஜோகோ◌⁴ மோஹஸல்லங், தி³ட்டோ²கோ◌⁴ தி³ட்டி²ஸல்லங்.

இமேஹி சதூஹி ஸல்லேஹி பரியாதி³ன்னங் விஞ்ஞாணங் சதூஸு த◌⁴ம்மேஸு திட்ட²தி ரூபே வேத³னாய ஸஞ்ஞாய ஸங்கா²ரேஸு. இமா சதஸ்ஸோ விஞ்ஞாணட்டி²தியோ. தத்த² ராக³ஸல்லேன நந்தூ³பஸேசனங் ரூபூபக³ங் விஞ்ஞாணங் திட்ட²தி. தோ³ஸஸல்லேன வேத³னூபக³ங் மோஹஸல்லேன ஸஞ்ஞூபக³ங் தி³ட்டி²ஸல்லேன நந்தூ³பஸேசனங் ஸங்கா²ரூபக³ங் விஞ்ஞாணங் திட்ட²தி.

சதூஹி விஞ்ஞாணட்டி²தீஹி சதுப்³பி³த◌⁴ங் அக³திங் க³ச்ச²ந்தி ச²ந்தா³ தோ³ஸா ப◌⁴யா மோஹா. ராகே³ன ச²ந்தா³ அக³திங் க³ச்ச²தி, தோ³ஸேன தோ³ஸா அக³திங் க³ச்ச²தி, மோஹேன மோஹா அக³திங் க³ச்ச²தி, தி³ட்டி²யா ப◌⁴யா அக³திங் க³ச்ச²தி. இதி இத³ஞ்ச கம்மங் இமே ச கிலேஸா. அயங் ஸங்ஸாரஸ்ஸ ஹேது.

120. தத்தி²மா சதஸ்ஸோ தி³ஸா கப³ளீகாராஹாரோ "அஸுபே◌⁴ ஸுப◌⁴"ந்தி விபல்லாஸோ காமுபாதா³னங் காமயோகோ³ அபி◌⁴ஜ்ஜா²காயக³ந்தோ² காமாஸவோ காமோகோ◌⁴ ராக³ஸல்லங் ரூபூபகா³ விஞ்ஞாணட்டி²தி ச²ந்தா³ அக³திக³மனங். அயங் பட²மா தி³ஸா.

ப²ஸ்ஸோ ஆஹாரோ "து³க்கே² ஸுக²"ந்தி விபல்லாஸோ ஸீலப்³ப³துபாதா³னங் ப◌⁴வயோகோ³ப்³யாபாதோ³ காயக³ந்தோ² ப◌⁴வாஸவோ ப◌⁴வோகோ◌⁴ தோ³ஸஸல்லங் வேத³னூபகா³ விஞ்ஞாணட்டி²தி தோ³ஸா அக³திக³மனங், அயங் து³தியா தி³ஸா.

மனோஸஞ்சேதனாஹாரோ "அனத்தனி அத்தா"தி விபல்லாஸோ தி³ட்டு²பாதா³னங் தி³ட்டி²யோகோ³ பராமாஸகாயக³ந்தோ² தி³ட்டா²ஸவோ தி³ட்டோ²கோ◌⁴ தி³ட்டி²ஸல்லங் ஸஞ்ஞூபகா³ விஞ்ஞாணட்டி²தி ப◌⁴யா அக³திக³மனங். அயங் ததியா தி³ஸா.

விஞ்ஞாணாஹாரோ "அனிச்சே நிச்ச"ந்தி விபல்லாஸோ அத்தவாது³பாதா³னங் அவிஜ்ஜாயோகோ³ இத³ங்ஸச்சாபி◌⁴னிவேஸோ காயக³ந்தோ² அவிஜ்ஜாஸவோ அவிஜ்ஜோகோ◌⁴ மோஹஸல்லங் ஸங்கா²ரூபகா³ விஞ்ஞாணட்டி²தி மோஹா அக³திக³மனங், அயங் சதுத்தீ² தி³ஸா. இதி இமேஸங் த³ஸன்னங் ஸுத்தானங் பட²மேன பதே³ன பட²மாய தி³ஸாய ஆலோகனங். அயங் வுச்சதி தி³ஸாலோகனா.

சதூஹி விபல்லாஸேஹி அகுஸலபக்கே² தி³ஸாவிலோகனா கிலேஸங் ஸங்யோஜெத்வா அயங் அகுஸலபக்கே² தி³ஸாவிலோகனாய பூ◌⁴மி பஞ்சன்னங் த³ஸன்னங் ஸுத்தானங் யானி பட²மானி பதா³னி இமேஸங் த◌⁴ம்மானங் கோ அத்தோ²? ஏகோ அத்தோ², ப்³யஞ்ஜனமேவ நானங். ஏவங் து³தியா ஏவங் ததியா ஏவங் சதுத்தீ². அயங் பட²மா ஸங்ஸந்த³னா.

இமினா பெய்யாலேன ஸப்³பே³ கிலேஸா சதூஸு பதே³ஸு பக்கி²பிதப்³பா³. ததோ குஸலபக்கே² சதஸ்ஸோ படிபதா³ சத்தாரி ஜா²னானி சத்தாரோ ஸதிபட்டா²னா சத்தாரோ விஹாரா தி³ப்³போ³ ப்³ரஹ்மா அரியோ ஆனேஞ்ஜோ சத்தாரோ ஸம்மப்பதா◌⁴னா சத்தாரோ அச்ச²ரியா அப்³பு◌⁴தத◌⁴ம்மா சத்தாரோ அதி◌⁴ட்டா²னா சத்தாரோ ஸமாத◌⁴யோ ச²ந்த³ஸமாதி◌⁴ வீரியஸமாதி◌⁴ சித்தஸமாதி◌⁴ வீமங்ஸாஸமாதி◌⁴. சத்தாரோ த◌⁴ம்மா ஸுக²பா◌⁴கி³யா நாஞ்ஞத்ர பொ³ஜ்ஜ²ங்கா³ நாஞ்ஞத்ர தபஸா நாஞ்ஞதிந்த்³ரியஸங்வரா நாஞ்ஞத்ர ஸப்³ப³நிஸ்ஸக்³கா³ சத்தாரி அப்பமாணானி.

தத்த² து³க்கா² படிபதா³ த³ந்தா◌⁴பி◌⁴ஞ்ஞா பா◌⁴வியமானா ப³ஹுலீகரியமானா பட²மங் ஜா²னங் பரிபூரேதி, பட²மங் ஜா²னங் பரிபுண்ணங் பட²மங் ஸதிபட்டா²னங் பரிபூரேதி , பட²மங் ஸதிபட்டா²னங் பரிபுண்ணங் பட²மங் விஹாரங் பரிபூரேதி, பட²மோ விஹாரோ பரிபுண்ணோ பட²மங் ஸம்மப்பதா◌⁴னங் பரிபூரேதி, பட²மங் ஸம்மப்பதா◌⁴னங் பரிபுண்ணங் பட²மங் அச்ச²ரியங் அப்³பு◌⁴தத◌⁴ம்மங் பரிபூரேதி, பட²மோ அச்ச²ரியோ அப்³பு◌⁴தோ த◌⁴ம்மோ பரிபுண்ணோ பட²மங் அதி◌⁴ட்டா²னங் பரிபூரேதி, பட²மங் அதி◌⁴ட்டா²னங் பரிபுண்ணங் ச²ந்த³ஸமாதி◌⁴ங் பரிபூரேதி, ச²ந்த³ஸமாதி◌⁴

பரிபுண்ணோ இந்த்³ரியஸங்வரங் பரிபூரேதி, இந்த்³ரியஸங்வரோ பரிபுண்ணோ பட²மங் மெத்தாஅப்பமாணங் பரிபூரேதி. ஏவங் யாவ ஸப்³ப³னிஸ்ஸக்³கோ³ சதுத்த²ங் அப்பமாணங் பரிபூரேதி.

தத்த² பட²மா ச படிபதா³ பட²மஞ்ச ஜா²னங் பட²மஞ்ச ஸதிபட்டா²னங் பட²மோ ச விஹாரோ பட²மஞ்ச ஸம்மப்பதா⁴னங் பட²மோ ச அச்ச²ரியோ அப்³பு⁴தோ த⁴ம்மோ ஸச்சாதி⁴ட்டா²னஞ்ச ச²ந்த³ஸமாதி⁴ ச இந்த்³ரியஸங்வரோ ச மெத்தா ச அப்பமாணங். அயங் பட²மா தி³ஸா.

து³க்கா² ச [து³தியா ச (க.)] படிபதா³ கி²ப்பாபி⁴ஞ்ஞா து³தியங் ஜா²னங் து³தியஞ்ச ஸதிபட்டா²னங் து³தியோ ச விஹாரோ து³தியஞ்ச ஸம்மப்பதா⁴னங் து³தியோ ச அச்ச²ரியோ அப்³பு⁴தோ த⁴ம்மோ சாகா³தி⁴ட்டா²னங் சித்தஸமாதி⁴ சத்தாரோ இத்³தி⁴பாதா³ கருணா ச அப்பமாணங், அயங் து³தியா தி³ஸா.

ஸுகா² ச [ததியா ச (க.)] படிபதா³ த³ந்தா⁴பி⁴ஞ்ஞா ததியஞ்ச ஜா²னங் ததியஞ்ச ஸதிபட்டா²னங் ததியோ ச விஹாரோ ததியஞ்ச ஸம்மப்பதா⁴னங் ததியோ ச அச்ச²ரியோ அப்³பு⁴தோ த⁴ம்மோ பஞ்ஞாதி⁴ட்டா²னஞ்ச வீரியஸமாதி⁴ ச பொ³ஜ்ஜ²ங்கா³ ச முதி³தா ச அப்பமாணங். அயங் ததியா தி³ஸா.

ஸுகா² ச [சதுத்தீ² ச (க.)] படிபதா³ கி²ப்பாபி⁴ஞ்ஞா சதுத்த²ங் ஜா²னங் சதுத்த²ஞ்ச ஸதிபட்டா²னங் சதுத்தோ² ச விஹாரோ சதுத்த²ஞ்ச ஸம்மப்பதா⁴னங் சதுத்தோ² ச அச்ச²ரியோ அப்³பு⁴தோ த⁴ம்மோ உபஸமாதி⁴ட்டா²னஞ்ச வீமங்ஸாஸமாதி⁴ ச ஸப்³ப³னிஸ்ஸக்³கோ³ ச உபெக்கா² அப்பமாணஞ்ச. அயங் சதுத்தீ² தி³ஸா. இமாஸங் சதஸ்ஸன்னங் தி³ஸானங் ஆலோகனா. அயங் வுச்சதி தி³ஸாலோகனோ நாம நயோ.

தத்தா²யங் யோஜனா. சத்தாரோ ச ஆஹாரா சதஸ்ஸோ ச படிபதா³, சத்தாரோ ச விபல்லாஸா சத்தாரோ ச ஸதிபட்டா²னா, சத்தாரி ச உபாதா³னானி சத்தாரி ச ஜா²னானி சத்தாரோ ச யோகா³ விஹாரா ச, க³ந்தா² ச ஸம்மப்பதா⁴னா ச, ஆஸவா ச அச்ச²ரியா அப்³பு⁴தத⁴ம்மா ச, ஓகா⁴ ச அதி⁴ட்டா²னானி ச, ஸல்லா ச ஸமாத⁴யோ, விஞ்ஞாணட்டி²தியோ சத்தாரோ ச ஸுக²பா⁴கி³யா த⁴ம்மா, சத்தாரி ச அக³திக³மனானி சத்தாரி ச அப்பமாணானி இதி குஸலாகுஸலானங் படிபக்க²வஸேன யோஜனா, அயங் வுச்சதி தி³ஸாலோகனோ நயோ.

தஸ்ஸ சத்தாரி ஸாமஞ்ஞப²லானி பரியோஸானங், யோ ச த⁴ம்மோ குஸலாகுஸலனித்³தே³ஸே பட²மோ தி³ஸானித்³தே³ஸோ, இமஸ்ஸ

ஸோதாபத்திப²லங் பரியோஸானங் து³தியங் ஸகதா³கா³மிப²லங், ததியங் அனாகா³மிப²லங், சதுத்த²ங் அரஹத்தப²லங்.

தத்த² கதமோ திபுக்க²லோ நயோ? யே ச து³க்கா²ய படிபதா³ய த³ந்தா◌⁴பி◌⁴ஞ்ஞாய கி²ப்பாபி◌⁴ஞ்ஞாய ச நிய்யந்தி த்³வே புக்³க³லா, யே ச ஸுகா²ய படிபதா³ய த³ந்தா◌⁴பி◌⁴ஞ்ஞாய கி²ப்பாபி◌⁴ஞ்ஞாய ச நிய்யந்தி த்³வே புக்³க³லா.

இமேஸங் சதுன்னங் புக்³க³லானங் யோ புக்³க³லோ ஸுகா²ய படிபதா³ய த³ந்தா◌⁴பி◌⁴ஞ்ஞாய நிய்யாதி, யோ ச புக்³க³லோ து³க்கா²ய படிபதா³ய கி²ப்பாபி◌⁴ஞ்ஞாய நிய்யாதி. இமே த்³வே புக்³க³லா ப◌⁴வந்தி. தத்த² யோ ஸுகா²ய படிபதா³ய கி²ப்பாபி◌⁴ஞ்ஞாய நிய்யாதி , அயங் உக்³க◌⁴டிதஞ்ஞூ. யோ பச்சி²மோ புக்³க³லோ ஸாதா◌⁴ரணோ, அயங் விபஞ்சிதஞ்ஞூ. யோ புக்³க³லோ த³ந்தா◌⁴பி◌⁴ஞ்ஞாய து³க்கா²ய படிபதா³ய நிய்யாதி, அயங் நெய்யோ. இமே சத்தாரோ ப◌⁴வித்வா தீணி ஹொந்தி, தத்த² உக்³க◌⁴டிதஞ்ஞுஸ்ஸ ஸமத²புப்³ப³ங்க³மா விபஸ்ஸனா, நெய்யஸ்ஸ விபஸ்ஸனாபுப்³ப³ங்க³மோ ஸமதோ², விபஞ்சிதஞ்ஞுஸ்ஸ ஸமத²விபஸ்ஸனா யுக³னத்³தா◌⁴. உக்³க◌⁴டிதஞ்ஞுஸ்ஸ முது³கா தே³ஸனா, நெய்யஸ்ஸ திக்கா² தே³ஸனா, விபஞ்சிதஞ்ஞுஸ்ஸ திக்க²முது³கா தே³ஸனா.

உக்³க◌⁴டிதஞ்ஞுஸ்ஸ அதி◌⁴பஞ்ஞாஸிக்கா², நெய்யஸ்ஸ அதி◌⁴சித்தஸிக்கா², விபஞ்சிதஞ்ஞுஸ்ஸ அதி◌⁴ஸீலஸிக்கா². இதி இமேஸங் புக்³க³லானங் சதூஹி படிபதா³ஹி நிய்யானங்.

தத்த² அயங் ஸங்கிலேஸோ, தீணி அகுஸலமூலானி தயோ ப²ஸ்ஸா திஸ்ஸோ வேத³னா தயோ உபவிசாரா தயோ ஸங்கிலேஸா தயோ விதக்கா தயோ பரிளாஹா தீணி ஸங்க²தலக்க²ணானி திஸ்ஸோ து³க்க²தாதி.

தீணி அகுஸலமூலானீதி லோபோ◌⁴ அகுஸலமூலங், தோ³ஸோ அகுஸலமூலங், மோஹோ அகுஸலமூலங். தயோ ப²ஸ்ஸாதி ஸுக²வேத³னீயோ ப²ஸ்ஸோ, து³க்க²வேத³னீயோ ப²ஸ்ஸோ, அது³க்க²மஸுக²வேத³னீயோ ப²ஸ்ஸோ. திஸ்ஸோ வேத³னாதி ஸுகா² வேத³னா து³க்கா² வேத³னா அது³க்க²மஸுகா² வேத³னா. தயோ உபவிசாராதி ஸோமனஸ்ஸோபவிசாரோ தோ³மனஸ்ஸோபவிசாரோ உபெக்கோ²பவிசாரோ. தயோ ஸங்கிலேஸாதி ராகோ³ தோ³ஸோ மோஹோ. தயோ விதக்காதி காமவிதக்கோ ப்³யாபாத³விதக்கோ விஹிங்ஸாவிதக்கோ. தயோ பரிளாஹாதி ராக³ஜோ தோ³ஸஜோ மோஹஜோ. தீணி ஸங்க²தலக்க²ணானீதி உப்பாதோ³ டி²தி வயோ. திஸ்ஸோ து³க்க²தாதி து³க்க²து³க்க²தா விபரிணாமது³க்க²தா ஸங்க²தது³க்க²தா.

தத்த² லோபோ⁴ அகுஸலமூலங் குதோ ஸமுட்டி²தங்? திவித⁴ங் ஆரம்மணங் மனாபிகங் அமனாபிகங் உபெக்கா²டா²னியஞ்ச. தத்த² மனாபிகேன ஆரம்மணேன லோபோ⁴ அகுஸலமூலங் ஸமுட்ட²ஹதி. இதி மனாபிகா ஆரம்மணா ஸுக²வேத³னீயோ ப²ஸ்ஸோ, ஸுக²வேத³னீயங் ப²ஸ்ஸங் படிச்ச உப்பஜ்ஜதே ஸுக²வேத³னா, ஸுக²வேத³னங் படிச்ச உப்பஜ்ஜதே ஸோமனஸ்ஸூபவிசாரோ, ஸோமனஸ்ஸூபவிசாரங் படிச்ச உப்பஜ்ஜதே ராகோ³, ராக³ங் படிச்ச உப்பஜ்ஜதே காமவிதக்கோ, காமவிதக்கங் படிச்ச உப்பஜ்ஜதே ராக³ஜோ பரிளாஹோ ராக³ஜங் பரிளாஹங் படிச்ச உப்பஜ்ஜதே உப்பாதோ³ ஸங்க²தலக்க²ணோ, உப்பாத³ங் ஸங்க²தலக்க²ணங் படிச்ச உப்பஜ்ஜதே விபரிணாமது³க்க²தா.

தோ³ஸோ அகுஸலமூலங் குதோ ஸமுட்டி²தங்? அமனாபிகேன ஆரம்மணேன தோ³ஸோ அகுஸலமூலங் ஸமுட்டி²தங். இதி அமனாபிகா ஆரம்மணா து³க்க²வேத³னீயோ ப²ஸ்ஸோ, து³க்க²வேத³னீயங் ப²ஸ்ஸங் படிச்ச உப்பஜ்ஜதே து³க்க²வேத³னா, து³க்க²வேத³னங் படிச்ச உப்பஜ்ஜதே தோ³மனஸ்ஸூபவிசாரோ, தோ³மனஸ்ஸூபவிசாரங் படிச்ச உப்பஜ்ஜதே தோ³ஸோ, தோ³ஸங் படிச்ச உப்பஜ்ஜதே ப்³யாபாத³விதக்கோ, ப்³யாபாத³விதக்கங் படிச்ச உப்பஜ்ஜதே தோ³ஸஜோ பரிளாஹோ, தோ³ஸஜங் பரிளாஹங் படிச்ச உப்பஜ்ஜதே டி²தஸ்ஸ அஞ்ஞத²த்தங் ஸங்க²தலக்க²ணங், டி²தஸ்ஸ அஞ்ஞத²த்தங் ஸங்க²தலக்க²ணங் படிச்ச உப்பஜ்ஜதே து³க்க²து³க்க²தா வேத³னா.

மோஹோ அகுஸலமூலங் குதோ ஸமுட்டி²தங்? உபெக்கா²டா²னியேன ஆரம்மணேன மோஹோ அகுஸலமூலங் ஸமுட்டி²தங். இதி உபெக்கா²டா²னியா ஆரம்மணா அது³க்க²மஸுக²வேத³னீயோ ப²ஸ்ஸோ, அது³க்க²மஸுக²வேத³னீயங் ப²ஸ்ஸங் படிச்ச உப்பஜ்ஜதே அது³க்க²மஸுகா² வேத³னா, அது³க்க²மஸுக²வேத³னங் படிச்ச உப்பஜ்ஜதே உபெக்கூ²பவிசாரோ, உபெக்கூ²பவிசாரங் படிச்ச உப்பஜ்ஜதே மோஹோ, மோஹங் படிச்ச உப்பஜ்ஜதே விஹிங்ஸாவிதக்கோ, விஹிங்ஸாவிதக்கங் படிச்ச உப்பஜ்ஜதே மோஹஜோ பரிளாஹோ, மோஹஜங் பரிளாஹங் படிச்ச உப்பஜ்ஜதே வயோ ஸங்க²தலக்க²ணங், வயங் ஸங்க²தலக்க²ணங் படிச்ச உப்பஜ்ஜதே ஸங்க²தது³க்க²தா, இதி அயங் திண்ணங் கிலேஸானங் நித்³தே³ஸோ, அயங் வுச்சதே குஸலபக்கே² திபுக்க²லோ நயோ.

இதி தீணி அகுஸலமூலானி ந சதுத்தா²னி ந பஞ்சமானி, தயோ ப²ஸ்ஸாதி திஸ்ஸோ வேத³னா யாவ ஸங்க²தது³க்க²தாதி, யோ கோசி அகுஸலபக்கோ², ஸப்³போ³ ஸோ தீஸு அகுஸலமூலேஸு ஸமோஸரதி.

தத்த² கதமோ குஸலபக்கோ²? தீணி குஸலமூலானி, திஸ்ஸோ பஞ்ஞா ஸுதமயீ பஞ்ஞா சிந்தாமயீ பஞ்ஞா பா◌⁴வனாமயீ பஞ்ஞா. தயோ ஸமாதீ◌⁴ ஸவிதக்கஸவிசாரோ…பே॰… திஸ்ஸோ ஸிக்கா² அதி◌⁴ஸீலஸிக்கா²…பே॰… ஸிக்கா². தீணி நிமித்தானி ஸமத²னிமித்தங் பக்³க³ஹனிமித்தங் உபெக்கா²னிமித்தங். தயோ விதக்கா நெக்க²ம்மவிதக்கோ…பே॰… அவிஹிங்ஸாவிதக்கோ. தீணி இந்த்³ரியானி அனஞ்ஞாதஞ்ஞஸ்ஸாமீதிந்த்³ரியந்தி வித்தா²ரோ. தயோ உபவிசாரா நெக்க²ம்மூபவிசாரோ அப்³யாபாதூ³பவிசாரோ அவிஹிங்ஸூபவிசாரோ. திஸ்ஸோ ஏஸனா காமேஸனா ப◌⁴வேஸனா ப்³ரஹ்மசரியேஸனா. தயோ க²ந்தா◌⁴ ஸீலக்க²ந்தோ◌⁴ ஸமாதி◌⁴க்க²ந்தோ◌⁴ பஞ்ஞாக்க²ந்தோ◌⁴.

தத்த² யங் அலோபோ◌⁴ குஸலமூலங், தங் ஸுதமயிபஞ்ஞங் பரிபூரேதி, ஸுதமயீ பஞ்ஞா பரிபுண்ணா ஸவிதக்கங் ஸவிசாரங் ஸமாதி◌⁴ங் பரிபூரேதி, ஸவிதக்கோ ஸவிசாரோ ஸமாதி◌⁴ பரிபுண்ணோ அதி◌⁴சித்தஸிக்க²ங் பரிபூரேதி, அதி◌⁴சித்தஸிக்கா² பரிபுண்ணா ஸமத²னிமித்தங் பரிபூரேதி, ஸமத²னிமித்தங் பரிபுண்ணங் நெக்க²ம்மவிதக்கங் பரிபூரேதி, நெக்க²ம்மவிதக்கோ பரிபுண்ணோ அனஞ்ஞாதஞ்ஞஸ்ஸாமீதிந்த்³ரியங் பரிபூரேதி, அனஞ்ஞாதஞ்ஞஸ்ஸாமீதிந்த்³ரியங் பரிபுண்ணங் நெக்க²ம்மூபவிசாரங் பரிபூரேதி, நெக்க²ம்மூபவிசாரோ பரிபுண்ணோ காமேஸனங் பஜஹதி, காமேஸனப்பஹானங் ஸமாதி◌⁴க்க²ந்த◌⁴ங் பரிபூரேதி.

அதோ³ஸோ குஸலமூலங் சிந்தாமயிபஞ்ஞங் பரிபூரேதி, சிந்தாமயீ பஞ்ஞா பரிபுண்ணா அவிதக்கவிசாரமத்தங் ஸமாதி◌⁴ங் பரிபூரேதி . அவிதக்கவிசாரமத்தோ ஸமாதி◌⁴ பரிபுண்ணோ அதி◌⁴ஸீலஸிக்க²ங் பரிபூரேதி, அதி◌⁴ஸீலஸிக்கா² பரிபுண்ணா உபெக்கா²னிமித்தங் பரிபூரேதி, உபெக்கா²னிமித்தங் பரிபுண்ணங் அப்³யாபாத³விதக்கங் பரிபூரேதி, அப்³யாபாத³விதக்கோ பரிபுண்ணோ அஞ்ஞிந்த்³ரியங் பரிபூரேதி, அஞ்ஞிந்த்³ரியங் பரிபுண்ணங் அப்³யாபாதூ³பவிசாரங் பரிபூரேதி, அப்³யாபாதூ³பவிசாரோ பரிபுண்ணோ ப◌⁴வேஸனங் பஜஹதி, ப◌⁴வேஸனப்பஹானங் ஸீலக்க²ந்த◌⁴ங் பரிபூரேதி.

அமோஹோ குஸலமூலங் பா◌⁴வனாமயிபஞ்ஞங் பரிபூரேதி, பா◌⁴வனாமயீபஞ்ஞா பரிபுண்ணா அவிதக்கஅவிசாரங் ஸமாதி◌⁴ங் பரிபூரேதி, அவிதக்கோ அவிசாரோ ஸமாதி◌⁴ பரிபுண்ணோ அதி◌⁴பஞ்ஞாஸிக்க²ங் பரிபூரேதி, அதி◌⁴பஞ்ஞாஸிக்கா² பரிபுண்ணா பக்³க³ஹனிமித்தங் பரிபூரேதி, பக்³க³ஹனிமித்தங் பரிபுண்ணங் அஞ்ஞாதாவினோ இந்த்³ரியங் பரிபூரேதி, அஞ்ஞாதாவினோ இந்த்³ரியங் பரிபுண்ணங் அவிஹிங்ஸூபவிசாரங் பரிபூரேதி, அவிஹிங்ஸூபவிசாரோ பரிபுண்ணோ ப்³ரஹ்மசரியேஸனங் பரிபூரேதி, ப்³ரஹ்மசரியேஸனா பரிபுண்ணா பஞ்ஞாக்க²ந்த◌⁴ங் பரிபூரேதி.

இதி இமே தயோ த⁴ம்மா குஸலபக்கி²கா ஸப்³பே³ குஸலா த⁴ம்மா தீஹி திகனித்³தே³ஸேஹி நித்³தி³ஸியந்தி தீணி விமொக்க²முகா²னி தஸ்ஸ பரியோஸானங். தத்த² பட²மேன அப்பணிஹிதங், து³தியேன ஸுஞ்ஞதங், ததியேன அனிமித்தங். அயங் வுச்சதி து³தியோ திபுக்க²லோ நாம நயோ.

தத்த² யே இமே தயோ புக்³க³லா உக்³க⁴டிதஞ்ஞூ விபஞ்சிதஞ்ஞூ நெய்யோதி. இமேஸங் திண்ணங் புக்³க³லானங் யே ச புக்³க³லா ஸுகா²ய படிபதா³ய கி²ப்பாபி⁴ஞ்ஞாய, ஸுகா²ய படிபதா³ய த³ந்தா⁴பி⁴ஞ்ஞாய ச நிய்யந்தி, தே த்³வே புக்³க³லா. யே ச த்³வே புக்³க³லா து³க்கா²ய படிபதா³ய கி²ப்பாபி⁴ஞ்ஞாய, து³க்கா²ய படிபதா³ய த³ந்தா⁴பி⁴ஞ்ஞாய ச நிய்யந்தி , இமே சத்தாரோ தேன விஸேஸேன த்³வே ப⁴வந்தி தி³ட்டி²சரிதோ ச தண்ஹாசரிதோ ச. இமே சத்தாரோ ப⁴வித்வா தயோ ப⁴வந்தி, தயோ ப⁴வித்வா த்³வே ப⁴வந்தி. இமேஸங் த்³வின்னங் புக்³க³லானங் அயங் ஸங்கிலேஸோ, அவிஜ்ஜா ச தண்ஹா ச, அஹிரிகஞ்ச அனொத்தப்பஞ்ச, அஸ்ஸதி ச அஸம்பஜஞ்ஞஞ்ச, நீவரணானி ச ஸங்யோஜனானி ச, அஜ்ஜோ²ஸானஞ்ச அபி⁴னிவேஸோ ச, அஹங்காரோ ச மமங்காரோ ச, அஸ்ஸத்³தி⁴யஞ்ச தோ³வசஸ்ஸஞ்ச, கோஸஜ்ஜஞ்ச அயோனிஸோ ச மனஸிகாரோ, விசிகிச்சா² ச அபி⁴ஜ்ஜா² ச, அஸத்³த⁴ம்மஸ்ஸவனஞ்ச அஸமாபத்தி ச.

தத்த² அவிஜ்ஜா ச அஹிரிகஞ்ச அஸ்ஸதி ச நீவரணானி ச அஜ்ஜோ²ஸானஞ்ச அஹங்காரோ ச அஸ்ஸத்³தி⁴யஞ்ச கோஸஜ்ஜஞ்ச விசிகிச்சா² ச அஸத்³த⁴ம்மஸ்ஸவனஞ்ச, அயங் ஏகா தி³ஸா.

தண்ஹா ச அனொத்தப்பஞ்ச அஸம்பஜஞ்ஞஞ்ச ஸங்யோஜனானி ச அபி⁴னிவேஸோ ச மமங்காரோ ச தோ³வசஸ்ஸதா ச அயோனிஸோ மனஸிகாரோ ச அபி⁴ஜ்ஜா² ச அஸமாபத்தி ச, அயங் து³தியா தி³ஸா. த³ஸன்னங் து³கானங் த³ஸ பதா³னி பட²மானி காதப்³பா³னி. ஸங்கி²த்தேன அத்த²ங் ஞாபெந்தி படிபக்கே² கண்ஹபக்க²ஸ்ஸ ஸப்³பே³ஸங் து³கானங் த³ஸ பதா³னி து³தியகானி, அயங் து³தியா தி³ஸா.

இதி அகுஸலானங் த⁴ம்மானங் து³க்க²னித்³தே³ஸோ, அயங் ஸமுத³யோ. யங் தங் த⁴ம்மங் அஜ்ஜா²வஸதி நாமஞ்ச ரூபஞ்ச இத³ங் து³க்க²ங் இதி அயஞ்ச ஸமுத³யோ, இத³ஞ்ச து³க்க²ங், இமானி த்³வே ஸச்சானி து³க்க²ஞ்ச ஸமுத³யோ ச நந்தி³யாவட்டஸ்ஸ நயஸ்ஸ பட²மனித்³தே³ஸோ.

தத்த² கதமோ குஸலபக்கோ²? ஸமதோ² ச விபஸ்ஸனா ச, விஜ்ஜா ச சரணஞ்ச, ஸதி ச ஸம்பஜஞ்ஞஞ்ச, ஹிரீ ச ஒத்தப்பஞ்ச, அஹங்காரப்பஹானஞ்ச மமங்காரப்பஹானஞ்ச, ஸம்மாவாயாமோ ச யோனிஸோ ச மனஸிகாரோ, ஸம்மாஸதி ச ஸம்மாஸமாதி⁴ ச, பஞ்ஞா ச

நிப்³பி³தா³ ச, ஸமாபத்தி ச ஸத்³த◌⁴ம்மஸ்ஸவனஞ்ச, ஸோமனஸ்ஸஞ்ச த◌⁴ம்மானுத◌⁴ம்மப்படிபத்தி ச.

தத்த² ஸமதோ² ச விஜ்ஜா ச ஸதி ச ஹிரீ ச அஹங்காரப்பஹானஞ்ச ஸம்மாவாயாமோ ச ஸம்மாஸதி ச பஞ்ஞா ச ஸமாபத்தி ச ஸோமனஸ்ஸஞ்ச, இமே த◌⁴ம்மா ஏகா தி³ஸா. விபஸ்ஸனா ச சரணஞ்ச ஸம்பஜஞ்ஞஞ்ச ஒத்தப்பஞ்ச மமங்காரப்பஹானஞ்ச யோனிஸோ மனஸிகாரோ ச ஸம்மாஸமாதி◌⁴ ச நிப்³பி³தா³ ச ஸத்³த◌⁴ம்மஸ்ஸவனஞ்ச த◌⁴ம்மானுத◌⁴ம்மப்படிபத்தி ச, அயங் து³தியா தி³ஸா. இதி குஸலபக்கே² ச அகுஸலபக்கே² ச நந்தி³யாவட்டஸ்ஸ பன நயஸ்ஸ சதஸ்ஸோ தி³ஸா.

தாஸு யானி அகுஸலபக்க²ஸ்ஸ பட²மானி பதா³னி அகுஸலானி குஸலேஹி பஹானங் க³ச்ச²ந்தி, தானி குஸலபக்கே² து³தியேஹி பதே³ஹி பஹானங் க³ச்ச²ந்தி. தேஸங் பஹானா ராக³விராகா³ சேதோவிமுத்தி யானி அகுஸலபக்க²ஸ்ஸ து³தியானி அகுஸலபதா³னி பஹானங் க³ச்ச²ந்தி, தானி குஸலபக்க²ஸ்ஸ பட²மேஹி பதே³ஹி பஹானங் க³ச்ச²ந்தி. தேஸங் பஹானா அவிஜ்ஜாவிராகா³ பஞ்ஞாவிமுத்தி பரியோஸானங். இமேஸங் திண்ணங் நயானங் பட²மோ நயோ ஸீஹவிக்கீளிதோ நாம. அட்ட² பதா³னி சத்தாரி ச குஸலானி சத்தாரி ச அகுஸலானி இமானி அட்ட² பதா³னி மூலபதா³னி, அத்த²னயேன து³தியோ திபுக்க²லோ. ஸோ ச²ஹி த◌⁴ம்மேஹி நேதி குஸலமூலானி ச நேதி அகுஸலமூலானி ச, இதி இமானி ச² பதா³னி புரிமகானி ச அட்ட² மூலபதா³னி இமானி சுத்³த³ஸ பதா³னி அட்டா²ரஸன்னங் மூலபதா³னங். தத்த² யோ பச்சி²மகோ நயோ நந்தி³யாவட்டோ, ஸோ சதூஹி த◌⁴ம்மேஹி நேதி. அவிஜ்ஜாய ச தண்ஹாய ச ஸமதே²ன ச விபஸ்ஸனாய ச, இமே சத்தாரோ த◌⁴ம்மா இமானி அட்டா²ரஸ மூலபதா³னி தீஸு நயேஸு நித்³தி³ட்டா²னி.

தத்த² யானி நவ பதா³னி குஸலானி, தத்த² ஸப்³ப³ங் குஸலங் ஸமோஸரதி. தேஸஞ்ச நவன்னங் மூலானங் சத்தாரி பதா³னி ஸீஹவிக்கீளிதனயே தீணி திபுக்க²லே த்³வே நந்தி³யாவட்டே, இச்சேதே குஸலஸ்ஸ பக்கா². தத்த² யானி நவ பதா³னி குஸலானி, தத்த² ஸப்³ப³ங் குஸலங் யுஜ்ஜதி. தத்த² ஸீஹவிக்கீளிதே நயே சத்தாரி பதா³னி தீணி திபுக்க²லே த்³வே நந்தி³யாவட்டே இமானி நவ பதா³னி குஸலானி நித்³தி³ட்டா²னி.

தத்த² யானி நந்தி³யாவட்டே நயே சத்தாரி பதா³னி, தத்த² அட்டா²ரஸ மூலபதா³னி ஸமோஸரந்தி. யதா² கத²ங், ஸமதோ² ச அலோபோ◌⁴ ச அதோ³ஸோ ச அஸுப◌⁴ஸஞ்ஞா ச து³க்க²ஸஞ்ஞா ச இமானி குஸலபக்கே² பஞ்ச பதா³னி ஸமத²ங் ப◌⁴ஜந்தி. விபஸ்ஸனா ச அமோஹோ ச

அனிச்சஸஞ்ஞா ச அனத்தஸஞ்ஞா ச இமானி சத்தாரி பதா³னி விபஸ்ஸனங் ப◌⁴ஜந்தி. இமானி நவ பதா³னி குஸலானி த்³வீஸு பதே³ஸு யோஜிதானி, தத்த² அகுஸலபக்கே² நவன்னங் அகுஸலமூலபதா³னங் யா ச தண்ஹா யோ ச லோபோ◌⁴ யோ ச தோ³ஸோ யா ச ஸுப◌⁴ஸஞ்ஞா யா ச ஸுக²ஸஞ்ஞா, இமானி பஞ்ச பதா³னி தண்ஹங் ப◌⁴ஜந்தி . யா ச அவிஜ்ஜா யோ ச மோஹோ யா ச நிச்சஸஞ்ஞா யா ச அத்தஸஞ்ஞா, இமானி சத்தாரி பதா³னி அவிஜ்ஜங் ப◌⁴ஜந்தி. ஏதானி நவ பதா³னி அகுஸலானி ஸுஸங்கி²த்தானி. இதி தயோ நயா ஏகங் நயங் ந பவிட்டா². ஏவங் அட்டா²ரஸ மூலபதா³னி நந்தி³யாவட்டனயே நித்³தி³ஸிதப்³பா³னி.

கத²ங் அட்டா²ரஸ மூலபதா³னி, திபுக்க²லே நயே யுஜ்ஜந்தி? நவன்னங் பதா³னங் குஸலானங், விபஸ்ஸனா ச அமோஹோ ச அனிச்சஸஞ்ஞா ச அனத்தஸஞ்ஞா ச, இமானி சத்தாரி பதா³னி; அமோஹோ ச ஸமதோ² ச அலோபோ◌⁴ ச அஸுப◌⁴ஸஞ்ஞா ச, இமானி சத்தாரி பதா³னி; லோபோ◌⁴ ச தோ³ஸோ ச, ஏவங் இமானி நவ பதா³னி தீஸு குஸலேஸு யோஜேதப்³பா³னி. தத்த² நவன்னங் பதா³னங் அகுஸலானங் தண்ஹா ச லோபோ◌⁴ ச ஸுப◌⁴ஸஞ்ஞா ச ஸுக²ஸஞ்ஞா ச, இமானி சத்தாரி பதா³னி லோபோ◌⁴ அகுஸலமூலங்; அவிஜ்ஜா ச மோஹோ ச நிச்சஸஞ்ஞா ச அத்தஸஞ்ஞா ச அயங் மோஹோ அயங் தோ³ஸோ, யே ச இமானி நவ பதா³னி தீஸு அகுஸலேஸு யோஜிதானி. ஏவங் அட்டா²ரஸ மூலபதா³னி குஸலமூலேஸு ச யோஜெத்வா திபுக்க²லேன நயேன நித்³தி³ஸிதப்³பா³னி.

கத²ங் அட்டா²ரஸ மூலபதா³னி ஸீஹவிக்கீளிதே நயே யுஜ்ஜந்தி? தண்ஹா ச ஸுப◌⁴ஸஞ்ஞா ச, அயங் பட²மோ விபல்லாஸோ. லோபோ◌⁴ ச ஸுக²ஸஞ்ஞா ச, அயங் து³தியோ விபல்லாஸோ. அவிஜ்ஜா ச நிச்சஸஞ்ஞா ச, அயங் ததியோ விபல்லாஸோ. மோஹோ ச அத்தஸஞ்ஞா ச, அயங் சதுத்தோ² விபல்லாஸோ. இதி நவ பதா³னி அகுஸலமூலானி சதூஸு பதே³ஸு யோஜிதானி. தத்த² நவன்னங் மூலபதா³னங் குஸலானங் ஸமதோ² ச அஸுப◌⁴ஸஞ்ஞா ச, இத³ங் பட²மங் ஸதிபட்டா²னங். அலோபோ◌⁴ ச து³க்க²ஸஞ்ஞா ச, இத³ங் து³தியங் ஸதிபட்டா²னங். விபஸ்ஸனா ச அனிச்சஸஞ்ஞா ச, இத³ங் ததியங் ஸதிபட்டா²னங். அமோஹோ ச அனத்தஸஞ்ஞா ச, இத³ங் சதுத்த²ங் ஸதிபட்டா²னங். இமானி அட்டா²ரஸ மூலபதா³னி ஸீஹவிக்கீளிதனயங் அனுபவிட்டா²னி. இமேஸங் திண்ணங் நயானங் யா பூ◌⁴மி ச யோ ராகோ³ ச யோ தோ³ஸோ ச ஏகங் நயங் பவிஸதி. ஏகஸ்ஸ நயஸ்ஸ அகுஸலே வா த◌⁴ம்மே குஸலே வா த◌⁴ம்மே விஞ்ஞாதே படிபக்கோ² அன்வேஸிதப்³போ³, படிபக்கே² அன்வேஸித்வா ஸோ நயோ நித்³தி³ஸிதப்³போ³, தம்ஹி நயே நித்³தி³ட்டோ². யதா² ஏகம்ஹி நயே ஸப்³பே³ நயா பவிட்டா² ததா² நித்³தி³ஸிதப்³பா³. ஏகம்ஹி ச நயே அட்டா²ரஸ மூலபதா³னி பவிட்டா²னி, தம்ஹி த◌⁴ம்மே விஞ்ஞாதே ஸப்³பே³ த◌⁴ம்மா

விஞ்ஞாதா ஹொந்தி. இமேஸங் திண்ணங் நயானங் ஸீஹவிக்கீளிதனயஸ்ஸ சத்தாரி ப²லானி பரியோஸானங். பட²மாய தி³ஸாய பட²மங் ப²லங், து³தியாய தி³ஸாய து³தியங் ப²லங், ததியாய தி³ஸாய ததியங் ப²லங், சதுத்தா²ய தி³ஸாய சதுத்த²ங் ப²லங். திபுக்க²லஸ்ஸ நயஸ்ஸ தீணி விமொக்க²முகா²னி பரியோஸானங். பட²மாய தி³ஸாய அப்பணிஹிதங், து³தியாய தி³ஸாய ஸுஞ்ஞதங், ததியாய தி³ஸாய அனிமித்தங். நந்தி³யாவட்டஸ்ஸ நயஸ்ஸ ராக³விராகா³ சேதோவிமுத்தி அவிஜ்ஜாவிராகா³ ச பஞ்ஞாவிமுத்தி பரியோஸானங் . பட²மாய தி³ஸாய ராக³விராகா³ சேதோவிமுத்தி, து³தியாய தி³ஸாய அவிஜ்ஜாவிராகா³ பஞ்ஞாவிமுத்தி. இமே தயோ நயா இமேஸங் திண்ணங் நயானங் அட்டா²ரஸன்னங் மூலபதா³னங் ஆலோகனா, அயங் வுச்சதி தி³ஸாலோகனோ [தி³ஸாலோசனோ (க॰)] நயோ. ஆலோகெத்வான ஜானாதி "அயங் த⁴ம்மோ இமங் த⁴ம்மங் ப⁴ஜதீ"தி ஸம்மா யோஜனா. குஸலபக்கே² அகுஸலபக்கே² ச அயங் நயோ அங்குஸோ நாம. இமே பஞ்ச நயா.

தத்தி²மா உத்³தா³னகா³தா²

தண்ஹா ச அவிஜ்ஜாபி ச, லோபோ⁴ தோ³ஸோ ததே²வ மோஹோ ச;
சத்தாரோ ச விபல்லாஸா, கிலேஸபூ⁴மீ நவ பதா³னி.

யே ச ஸதிபட்டா²னா, ஸமதோ² ச விபஸ்ஸனா குஸலமூலா;
ஏதங் ஸப்³ப³ங் குஸலங், இந்த்³ரியபூ⁴மீ நவ பதா³னி.

ஸப்³ப³குஸலங் நவஹி பதே³ஹி யுஜ்ஜதி, நவஹி சேவ அகுஸலங்;
ஏதே தே மூலபதா³, உப⁴தோ அட்டா²ரஸ பதா³னி.

தண்ஹா சேவ அவிஜ்ஜா ச, ஸமதோ² ச விபஸ்ஸனா;
யோ நேதி ஸப்³பே³ஸு யோக³யுத்தோ, அயங் நயோ நந்தி³யாவட்டோ.

யங் குஸலமூலேஹி, நயதி குஸலஅகுஸலமூலேஹி;
பூ⁴தங் தத²ங் அவிதத²ங், திபுக்க²லங் தங் நயங் ஆஹு.

ஸோ நேதி விபல்லாஸேஹி, கிலேஸஇந்த்³ரியேஹி ச;
த⁴ம்மே தங் நயங் வினயமாஹு, ஸீஹவிக்கீளிதங் நாம.

வெய்யாகரணே வுத்தே, குஸலதாஹி அகுஸலதாஹி ச;
தயோ ஆலோகயதி, அயங் நயோ தி³ஸாலோசனோ நாம.

ஓலோகெத்வா தி³ஸாலோசனேன, உக்கி²பிய யங் ஸமானேதி;
ஸப்³பே³ குஸலாகுஸலே, அயங் நயோ அங்குஸோ நாம.

நயஸமுட்டா²னங்.

பேடகோபதே³ஸே மஹாகச்சாயனஸ்ஸ தே²ரஸ்ஸ ஸுத்தவிப⁴ங்க³ஸ்ஸ

[வேப⁴ங்கி³ஸ்ஸ (பீ॰ க॰)] த³ஸ்ஸனங் ஸமத்தங்.

யானி சதுக்கானி அகுஸலானி குஸலானி ச ஸீஹவிக்கீளிதே நயே நித்³தி³ட்டா²னி, திகானி குஸலானி ச அகுஸலானி ச திபுக்க²லே நயே நித்³தி³ட்டா²னி, து³கானி குஸலானி ச அகுஸலானி ச நந்தி³யாவட்டே நயே நித்³தி³ட்டா²னி. யேஸு த்³வீஸு த⁴ம்மேஸு [விஸுத்³தீ⁴ஸு (க॰)] குஸலேஸு ஸோ அத்தோ² திகேஸு விப⁴ஜ்ஜமானஸ்ஸ ப⁴வபூ⁴மி, அத² ச ஸப்³போ³ [புப்³போ³ (க॰)] ச அத்தோ² தீஹி ப்³யஞ்ஜனேஹி நித்³தி³ஸதி. தத்தகானி வுச்சதி. யோ அத்தோ² சதூஹி பதே³ஹி அட்ட²வீஸதிபா⁴கே³ஹி நத்தி²பூ⁴மி நித்³தி³ஸிதுங், அவசரந்தோவ சதூஹி பதே³ஹி நித்³தி³ஸதி. இதி யங் யதா²நித்³தி³ட்ட²ஸ்ஸ அவிகோஸனா இத³ங் பமாணங். யதா² ஸப்³பே³ ஸமாத⁴யோ தீஸு ஸமாதீ⁴ஸு பரியேஸிதப்³பா³, ஸவிதக்கஸவிசாரே அவிதக்கவிசாரமத்தே அவிதக்கஅவிசாரே இத³ங் பமாணங், நத்தி² சதுத்தோ² ஸமாதி⁴. ததா² திஸ்ஸோ பஞ்ஞா சிந்தாமயீ ஸுதமயீ பா⁴வனாமயீ ஸப்³பா³ஸு பஞ்ஞாஸு நித்³தி³ஸதி, நத்தி² சதுத்தீ² பஞ்ஞா ந சிந்தாமயீ ந ஸுதமயீ ந பா⁴வனாமயீ, பஞ்ஞா நாஸ்ஸ அத்தி² இமேஸங் த⁴ம்மானங் யா அவிக்கே²பனா, இத³ங் வுச்சதி பமாணந்தி.

தே²ரஸ்ஸ மஹாகச்சாயனஸ்ஸ ஜம்பு³வனவாஸினோ பேடகோபதே³ஸோ

ஸமத்தோ.

பேடகோபதே³ஸபகரணங் நிட்டி²தங்.